KARNATAKA STATE ARCHIVES

KARNATAKA STATE ARCHIVES

KARNATAKA STATE ARCHIVES

R0११-2

ಕಾನಡಾಪ್ಲೈ

R0११-2

ಕನ್ನಡಪ್ರೆ

ಶಾಂತಿನಿಕೇತನ.

(೧)

ಆಶ್ರಮ-ಸ್ಥಾಪನಾ ಪೂರ್ವಚರಿತ್ರೆ.

ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತರಾದ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ ಶಿಕ್ಷಣಾಶ್ರಮ ದೇವೇಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ (ಇವರನ್ನೆ ಮಹರ್ಷಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು) ಉಚ್ಚ ಪ್ರಬ್ರಹ್ಮೋ ಜಗಿತ್ಸ್ವ, ಆಲಿಶ್ಯಕವಮಾಬಿದ ಮುಖಂ ಪಠಾಸಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯರಿದ್ದರು. ಮಹರ್ಷಿಯು ಒಬ್ಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋದರು ರಾಮಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದೆಯಾದ ನ್ನು ಸೇವಕ, ಕಳುಹಿಸಿದಂದ ಸವಾರು ಸೂರು ಮೈಲು ಹೊರಪಿರಯು ನೋಲ್ಲಾಲಿ ಬರುವವರಾದರು. ಇಂಥ ಜೈನ್ಯ ಗುಚ್ಛದ ಮೇಲೆ ಬಿರಾಜಿಸಿ ಸಂಚೆ ಘಾಯಿಸಿ. ದಿನಸುಗಟ್ಟಲೆ ಕನ್ನ ಮುಗ್ಧ ಕೆರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಡಾಯಿಮಾಡಿಸಿದಾಗಿ ಬೆರಗಿಕ್ಕಿದ್ದನು ಅತ್ಯಂತ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಸಾರಿಯರು ತ್ರೀವಮಾತೆಯರಿಂದ ಆಭರಣ ಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಂಕಾರವಾಗಿ ಪಾಲಗ್ಕೂ ಅತಿ ರುದ್ರನಂದಿಂದ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಮೋದಗಳು ರತ್ನವರ್ಣವನ್ನು ಹೊರಿ ರಕ್ತಾಶ್ವಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮ ಗೂಡಗಳಿಗೆ ವೇಗವಿಂದ ಹಾರಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಪ್ಪಳ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೂಗುವ ಕೋಗಿಲೆ, ಹೊರಿಸಿ ಸಪ್ಪಳ ಇವಾಕತಕ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಿಲಿಸ್ಯಯಾ ಕಾಲ ಹೊಡೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿದ್ದಿಯೂ ನೀರವ-ಶಬ್ದವು.

ಮಹರ್ಷಿಯು ಸುಕ್ಕುಲೂ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಟಪ್ಪುಯ್ಯಿಯನ್ನು ಸರ್ವವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅತಿಶಯ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಅಂತಃಪ್ರಮೋದದಲ್ಲಿ ವಿಜಾತೀಯ ಆನಂದ ಜ್ಯೋತಿಯು ಬೆಳೆಯಿತು. ಆ ನಿರ್ಜನ ಸ್ಥಳ ತ್ವಪ್ರಮೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಉದಾರತ್ವವಿಂದ ಚೆಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತೋತ್ಸಾ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹರ್ಷಿಯು ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಎತ್ತರವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವನ್ಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ತಾನು ಸ್ತ್ರಯೂ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಿಸಿ ಪತ್ನಿರವೇ ಪ್ರಸ್ಥವಾದೊಂದು ಕ್ಷಿಯದ್ದಿ ಜೋಡಾಗಿ ಆಕಾಶಸ್ಥರಿ ಮೇರೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರಮ್, ನುರಗಳತಿಗೆ ಬಂದು, ಅಜ್ಜಿಗೊಂದು ಅನಂತರಿನಿ ಕುಳಿತು, ಧ್ಯಾನಮಗ್ನರಾದರು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ತನಗೆ ಯಾವ ಭಗ್ನ ಅಂಬಾಧಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರದಸಿಸಿ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿತ್ತಳೋ, ಆ ಅನಂದಾಮೃತವನ್ನೇ ಸನ್ಯಾಸಿ ಮಹರ್ಷಿಯು ಜೀರಾಮಾಗ್ನರಾದರು.

ಸರಸ್ವತಿಯು ಸದಾನವಾಗಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿರುವ ತಾಳಿವರಗಳ ತೋಪಿನ ಹಿಂದೆ ಅಂತರ್ಧಾನವಾದಳು. ಇದು ತನ್ನ ಸಮಯನೆಂದು ಹಿಡಿಸಿಂದ ಮೆನ್ನುಹತ್ತುವ ಸುಧಾರಕನ ದುರಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬೆಮರಿ, ಸಂಧ್ಯೆಯು ಬೇಗ ಬೇಗನೆ ತನ್ನ ಪತಿಯನ್ನಪ್ಪಿರಿಸಿ ಕ್ಕಿದ್ದಳು. ಎಲೆಮರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೂತಿ ಬಿಲಿಯಂತಿರುವ ಗಪ್ಪುಗರ ಬಡಿಗೆಯಿಂದ ಇಂದ್ರನ ಶೀತಲ ಕಿರಣಗಳು ತೂರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವೃಕ್ಷಗಳಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿವುವು. ವಂಬವತಿ ಬೀಸುವ ಮಾರುತವು ಕೋಮಲ ಬಿಬಿಸಿಸ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲವೆಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಾ ತಿರಿ, ತ್ತು ಮಹರ್ಷಿಗೆ ಗಾಳಿಹಾಕ್ತಿದ್ದಿರೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈ ಅನಂದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಹರ್ಷಿಯು ಹೆಜ್ಜು ಹೆತ್ತಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಂದು ತೆ ಅಂತರ್ಧಾನದವು ನಧ್ಯಾಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಇಂದು ಮೌ ವಿಸಯುವಾ ಲಾಗವನ್ನೇ ಅಂಕುರಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವಂಥವುಗಳೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಅತಿ ಸಾಹಸಪಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮಹರ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಹಿಂದು ಸವಿಗ ನೆ ಜಸ್ಸುಟಾಯಿತು. ಅವರು ಆ ವಿಚಿತ್ರಾನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗಲೇ ರಾತ್ರಿಯು ಹೆಗ್ಗೋ ಸರಿದು ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ರಾಜೀವ ಸುಂದರಿ ರವಿ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತಾ ಪೂರ್ವಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಕ್ಕಿಗಳು ಚಿಲಿಪಿಲಿಯೆಂದು ಮಧುರಿಮದ ಮಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಕೃತಿಯು ಮತ್ತಿನಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ಚುಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಶುಂಬಿರುವ ಹಸುರುಬಿಣ್ಣು ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟಿ ಹಸಿರ್ಮ ಮಳಕಾಗಿ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮಹರ್ಷಿಯು ವಿನಕರನ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ನೋಡಕಾಲೂರಿ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಸ್ತ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಟ್ಟ ಮನಸುರ್ಣ ವಾಗಿ, ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಹಲವು ದಿನಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಂತಾಗಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಸ್ಥಳವು ಕಲ್ಕತ್ತಾಕರಿಂದ ಹಂಬಿಪ್ಪಿತು. ಬಿಂದು ಕಲ್ಕತ್ತ ನಗರವಿನ ಸುಖಾಂದನೆಸಿಬ್ಬಂಗಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಭವಿಸಿದೇಕಂ ಮಿ ಭಾವಿಸಿ, ಸುರ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ಲಿಲು ಬಿಂದು ರಾತ್ರಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂಜ ಸಿರಿಯು ಬಿರಿ ಪ್ಪಿತ್ತಿನು. ಧ್ಯಾನಸಂಗಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಯೇ, ಅತನ ಹೃದಯದ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಸರಿದು ಹೋಯಿತು. ಜ್ಞಾನಸಿರಿಮಿಯು ಬೆಳಗಿದನು. ಅವನು ಬಿರಗುಬಿತಿಯ ಬಿಂದು ಕ್ಷಣ ಸುಮ್ಮ ನಿದ್ದನು. ಆ ಕಲ್ಕತ್ತನು ವಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಅವೇಗದಿಂದ ರುಹರ್ಷಿಯು ಪಾದದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿದನು. ಈತನೇ ಕೊನೆಗೆ ಮಹರ್ಷಿಯು ಉಜ್ವಲ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ಪಾಸರ್ಕ ರಲ್ಪಟ್ಟನು.

ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಾಮಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅನ್ಯ ಸ್ಥಳ ಯಾಜಮಾನರು ಹಾನಗಳಿಯೇ ಬಿಂದು ದಿನ ಬಿಂ ಪ್ರ, ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅವರ ಪಾದಗಳಿಗೊಪ್ಪಿಸಿದನು, ಆ ಮೂಲ ಮಹರ್ಷಿಯು ತನ್ನ ಹಬ್ಬಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಇಪ್ಪಿಯೇ ಕಳೆದರು. ಇವರು ಬಿಂದೂ ಮಹೋಹರ ಮಂದಿರವನ್ನೂ, ಅತಿಥಿಗೃಹವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಇಷ್ಟ ಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಂದಿವಿಡ ಮತ್ತು ಗೃಹಮುಖ್ಯರೂ "ಅನ್ನಿಕ" ಮತ್ತು "ಸಾಲ್" ನುರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿ ನಿಜವಾಪ ಕಾಂತಿನಿಕೇತನವನ್ನಾಗಿ ಪಾತಿಸಿದರು.

ಮಹರ್ಷಿಯು ೧೯೦೬ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಮಾದಾಗ ಅವರ ಪ್ರಿಯಪುತ್ರರಾದ ಕವಿವರ್ಯರು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆಶ್ರಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವರು ಈ ಕಳಿಗಿನ ನಿಯಮುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. "ಕಾಂತಿನಿಕೇತನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪಕ್ಷಿಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೂ ಪೂಜೆಸಕ್ಕಕ್ಕಿದ್ದು. ಆ ಗಾರ್ಹಸ್ಥಿಕಸಾದ ಕೃಷ್ಣ, ಪೂಜೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ಧ್ಯಾನ, ಮೂವಿಲಾಪಯೋಗಿಗಳಾಗುಣಾಸಾದ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೊಡಲ್ಪಡುವುದು. ನೀತಿಯುಕ್ತ ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾ ಕಕ್ಷೆಯು ಧರ್ಮ ವಿಶ್ವ ಪ್ರೇಮಾಭಿರತ ಜೀವನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯ ನಾಯವೆಂಥಾದಬ್ಬುಗಿದೆಯೆಂಬು. ಯಾವ ಬಿಷಯವಿ ರಾಗಲಿ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಸಂಘವಮಾಗಾಗಿ, ಭೇದ ನಿಷ್ಠಿಯೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನಿಯಬೆಯಿಂ. ಆ ಪ್ರವೇಶ ಮೇರೆಜೀತರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಹಿಸಿ, ವಾಸಿಪಭಕ್ತಿ ಣ, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಡಾಡಬಾರದು. ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಕೆಡಿಸಿ ಭಕ್ತಿಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ತರುವ ಯಾವ ತರದ ಮತಸಂಬಂಧವಾದ ಚರ್ಚೆಯೂ ಇರಬಾರದು.

(೨)

ಆಶ್ರಮ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪರ್ವತಗಳ ಸಮೀಪ ವಲ್ಲರಿಯ ಸರೋವರಗಳ ಬಳಿಯಲ್ಲಾ ಗಲೀ, ಪವಿತ್ರ ನದಿಗಳ ಪಡಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಆಶ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿ, ಪುತ್ರ, ಶಿಷ್ಯವೀಜೊತಗೂಡಿ ಶಾಂತಿ, ಸತ್ಯ ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಧ್ಯೇಯಗಳ ಮತ್ತು ಆರ್ಜವಯುಕ್ತ ತರ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಯ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ತಾಕೂರರು ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಪೂರ್ವಿಕರ ಆಶ್ರಮ ಜೀವನದಿಂದ ಅಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ವದ್ಮಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಅಸಂದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರು ನಿರಕಿಶಯ ಆನಂದಪರವಶ್ಯರಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆಶ್ರಮಗಳ ಭಾವನೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯು ಈ ಸಿಮಯ ಅವರು ಅಲೌಕಿಚನಾವರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಅಸ್ತಿರವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ, ಆ ಕಾಲದ ಭಿಕ್ಷಾಪಾರ ಪರ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯಿಂದಲೂ, ಬರೇ ಗ್ರಂಥ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಡೆಯ ಪೌರಾಡುವವರಲ್ಲಿಯೂ, ಹುರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನರು ಮನಗಂಡರು. ಅವರು ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಿರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಸರಳ ಜೀವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಪ್ರೀತಿ, ವಿದ್ವತ್ಪ್ರಜ್ಞಾಸಮೃದ್ಧಿ, ಕಳಂಕರಹಿತ ಹೃದಯ, ಆತ್ಮ ನಿಗ್ರಹ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಪ್ರೇಮ ಪೂರ್ವಕ ಸಂಪರ್ಕ, ಅನಂತ ಸೂರ್ತಿಯ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನ, ಇವುಗಳನ್ನು ಪುನಹ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದು, ಆಧುನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಖಚಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ವರಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತಗಿನ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿರಳವಾಗಿದ್ದೆಯೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿನಿಕೇತನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ "ಸಾಲ್" ವರಗಳ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೇ ಅಲ್ಪ ಬಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತೊಡಂಗಿಸಿದರು. —ನ್ಯಯ.ಗ

ಸಾಧನ

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯುಗಳನ್ನೂ ಸಂಬಂಧಪಾದಿಸುವ ಸಾಧನ ಪಾಕ್ಷಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೀಗಲೇ ಶುದ್ಧ ಕ್ರಯವೇ ಇರಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು. ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೩ ರೂಪಾಯಿ, ಪ್ರತಿ ೩ಂ. ಯಂದಾದಾರರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕಷ್ಟೆ.

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ,
ಸಂಪಾದಕ— ಸಾಧನಪತ್ರಿಕೆ.
ಪೊಲ್ಲಕೆರೆ (ಜಿ. ಕಾರವಾರ.)

ವಿವಿಧ ವಿಚಾರ.

ರಾಜಕೀಯ ಖಟ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬಾವ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ದೇಸನೇತಾರರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ರಮವಷ್ಟಿಲ್ಲ ನರಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಪ್ಪಬಲ್ಲಿದ್ದಿಲ್ಲೆದ್ದಿಂದು ಕೋರ್ಟು ಬಿಟ್ಟಾರ ವೀರೋಧಿಗಳ ಅಂಬೋಣವಿದೆ. ಇಸಲಾಮ-ಪ್ರಧರೊಳಗಿನ ಭ್ರಾತೃತ್ವ ತಾ ವೃತ್ತ ಸತ್ಯವು ಭಿನ್ನಸ್ವ ಕೊಟ್ಟು ಏನುಮಾಡಿರಿರಿ ಎಂಬ ಸದರಿವಿಲ್ಲ ಒರಲು ಚೋದ್ಯಪ್ರಜೆ ಜಕೀತಕ್ತನ್ನು ನಿವೇರಿಸಿರುವದು. ಕ್ರೀ ಮೋತಿರಾಮು ನಪ್ಪೂಜಸುಖಾನಾಜನ ಎಂಬವರು ಪರ್ಡಾಡದೊಳಗಿನ ಸುಜಿ ಅಂಜನಗಾಂವದ ನಿವಾಸಿಗರು. ನಿರಲಸ ದೇಕರೇತರು. ಈಗ ೧-೧೧ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕ್ರೀ. ಮಜಾಜನರ ಮೇಲೆ ೧೦೮ ಕಲುಮಿನ್ನನ್ನು ಜಬರಿಂತಕೀ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು. ಮೋಸೀರಾಮನವರು ಒಬಾವ್ತಿ ಕೊಡದೇ ೧ ವರ್ಷದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಅವರ ಪಿಡುಗೆಯಿಂದಾ ಈಗ ೩-೪ ತಿಂಗಳುಗಳಾವಧಿಯ ಅಬ್ಬರ್ಣ್ಣಿ ವಜ್ರಾಭರಣಗಳಿನ ನೌಕರಾಹಿಯ ೧೦೮ ನೇ ಸೈಕಲುನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತು. ಮೇಪಿ ರಾಮನವರು ಗೆಳೆಯರ ಅಗ್ರಹದ ಮೇಲಕ ಈ ಸರ್ಕಿಗೆ ಒಬಾವ್ತಿ ಕೊಡುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದರು. ಅಫೀಲೀಟಿಕ್ ಕಷ್ಟಸ್ ಅಯಿತು. ಮೇಲೀನ ಅವಲಜಡಾರರ ಜಬಾನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಅವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ೧೦೮ ಕಲುಮಿನ್ನನ್ನು ಜಬರಿಂತಕೀ ಖಟ್ಲೆ ನಡೆಯಿತು. ಮೋಸೀರಾಮನವರು ಒಬಾವ್ತಿ ಕೊಡದೇ ೧ ವರ್ಷದ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಅವರ ಪಿಡುಗೆಯಿಂದಾ ಈಗ ೩-೪ ತಿಂಗಳುಗಳಾವಧಿಯ ಅಬ್ಬರ್ಣ್ಣಿ ವಜ್ರಾಭರಣಗಳಿನ ನೌಕರಾಹಿಯ ೧೦೮ ನೇ ಸೈಕಲುನ್ನನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತು. ಮೇಪಿ ರಾಮನವರು ಗೆಳೆಯರ ಅಗ್ರಹದ ಮೇಲಕ ಈ ಸರ್ಕಿಗೆ ಒಬಾವ್ತಿ ಕೊಡುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದರು. ಅಫೀಲೀಟಿಕ್ ಕಷ್ಟಸ್ ಅಯಿತು. ಮೇಲೀನ ಅವಲಜಡಾರರ ಜಬಾನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಅವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಅವರಿಗೆ

ಇವರು ಹಿಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಖಟ್ಲೆ ಏನಾಗಲ್ಲಿ ಏನ್ನು ಖರ್ಚಾಗಿರಬಹುದು ದೇಖುವನ್ನು ವಾಚಕರು ಊಹಿಸಬೇಕು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಕಾರಣ ಖಡದಾಟದ ವ್ಯಯ ನೋಡಿರಿ.

* * *

ತಿರುಚಿನಾಪಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ-ಮುಸಲಮಾನರೊಳಗೆ ಖಲುಡೊಡ್ಡ ಗಡಬಡಿಯಾಯಿತೆಂದು 'ಹಿಂದು,' 'ಮದ್ರಾಸ ಮೇಲ' ಮುಂಬಯಿ ಕಸ್ಸಿನಿಕಲ ಮುಂತಾದ ವರ್ತಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿದೆ. ಇದರ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರೇಮಾಭಿಮಾನಿಯು ಕಂಡುಕರಿಸಲಿಲ್ಲವು ಖಾ. (ಖಗಿ—೧೧-೧೯೩೪) ನಿವೇದಿಸಿರುವನು. ಆದರ ಮೇಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಚ್ಚಸ್ಥಿತಿಯು ಪಾಚಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು. ಪ್ರಜಾಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ನಿವೇದಿಸುವರೇನಂದೆ:—

"ಸನ್ ೧೯೨೧ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಸಲಮಾನರು ತಿರುಚ್ಚಿರಿನ ಹಿಂದೂ ವೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳ ಮನೆಗಳ ಮಧ್ಯದ ಖಿಡ್ಡಿ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವೆನಿಸಿತು ಖಬಿಲಾಯಿತು, ಮನೀವಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಆ ದಿನ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಕ್ರೀಡೆಯಭೂಮಿಯೂ, ಹಿಂದೂಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ, ಲೀಗಾಮೆಚರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಲಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಹಿಂದೂ ಮುಖಂಡರು ಆಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದೆಂದು ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವೆಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು. ಆದ ಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು,— ಬೆಂ॥ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲ್ಲಿ, ಎಂ ಹಿ ಅಗಿನ ಹೆಡ್ಮಟ್ಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ವರ ಮುಂದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಿಂದ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜಾರದಂತೆ ಸಡಿರುಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ, ಅವರ ಉತ್ಸವದ, ಮೇರವಣಿಗೆಗಳು ಮನೀವಿಯ ಮುಂದೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಡಲು, ಹಿಂದೂಗಳು ಆದರ ಕರ್ತನ ಮೇಲೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ತಮ್ಮ ಏರಡು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆವರಿಗೆ ಖಜಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಗಲಲಕರಲ್ಲಿ ಮಹಿರಿಯನ್ನು ಆಟೊಗ್ರಾಫಮಾಡ್ದು, ಅಂವನಿಂದ ೧೯೧೦ ರ ವರೆಗೆ ಸ.ವರು ಖಿಲವರ್ಷಗಳು ಅವರು, ಬಲ್ಲವರಿದಂತೆ ಹಿಂದುಗಳ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೧೯೧೯ ರಲ್ಲಿ ಮೊಹರಮ್ ಹಬ್ಬದ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹಿಂದೂಗಳಿಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಗಳವಾಡಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕುತ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಆವಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವಲೀವ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆಯೂ, ಡಿಪ್ಟ್ರಿಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರರ ಮುಂದೆಯೂ, ಕೌನ್ಸಿಲರ ಮುಂದೆಯೂ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೂಡಿದರೂ. ಅದೇ ಮತಿದರು ಸದಾ ಕೌನ್ಸಿಲರವರು, ಡಿಪ್ಟ್ರಿಟ್ ಕಮಿಷನರವರು, ತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅಧಾರ ವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವರ ವ್ಯಾಜ್ಯವೆ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವೂ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಹಿಂದೂಗಳ ಉತ್ಸವಗಳು ಯಾವ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಈಗ ಏರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮೇಲಾ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರು, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರರೂ, ಅನುಬ್ಬಾರ ಮತ್ತು ಪೋಲಿಸ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಹಿಂದುಗಳ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ, ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಗೂ ಕಾಂದಕವಾದರೂ ಜಿಂತಿಯಿಲ್ಲವೆಂಬಷ್ಟು ಬಲವೃದ್ಧರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಮತೆಯಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬಾರದೆಂದೂ, ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ನವರಾತ್ರ ಉತ್ಸವಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಕಾರ್ತೀಕಶದಲ್ಲಿ ಒಂಬಿನ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ದೇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿಸಲು ಅವರು ಅವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಊರು ಖಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋದರು. ನಂತರ ಅವಾಗ ಖಂಡು ೦ ದಿನವೂ ವ್ಯಾಪಾರಾದಿಗಳನ್ನು ನುತ್ತು ಅಲ್ಲೀಸರೆಯಲ್ಲಿ ತಿಪ್ಪುರಿನ ಖಲ್ಲಿಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆಸಿ ಚಾಕಾಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಿಕೊಂಡು ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶಾತುತ್ತಿರುವರು. ಇವರು ಹಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಗೆ ಇವರು ಖಿಡ್ಡಿರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದು ದೇವರುಗಳ ಉತ್ಸವಗಳಿಗೂಡಲು, ಎಮನಿನ ಹಿಂದು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಕರು ಖಲಗಿ ಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಮತಕ್ಕ ಆಪಮಾನವೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿಯುವುದಿದರೆ, ಜಾಗೆ ಖಿಕ್ಕುವ್ಯಾನ್ಯವನ್ನು ಖಲಿಸಿದಂತಾಗುವದೇ? ಅವರು ಮಾಡಿದರೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವದೆಂದರೆ ಹಿಂದುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮನೀಕಿನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ಜಾಗವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕಾಗುವದಲ್ಲವೆ! ಈಗ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಬೀರಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಲೀಲೇ ಇರುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲ! ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಗಳವೇ ನಿಂತಿತು. ಇದು ಯೇಚಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವದಿಲ್ಲ? ಇಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಕಡೆಯು ಖ್ಲಿಯೇ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೇಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿಯಾರು? ಇಸ್ಪಾದರೂ ಅವರು ನ್ಯಾಯನನ್ನು ತಿಳಿದು ಸನ್ಮಾರ್ಗಿಗಳಾಗಿ ನಡೆದಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ."

* * *

'ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಭವಿಷ್ಯ' ದ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯ ಭವಿತವ್ಯತೆಯನ್ನು ಈಕಲಂಕೇತಕಂತೆ ವಿವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನೌಕರಶಾಹಿಯ ಅನುಮದ ಮಾಜೀ ಗವರ್ನರರವರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ಗರಿಸಿರುವರು. 'ಗಾಂಧಿ ಚಳವಳಿಯು ಇನ್ನಿಯಾವು ದಿಕಾರಾಗಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷರ ಸತ್ತೆಯು ಪ್ರಬಲ ಸ್ಥಿರವಾದ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಗ ಆಸುಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೇಕ ತತ್ತಾಪಾಯಗಳು ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆ ಸತ್ತೆಯು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿತ್ವದ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೇತುಗಳಿವೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಧೋರಣ, ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿ, ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ನಮ್ರ ಜನ ಇವು ನಾವು ಹೊರಟುಹೋದರೆಂದರೆ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಜೆಗಳು ವೃಷ ಸಾಯುವದಂಟು ಬಂತ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಕಾರಣ ಸಮುಚ್ಚಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ! ಇದಲ್ಲವೆ, ಭಾರತೀಯರು ನಮ್ಮ ವಾಸ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ಕಾಂಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆಂಬಲು ನಾವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಚಾಯವೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಉಳ್ಳದ್ದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾಂಚನರವನ್ನು ಒಶಿಂಗಳು ಸಹ ಸಹಿಸುವದು ಶಕ್ಯವೆಲ್ಲಂದು ಹಿಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅರಿತಿರುವರು! ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ನಮಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದನು; ಇದು ನಮ್ಮ ಹಿರೀ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಮಹತ್ವದ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕಾರಭಾರ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭುಕರು ನಡಿಸುವರು ಬರೀ ಖಚ್ಚಿದಕ್ಕೇನಕೆಯೇ! ಇಂಥ ಅಳೀಚ್ಛದು ಖಾದಾಕರಣಗಳು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯತ್ರ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ!' ಈಕಲಂಕೇತದ ಪುರಾಣವನ್ನು ಅರಿಭಿಕಿತ ವಾರಿಗಳಾದ ಖಾಕ್ಷಾಸ್ಪರು ಪಠಿಸುವದು ನಿಜವಾಗಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇವನ್ನು ಧರ್ಮಿಕ ಭಾವನಾಪ್ರದಾನ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಮೀಸಾಕಾಳು ಏನು ವಿಸಿರಬಹುದೇನು?

* * *

ಒಂದು ಆರಬಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನವಜಾಗೃತಿಯ ಸುದ್ದಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪಂಡಾಸದ 'ಹಿಂದೂ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತನು ತಿಳಿಸಿರುವನು. (ಮಾಧ್ಯಾದ್ಯೇವದೇಳಿಗೆಯಿನ ಹಿಂದೂ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಗ್ರೀಕ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಅಥೆನ್ಸ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಅಥೆನ್ಸಿಕ್ಕೆ ಆಖಬಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹುಕುಮು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ, ಅವರೊಳಗೆ ಗನಿಬಿಬಿಯುಂಟಾಗಿ, ಕುತೂರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ತಾವು ಕಾಯಾಚಿವಾಲಿಲ್ಲಿಂದು ಆವಮ ಬುದ್ಧಿನಸ್ಸಿನಿಂದೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ವರಿಷ್ಠ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರುಪಾಯರಾಗಿ, ಅಥೆನ್ಸಿಗೆ ಅಸ್ಟೇಲಿಯಾ ದೇಶದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳಿಸಿದರು. ಜಗತ್ಪಿತೃಳಿಗಿನ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿರೂ ವರಿಷ್ಠ ಅಮಲದಾರರ ಕೈಗೊಬಿಯಾಗದೆ, ಧರ್ಮದೆ-ಕೆ ನಡಿಯುವ ಇಚ್ಛಾವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ವರಾದರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾತ್ಪದೇವಿಯು ಸಚಾಗರದಿಂದ ಮೆರೆಯುವದು. ದೇಕಗಳೊಳಗಿನ ಸೈನಿಕರಲ್ಲಿರು ಸಂಬಿ ಏಂಬು, ಪರಿವ್ಯಾಪಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆದ ಕೆಲಸವನ್ನು

ವಿನಾಕಿಕ ಕುರುಡ ಇಂಜನಿಗಳಾದರಂಬರಲೆ. ಇಗಿತ್ತಿಗೆ ಇಂಥ ವಿವಿಸಾನ್ವಿತೆ ಬಂದೊದನಿವೆ ಸೂಕ ಸ್ಥಾತಿಯು ಲಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಗೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ.

※ ※ ※

ನಾಕರಕಾಯಿದು ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಭಾವ್ಯಸ್ಥೆಯ ನಿಸ್ಪಾನಿ. ಲೋಕಸಾಯಕ್ತರು ಒಡ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬೆಪ್ಪಾಜನೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿ, ಕ್ಯಬೆಗೊಂದು ಹೊಸ ವಿಸ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ರುಂದು ಎಲ್ಲಿಸ್ತಿರಿ ಬರೆಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಗಿನ ಮೇಲೆ ಕಯೆರ ಇರುವದೆ. ಆ ಕ್ಷಿಕ ಸಿಕ್ಷೆಯ ಬಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಸರ ಇಟ್ಟಿಸ್ಟಿರು ಗೌವರ್ಣಮೆಂಟ್ಸರವರು ಸೆಕ್ಕಸ್ಟ್ಸರ್ಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ಕಾಮಿಸ್ಸನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ವೇಡನದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಡ್ಯಾ ಸಾಕಾತಿಸಲು, ಸೈಮಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಾಲಿ ಲಂಗಿಸಲು, ಆಟ್ಯಾಖಗೆಗೆ ರೂಪ್ಯಾ ೧೩೫೦೦೦ ಸಾಲಿ ವಾರ ರೂಪ್ಯಾ ೯೩೩೦ ಸಿಗೆ ಒಟ್ಟು ರೂಪ್ಯಾ ೩೩೬೫೦೦ ಸಿಗೆ ಸಿರ್ಜಾದಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಚಕರು ಹೊದ ಹೊಡದಲ್ಲಿ ಸಿಮ್ಮಜ್ಜನ ಘೋಸನ ಮಾಡಿ, ಖರ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದು ಬೇಕೆ ಇದೆ. ಇದೆ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ನಾ ಪ್ಟೀಯ ಸಭೆಯಿಂದ ನೇಮಕ ಹೊಂದಿರ ಕಾಯಿದೆಧಿಕಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯೊಂ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದು. ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಟ್ಟು ರೂಪ್ಯಾಗಳಿಂಗಳ ಬಿರ್ಕ ಹಗಲಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರು ಲಲೋಚನೆಗೆ. ಕಾಯಿದೆಧಿಂದಾ ಯೋಜನೆಗಿಂತ ೩೭ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ ವಮಾಯಿಕ. ನಿ ತವ್ಯಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ. ಕೆಲಸ ಸಿಸುಸ್ತ್ರೇದಿದು. ಬಿಕಿವಾರ ಬಿಡಿಯುವ ನೌಕರಾಸಿಗೆ, ಬಿಂದಿ ಪಸ್ಟ್ಮಾಸ್ಟರ್ ಸಬೆಯ ಕೃತಿಯಿಂದ ಅವರ ದಾಂಡ ಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವದು. ಮತ್ತೇನು ಬೇಕು?

※ ※ ※

ಬೆಮೋಟು ಅಮ್ಮನವರ ಬಿಸ್ತೃ ಪ್ಯಾಸೆಗಳು. ಆದರೆ ನಿಜರತ ಬಿಸಾಲಿಯಾದ ಇಚ್ಛೆಗಳು ಸ್ವಭಾವಪಟ್ಟ ಜಂಟಿ ಲಂಡನ ನಿಂದಂಕರಿಸಿದರೆ. ಬೆಮೋಟು ಅಮ್ಮನವರ ಬಿಸ್ತೃ ಪ್ಯಾಸೆಯು ಸೀಳಿಲಿಕ್ಕೆ ೧೯೧೯ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಆದರ. ಇಂದು ಕೋಪರೂಲು ಜೆಪಾಜನೆಯನ್ನು ಕಾಯಿರಿಸಿದ ವರನ್ನು ತೊಡಸಿರುವರು. ಇವಕಾಲಿ ಆದರು ೧೦೦ಸ್ಟಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿ ಆಸಾಡಿದರು. ಆಸಹಕಾರಿ ಪಿಗಾಜ ಜಾಪ್ತಿಯು ಇವರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರಿಸಿ ಪ್ತಿತ್ತು. ಅಸಹಯೋಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನವರ ಗೆ ಬೇಕೋ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ಪಿಸಿ. ಈ ಪ್ರಸಾದವಿದ್ದ ಆಸದಕಾರಿಗಳು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಿಲೆಟ್ಟಿಂದು ಅಮ್ಮನವರು ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. " ಆಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಜೆ.ಜಿ.ಗೆಂಡ ಕುಟುಂಬ ಇದ್ದರು ಈಗ ಆದರ ಪ್ರಾಣಿಪ್ಪವು ಕಳೆಗುಂದಿತ್ತು ನಡೆದದೆ. ಆಸಹಕಾರಿ ಬಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ವಕ್ಷಣಾಗಿ ರೇರಾಗಿ, ಸಮಾಜಸೇವೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿತ್ತಿದೆ" ಮ ತೀರ್ಮಾನ್ತರ. ಹಾಗೇ ಮುಂದಾಗಿ ಅಮ್ಮನವರು ' ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹೋತ್ಯವ್ಯಂದ' ವೆಂದು ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆದು ತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾರಿದ ಮೇಲೆ ಆಸಹಕಾರಿಕ್ಕೆ ' ಜಯ ಬಾಧೆ ' ಯನಿಸಿಬಿಡಿಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಸಹಕಾರಿಗಳು ಸಮಾಜಾನದಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ, ಜಡ್ಡು ಬಾಗೆಯೆಂಬ ತಪ್ಪಾಸು; ಗದ್ದಲ ಮಾಡಿ ಗೋದಲು ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ, ಹಿಂಸಾ ವಕ್ಷಪಾತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಸುವದು. ಒಟ್ಟಿಗೆ, ಸಾಲಿಗೆ ಎಲುಬು ಇಲ್ಲ; ಇದೇ ಬರೆ. ಇಲ್ಲಿರಿ ಪ್ಪರೆ, ಹೀಗೆ ಆದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪ್ಯಾಗ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು?

※ ※ ※

ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಜಾಹೀರಾತು ಕಾಣಿಸ್ಟು ' ಲಿಬ್ಬರ್ ಕಾಲೇಜ ' ಎಂಬ ಗೌರವನಾಮದಿಂದ ಒಂದು ಕಾಲೆಯ ಜಿಡಾಪತಿಪ್ಪಿ ಯುವಪಾಜರ ಹಕ್ಕಿದಿಂದ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ' ಲಿಬ್ಬರ್ ಕಾಲೇಜ ' ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಳ್ಳಿನವರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೇನಾನಾಯಕರು ತಮಾರಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವರೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿರೆಯುವದು ಹೀರ ಹೆಚ್ಚು. ವಿಲ್ಕಾಶಿಯಿಳಗಿನ ಸೆಂಡ್ಹರ್ಸ್ಟ್ ಕಾಲೆಜಿಗೆ ಹೋಗುವಕೆ, ಸತ ಬಿಗಳು ಪ್ಯಾರಿಸ್ಸಿಗು, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಸೈಪುಣ್ಯಾಪ್ತಿ ಎರ್ಪಟ್ಟ ಬೇಕು, ಆಪ್ಟು ಕಲಿಸುವ ಮಕಕಾಲೆ ಇಮ್ಮ. ಸೆಂಡ್ಹರ್ಸ್ಟ್ ಕಾಲೆಜಿನಲ್ಲಿ ಆ೨ಲ ಇಂಗ್ಲೆಟಿ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ನಟಿಸುವ ನಾಟ್ಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯದವರು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯೂಲೇಷನ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಟಿಯಿದೆ. ಆಂದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿದೆ ಅರಿಪ್ಪಿ ಮಾಚಕಾರಿಗೆ ಅಂಟಾಗುವದು. ಮಿಲಿಟರಿ ಪೀರರಿಪ್ಪು ೧೫೦೦. ' ಜಾತಾ ಫೆರ ಪೋಕ್ ಹಾಪಾ' ನೌಕರಶಾಹಿಯು ಹಿಂದೀ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸುತ್ತರಿಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳುವದು ಬೇಕ. ಸ್ವಭಾವತಾ ಯುಗದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ವಿದು. ಬೃಟಿಶ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿತನದ ಹೊಸ ಯುಗದ ಅಂದ್ರ ಮಾಲು ಸೋಡಿರಿ.

※ ※ ※

ನೌಕರಾಹಿಯ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜನಕ್ಯಾಗಳು ಪ್ರಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಮ್ಯಾಂತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವು ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಸರಕಾರವ ಲಂಡ್ಸ್ಟ್ರಾಸ್ಟ್ರಿಗೆ ೪ ಕೋಟಿ ಲಗ ಲಕ್ಷವಿದ್ದರೆ, ಬಿರ್ಜಾ ೫ ಕೋಟಿ ೩೮ ಲಕ್ಷವಿದೆ. ಇತರೇ ಪ್ರಾಂತಗಳಗಿಂತ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾದರ ಪಡಿಸುವರೆ, ಒಂದು ವಿಕಲ್ಪಯೋಜನೆಯಿಟ್ಟು ಯೋಜನೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಕ್ಷಿಣಾಂಗಳಿಸ್ಸು ಸಾವಕಾಶಪಡಿಸಿತು. ನ್ಯಾಂತಿಕ ಗವರ್ನರು ಸಂಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಗವರ್ನರುಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಪಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವು ಮಾಡಿತು. ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯಯವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನಿಯಮವಲ್ಲ. ಗವರ್ನರ ಸಂಬಳ ಮಿನಿದರೆ. ಬಿರ್ಜಾ ಮಿಗಿಲಾಗುವದಿಲ್ಲೆಂಬ ಅವಾಸವಿರಲಿಸ್ಸು? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಆ ಪವಾದವಿರ್ಪಂತೆ ಇದಕ್ಕೂ ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಿಶ್ಚಯದ ಕಮಿಟಿಯು ಇಂಥ ಅಮಿತವ್ಯಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ಯಾಗೆ ವಾಪತ ಶ್ರಿಸ್ತು?

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿ.

ಕಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ, ಗಯೆಯಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿನಮೇಲೆ

ಕಾಯಿದೆಧಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ಛಾರನುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನಕ ಕೆಲಕತ್ತ ಬಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಕಳೆದ ೨೪ ನೇ ತಲೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಸೆಟ್ಟಿಸುವರು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಧಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆಧಂಗದ ಕಮಿಟಿಯು ಛಾರ ರನು ಒಮ್ಮನ್ನಿಸಿದ ನುಂಜೂರಾಯಿತು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅಲ್ಲು ಛಾರಿಸಿದ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಇದಿ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಬಾವಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬಿ ಆಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗದ ದ್ವಾರಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಹೂತಿದ ಒಂಧನಗಳು ಸಡಿಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೊಂದು; ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಕೈಸ್ಥಗೆ ಳ್ಳಕ್ಕೂಡದೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಟ್ಟಿಸಿ ಪರಿಣಾಮ ಅರಿವು ಮೇಲಿನ ವಿಕಟ್ಟಿಂಗ ಬಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲರಬೇಕು. ಎಂಬ ಎರಡನೆಯದು ಆದರೆ ಇವೆರಡೂ ಸೂಚನೆಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸೂಲ ಕಾಪು ಕಾಯಂ ಆಯಿತು.

ಕಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಮೇಲೆ, ಸತಕ ಸೂಚನೆ ದಿನಕ ಡಾನಿವಾರವಾಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆಯೂ ಸರಿ ಮತಗಳು ಬಿದ್ದಿದರಿಂದ, ಆಧ್ಯಕ್ಷ ಚಿತ್ತ ರಂಜನ ದಾಸರವರು ತಮ್ಮ ಜೊಡ ಮತ ಕೊಟ್ಟು ಕಾ ವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯ ದ್ವಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತ ಮೋತೀಲಾಲ ನೆಹರೂರವರು ಕಡವನ್ನು ಪರ್ಚೆಗಾಗಿ ಸಭೆಕರ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ಕಿರಣ, ನಾರಿಮನ್ರವರು, ಶೀಲ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ, ಜಗದ್ಬುರು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ಸ್ವಾಮಿ ಗೌರೀಶಂಕರ ಮಿಶ್ರ, ಶಾಲವೀಯ ಮಾಲವೀಯ, ಡಾಕ್ಟರ ಅನ್ಸಾರಿ, ಮೌಲಾನಾ ಸಂಯ್ಯದ ಸೂಲೇಮಾನ ನಾಡವಿ, ಶ್ರೀಮತೀ ಸರೋಜಿನೀ ದೇವಿ, ನೇತಾಗುಪ್ತ, ರಂಗಾ ಅಯ್ಯರ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್, ಹರಡಯಾಳ ನಾಗ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೇಸೀವಕರು ಅನುಕೂಲ-ಪ್ರತಿಕೂಲ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತ ವನ್ನು ಸಾಧಾರ, ಸಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಆಪ್ಕರಿಗೆ ೫೪ ಸೇಗಿ ಮತ ಎಸೆಸಲು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಸುಧಾರಣ ಪರ ಮತಗಳು ಬಿದ್ದವು. ಅವನ್ನು ಕಂಡು, ಕಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಕ್ಷವನ್ನು ಗಯೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಲೋಕಾಗ್ರಹಗಳು ಈ ಪ್ರಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬಳವಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಬಿನ ನಿರ್ಣಯವಾಗದ ಗಯೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸಿಗೇನೇ ಈ ಕಾರ್ಯ ವಹಿಸಲೇಕಾಯಿತು.

ಅಡಿಕೆ.

ಕುಮಟಿಯಲ್ಲಿ ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ.

ಕುಮಟಾ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾರರಲ್ಲಿ ತೂಗುವದರಿಂದ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹುಮಿ ಬಿರುತ್ತದಾಗಿ ನನ್ನು ಕಡೆಗೆ ಬಾವಿರಾರು ಜನರ ಪುಕಾರು ಬೀದಿರುವದಲ್ಲದೇ,ನಾವು ಸಹ ಮನಗಂಡು ಈ ವರ್ಷ ಜಿಸರ ಜನರ ಮಾತಿನಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಹ ಸಟಟಿಲ್ಲ ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆವು. ಕುಮಟೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯೆಲ್ಲ ಹೆಜ್ಜಾಗಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಜು ನಾವು ಅವನ್ನು ಸಕ್ಕುಲ್ಲೇ ತೂಕಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖಯ್ಯುವವರಿಗೇನೆ ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅಡಿಕೆಯೆ ಲ್ಲಾ ಬಂದ ದಿವಸವೇ ವಾಶಾಟವಾಗಿ ಹೋಗುವದ ಪ್ಪದೇ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಾರೀ ಲಾಭವೂ, ಹಿಂದೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುದೇ ಇದ್ದ ಕಜ್ಜಿನ ದವೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಾರಣ ಯಾವಕ್ಷತ್ತೂ ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಈ ಸೂತನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಕಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ವಿನತಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಮಟೆಗೆ ತರುವ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡ ಪದಶಾಲರಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ವಿನತಿ.

ಕುಮಟಾ ಕಾರೀಖು ೩೧-೧೦-೧೯೩೩.

ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಹೆಗಡೆ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ.
ಶೇತಾರಾಮ ಭಾಗವತ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ.

ಪ್ರತೆ ಮಾಡಿರಿ ! ಕೈತೆ ಮಾಡಿರಿ !!

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ !

ಬಗ್ಗೋಣಿ ರಾಮಣ್ಣ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ವರಿಷ್ಠೋಪಸ್ಪಟ್ಟಿ

ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪಂಚಾಂಗವು ಬೇಗನೇ ತಯಾರಾಗುವದು.

ದಿಪಂಬರ ೧೫ ರೊಳಗೆ ನುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ರೂಪ್ಯಾ ೧೧.

ಕಯಾರಾದಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೧೫।। ರೂಪ್ಯಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರೆ— ಕೃಷ್ಣಾ ಕೇಶವ ಲೇಣಿ, ಹೆಗಡೆಕರ.
ಮಾಲಕ,
ಸ್ವಾರ ಬಿಫ್ಲೆ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಕ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್.)

ಮೃದುವಾದ, ಸುಂದರವು ಸುಗಂಧವಾಗಿರುವ, ನೀಲಮಣಿಯಂತೆ ನಿವಿಡವಾದ ತೈಲವು ಯಾವ ಯುವತಿಯನ್ನು ತಾನೇ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಲಾರದು ? ಅಂತಹ ತೈಲವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉದಕಾರವಾದದ್ದೇ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್.)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆದರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಜೀಗೆ ಕೂಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿತ್ಯಮವನ್ನು ಪತಿಯ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯೆಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅದ್ಭುತ ಆಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಮಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬಲವು ತನ್ನಿಂತಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇವನ್ನು ಕೊಡೆಯ ಕೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ನಿಂಬಿಗೂ ಜಗಳ ಬಿದ್ದು ಬೇಗನಾಗುವವು. ರಿವರ್ಸ್, ಆವು ಬಹಳ ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವವು. ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವೂ ಮೋಹಕವೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ರದ್ದು ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತನ್ನು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೂ, ತಲೆಯನ್ನೂ ಬುಳುಬಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗಿಂತ ಒಂದೇರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ" ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಕ್ಷೀಣ್ಯತೆಯ ವೈಪರೀತ್ಯವೆ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನವಲ್ಲಿ "ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಆಫ್ ಮೆರಿಟ್" ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯಪತ್ರವನ್ನು, ಇತರ ಇವಿಧಾರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ಕರ್ಷವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪತ್ರಗಳನ್ನ ಪೊಂದಿಕೆ.

ಕ್ರಯ:— ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪಾಯಿ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ 2-10-0, ವಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ರೂ. 1-4-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ಡಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕೋವಲ, ಜಿಡಾಯಿ, ಮಿಳ್ಳು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಇತ್ಯಾದಿ ಪರಿಮಳಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಅಪರೂಪ ಪರಿಮಳ (ಅಲ್ಕೋಹೋಲ್) ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ್ದು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಟ್ಟಿದರೆ ಆಘಾತ ಅಂಗಿದುರೆ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ಹನಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ಜೆಮಟಿ ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೌಗಂಧಮಯವಾದೀತು. ಪುಸ್ತಕದಿಕೆಯು ಆಂಗಿದಂತಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಬೆರಸಿ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋ-ಡಿಲ್ ಒಕಾರಿನ ಗಂಧವು ಅಸಲ್ಲಿವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಳಕಳಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0 8-0; 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಬುಡಿಯಿಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0; ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ-ಡಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಇವಿಧ ಕಾರ್ಯಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address:- **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಖರೇ ಮಾತು ! ಸಾಲ್ ಕಲ್ಲು !! ಕ್ಷರೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ !!!

ಒಮ್ಮೆಗೆಲಾದರೂ ಅನುಭವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಬೇಡಿರಿ.

ತಾರುಣ್ಯ ಸಂಜೀವನಿ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಶುಕ್ಲಧಾತುವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಜಪರ್ ಯುಕ್ತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ರಿನೇ ರಿನೇ ಕಾಡುವ ಜಠರವನ್ನೂ ದೊಗಗಳನ್ನೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಉಯುಡಿ ಕೊಗ್ಗನ್ನೂ, ರಕ್ತವನ್ನು ವೆಗ್ಗಳವಾದ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಬೀರಿಸುವ ಕ್ರೀಡಾ ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾತವನ್ನೂ ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸಿನ ಧೃಡತೆಯನ್ನೂ ಯೌವ್ವನದ ಕಳೆಯನ್ನೂ ಮೊರ ಕಿಸಿ ಮುದಿತನವನ್ನುನೀಗಿ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಬಗೆಬಗೆಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವದು. ಜೀರ್ಣಾಜ್ವರ, ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿ, ಶುಕ್ಲಸ್ರವ, ಅಮಿತಕಾಳ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡದೇ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಜೀರ್ಣಾಜ್ವರ, ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿ, ಶುಕ್ಲಸ್ರವ, ಅಮಿತಕಾಳ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡದೇ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಇದು ಅಲೋಪ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧವಾಗಿಯೂ, ವೇಕಾಲಗಳಿಗೆಂದೂ, ಕಷ್ಟಾಹಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ತ್ರೀಯಂದಲೂ, ವೇಶ್ಯಾಪ್ರತ್ಯಯಿಂದಲೂ, ಜೀಕೃವಯಸ್ಸಿನಿಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಿಸುವ ಬಲಹೀನರಿದ ಹಸ್ತಶೈರ್ಥಕಾರಿಂದಲೂ. ಅತಿವಿಷಯೋಪಭೋಗದಿಂದಲೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ಶಿಥಿಲವೂ, ತಿಳುವೂ, ನಿಸ್ತೇಜವೂ ಆಗಿ ಯಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಖಲನವಾಗುವದು. ಒಂಬೊಂದು ಸುರಿ ಮಕ್ತರದ್ದಿಯೂ, ಸ್ವಪ್ನದೆಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲದೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕಿರಿ ಫ್ಲೀಣತೆ, ಆಕಸ್ಮಿ, ಅರುಚಿ, ಧೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ, ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಮೈಬಿಸುವು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನ, ಅರಿವು, ಮರುವು ಮತ್ತು ಕಿರಿದರ ಜಾಗದ ಮಾನ್ಯನ ಜೀವನ ಕುಂದಿ ಹೋಗುವದು, ಇವೆಲ್ಲವಕ್ಕೆ ಗಳಿಂದ ರಾಮಬಾಣವೆಂತಿರುವದು. ೩೦ ಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧॥, ನಂ ೧: ನಂ ೩. ಹೀಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತು ಒಂಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ ರೂ. ೩. ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ಎಮ್. ಜಿ. ಭಾಗ್ವತ್, ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ,
ಕರ್ಕಿ. (ಕೆನರಾ.)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

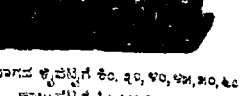

೧. ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೩೦, ೪೦, ೫೫, ೫೦, ೬೦
೩. " ಕಾಲುಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೬೫, ೭೫, ೧೪೦, ೧೫೦
೨. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ. ೧೫, ೧೫, ೧೮, ೫೦.
೪. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಮ ಕೆಂ. ೧೦, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಅ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆ ನೆ.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಯಿಂದ ಬಿಡಾತಡೆಯಾ.

ಪತ್ತೆ :— **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಪುಸ್ತ್ ಕಂಪನಿ, ನಂ ೩೬೨**
ಕಾಳಬಾದೇವಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತ

ಗುರುವಾರ ಜನವರಿ ೩೦ ೧೯೫೬ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ

ಗುರುದ್ವಾರಕಲಹ.

ಗುರುಕಾಬಂಗಿನಿಕೇತನದ್ವಾರದ ಕಟ್ಟೆಯು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಈ ವಿವಿಧಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಕಾಲ ಪಿಟಿರೆಗೊಂಬೆಯ ಪರಾಕ್ಕಿಯಂತೆ ಗುರುಕಾಬಂಗಿನಿಕೇತನಕ್ಕೆ ಉರುಬಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಯಲು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಿದ ಗುರುಕಾರಣಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ತೀರ ನಂದಿದ ಗುರುದ್ವಾರಕಲಹದ ಒಂದು ಅಂಗವು ಗುರುದ್ವಾರಗಳು ತೀರುಪಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿಂತಕರಿಗಾಗಲಿ, ಇತರರಿಗಾಗಲಿ ಶ್ರೀಜಿತೆಸ ನಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಮತ್ತಂತರು ಪೂಜಾರಿಗಳು ಅವರು ತೀರ್ಥಂಪಯ್ಯೆ ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಧೇಯರಂಗಿ ನಡಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೀರ್ಥಂಪಯ್ಯರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮಹಂತರ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರೆ ಶಿರೋಮಣಿ ಗುರುದ್ವಾರ ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿಯು ಉದಯಪೊಂದಿತು. ಈ ಕಮಿಟಿಯು ಅಖಿಲ ಪಂಜಾಬ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಗುರುದ್ವಾರ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿರೋಮಣಿ ಕಮಿಟಿಯು ಅಖಿಲ ಶೀಖ ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ತೀರ್ಥಪಂದದ ವರ್ಚಸ್ವವು ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಬೆಳೆದು ಅದರಿಂದ ಅನಸಲ್ಪಿಷ್ಟ ರಾಜಕೀಯ ಉಪದ್ರವಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವೆಂದು ನಾಕರಕಾರಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನ ಬಿತ್ತು ಅದರಿಂದಲೇ ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು, ತೀಖರು ತಮ್ಮ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಬಂಟಿಂದ್ದ ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುದ್ವಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತ್ಯೆಕೊಂಡಿದ್ದೆವೆಂಬ ಅಧಿಕಾರಗಳ್ಳಿಂಬಿವಾರ ಹೊರಿಡರು

ಸರಕಾರದ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ನೇಗೆ ಹಾಗು ೧೯೨೨ ನೇಗೆ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪುಟವಾಗಿದೆ. "ಗುರಿಗಳನ್ನೇ ಇಸ್ಯೆಯ" ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಲ್ಲ ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿಯು ತೀಖ ವಂಥಾನುಯಾಯಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿ, ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕಮಿಟಿಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಚ್ಚಾಬಾಹ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯಪ್ರವರ್ತನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೀಖ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವರು. ತೀಖ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಸುವರ್ಣ ಮಾರ್ಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆ ಅಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಲು ತಯಾರಿದೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾತ್ರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೇ ಚರ್ಚೆ ಗಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ. ಕಾಯಕ್ಕೆ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು. " ಗುರುದ್ವಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯಾವ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡಿರುವದೊಂದು ವಾಜಕರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು ಗುರುದ್ವಾರದ ಅಬಸ್ಥಾರಿಯು ಶಿರೋಮಣಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೈಪೇರಿದರೆ, ಅದೊಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಲು ಹುರಿಗಟ್ಟಿ ಧೈರ್ಯವಿಂದ, ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು ಕೈಹಾಕಿರುವದು

ಮೊನ್ನೆ ಪಾಸಾದ ಗುರುದ್ವಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ಮಸೂದೆಯು ಮೂರನೇದು. ಇಳಿದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದಂತೆ ಇದಕ್ಕೂ ತೀಖರೂ, ಹಿಂದೂ ಸಭಾಸದರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜಾ ನರೇಂದ್ರನಾರವರು ಗುರುದ್ವಾರ ಕಾಮಿಟಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮುಂದೂಡಿರಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂವ ಮಹನ್ಮಮಿಯರೂ, ಒಬ್ಬ ಕ್ರೈಸ್ತ ನುತಾನುಯಾಯಿಯೂ ಪುಷ್ಟಿಗೊಡಿಸಿದರು ಅದರೂ ಸರಕಾರವು ಒಪ್ಪದೆ, " ಕಾಲು ಹಿಡಿದ ಮೊಲಕ್ಕೆ ಮೂರೇ ಕಾಲು " ಎಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದು ತಾರೀಖು ೧೬ ನೇಗೆ ನೆರೆದ ಪಂಜಾಬ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತೀಖ ಸಭಾಸದರೂ, ಹಿಂದೂ ಸಭಾಸದರೂ, ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿದರು

ಈ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೆಷ್ಟು ನೋಡುವ. ಗುರುದ್ವಾರದ ಅಡಳಿತಗಾಗಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ ತೀಖ ಕಮಿಷನರರ ಒಂದು ಬೊರ್ಡ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವದು ಶಿರೋಮಣಿ ಕಮಿಟಿಯು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅರಿಸಬೇಕು, ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿಗಿನ ತೀಖ ಸಭಾಸದರು ಒಬ್ಬರನ್ನಾರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸನಾತನ ಮತದವನಿದ್ದು ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕು. ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿಯಾಗಲಿ, ತೀಖ ಸಭಾಸದರಾಗಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿ ಕಳಿಸದಿದ್ದರೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಲ್ಲರು ಸರಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಾಗುವರು. ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಾಜಗ್ರಸ್ಥ ಗುರುದ್ವಾರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು. ಬೋರ್ಡಿನವರು ವರ್ಷಜ್ಯಯಗಳ ವರೆಗೆ ಮಹಂತ ಮೊದಲಾದವರ ಹಕ್ಕು, ಪೂಜಾವಿಧಿ, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಕಾಯಂ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಬೇಕು. ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾರಭಾರ, ವಿಚಾರಕ್ರಮ, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಸರಕಾರವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವದು. ಗುರುದ್ವಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವು ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇರೆಗತ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರಕಾರದ ಮಾರೀಫತು ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಕಮಿಟಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಗ್ರೇಜ್ಯುಏಟನು, ಕಮಿಷನರರ ಜಾಗವನ್ನು ನಡಿಸಬಹುದೆಂದು ವಿವರಿಸಿದೆ. ತೀಖ ಗುರುದ್ವಾರಗಳಂಥ ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು, ಕಾಯಿದೆಯ ಗಂಧಗಾಳಿ ಇಲ್ಲದ, ಸಂಸಾರದ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ ಮೂವ ಗ್ರೇಜ್ಯುಏಟರ ಬೋರ್ಡು ನೇಮಿಸಿ ಹೊಂದಿದರೆ, ಅದರ ಮುಂದೆ ನಾಸ್ಥಿಕ ಕೊಡತಿಕೈ ಯಕಾರಾದರೂ ಬರುವದು ಕಠಿಣವೆಂದು ಜನ್ಯರ ಮತವಿದೆ.

ಗುರುದ್ವಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ಸ್ಥೂಲಸ್ವರೂಪವಿದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಯಾವನೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಪರನುಭೂಜ್ಯ ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಗಂಭೀರ ವಚನವು ಕಾಗದದ ಚೂರಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನು ಪೂರಾವೆ ಬೇಕಾ ? ತೀಖ ವಂಧದವರು ವಂಥದ ಗುರುದ್ವಾರಗಳ ನಾಶೀಕರು. ಅವುಗಳ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಶಿರೋಮಣಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬೀಲುಮಂಜೂರಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಗದ ಜಾಸೀರು ಪತ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸುವದೇನಂದರೆ:— "ಗುರುದ್ವಾರ ಕಾಯಿದೆಯು ಇಡೀ ತೀಖ ವಂಥದ ವಿರೋಧವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಕಮಿಟಿಯುವರಿಗೂ, ಬೀಲಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಮಲುಬಜಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತೀಖರು ಸಾಹಚರ್ಯ ಮಾಡುವರೆಂದು ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಎಣಿಸಬಾರದು ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ತೀಖ ವಂಥಕ್ಕೆ ಅಪನಾಸಕವು. ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು ಇನ್ನು ಪೂರಾಯಿತು ಈಗ ಅಖಿಲ ತೀಖ ವಂಥದವರು ಸದ್ಯುರುವನ್ನೇ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕಿ ನೈತಿಕ ಬಲದಿಂದಲೂ, ಅಕ್ಷರ್ಣೆಯಿಂದಲೂ, ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಹೊರಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ಧ್ಯೇಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಸರ್ವಕಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು. ವಂಥದ ಗುರುದ್ವಾರಗಳ ಸ್ವಾಧೀನವಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ, ವಂಥವು ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರಾಟದಿಂದ ಎಂದೂ ಪರಾವೃತ್ತವಾಗಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ವಂಥಾನುಯಾಯಿಗಳ ಕೂಡ ತೀಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗುರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೇ, ಅವ

ರೆಸ್ಸರ್ ಸಿಂಹವಿದೆಂದು ಸಂಭವು ನಾವಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ." ಗುರುದ್ವಾರಗಳ ಕಲಹವು ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತೆಲ್ಲಿಸುನ ಪಂಜಾಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿರೋಮಣಿ ಕಮಿಟಿಯವರ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಗಲಿತು, ಅವರ ಸಾಹಜರ್ಯದಿಂದಲೆ ಪ್ರತ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ಭೂಷಣದಾಗುವದು; ಅಸ್ಟು ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಒಡಗಿ ತರಬೇಕಾಗದೆ ಪಂಥವು ಎಷ್ಟು ಅತ್ಯಕ್ಲೇಶ ಮಾಡಬೇಕೋ ಏನೋ! ಕಾಯಿದೆ ಮುರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ತತ್ಪರವಾದವರಿಗೆ ಅವರಿಂದೊದಗುವ ಅತ್ಯಕ್ಲೇಶ ಸಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದವರಿಗೆ ಪುನಃ ಕಾಯಿದೆ ಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿ ದಂಡಿಸುವದು ಮೂರ್ಖತನ ವೆಂದು ಪಂಜಾಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿದ್ದದ್ದು ಅವರ ದುರ್ದೈವವು. ಇಂದಿಗೆ ಮತ್ತೇನು ಹೇಳುವದು?

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ರಾಜಕೀಯ ಜಗವಲಿಯ ಭೂತ ಬಾಧೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮೆಜೆಸ್ಟೀರು ಹ್ಯಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೊಸ್ಕಾನರವೊಳಗಿನ ಬಳಕೊರ ಬಿಟಿಷ್ಯಾರ, ಪಾಲಕೋಡ ಕೋಳೇ ಪಿಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನು ಜಜ್ಜಾ ನಿನಾಸಿಕರಿಗೆ ಸಿದಿತವಿದೆ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣವೊಂದು ಬಿಗಾಲ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತು ಸ್ಕಾರಾಣ ಪುದೊಳಗಿನ ಬಬೂನವಾರ ಮಹಾಶಯ.ು ಗವರ್ನರ ಜೊರೆಗಲ ಶಿಕಾರಿಗಾಗಿ ಅಳುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ತಮ್ಮ ಸೇವಕ ಪ್ಲೂರ್ ಎಂಬೊಬ್ಬನನ್ನು ಕಳಿಸಿದನು. ಪ್ಲೂರ್‌ವಾಹಿಬನು ನಾಲ್ಕರು ತನಗೆ ಹೊಡೆದ ರೆಂದು ಧೈರ್ಯದಿ ಮಾತಿದನು, ಮತ್ತು ಅಪಹಕಾರಿಗಳೂ ಸ್ಥಾನಿಕ ಪಂಚಾಯತಗಳೂ ಸಿತಕಾರಿ ಶಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸ್ಮುರಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿದನು. ಅಪಹಕಾರದ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ ಬಹುದೆ, ಮೆಜೆಸ್ಟೀಯರು ಅರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆವಿಧಿಸಿ, ಬಾದರಾಯಣ ಸಂಬಂಧದಿಂದ, ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಅಪಹಕಾರದಿಂದ ಸಂಭವಿಸ ತ್ತವೆಂದು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಶರಾ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆದರು. ಸಕ್ಷನ್ಸ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಬಹೆಯಲು, ಅಪಹಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವು ಈ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳು ಕಾಳಷ್ಟು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲೆಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗದು, ಮೂವರನ್ನು ಮೇಷ ಮುಕ್ತ ಮಾತಿಬಿಟ್ಟರು; ನಾಲ್ಕನೇ ಅಪರಾಧಿಯು ಅಪೀಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರೆಯುವದಿಲ್ಲೆಂದು, ಅವನನ್ನು ವಿನೋಡಿಸುವರೆ ಸೆಶನ್ಸನವರು ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರೆದವರು. ಹ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನವರು ಜಜ್ಜರವರ ಮತವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು, ಮೆಜೆಸ್ಟೀಯರ ಅವರಾಧಿಯು ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ಅಜ್ಞೆ ಹೊಡೆಸು ಮುಕ್ತವಡಿಸಿದರು. ಅಮಲುಬಜಾವಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾನದ ಅಧಿಕಾರವಿರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಹತೇಕತು ಸಾಲದೇನು? ನ್ಯಾಯದೇಷತೆಯು ವರ್ತಸ್ವ ಸ್ಥಾವನೆಗಾಗಿ, ಕುದ್ದಾಂ ಭರತಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ನ್ಯಾಯ.ಮೂರ್ತಿ ರೀತಿಂಗ ಜೊರೆಗಲು ಇಂಥ ಉನಾಹರಣಗಳಿಂದ ತಕ್ಕ ಬೋಧ ಪಡೆಯಲಿ, ಮತ್ತು ನೌಕರಶಾಹಿಯ ಅಪಾಕ್ಯಿರಿಯೊಳಗಿನ ನ್ಯಾಯುದೇವತೆಯು ಮೇಲಿನ ಬುರಕೆಯನ್ನು ದೂರ ಪಡಲಿ.

೨ ಪಂಜಾಬದೊಳಗಿನ ಗುರುಕಾಬಾಗ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಪ್ತಿಯ ಹಕೇಕತು ಕೇಳಿನ ಮೇಲೆ, ಸರ್ಕಾರಾಸ್ಟ್ ಸ್ಟ್ರಾಂಕಸ ಮ.ಳಸಿಪಿಟೆಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವೇನಾಯಿತೆಂದು ಎಂದು ವಾಚಕರು ಕುತೂಹಲರಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಮುಳಸಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನಾಯಕರಾದ ತಾ.ಟರ ಛಾಪಕ, ಶ್ರೀ॥ ಶಿವರಾಮಪಂತ ಪರಾಂಜಪೆ, ಸಿ'ಕಾರಾಮ ಬಾಲಾಲಿ ಮೊಹಾದಕರು ಕೆರೆವಿನೆ ನೇರಿಸ ಕೂತಲೆ, ಇತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮುಖಂಡರು ಮಳಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸಲಿಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ್ಯದ ಛೇರಫಾರುಗಳು ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿದೇಕು ಎಂಬ ಸಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರವಿದಾರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಶಕ್ತಿಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು ಫಾಟಕ-ಪರಾಜಿಪೆ-ದಾವಲೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳು ಬಿಂಧಮಿಕ್ಕರಾಗಿ ಗಜ ವಿಪತಿಗಳಾವುದು ಅವರು ಈಗ ಪುನಃ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯೆಬ್ಬವನ್ನು ಹೂಡಿರುವರು. ಗುರು-ಕಾಬಾಗಿನ ಉರುವಲ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ H—H ಸಾಸಿದೆ ಅಕಾಲಿಗಳ ಅತ್ಯಕ್ಲೇಶ ಸಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಮುಳಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಓಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯವದು ಅಸಾಧ್ಯ ಆದರೂ ಫಾಟಕ ಮೊದಲಾದವರು ೭೦೦ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಳಸಿಯ ದರಿದ್ರನಿಧಿಗಾಗಿ ಎರೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವರು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಜ್ಜು ಉದಾರವಿದ್ದಿರ್ಯೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಕ್ಕೂಳ್ಳತ್ತವೆ ಅವರ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧ ಜಾಗೃತಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಒಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗುವದೇನು ಕೆಳಿಸು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹನಾಯಕರು ಸಿಸಾವಿರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವರು. ನೋಡುವ, ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ತಪ್ಪ ಲೌಕಿಕವನ್ನು ಎಸ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು..

೩. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಳಸಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ಕಾನಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಾಯುಸಂಚಾರವಾಗಹತ್ತಿದೆ. ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಿರ್ಮಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿ। ವಿಲಿಯಮಿ ಮಿಯರ್ಸ್ ಇವರ ಅವಲ ನ್ಯಾಪನೆಯಿತು. ಹಿಂಪುಸ್ತಾನದ ಮೈಮ್ಲೋಗಿಕ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಪದವನ್ನು ಸತಿಸಿ, ಅಕಲ್ಪಿತವಾಗಿ ಪದಜ್ಯುತರಾದ ಸರ್ ಭೋಸಸ ಹೊಬಲರಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುತಿಗಳು ವಿಜಾರಾಹವಿವೆ ಮುಳಸಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುವವು (ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಸಾಯವನ್ನು ಖಾಲುಗಡಹುವದು ಅತ್ಯನ್ಯಾಯ; ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೂ ಅಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಮೇಲೆ, ಆ ನೀರನ್ನು ಬೇಸಾಯ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಾವದಿಲ್ಲಿ; ಇದಲ್ಲದೆ, ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಬೇಸಾಯದ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಯಾವದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಹಾನಿ ತಟ್ಟದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂಬಯಿ ಇಮ್ಯುಮಿಕಾರರ ಹೊಡೆನೆಯಂತು ಮತ್ತೂ ವಿಜಾರಾರ್ಹವಿದೆ. ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಭೂಮಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಿರದೆಂಬುದು ಟ್ರಾಮ್ವೆಕಾರರು ಹಿಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೂ ಮುಂದಾಗಿ, ಜಲಶಂಚಯದ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೇಸಾಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದೆಂಬ ಆಸೆಯ ಭಾವನೆಯಾಗದೇಕು ಮುಳಸಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಬೆಸಾಯ್ಕ ಭೂಮಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾವಾಡುತ್ತಾರೆಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಬೆಸಾಯ ಪಾಲನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಇತ್ತಾದ ಬೊ ಮಂಬಿಯ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಡಪ್ರದೆಗರ ಹಿತ ಸಂವರ್ಧನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಬೇಸಾಯಗಾರರು ಉದಕ್ಯತರಾಗುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳೂ ಅಧಾರಿಯಾಗುವರು.

೪ ಅಕಾಲಿಗಳ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸಮಾಪ್ತಿಯ ಕಥೆಯು ಬಲು ಸ.ನೋರಂಜಕವಿದೆ. ಪಂಜಾಬ ಸರಕಾರವು ಅಕಾಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರತಾಪಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿದರೆಂದು ಅವರ್ಯಾಹಿಯಾಗಬಾರದೆಂದೂ, ಗಂಗಾರಾಮು ರಾಯ ಬಹಾದ್ದೂರ ಸದಾರರಿಗೆ ಮುಂಬಡಿದರೆಂಬು ಶಂಕಯಪತ್ರ. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಹಿತ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಗಂಗಾರಾಮು ರಾಯಬಹಾದ್ದೂರರೇ ಮುಂದಾಗಿ, ಗೇಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಕಾಲೆ ಮಾತಿವರೆಂದೂ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸರಕಾರವು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿಕು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದೂ ಪಂಜಾಬ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ ಜೋಜನ ಮೇನರ್ಡ ಸಿ ಹೆಬರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ವಾರಾದರು. ಮೇನರ್‌ರವರ ವಚನ ಕಳಿ ಹಿಂದು ವಾರ ವಾರಾಗುವ ಮೊದಲು, ಇಡೀ ಕಾರಸ್ಥಾನವು ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ ಗುರು-ಕಾಬಾಗ ವನ್ನು ವ ಹಂತರು ಮೊದಲು ಬಿಟಾಸೀನ ಮಹಂತ ಮಂಡಳಿಯಕ್ಕೆ ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರ್ಯ್ದು ಪುನಃ ಅವನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗಿಲ್ಲೆಂದು ಮಂಡಳವರು ನೊಟೀಸು ಕೊಟ್ಟಿರ.ವು. "ಎರಡನೇ ಗೇಣಿಗೆ ತಾನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಸರ ಗಂಗಾರಾಮರಾಯ ಬಹಾದ್ದೂರರ ಗೇಣಿ ಜೇಟಿಯು ಮಾಹಿತಿಯು ಇವಗೆ ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನಿಸ ಪಹೇಲ್ವಾನ್ರರು ತಮ್ಮುಂದ ಕೆಲ ಕಾರ್ಯದಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹಿ ಪಡೆದರು." ಎಂದು ಮಹಂತರು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತಿರುವರು. ಸರಕಾರದ ಕುತಂತ್ರವು ವ್ಯಾಂಜವಾಗಿ ಹೊರಬಿತ್ತ. ಮೇನರ್‌ರವರ ವಚನಗಳು ಈಗ ಕೇವಲ ಸತ್ಯವೆಂದು ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಿಳಿದಿರರು. ಯಾಕಂದರೆ, ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಪರ್ಮಿಡಿಸಿದ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಂಥ ಸುಹಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಗಲಿಗೆ ಸುಳ್ಳಾ ತುವನು ಶಕ್ಯ ಮಾಡೇನು!

೫ ಕಳೆದ ೧೬ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ನೆರೆದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ। ಗಣವತಿ ಮಾಸೂರವರ ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಖಿಲ ಧಾರತೀಯ ಕಮಿಟಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಖರ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರಾವಾನಿಸೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯ.ಕರ್ತಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಜ ಖರ್ಚಾದರೂ ತೆರುವದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವು ಎಂದು ನಾವು ಬಿಸ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಈ ನಿರಾವಿಗೆ ಬಂದು ಅಖಿವಾದ ವಿರಬೇಕು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಖರ್ಚು ಸಿಹುವ ಸ್ಟು ಬಡಚರಿದ್ದಿರೆ ವಾಹ್ಯ ಅವರ ಖರ್ಚು ಬಂಧಿಸಿ ಪಡಿಹತ್ತಿದ್ದು ಖರ್ಚು ಮಂಜೂರಾಗಬಾರದು. ರೇಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ನರ್ಗಕ್ಕೆಂತ ಮೇಲ್ತರಗತಿಯ

ಪರ್ಯ ಮುಂಜೂರಾಗಕೂಡದು. ಯಾಕಂದರೆ, ಮೆ ಹಾತ್ಮರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನವು ದರಿದ್ರವಿ ಪ್ತು, ಕೇವಲ ಬಡತನದಿಂದಲೇ ಅವರ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಾವು ನಡಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಸಿದ್ಧುವಡಿಸುವಾತಿ ತರಾವ ಮಂಜೂರ ಮಾಡುವುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ

---

೬. ಸ್ಟೆಂಬರ ತಿಂಗಳಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಬಳ್ಳಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಂಗಲ ಖಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಾಕ್ಷೆ ಮಾತಿದ್ದು ವಾಚಕರಿಗೆ ವಿದಿತವಿದೆ. ಒತ್ತು ತಾದು ಜಂಗಲ ಜಾತಿಗೆ ೪ ಬೈ ೬ ಕ್ಕಾನು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ೧೫ ರೂಪ್ಯಾ ದಂಡ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಹುಲಿ ಸೊಪ್ಪು ತಂದು ಮತ್ತೊಂದು ದುಡ್ಡಿಸ ಹಾನಿ ಮಾತಿದ ಬಗ್ಗೆ ೪ ರೂಪ್ಯಾ ದಂಡವಾಯಿತು. ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಖಿಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಪೀಲು ಮಾತುವದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ, ಬಿತ ಅರೋಪಿಗರ ಆಪೀಲು ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ, ವಜಿತೆ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಗುಲ್ಯಾತಿ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮರಬಳ್ಳಿಯವರು ದಂತ ಮಾತಿದ್ದೂ, ಅತಿಶಯವಷ್ಟು. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ (Well-known) ವಕೀಲರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಬಡಾವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವ ರಿಗೆ ಈ ಅಲ್ಪ ದಂಡವು ಶಕ್ತಿಯಾಗುವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಬಲ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಯಾತಿಯವರಿಗೆ ವಕೀಲ ಮಿ॥ ಮಾಧವ ಮಂಜನಾಥ ಶಾನಭಾಗರು ಪಿಡವರ ದಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ತಾವು ಉಚಿತ ಲೆಪ ಸಹಿತ ಪ್ಲೀಸೆಂಜಕಲ್ಲೂ, ಆಪೀಲಿಗಾಗಿ ಮಂತಿ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ತಲೂ ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಗುಲ್ಯಾತಿ ಮಹಾಶಯರು. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ (judicial notice) ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರೆ ವಿಶೇಷ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಅದರೆ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷ್ಯಾಧಿಕಾರ್ಯ ನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತ, ಪುನಃ ಸಕ್ಷ್ಯಾಧಾರವು ಏಪಾರ ನ ಮಾಡುವದು ಅವರ ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಟಂಗಲ ಕಾನೂನುಗಳು ಉಪದ್ರವಕಾರಕವಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಅವುಗಳ ಸ್ಪೆಡಿನ್ಯಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಸ್ಪಲ್ಪವಾದರೂ ನಿಯಂತ್ರಣವಾದೀ ತೆಂಬ ಆಶೀರ್ವಾದ ಆಪೀಲುಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ ಪ್ರಜೆಗಳು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗದಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಉತಾಸು! ಯಾಕಂದರೆ, 'ಯಷ್ಟೇ ಕೃತ್ಯೇ ಯದಿ ನ ಸಿದ್ಧಿಕ್ತಿ ಕೋತ್ರ ದೋಷಃ ?' 'ಕಾರಾಪುರಸ್ಕರು ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿ ಯತ್ನ ನಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಮಿ॥ ಶಾನಭಾಗ ವಕೀಲರು ಸರ್ವತ್ರ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಬಡತರ ವಕೀಲೆ ಮಾತಿದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರುವೆವು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಿ— ಗುರುವಾರ ಶುಕ್ರವಾರ- ಶನಿವಾರ ಪುನಹ ಮಳೆ ಸೋರಿತು. ಆಷಾಢಸೂಪಾದ ಭಾಪವೆ ಜನರಿಗುಂಟಾಯಿತು. ಪುನಹ ಮೂಡಗಾಳಿಯು ಸಂಜರಿಸುತ್ತದೆ. ಅತಿಶ್ಚಿತ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರವುಂಟಾಗಿ ಜ್ವರಾದಿ ರೋಗಗಳ ಪಿಡಾರು ಮುಂದರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪದವಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಮೋಡಗಳ ಸುಳಿದಾಟವಿದೆ.

ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರಾನೇಕ ಪ್ರಳಯ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಮತವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಲೆ ದೇಶಭಕ್ತ ಗಂಗಾಧರರಾಯ ಪಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು 'ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಮಕ್ಷ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು.' ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು ಈ ಉತ್ತರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೌಂಸಿಲರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಕ್ಷೇಪ ತಾರೀಖು ೧೩-೧೫-೩೩ ನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿತು.

ಬಂಗಾಲಜೊಳಗಿನ ನಿಶ್ಚಿತರ ಪುಣ್ಯ ನಿವಾರ ನಾರ್ಥ ಕುಮಟೆಯವರು ಕಳಿಸಿದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ, 'ಕಾನಡಾ ಬಂಧ್ಯಾಗರು ಬಂಗಾಲಿಗಳ ಸಂಕಟವನ್ನು ಅರಿತಿರುವದು ಶುಭ ಸೂಚಕವೆಂ ಮಂಜಗಾಲ ಮಿಷ ನಿವಾರಣಾ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾದ ಡಾ॥ ಬಾಳಿಗರವರು ಉದ್ಗರಿಸಿರುವರು.

ಯು.ಪಿ.ಸ್ಕೂಲ್ ಅಗಷ್ಟೀ ಕಾಂಪಿಯು ಉಗಿ ಹಡಗಿನ ಕ್ಯಾಪ್ಟನರಿಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಹೊರ ಟ್ಟು, ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರೆ ೪ ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿ, ಮಂ ಗಳೂರು ತನಕ ಹೋಗಿ, ತಿರುಗಿ ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿಯಾ ಕ್ಷೀಕೆಟಿಗೆ ಪರವೆ ೩—೧೫—೩೩ ಆಯ ಪ್ರಯೆಸಿದ್ದು, ತಿಪ್ಪಿನಿಸ್ಸ, ರೂ. ೩-೪—೦ ಇರುವದು. ಸಾಧಾರಣ ಹಗೇ ಅಂಪೆ ಆಟಿಯು ದರಗಳೇ ಇತ್ತಲ್ಲಿಸ್ಟೆತೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಮ. ಯಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವದು.

ಪರಕಾಸ್ಟಿಹಾರಿ ಕಾಲ ದೆಯ್ತರು ಪರ್ವತಿ ಸಲಿಸಿದ್ದ ತೋಂಗರ ಪ್ರಜ ಮಿ॥ಹೊರ್ಕ ನಿನ್ನೆ ಆಗಿ, ಮಾರ್ಕೂ-ಬುಧ-ರಕ್ಕ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳ ವ್ಯಾಕ್ಯಾರಿಗಳನ್ನೂ ವಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಸಮೀಪದ ರೂಪ ದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಾಬೇಕೆಂತ ಸೊಪಾಯ್ಟಿಯ ಪರು ಮಾಡಿದ ಉಪಕ್ರಮವು ತೂಕವ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸ್ಥನುದಿಂದ ಬಿದ್ದುಹೋಗದಿದ್ದರೂ, ಮಾಮೂಲಿಪ ಪ್ಪದ ಪಟ್ಟಿಯ ನಿರ್ಣಯವಮೇರೆಗೆ ಪಕ್ಷಪ್ರೇಷಪ ಮೂಲಕ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೊಯ್ಟಿಯ ಬೈಲಾಪ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಚಾರಿಸಿರಾದ ಸೂಚನೆಗಳು ಪಕ್ಷಪ್ರಿತಿ ನಿವಾರಣವಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ವೆ. ವೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಈ ಮಾತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ—ಅಕ್ಕೊದ್ಯಾರಕ್ಕ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲೆ, ಪುಸ್ತಕ ೬, ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕ್ಕಾಧನ ದೆಲೆ ೫ ಆಣೆ, ವ್ಯವಹಾರಕ ವಾಸನ ರವರಿಂದ ಹೊಸ್ಕೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸಿರ್ಸಿ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ.

ಸಿದ್ದಾಪುರ—ತಾರೀಖು ೧೮ ನೇ ದಿವಸ ಗಾಂಧಿ ದಿನವಿದ್ದುದರಿಂದು, ಪೊಲೀಸರಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಉಪಧ್ಯಾಯರು, ಹಾಗು ಇತ್ತಿಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೂಡಿ ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಾವಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮಹಾಶ್ಯರ ದಿಕ್ಷಾರ್ಥಯುಪಾರೋಗ್ಯವ ಬಗ್ಗೆ ಭಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡತ್ತ, ಬೆಳಗಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಘಂಟೆಗೆ ರೂವಾಯ ೬-೪-೦ ನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರು.

ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಲಗಳ್ಳಿ ಶ್ರೀಗಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗಡೆಯ ಇನ್ನೊಸ್ಟ್ಟಿ ವಾದಿಗೂ ವರ್ಷ ಜನ ಅವರ ವಕ್ಕಲ ನಡುವೆಯೂ ಗಲಂ ಬಿಟ್ಟಿ ಖಂಡಿ ಗೇಣಿ ಭಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಶಕ್ಕಾರು ಬಿದ್ದು ಸದರ ವಾದಿಯರು ದಾವೆಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗು ತ್ತಾರೆಂಥ ಇಡ್ಡಿಯ ಕೌಂಸ್ಲರ್ ಕವಿಯಿಗೆ ತಿಳಿಸು ಬಂಜ ಕೂಡಲೆ, ಕವಿಯಿಯವರು ಇ ಕೆಳಗಿನ ಜನರನ್ನು ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯರಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ತಂಟೆಯನ್ನ ನಿಕಾಲೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾರೀಖು ೧೦ ನೇ ನವಂಬರ ದಿನಸ ನೇಮಿಸಿದರು.

(೧) ಶ್ರೀ॥ ನಾಗೇಶ ಸುಬ್ರಾಯ ಹಂಪ್ರಭಟ್ಟಿ (೨) ಶ್ರೀ॥ ಸುಬ್ರಾಯ ದೆಲ್ಲ ಭಟ್ಟ ಶಿರಳಗಿ. (೩) ಶ್ರೀ॥ ಭಾಸ್ಕರ ಬಿಷ್ಟಪ್ಪ ನಿಗಳೆ, ಶಿದ್ದಾಪುರ. (೪) ಶ್ರೀ॥ ಬೆಡ್ಕಣಿ ಜೀರಾ ಕನ್ನ ನಾಯ್ಕ ಇವರು ತಾ. ೧೩ ನೇ ದಿವಸ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ೪-೫ ಸಾವಿರ ರೂಪ್ಯಾ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷದವರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುಡ್ಡನ್ನು ಇಟ್ಟರ ಮನಸ್ಸುಗೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗುವಂತೆ ನಿಕಾಲಿ ನಾತಿದರು. ಇದೊಂದು ಸ್ತುತ್ಯ ಕೆಲಸವೇ ಸರಿ.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ-ಸದರ ವಂಚರ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಈಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಊರವರಿಗೂ ವಿ ಶ್ರೀ॥ ಮಾಸ್ಯಾ ನಾಯ್ಕ ವ್ಯಗ್ಯರಿಗೂ ಬಿದ್ದ ತಂಟೆಯನ್ನು ಸಹ ಯೋಗ್ಯರೀತಿ ಲೆಕ್ಕ ತಪಾಸ ಮಾತಿ ತಾ. ೧೮ ಕ್ಕೆ ನಿಕಾಲೆಯಾಯ್ತ್ತು; ತಂದರಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಬಹಳ ಆನಂದವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ತಾ. ೨೬ ನೇ ದಿವಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವೇ। ಸ್ವತ್ತಭಟ್ಟರ ಹುತುಗರಿಗೆ ಉಪನಿಷದ ಪ್ರವಚನವಾಯಿತು.

ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕವಿಯಿಟಿಯ ತರಾವುಗಳು.

ತಾ. ೨೭ ಕ್ಕೆ ೧೯೩೩-೩೪ ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೊದಲನೇ ಮೀಸಲಿಂಗಿಂಗ ಕವಿಯಿಟಿಯು ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ತರಾವ ಪಾಸುಮಾಡಲಾಯಿತು.

೧. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕವಿಯಿಟಿಯ ತರ್ಫಿನಿಂದ ಅಜವಾಸರ ರೂ ೫೦-೦-೦ ಜಾಡಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ॥ ಗೋಪಾಳ ರಾಮ.ಚಂದ್ರ ದೇವ ಇವರು ತಾ. ೩-೧೩-೩೩ ಕ್ಕೆ ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ಪ್ರಾಂ. ಕವಿಯಿಟಿಗೆ ಹೋಪವರು ತರಕಕ್ಕದ್ದು. ಮಾರಿಗೆ ವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೯ ವೈಯಿಂಕ ಕವಿ.ಶನ್ ಕೂಡಕಕ್ಕದ್ದು.

೨. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾಸ್ಥಾಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ವಿಷಯ ಮಗ್ಗನ್ನು ಶ್ರೀಮದ್ಧ ಕೈ ನಲಸನ್ನು ಹಾಕಿ Working order ಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾದ್ದನ್ನು ತರಿಸಕಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಕಾರಾ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅಜವಾಸ ರೂ. ೫೦-೦-೦ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಸದರ ಶ್ರೀ॥ ಗೋಪಾಳ ರಾಮ.ಚಂದ್ರ ದೇವ ಇವರೇ ವ್ಯಾತಿಮಕ ಕವಿಯಿಟಿಗೆ ಹೋಪವರು ತರಕಕ್ಕದ್ದು.

೪ ಹಿಂದೆ ಏರ್ಪು ಬಿದ್ದ ಬೀಲನ್ನು ಮುಂಜೂರಿ ಮಾತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಕಾರವಾರ— ಈ ದಿವಿಜನದ ಅಕಲೇಕ್ಟರಾದ ಮಿ ಕ್ಲಿ. ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಇಪ್ಪಂದ ವರ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿದ ಜನರಿಗೆಮಿ ಕೋಲಿಪ್ಪ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಬಾರ್ಜೂಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ॥ ಕೆಯಿಮೆಪತ್ತೂರ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಬೇಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಅವರ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ನೇಮಣೂಕ ಆಗುವವೆಂತ ಸುದ್ದಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಆಗದೇ ಇವರಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋಗುಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಐದು ಗ॥ ವರ್ಷ ರಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಈ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಪರ್ತನಾದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಉದಾರ ಅಂತಃಕರಣ ಸರಲ ಸ್ವಭಾವದ ಗೃಹಸ್ಥರಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ಅಗಬಾರದಾಗಿ ಬಹಳೇ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾತುತ್ತಿದ್ದರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಜನರು ಇವರು ಆದರಪೂರ್ವಕ ನಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾ. ಕೊಂ. ಕಮಿಟಿಯು ಅಪೀಸಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಸಭೆಯು ತಾರೀಖು ೩೦ ನೇ ನವಂಬರ ಕಾಲ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿತು. ಮಿ॥ ಪರ್ಟನ್ ವಕೀಲರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿದ್ದರು.

ರ್ಕ ನೇ ಹುಂಲಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರ
ರು ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿದವರದೆ. ಸಭೆದಲ್ಲಿ
ಸ್ಕೃತ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಿದುವಮೆಂತ
ಯುತ್ತದೆ. ಲೋಕನಿಯುಕ್ತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬದಿಗೊ
ಪ್ರಸಿಡೆಂಟು ಸಾಹೇಬರು ಸ್ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ
ಗ ಬೇಕಾದ ಜನರನ್ನ ನೇಮಿಸಿದರು ಹಗ್ಗೆ ಜೋನಿಸಿ
ಧೇಧಣಾಗುರ ಸಂಭವವುಂಟು.
ುನಿಸ್ಪರ್ಧಲ್ ಸ್ಟೀಮ್ ನೆವಿಗೇಶನ್ ಕಂಪನಿಯ
ಟಿಯ ೩೮ ನೇ ಆರಿಕಿಗೆ ೫ ಶೆಂಡಿಯ ಸುಮಾ
ಇಷ್ಟ ಮುಟ್ಟಿತು. ಊರಿನ ಬಹಳೇ ಜನರು ಆದರ
ಲೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ೩
ಗಳು ಇದುವರೆಂದಲೂ ಹಡಗುವು ಬಳಿಗೇ ಸರ
ದುವರೆಂದಲೂ ಬಾಲು ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಬೇಕಷ್ಟ
ೂನಾಸ್ಟರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಸೋದಿಗಳಾಗುವ ಸಂಭವವುಂ
ಈಗ ಜನರು ಕೇದುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೈಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಉತ್ಸ
ಂಗಿದರು.

ಸಂಪ್ರೆಲ ವಿಲಾಸಸ್ಥ ಕಮಿಟಿಯ ತರಾವುಗಳು.

ಳೆನ ತಾ. ೩೦ ನೇಗೆ ಕಲಶತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನೆರೆದು
ಮುಖಾಲಿದ ಕಮಿಷ್ಟಿಗಳ ಸಾಣಂಗಳು: —
ಸಿಲಾಸಸ್ಥ ಉಲು ಮುಸ್ಲೀಮನ ಅವಿಸರ ಉಲು ಮೊಮ
ಇಸ್ಮಾಲು ಧರ್ಮಪಾಲಿಕ ಸುಲ್ತಾನ ಗಾಡಿಯ ಅಬ್ದು
ಮಜೀದಮಾನರವರಿಗೆ ಸಭೆಯ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಧರ್ಮ
ಯಿಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಸೆಂಪ್ರೆಲ ವಿ
ಸ ಕಮಿಟಿಯು ತನ್ನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವೃತ್ತಗೊಳಿಸಿ
ಸ ಸರ್ವಪರಿಯಂದ ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರಧಾನವನ್ನು ವಿಲಾ
ಗುವಿಗೆ ಸಂಬಂದಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರನ್ನೂ
ರ್ಕಾರವನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ ಇವರ ಕಾರಕಿರ್ದಿ
ಲ್ಲಿ ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೆ ಬೆರಕಾಲಿಕ ಸುಖವಾಗಲೆಂದು
ಮಾತ್ಮನಾಕಷ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಮುಂದೆ
ವರ ಹೆಸರು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಖುತ್ಬಾ ಓದಬೇಕೆಂದು ಭಿಷ
ು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂಗೂಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ
ಧ ಕಂಡತ್ತ ದಮಡಿ ಇಸ್ಮಾಲು ಧರ್ಮದ ಕಾರಿಯಕ್ಕಾಗಿ
ತೆ ಖಲೀಫರನ್ನು ಜನಾಯಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸದರಿ ಸಭೆಗೆ
ಾರವಿದೆ.

ಈ ರಂಜನನ್ನು ಮೌಲಾನಾ ಅಬ್ದುಲ ಮಜೀದರವರ
ಚಿಸಿದರು; ತಾ ಅನಸೂಯರವರು ಅನುಮೋದನವ
ಿದರು

ಪದಚ್ಯುತರಾದ ಸುಲ್ತಾನ ಮಹಮದುದ್ದೀನ ಖಾನರ
ಕೃತ್ಯಗಳು ಇಸ್ಲಾಮ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರು
ದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಅವರ ಕಾರಕಿರ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ
ಗೆ ಮುಸಲ್ಮಾನೇತರ ಮಂದಿಗಳು ಬಹಳೇ ಪ್ರಾಮಿ
ಿರುವರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರ
ಸ. ಲ್ಲಾನರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನಿತ್ತು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಗಾರಿಂ
ಮಾಡಿಯಿ, ಮಹಮ್ಮದೀಯರಲ್ಲಿ ಬಿರ್ರಿ ಭೇದ ಉಂಟು
ಡುವ ನೋಟ ನೋಡಿ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ
ಿಯಾಗಿದೆ ಪದಚ್ಯುತ ಖಲೀಫರನ್ನು ಅಡಿಸಿ, ಅವರ್ಗ
ಗಿದರೆ. ಆದರ ಫೂರ್ ಜಮಾಬಂದಿಯು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ
ರದ ಮೇಲಿದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವ
ನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರತಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಿಬಿಷ್ಯಾದ
ಳುವದು ಹಿಂದೆ-ಮಹಮ್ಮದೀ ಖಾಂಧವರ ಕರ್ತವ್ಯ
ರು ಜಾಹೀರುಮಡಿಸುತ್ತದೆ; ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರವ ತ
ತ್ಯಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು, ಇತರ ಮಹಮ್ಮದೀ ರಾ
ಗಳೂ ಇದರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಖಾನೇವ ಖಾಂತತಾವರಿತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನವ ತ
ಾಮೆಯಲ್ಲಿ ಖಿಲಾಫತ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಬಾಧೆಯಾಗುವಂಥ
ಾವದೇ ಕಾರಾಗಳಿಗೆರಿಸಾರದು. ಇಗ ಏನಾದರೂ ಇ
ಿ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನವ ಖಚಿತನವನ್ನು
ಸಂಬಂದಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಸೆಯ ತನಕ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಸ
ಮಾಜವು ಹೋರಾತರಿರಲಾರದೆಂದು ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಲಗಾಣಾನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿಲಾಸಥ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜಗ್ಗೆ
ಯುಡೋದಪಂಡವಪ್ಪಲ್ಲಿ ಯಶ್ವತ ನಡಿಸಿದ ಜಿಗ್ಗೆ ಅವರ ಲಭಾ
ರ ಮನಿಸಿ, ಅವಾರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮಿನ ಸುಲ್ತಾನ ಏನೇ
ಅಬ್ದುಲ ಮಜೀದಖಾನರವರು ರಾಜ್ಯಾರೋಹಣ ದಿನವ
ನ್ನು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಮಾಚರಿಸುವರೆ, ಕಮಿಟಿಯು
ಕ ರ್ಯಾವರ್ತಗಳು ಬಂದು ದಿನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕೆಂ
ದು ರಾಜ್ಯಾಸುತ್ತದೆ.

ಲೌಸೇನ ತಹಪರಿಷತ್ತು.

ಲೌಸೇನದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಕಾಂತಕಾಪರಿಷತ್ತು ಮೂರು ಳ
ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ವಿಚರ್ಶವಮಾಡಿತು. ಸಾಮು
ದ್ರಧುನಿಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ, ದ್ಯಾಂತವಿಭಾಗಿಳಿಯ
ಹಾಗು ಲಭ್ಯರಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕರ್ಯಾನ
ಮೊದಲೇ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೆಮಲೇಕ ಕಮಿಟಿಯು; ತು
ರ್ಕಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಆಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಕರ ಹಾಗು ಲರಷ್ಟರ
ಹಿತವನ್ನೂ ಬಂಧ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಕಾಮಿಟಿಯು;
ಬಂದರ, ರೇಲ್ವೆ ಮೊದಲಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯ ವಿಚಾರ
ಗೆಗಾಗಿ ಮೂರನೇ ಕಮಿಟಿಯು 'ವಿಶೇಷ' ಮೂರನೇ
ಕಮಿಟಿಗಳ ನೇತೃತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಷಿಲ ಗೆರೋನಿಬಾ
ರೀರಿಯವರ ನೇಮಾಷಕಿಗಳಾಗಿವೆ. ರಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿ
ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆಹಂಬು ಪ್ರಕ್ರಿ ಬಂತು, ಆದರೆ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರವ
ನಿಮಂತ್ರಣಕ್ಕೆಗೆ ಬಾಕ್ಷರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿತು
ಯಿತು. ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನನ ಆರಿಸತ್ಯ
ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದ ಸೂಚನೆಗೆ ನಿಮಂತ್ರಿತ ಆತಿಥಿಗ
ರಿಗೆ ಈ ಅರಿಕಾರ ಕೊಪರಿಕ್ಕಾಗುವರಿಲ್ಲಂದು ನಿರ್ಣಯ
ಪಾಯಿತು. ಕಳದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ರಯನ ವ್ಯಾಪಾರ ನ
ತಿನಿಧಿ ಮಂಡಳದ ಮಿಗಿ ಪೋರ್ಟಸ್ಮೌದ ವರು ಲೌಸೇನಕ್ಕೆ
ಹೋಗಿದುವರು. ಇವರಿಗೆ ಪವಪತ್ರಿಸಲ್ಲಿ ಸಂರಿಕ್ಕೂಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ
ನಿಚ್ಚಾಸಿರುವವಿದ್ದರು. ಇವರ ಧೋರಣವು ತುರ್ಕ
ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಅನುಕೂಲವಿದೆ: ಗಾಮುಪ್ರಧುನಿಗಳ
ಳ ರಿಪ್ಪ್ಪಸಂಪತ್ತ ಅರಿದಕ್ಕೆವಶ್ಯರಬಾರದೆಂಬು
ವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಕರ್ಯಾನ ದೊರಿಗೆ ಕಮಿಟಿಯು ಮುಂದೆ ತುರ್ಕ
ಸ್ಥಾನ-ಯುಗೊಸ್ಲಾವಿಯಾನ ಮೇರಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯ ಚರ್ಚೆ
ಯಾಯಿತು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾನ ಇಸ್ಮೆಪ
ಪಾಶರವರು ೧೯೧೯ರಿಗೆ ಮೇಲಿನೇ ಕಾಯೆಂ ಇಜಿಪೆ
ಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು; ಪ್ಲೆಮ ಫೈಸಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಳ
ವ್ಹೇಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆದರ ಮಜಬಂತೆ, ಆದರ
ಒಡೆತನವನ್ನು ವಹಿಸಲೇಕೆಂದು ಹೇಗಿದರು. ಗ್ರೀಸ್-ಯು
ಗೋಸ್ಲಾವಿಯಾ-ರುಮಾನಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ವಿಶಮತಿಂದ
ದ ವಿಶಷ ಸಜಿಸೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಗಾಗಾನೇ
ಮೇರಿಯಂತೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಯಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ವ
ಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉದಸೂಚನೆ ಒಂತು. ಆ
ಮೇಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಿತ್ರಸಂಘಾನುಕೂಲಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳುವರೆ ಕರ್ಯಾನ ದೊರಿಗಳು ಬಹಳೇ ಕಾಲಸ್ಥಾನ
ನಡಿಸಿರರೆಂಕೆ!

ಅಸ್ಮೆಥ ಪಾಶಾರವರು ತಾನೇಗೆ ಉತ್ಸರವನ್ನಿತ್ತರು.
ಲೋಕಮತ ಅರತುಳ್ಳುವರೆ ವ್ಹೇಟು ತೆಗೆದುಕೊ
ಳ್ಳುವದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಆವರು ಹೇಳಿ, ಮಿತ್ರಸಂ
ಘದವರೆಲ್ಲರೂ ಕಾಂತಿಲಭಾ ಪ್ರದೇಶದನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಬಿಟ್ಟಿಸಲು ಮುತ್ತಾನಿಯಾ ತಪಪಾರಪತ್ರಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುರುವರೆಂ
ದು ಅವರು ಆ ತಹಪಾಮೆದು ಕಲಮು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು.
ಕರ್ಯಾನದೊರಿಗಳ ಕಡಿಪಿಪ್ಪೆ ನಿಮು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೆ
ದೆಯು ಕೇಳಬೇಕಾಯು. ಬಟ್ಟಿಗೆ ಖಾಂತರ ದೇವಿ
ಯು ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳಾಗುವ ಪರಿಗೆ ಮಹಮ್ಮದೀಯರು
ಮತ್ತೆ ಆತ್ಮಯಜ್ಞ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕೆಂ
ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಲಾಸೆನದಲ್ಲಿಂದ ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರಾನಿಕಲಿಗೆ ಬಂದ
ಶಂತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಯಾನ ದೊರಿಗಳು ಸುಮಾನಿಯಾ ಕಡಾ
ರನ್ನು ಕಾಗದದ ಹೊರು ಎಂದು ಎಸಿದು, ಆದರೆಳಗಿನ
ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ ಹಿರಿಗ್ಬನ ಸಾಕೇ
ಬರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಗಿರರಂತೆ! ಪ್ರದೇಗಳ ವ್ಹೇ
ಟು ತೆಗದುಕೊಂಡರೆ, ತುರ್ಕರಾಗಿ ಅನಾಕೂಲ ನಿಕಾಲಿ
ಯಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ತಮ್ಮ ಮತ ತೆಳಿಸ್ಪರು. ಅಮೇರಿಕ
ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತುರ್ಕರಿಗೆ ಸರ್ವ ರೀತಿಯಿಂದ
ಪ್ತಿನ್ನ ಕೊಟ್ಟರು.

ನಕ್ಷತ್ರಸಾರ.

— ಮಿತ್ರಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಬಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದ
ಕ್ಕಾರೆಂದು ಜನರಲ ರಫೆಕ ಪಾಶಾರವರಿಗೆ ಬಂಗೂರಿನ
ಸರಕಾರವು ಕೆಲವು ಮಿಂದಿ ಪಡಿಸಿರುವದು.

— ಹೊಸ ಮರ್ಲೀಸೆಂಬಿನ್ನು ಬಾದಕಾರು ಳಿಗೆ ಬಾ
ನೇಗೆ ರಾಜಾಧಿಕ್ಕೆ ತೆರೆದರು ಬಾವರಿಹರ ಭಾಷಾಂತರ ಚೆರ್ಚ
ಯಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಿಂ ಸಳಕಾಶವಾಲ ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ಗೃಹ
ಸ್ಥರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜೊರಗೆ ತಯಾನಿಡದ ಸುಧಾರಣೆ
ಯುಗಂದಿಂದಲೆ ಪ್ಯೂಪರವು ಕುರಿತೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು.

— ಸಾಬರಮತಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಎಬ್ಬಿದೆ. ಜೀಲರರು
ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವದ ಕೂಡ ಪತ್ಯವ್ಯವಹಾರ
ನಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಖಟಿ
ಸಬೆಮುವರಿದರಂತೆ! ಕೈದಿ ಭಗ್ನಾಶಿ, ಕೈದಿ ಕೂಡಾರರಿ
ಗೆ ಇತರ ಕೈದುಜಾನಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗವಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮೌ
ಲಾನಾ ಹಜರತ ಮೋಹಾನಿಯವರಿಗೆ ಹಾರವಾರ ಜೈಲಿಗೆ
ವರ್ಗವಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

— ಗುಜರಾಥಿಯಲ್ಲಿ ಜವರಿ ಖಿಕಟುಗಳ್ಕಾಗಿ ಮನೆ
ಗೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಂತಿಕ ಆ
ಖಿಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಬಿ
ಸ್ಟೈಸಿದ್ದಾರೆ.

—ಜೊಸ ಖಲೀಫರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ಬಲು ವಿಜೃಂಭಣೆ
ಯಿಂದ ಕಳದ ಶುಕ್ರವಾರ ನೆರವೇರಿತು.

—ಪದಚ್ಯುತ ಖಲೀಫರಿಗೆ ಹಿಂಸುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೆಕೆಯಿಸ
ತ್ಕಾರೆಯು ಹತ್ತೀಕಳು ತಿರ ಸುಳ್ಳೆಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರ
ಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವದು.

— ಬಾಗಲಕೋಟಿಯ ಕನ್ನಡ ನವಜೀವನವು ಲೋಕಾ
ಪ್ರಯೋಜನದ ಮೂಲಕ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಒಂದು
ವರ್ಷ ನಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡ ನವಜೀವನಕಾರರಿಗೆ ಸಾಂ
ರೂಪಾಯಿ ಸುವಾರು ಹಾನಿಯಾಯಿತು.

— ಗುಜರಾಥ ಅನಾಕಕಾರದ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಗ
ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ ಮಜಾಯಿಯಿಗೆ ಸಚ್ಚಿತ್ಕೆ ಗಿರಿಧ
ದಾರ ಪಾಡುವವಿದ್ದುರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಿದ್ದಿದೆ.

— ಬಿಲಾಥಿತ ಪರಿಷತ್ತು ಮಂಟಪದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಂ
ಟೆಯಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಮುನಿನಿಪಾಲಿಟಿಯವರು
ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ಖಿಲಾಫತ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮತವಾ
ಗುವಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುವರು.

—ನರೆಗಲ್ಲ (ಧಾರವಾಡ)ಊರವರ ಮೇಲೆ ಕ್ಕಿತಾ ಪೋಲೀ
ಸರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಅವರ ಪರ್ಷದ ವೆಚ್ಚ ಕ್ಕಾಗಿ ೧೧೦೦೦
ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ಊರವರಿಂದಲೇ ವಸೂಲುಮಾಡಿಸ
ಳ್ಳಲೆಂದು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರು ಜಾಹೀರಪಡಿ
ಸಿದ್ದಾರೆ.

—ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಪಡಿಯಿಂದ ೧೧೫ ನೇ ಕಾರೇ
ಬೆಗೆ ಪದನಳ್ಳ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಆಗ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಂ
ಹೇಬರು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಜಲವು ಸರಕಾರ ನೌಕಾರಪ್ಪ
ತಮ್ಮ ಹಾಕಿದ ದನಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು.
ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನಾಕಕಾರನನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯು ರಾಜನಿಷ್ಠಾ
ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ರಾಜನಿಷ್ಠಾ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ
ಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು!

— ಎಂಟ್ರಾಗೆಯ ನಿಕ್ಷಪ್ತವನ್ನು ಸರಕಾರದವ
ರು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರುವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ,ಹಲವು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ
ರು ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವದಲ್ಲೆಂದು ಕಂಡುಬರಿದೆ.
ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಸುಂದೆ ಆ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹ
ಜ್ಜಿಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ವ್ಯವಹಾರದೊಳಗಿನ ಈಗಿ
ರುವ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸರೆಳ್ಳಲೆಂದು ಪ್ರ
ಕಟಣೆಯನ್ನು ಕೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ.

ದಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ವೀವಿಂಗ ವರ್ಕ್ಸ, ಹೊನ್ನಾವರ.

ನಮ್ಮ ಮಗ್ಗದ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರ ನೂಲಿನ ಒಳ್ಳೇ ನಮೂನೆವಾರ ಸಾಕ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಬ್ಲೀಚಾವ ಒಪರ ಸಹಾಯದಾರ ಜವಳಿಯು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗಿರಣಿ ನೂಲು ಶ್ರೇ: ೧ರದ್ದುಮಲ್ಲದೇ ತಯಾರಾದದ್ದಿದ್ದು, ಹಿರ್ತಿರಿಸಂತೆ ಅಡ್ಡಕ್ಕೆ ಕೈರಾಟಿಯ ನೂಲು ಹಾಕಿ ನೆಯ್ದು ಕೊಡಲಾಗುವದು.

ತಯಾರ ಇದ್ದ ಮ್ಯಾಲಿನ ದರ.

ಉದ್ದ ವಾರ. ೮ ಅಗಲ ೫॥ ನಂಬರ ೭೦ ಧೋತರ ಜೋಡು ೧ ಕ್ಕೆ ೫-೮-೦.
" ೬ " ೩ ನಂಬರ ೭೦ " ೫-೧೫-೦.
" ೬ " ೫॥ ನಂಬರ ೫೦ ಕಪ್ಪು ಜರಿಪಂಚೆ ೀರೆ ೧ಕ್ಕೆ ೬-೧೫-೦.
" ೫ " ೫॥ ನಂಬರ ೫೦ ಚಟ್ಟಲ ನೂಲಿನ ಚಾದರ ಜೋಡಿಗೆ ೫-೦-೦.
" ೧೨ " ೫॥ ನಂಬರ ೭೦ ಕಪ್ಪು ಸೂಸಿ ಜೊತಿಗೆ ೮-೦-೦.

ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಟವಾಲು, ಪಾಚೆ ಟಾವ, ಖಾದಿ, ವಗ್ಗೆರ ಮ್ಯಾಲು ತಯಾರ ಉಂಟು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ನಮೂನೆಯ ಮ್ಯಾಲು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಡುವೆವು. ಇನ್ನಲ್ಲಿವೆ ಪೂರ್ಣ ಕೈರಾಟಿಯ ನೂಲು ಹಾಕಿ ನೆಯ್ದ ಕಾಲಿ ತಯಾರ ಮಾತುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶ ನುಮಾತಿ ಅದೆ.

ಶ್ರೀಮತ್ ವಾಸುದೇವ ಪಾಂಡುರಂಗ ಶ್ಯಾನಭಾಗ,
ಮೆನೇಜರ
ದಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ವೀವಿಂಗ ವರ್ಕ್ಸ, ಹೊನ್ನಾವರ.
(ಉ. ಕಾನಡಾ.)

ಅಮೃತಾಂಜನ.

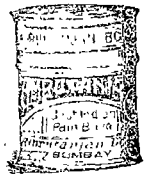

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ಪಾಶವೆದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಮೇರೆ, ರಾಮಬಾಣದಂತಾಗಿರುವದು. ಕಳದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಸರ್ವಜನಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೇ ಸ್ಯಾಧಿಗಳಿಗಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಇದರ ಪ್ರತ್ಯೇತ್ತೆ ಅನುಭವದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಪಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಗಂ ಆಣೆ ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್,
ಮುಂಬಯಿ.

ಬಹು] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಯಿ. [ಅಗ್ಗ

ಒಣ್ಣ ಬಾಳಿಕೆಗಳ್ಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಟ್ಟ ನೀರಿ, ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಜಾಂಬಿ, ಪ್ರತಿ ಮತ್ತು ಗುಳಿಗೆಗಳು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೦-೧೦-೦ ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ ೧೦೦೦ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೫-೮-೦. ಮ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮಿಶನ ಸಿಗುವದು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಸ್ವತಂತ್ರ ಒಪಿಮಿರಿ.

ಪತ್ರ:- ಎಸ್. ವ್ಹಿ. ಭಾಗ್ವತ.
ಸ್ಟೋ ಬಗಡೆ, ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಸಿರ್ಸಿ ಮೋಟಾರ.

ಪುಸಾಕರ ಇವರ ಮೋಟಾರಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ **ಆದಿತ್ಯವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ** ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ಬಂದು, ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾನ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು.

ಟಿಕೀಟುಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನವ ಹತ್ತರ ಇರುವ ಸಿಗ್ಗಾಪಿ ಮಷವಡ್ಡಿರುವ ಪೆವನ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎಸ್. ಧಾಕವ್ಹನವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಪ್ಯಾಸೆಂಜರರಿಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪುಸ್ತಕ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೀಯ ಸ್ಮರಣಿತ ಸನಿರ್ಣಯ
ವೆಂಕಟೇಶೀಯವೆನೀ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಕಟವು
ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಕ್ರಯ
ರೂ. ೧೩-೦-೦. ಬೇಕಾದವರು ೩-೧೧-೦೯೭ ರ
ಒಳಗೆ ಎಡ್ವಾನ್ಸ ರೂಪಾಯಿ ೩-೦-೦ ಕಳುಹಿ ಹೆಸ
ರು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅ೦ಥವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವು
೧೩ ರೂಪಾಯಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ಬೊರೆಯುವದು. ಗ್ರಾಹಕರು ಪ್ಪರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾ. ೬-೩-೧೯೨೭.

ಪತ್ರ:—ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ.
ಜಿಲ್ಲಾ: ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಬೇಕೀ ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧಗಳು.

ಗರ್ಮಿ ರೋಗದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಿಸಿದ ರೋಗಗಳಿಗೆ

ಬರೇ ೮ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ!

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ದಿವ್ಯದ. ಕ್ರಯ ೩-೮-೦. ಮ
ಅಮೃತ ತೈ. ರೂ. ೧-೮-೦.
ಪರಮ, ಜಡ್ಡು, ಪ್ರಿಂಗಿ, ಚಾಕಿ, ಭಗಂದರ, ಸಂದಿವಾತ, ಇವುಗಳಿಗೆ ೮ ದಿವಸದ ಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೮-೦.
ಪ್ರಮೇಹದಿಂದ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಜ್ಜಿ, ಜಡ್ಡು, ಉ
೪ರವರಿಗೆ ೪ ದಿವಸದ ಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೮-೦.
ಬಾಕೀ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಸ್ಪೇಕ್ಟಸ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪತ್ರ:— ವೆಂಕಪ್ಪ ಸುಬ್ರಾಯ ವೈದ್ಯ.
ಪಾರೀಗುತ್ತಿ ಪಿಜಾರ, ಪೋಸ್ಟ—ಶಿರಿ.
ಜಿಲ್ಲಾ: ಉ. ಕಾನಡಾ.

ಸ್ಟಾರ ಫಾರ್ಮಸಿ,

ಇದು ಚಳಿಕ್ಕಾರ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಎಂಜಾ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಕಾರದ ಜ್ವರಗಳಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕರ ಔಷಧ ವಿದ್ದು, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಾಕ್ಯ ವಜ್ಞಶಿರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವತರಹ ಮಾದಕ ಅಥವಾ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರ, ಹಕೀಮ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರೂ ಕೂಡಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಅಕ್ಕಯಿದಾತರಿಗೆ ಒಂಬೇ ಸಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಯವಾತು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಬರೇ ೧೫ ಆಣೆ ಟಪಾ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ವಿಜಂಟರು ಬೇಕು.

ದಿ ಸ್ಟಾರ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೨

The Star Pharmacy,
Bombay No. 12

ಉತ್ತಮ ತರದ ಮಾಲು,
ಕ್ರಯ ಸುಲಭ!

ಮಳ್ಳಳ ಆಟದ ಹಕ್ಕ
ಧಮ ೩೭ ಸಂಖ್ಯೆಯನುಗು
ಸ್ಟ್ರಾ ಸೆಟ್ಟು ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ
೧-೧೪-೦, ಪಮ್ಮಯ ೩-೦-೦
ಉತ್ತಮ ೪-೮-೦, ಪೊಡ್ಡಿದ
೫-೦-೦. ಫೋಸ್ಟು ಖರ್ಚು
ಬೇರೆ. ಮತ್ತು ಕಾಯಲ್
ತಯಾರಾಗುವ ಕೆಳ್ಳ ಮತ್ತು
ಜ, ಸಾಮಾ ಸೀರೆ, ಖಣ, ಶಾಲ್ಯರು ಕಾಲು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ
ಕ್ಷೀಜಕ್ಕ, ಪ್ರಭುಕಮಣಿ, ಲಿಂಗಧಾರಕೆ, ಜಾಗಂಟೆ, ಇ
ಗಳನ್ನು ತ್ವರೆಯಾವವರಿಗೆ ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳು
ಪಲಾಗಿರುತ್ತು. ಕೆಟಲಾಗು ಇನಾಂ.

ವಿಳಾಸ—: ಎಸ್. ಯು. ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕುಮನಿ, ಚೌಕಂಬಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ

ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬೇಕೋ?

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ, ವೆಳ್ಳಿ, ವಂಚಧಾತು, ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಾಮ್ರ ಪ ಕರೇಕಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಣೀಕಲ್ಲಿಗಳೂ ವ್ರಭಾವಳಿಗಳೂ, ಈಶ್ವರ ಮುಖ ಟಿಗಳೂ, ಸಾಗಾಪ್ಪರಶಿಗಳೂ, ಕವಡೆಗಳೂ ಯಾವದೇ ತರನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ದರಕ್ಕೆ ಪ ಯೋಗ್ಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಬೇಕಾದವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಸನುಷ್ಠ ಬಂದು ದರವಾರ ತಿಳಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪತ್ರ:—ನಾರಾಯಣ ಹೊನಯ್ಯ ಶೇಟ್
ಗೊಡಗಾರ, ಗುಜೆರಗಲ್ಲಿ, ಕುಮಟಾ.
(ಉ ಕಾನಡಾ)

printed and published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press Kumta.

R. g. No B. 1270 Thursday, December 7th 1922.

ವರ್ಷ ೭. ಸಂಚಿಕೆ ೯.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರವ ವರ್ಗಣಿ:-
ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವು ರೂಪಾಯಿ ೨-೪-೦.
ಮನೆಯಾರಿಯಿಂದ ರೂ. ೩-೦-೦.
ಸ್ಪೆ. ಪಿ. ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೩-೨-೦.
ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೦-೧ ೦.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ:-
ಇಂಗ್ಲಿಷ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಥಾನಾ ಚ್ಯಾಪಿನ(೧೫ ಎಮ್‌ಗಳಷ್ಟು) ೮ ಸಾಲುಗಳ ಪರಿಗೆ ರೂ. ೧-೦-೦
ಅನಂತರ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿಗೆ ೦-೨-೦
ಪದೆ ಗಂಗಡ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿರುವುದೋ ಆ ಮಾನ ದಿಂದ ಅಷ್ಟುಸಾಲುಗಳು ೬ ಮಯ್ಯಾಯುವ ಕ್ಕೆ.
ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರದ್ವಾರ ಯಾ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು

ನರಪತಿಹಿತಕರ್ತಾ ದ್ವೇಷ್ಟತಾ ವಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ತ್ವಜ್ಯತೇ ಪಾರ್ಥಿವೇಂದ್ರೈಃ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ನೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ತುಲ್ಯಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ರಹಿವಾಸ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಾಣೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ವ್ಯಾಪಾರಾಂಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೆ,

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- { ದೀಡ ರತಲಚಾ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೇ,

ರಾಘವಾಂ ಶ್ಲೋಕಾವರ್ಣೆ

ಸರ್ದಿ ಘಾತವಿಣಾರೆ,
ಮೂಕ ವಾದಾವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೇತ್ವಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಶ್ರೀಪ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇನಸ್ತೋಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ಕರಿಕರ.

ಕಚ್ಚಾಲಾಲ ಮಾಗವಾ,

ಗ್ರಂಡ್ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲದೆ!

ಎಗ್ಮೋಣಾ ರಾಮಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡೀತರವರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ

ಪಂಚಾಂಗವು ಬೇಗನೇ ತಯಾರಾಗುವದು.

ಡಿಶಂಬರ ೧೫ ರೊಳಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ರೂಪ್ಯಾ ೧೧.

ತಯಾರಾದಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ೧೫॥ ರೂಪ್ಯಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರೆ— ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಕೇಣಾವಿ, ಹೊಗಡೆಕರ. ಮಾಲಕ,
ಸ್ಟಾರ ಬುಕ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ.

HANDSPUN & HANDWOVEN

KHADDAR!!!

Our Fresh arrivals :-
Coating " Kasmir " fashion.
Shirting " American " design.
Towels " Persian " pattern.
Upper cloths thread bordered "Mahatma Gandhi", " Bharat Mata " etc. Dhoties required lengths & widths.

MYSORE SOAPS !!!

HIGHLY SCENTED, HARD DURABLE, SANDAL, GULAB, JASMINE & EAU-DE-COLOGNE etc.

Apply to, **V. C. MAHALE,**
Upapar Seva Bhuvan,
Honavar. (N Kanara.)

"ಸುಧಾರಕ."

ಎಂಬ ಕೊಸ ಮಾಪಟೆಯ ಶೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರವು ಪ್ರಟ ಳಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ೧-೩-೦;
ಬಿಡಿ ಸುಚೆಗೆ ೦-೩-೦.

ಸಂಪಾದಕ:—**ಆರ್. ಕೆ ನಾಯಕ, ಬಿ ಏ.**

ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಪ ಎಲ್ಲ ವಿಗೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಬರುವವು. ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ ಹೊರತು ಬೆರೆ ತಿಳಿಯದು. ಬಿಡಿ ಸುಚೆಯನ್ನಾದರೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಜೇಕಾದವರು ಕಡವಾಗಲದೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ವೆ. ಪ. ಗಾಂವಕರ,
ಸುಧಾರಕನ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ತೊರ್ಕೆ.
ಪೋಸ್ಟ ಸಾಣಿಕಟ್ಟಾ. (ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.)

ಕಾಸೇ ಜ್ಞೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ

ಯಾತ್ರಿಕರು

ವೇಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಣೇಶ ದೇವಿಸ್ಥಿಕ, ದುರ್ಗಾಘಾಟ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಸ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಏಕಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯಾತ್ರಿಕ ಗೃ ವ್ಯವಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

1923ನೇ ಇಸವಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿಯು ಕಿಡ್ಡಿದ ಅನೃತ್ತಿಗಳು ಹೊಸ ಸಾಲಿನ ಬಾಬತು ಬೇಗನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಬೊರೆಯುವವು. ಜೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರಗಳನ್ನು ನುಂಜಿತವಾಗಿ ರಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಿಕನ್ನಡ್ಡು.

ದಿ. ಸ್ವ್ಯ ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ, **ಹೊನ್ನಾವರ.**

ಎಲ್ಲ ತರದ ಜ್ವರಗಳಮೇಲೆ ಬ್ಯಾತಿಗೊಂಡ

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಫೆಬ್ರೋಲೀನ.

ಮಲೇರಿಯಾ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಕೈತ್ಯ, ಜಂಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೂಷಿತ ಹವೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾದಾ ವಿಷಾರೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಜ್ವರಗಳೂ, ಇನ್ಫ್ಲುಎಂಝಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ ಕ್ವಿನ್ಯಾನದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಕ ಕೇವಲ ವನಸ್ಪತಿಯು ಈ ಮಿಶ್ರ ಪೆದಿಸಿದರೆ ಅಕ್ಕತ್ತೆಯಾಗದೆ, ಬೆವರು ಬಿಡು ಜ್ವರ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ರೋಗಿಯು ತ್ವರಿತ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

೧ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಿಂಮತ ರೂ. ೧-೦-೦.

ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಬೆ-ರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳು, ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ, ಕುಮಾರ ಆಸವ, ಉಚ್ಚೆ ಪ್ರತಿಮಾ ಕೋಲನ ಮೊಳರ, ಲವೆಂಡರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಅಲಂಬಿಕವ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾರಾ ಕೆಲಬಾಗಿ ತಂಬಿರಿ.

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ನಂ. ೫೩, ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಕಂ ಲಿ. ನಂ. ೫೦ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ ಸ್ಟ್ರೀಟ ಮುಂಬಯಿ.

ಶಾಂತಿನಿಕೇತನ.

(ಶಬ್ದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿದಿದ್ದು.)

(೨)

ಆಶ್ರಮ ಧ್ಯೇಯಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನಿಯುವುದೇ ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದುದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆಶ್ರಮ ವಾತಾವರಣವು ಅಂತರ್ಸ್ವರೂಪನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಧಿಕ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಠವಚನಗಳಿಂದ ಬಂದು ಶ್ರವಣದಿಂದ ಬೇಕು ದೇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಶಕ್ತಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ತರಹ ನಿಸ್ಸಾರ ಶಕ್ತಾಗಲಿ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ದೆಸವಣಿಗೆಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳಾಗಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲ್ಪಡಬಾರದು.

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರೇಮ ವಸ್ತು ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿರಲಿಯೂ, ಸಹೃದಯತೆ, ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಆಶ್ರಮ ದೇಶಾಪ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬಾಲಕರು ಪೊಲು ಸಹೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಹಣ ಕ್ರಮಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥ ಶೋಷಣ ನೊಪಲಿವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನಿಡದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೃದಯಪಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಸರ್ಗದಿಂದಲೂ, ಸ್ವಭಾವ ವಿಸ್ತರಣಾನಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತ ಜೀವಶೈಲನಗಳಿಂದಲೂ ಉಟಾಗುವ ಫಲದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭರವಸೆಯಿಟ್ಟು ಚಕಸ್ಥದ್ದು. ಹುಡುಗರ ಸ್ವಾಧಾವಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿರುವ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಂದ ಆ ಕ್ರಮವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮೊದಲು ಬರೇ ಅಲ್ಪವಾಗಿದ್ದಿತು. ಸತೀಶಚಂದ್ರರೆಂಬ ಯುವಕರೊಬ್ಬರು ತಾನು ಬತನೊಪವಾಗಿ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಿಂದಲೂ, ಆಶ್ರಮದಿಂದಲೂ, ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದೆ ಶಾಂತಿನಿಕೇತನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದರು. ಇವರು ಹುಡುಗರನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಕವಿಗಳ ವಿಷಯ ವಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ವಿಷಯ ತಾಕೂರರೇ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿರುವರು. "ಸತೀಶಚಂದ್ರನು ಬಿಡುಕೆರೆತ್ತಿದ್ದರೆ ದಿಗಂತ ವಿಶ್ರಾಂತಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಯಶೋದೊದ್ದ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರತಂತಾಗಿರುವ ಕವಿಗಳ್ಳರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಅದರೆ ಅವನು ಕೆಸ್ಸ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಶ್ರಮವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾಲವಾದನು."

ಈ ಯುವಕರಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ವಾಕಪ್ರಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗಳ ಗುಲಾಮರಾಗಿರದೆ, ಬಾಲಕರನ್ನು ಶಾಂತಿನಿಕೇತನದ ಸುತ್ತಲಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹತ್ತಿರವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಿರುಗಾಡಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಮರಗಳ ಛಾಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾ, ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಾನು ತಿಳಿದ ಸುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಕರಿಸಿ ಎಷಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹುತೆಗರು ತರಗತಿಗಳ ಮೇರೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಭಯವನ್ನಾಗಲೀ, ಅರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವನಂತಕಾಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ 'ಪಾಲ್' ಮರಗಳ ಹೂಬಿಟ್ಟು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರುವಾಗ, ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗೀತಾಂಬಲಿಗಳು ಗಾನಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಾ, ಜೆ ಮೇಲೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಸಂತೋಷದ ಭರದಿಂದ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಚಳ್ಳಾಗಿನ ಪಠಾ ವಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೆಲವಿಗಳಿನ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮವೂ, ಸಲಿಗೆಯೂ ಆಕೆಯೂ ಸಾಗಿದ್ದಿತು. ಅನಂತ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೆಲ್ಕಾಪೀಯರ್, ಸ್ಪೆನ್ಸರ್ ನೊಪಾದವರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಲ್ಪಟ್ಟ ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ, ಸುಲಭ ಶತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಬಿಡಿಗಾಲಿಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹುಡುಗರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಭರವಸೆಯಿತ್ತು.

ಶಾಂತಿನಿಕೇತನದ ಸಹಜಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೈನಂದಿನವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಗೆ ಯಾರು ಕೋಳಿಯೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕಿವುಡಾಗುವ ತನಕ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಏಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಉಪಾಹಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಅವರವರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಗಳ ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದು, ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಿಟ್ಟಿಸುವುದು, ತೋಟ ಮತ್ತು ಪಿತ್ಯಕ್ಕೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರಮ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ೧೯೨೩ ನೆಯ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಮಂದಿಗೆ ಏರಿರುವುದು. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳ ಕೆಲವರು ಹುಟ್ಟುಗೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಅವರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸಬರು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫ ಮಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದವರು. ಅವರು ಕವಿಗಳ ಸಂಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವರು. ಆಶ್ರಮದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪಿವಾಹಿತರಾದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನವಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಇರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರುವವರು. ಕೆಲವರು ಕಲಾಭವನದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರು. ಕೆಲವರು ಸ್ವಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಕಲಿತವರು. ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪಿವಾಹಿತರಾದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನವಿರುತ್ತದೆ. ಆಶ್ರಮದ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಿದೆ. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇರುವರು

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿರಿ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸ್ವಂಥರೂಪದಂತಿರುವ ಪಂಜಾಬಿನ ಜಹಾಜ್ಗರ ಆಕಾಲಿಗಳು ಅಹಿಂಸೆ ಅಸಹಕಾರಗಳ ಯಜ್ಞ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ರಿಯರು ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ನಡಿಸಿ, ಮನುಷ್ಯಜ್ಞ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾತುತ್ತ ಈ ವರೆಗೆ ಶತ್ರುಗಳ ಕಿಡ್ಡದ ಅಘಾತಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೋರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಿ, (ಆದುತಗಳು ಇನ್ನೂ ದೇಹಗಳಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕರವಾಗುತ್ತಿವೆ.) ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ್ಞನ ಆಜ್ಞೆ ಯಿಂದ ಪಂಪಾಬಿದ ಗೌರವದರ್ಶಕ ಪದಕಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತೂಗಾಡಿಸುವ, ಪಂಜಾಬಿದ ಜವಾನರು ಸೊಂಟ ಕ್ಕೆ ಕಿರಮಾನಿಯಂಥ ಅಯುಧವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇದೇ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಮಿನವ್ವಯ ಭೀಲಿಯರ ಸೊಟ್ಟೆಗಳ ಬೆಟ್ಟು ಸ್ಟೈರ್ಯದಿಂದ ಸಹಿಸುತ್ತಿರುವರು! ಕಸ್ತ ಬಲರಿಂದ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅರಾವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳ್ಳನ್ನವಾದ ಕೂಡಲೆ, ವರಕಾಗ್ರಸ್ಸಿಗೆ ಈಗ ಆಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ಸೊಟ್ಟೆ ಹೊಡೆ ಕೂಡದೆ, ಕೈದು ಖಾನೆಯಲ್ಲೇ ವಿಶ್ರಯಿಸುವ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿರುವದು.

ಪಂಜಾಬಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕೈದುಖಾನೆಗಳನ್ನು ತ ಯಾರಿಸಬೇಕಾಯಿತು; ಸಂಂ೦ ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಆಕಾಲಿಗಳು ಕೈದಾದರು; ಬಂಧ ಖಿರಿಯಿಂದ ದಿನಾಲು ೧೦೦ ಆಕಾಲಿಗಳು ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರ; ಇನ್ನೊಂದು ಖಿರಿಯಿಂದ ೧೦೦ ಹೊಸ ಆಕಾಲಿಗಳು ಆವರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತುಂಬಿ ಕರುತ್ತಿರವರು.

ಆಕಾಲಿಗಳು ಖಾದಿಯ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಆರಾಧ ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರಿಲ್ಲ. ಈ ಧರ್ಮಾದು ವ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಆಕಾಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಹಿಡಕಿ ನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಬೆಳ್ಳು ತಿಂದು ಛೆಯ್ದ ಆಕಾಲಿಗಳ ಕುಟುಸ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಅಪ್ಪತ್ತಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆಲ್ಲಿರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಮ್ಮೆಲ್ಲ ಆಕಾಲಿಗಳೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಲಾಗುವ ಭಾವನೆಯೊಳಗಿನ ನೂರಾರು ಆಕಾಲಿಗಳ ಆಸೆಗಳನ್ನೂ ಬಿಡಿಸುವದನ್ನೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ಈಕರಿಂದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಒಬ್ಬರೇ ಸಿನ್ನು, ಕಾಯಿಲ್ಲವಲ್ಲಿವೆ. ಆಕಾಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಮಾರಿಯನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಯಜ್ಞಸಂರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಮಂದಿರಗಳು ಪ್ರಗರಂಭದ ನಿಮಾನರೂಢರಾಗಿ ಖಿರುವಂಥ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀಮಂತ ವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಧಾರಣ ಮಾಡಿರುವದು. ಜಾರ್ಜೋರಿಯಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಗಿದ ಭ್ರಗ್ಯಶ್ರೀ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಈಗ ತುರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಆಕಾಲಿ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಹಿಂಯಾಸಿ ಪವ ರೂ, ಅಸಹಯೋಗವೆ ನಿಧನಿಸೆಂದಿಷ್ಟು ಗುಪ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಸುವರೂ, ಈ ಯಜ್ಞ ಸಮಾರಂಭ ನೋಡಿ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಕೊಂಡಿರುವರು.

ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಅಸಹಕಾರದ ಮೇಲೆ ಗುಜರಾಥದವ ರ ಕೃತ್ತೆಯ ಆಕಾಲಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯದೆಂದು ಎಂ ಪೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಗುಜರಾಥದೇ ಈ ನಿಷ್ಕ್ರಿಂತಕ್ಕೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಜನ್ಮವನ್ನಿತ್ತಿರುವದು. ‘ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ’ - ಬಂತು ಜೈನಧರ್ಮದ ಮಹಾವಾಕ್ಯದ ಪೈ. ಗುಜರಾತಿನ ಈ ಜನ್ಮ ಧರ್ಮದ ದೊಡ್ಡ ವಸತಿ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಅಹಿಂಸೆಯ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚಲ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಗು ಜರಾಥದವ್ವರಿಯನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಿದೆ ಆ ವರೆ ಆಕಾಲಿಗಳ ಹಿಂಡಿಲ್ಲ, ವೀರವೃತ್ತಿಯೂ, ಸಹನೀ ಲತೆಯೂ, ಕಠಿಯೂ, ಐಕ್ಯವೂ, ಸಂಘಟನೆಯೂ ಗುಜ ರಾಥದವ್ವರಿರುವದೇನು? ಆಕಾಲಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಯಿ ಆಂತಯಂಥ ಆಂತಯೂ ಗ ಜರಾಥ ದೊಳಗಿನ ಜೈನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಇ ಯಿಂ ರುವದೇನು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಬೌದ್ಧೋಡ ಪ್ರಕಾರವು ಆ ವ್ಯವರಿಸಿ ಉಂಡಾಗಿದ್ದರೆ ಖಾರ್ಜೋರಿಯು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತ ರವನ್ನೀಯುತ್ತಿತ್ತು; ಎಂದು ಉತ್ಕರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಗುಜರಾಥವ್ವ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಜವಾಬು ಕೊಡದೆ ಮಾಡಾರೀ ತು? ಪರರೇ ಆಬೆಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಆಹಿಂಸೆಯ ಭಕ್ತರಾದ ಜೈನ ಜ್ಞಾತಿಯವರೇ ನಿಸ್ಸ್ಯತ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ನಡಿಸಾತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ -ಸಂಗತಿಯು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬಚ್ಚಿಡಲಿಕ್ಕಾರೀತು. ಪಂಜಾಬಿನ ಖಾರಿಮುಸ್ಲಮಾನರೂ ಗಾಂಧಿಯನರ ಗುಜರಾಥವು ಪರರೇ ಆಬೆಯ ವೇಷದಿಂದ ವಿಮುಖರಾಗಿರುವರು ಎಂಬದೂ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬಚ್ಚಿಡಲ್ಲಾಗುವದು? ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಿಸು ತ್ತಿರ್ದಲೆ, ಹೊಸ ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುವ ಗುಜರಾಥಿಗಳ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಗಾಂಧಿಜಿ ಯವರು ತುರಂಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ೦ ತಿಂಗಳು ಳಿದು ಹೋದರೂ, ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಪರರೇ ಆಬೆಯು ಸ ವಪ್ರಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಖಾದಿಯು ಆವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವೈ ವೇಷವಾದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣವೇನು?

ಗುಜರಾಥವ್ವ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಸಂಖ್ಯಂಥ ಅಚಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಮತ ಭೇದವೇನಿಲ್ಲವೆಂದೂ. ಹೇಗಿದರೆ, ಗುಜರಾಥದ ಕಾರ್ಯ ಭಾಗವ್ವ ಮುಗಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರಿಗೆ ಆರಾಯವ ಗುಜರಾತಿಗಳು ಕಾಯಿದಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂ ಬಂಧ ಕಟ್ಟು ನಿಕ ತೆಗೆದುಬಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಷರ್ಯವೇನು ಆವ ರೆ ಆಪ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಗುಜರಾಥದ ಜವಾಬದಾರಿಯು ಪೂರ್ಣ ವಾಗುವಿದ್ದು.

ಗಾಂಧಿಯವರ ಭಜನ ಮಾಡುವ, ಆವರ ಸಮಸ್ತ ಆ ಯೆಜನೆಯಕಾರ ನಡಾವ ಗುಜರಾತಿ ಮಿತ್ರರೇ, ಎಚ್ಚರಾಗಿ ರಿ. ಗುಜರಾಥದ ಮನಸ ಕಾಯಬೇಕೆಂತಿದ್ದರೆ, ಮೈಗಳ್ಳತ ನವನ್ನು ಜುಡಿಸಿರಿ; ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಹೊತ್ತು ವಿಶಿಯದು, ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣವ್ವ ಮಾಶ್ಚರ್ಯವು ಉರ್ಜಿತಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಯೂನಿಯದು. ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿರುವ ಗುಜರಾಥ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಆಯಬಿಲ್ಲಂದು ಅಮಾಶ್ಚಿಯವ ಗುವದು. ಗುಜರಾಥ-ಕಾಶೀನಾಯಿಯಿಗಿನ ದೇಶಭಕ್ತ ದ್ರೋಹಿಯು ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರು ಸರಮತಿಯಿಂದ ಬಾ ಕ್ಷವಾಗುವ ವರೆಗೆ ಒರೆ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನಪ್ಪೇ ಮಾಡಲಿ ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಹತ್ಮಾಜಿ ಯವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಗುಜರಾಥದ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ. ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಹೊಸಿಡಿ. ವೈದಸ್ಥ ಮಾಡಿ ಸಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ವಿದೇಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಕೊ ರತೆ ಇದೆ. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ನ್ನಾದರೂ ದೇಶಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಗಿ ಜರಾಥ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿಯು ಈಗ ಗುಜರಾಥ ಪ್ರಾಂತದ ಸಕ್ಷರಿ ಒರೆ ೨೫೦೦ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಬೇಡಿರುವದು. ತಾರೀಖು ೧-೧-೨೪ ರಿಂದ ಗುಜರಾಥ ದೊಳಗಿನ ಪರರೇ ಆಬೆಗೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪಿ ಕೆಸುಗಳ ಮಾಡುವದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾ ಗಿ ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ೨೫೦೦ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಕಾರಿದ್ದರೆ ಗುಜರಾಥಕ್ಕೆ ದೇಣಾಭಿಮಾನವಿಷ್ಟಿತೆ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂ ಧಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದರ ಲೆ ಕ್ಕವು ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊರಬರುವದು, ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಗುಜರಾತಿ, ಕಾಪಿವಾಡ ಹಾಗೂ ಕಚ್ಚ ಇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೂವ ದೇ ಭಾಗದಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿ ದ್ದರೂ ಪರ ಊರಿಂದ ಬಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಆನು ಕೂಲ್ಯಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಆವ ರ ಭೋಜನ-ತಿಂಡಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಸ್ವ ಯಂನೇವಕರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಗುಜರಾಥ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪತ್ರವನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರ ಬೇಕು.

—ನವಜೀವನ

ವಿವಿಧ ಮಾಹಿತಿ.

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ ೧೮ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಮಿತ್ರ(ಫ್ರೆಂಡ್ಸ ಆಫ್ ಫ್ರೀಡಮ್ ಫೋರ ಇಂಡಿಯಾ)ವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಮಾನ ಸಿ ನೇ ಗಾಂಧಿದಿನವು ಸಡಂಬರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ರಾಬರ್ಟ ಮಾರ್ಸ ಲವೆಟ ಎಂಬುವರಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ರ್ಸ್ತುಸಿ-ವೆಲ್ಲ ಹೊಗಳಾದ ಪಮನೀ ಹಿತಪ್ರದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ: ಅಂಗ್ಲಜನವೆಲ್ಲರಲರು ಇಂಗ್ಲಂಡದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಕುಡಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ್ತರು ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ೩೩ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗೆಗಾಗಿ ಯತ್ನಿಸು ತ್ತಿರೆಂದು ಹೇಗಿದರು. ಮಹಿಷ್ಕರ ಅಸಹಯೋಗದಿಂದ ಬಿದ್ದಮಾನ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಹೆಂಚಿ ನ್ಸರದ ಆಬೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾ ಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಟ್ರೇಂಚ್ ಪೆಟ್ಟಿಸ್ಸರವರು ಬಿಚ್ಚಿ ಸಿದರು. ಮೆಂಚೆಸ್ಟರ ಆಬೆಯು ೩೦ ಕೋಟಿ ಪೌಂಡ ಬೆಲೆಯದು. ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಹಿಷ್ಕಾರ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಇದು ಯೆಂದರೆ ಆ ವ್ಯಾಪಾರವು ೧೦ ಕೋಟಿ ಪೌಂಡದೊಳಗೆ ಒಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಪಾರಕ್ಕೆ ೩೫ ಕೋ ಟಿ ಬೆಲೆಯ ಪೆಟ್ಟು ಹತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೈಲಂಬ್ರನಾಥ ಶೋಷರ ವರು ೧೯೧೦ ರಿಂದ ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾ ತಂತ್ರ್ಯನ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನರಿಸಿ, ಮಾಹಿಷ್ಕರ ಅಸಹಯೋಗದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತಲ್ಲುಂಟಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಲಿಂಬ್ರನಾಥರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಣ್ಣಿಸಿದರು. ಏಕಾಕ ರಾಹಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾವಣೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲುಂಟಾದಾಗ ೩ ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲು ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಿಂದೀ ರಾಜಕಾರ ಣದ ರಂಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವತೀರ್ಣರಾದರು. ಗಾಂಧಿಯವ ರು ಕತ್ತದಲ್ಲಿ ಅಸಹಯೋಗದ ಕ್ತ್ರ ಹಿಡಿದು ಬಂದರು. ಈ ವರೆಗೆ ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯು ಬಹು ಆಂಶಿಂದ ಗು ಪ್ತ ರೂಪದಿಂದಲೇ ನಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದು ಸುಸಂಘ ಟಿತ ಶಿಸ್ತಿತ್ರತೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಗಾಂಧಿ ಜಿಗಿಂತಿಯವರು ಸ್ವಾ ತ್ಯರಾತ್ರ್ಯವನ್ನು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಆದು ಸುಸಂಘಟಿತ ಶಿಸ್ತಿತ್ರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಆದರಿಂದ ಅಸಹಕಾರಿಯರು ತಪ್ಪಸ್ಥಾನವೆ ಸನ್ಯಾಸ ದರ್ಜಾದ್ದಿ ಆಸಹಯೋಗವು ಕರ್ಮಯೋಗವಿದೆ. ಅಸಹಕಾರ ತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಫಲದಾಯಕವಾಗಿ ಅಮಲಿ ನ್ನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಸಹಕಾರತೆಗೆ ಕಾಂತಿಯು ಕೋಟಿ ಆಳ್ಪಡ್ಡರು, ಎಂದು ಕೈಲಂಬ್ರನಾಥ ಶೋಷರವರು ನೆರೆಗೆ ಬಳಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದರು.

* * *

ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನ ಬೆಲೆ ನಿಲ್ಕಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾ ಸಾಕಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಳಿಗನಂತ ತಿಪ್ಪಣ್ಣಗಳಿಗೆ ಸೂಚನ ಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. (೧) ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದರದಲ್ಲಿ ಪಿರಿಂ ಗ ಹಾಗೂ ಲೋಕಾನಿಯೆಕ್ತ ಸಭಾಸದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಣ ವಿಷಯಕ್ಕ ಜ್ಞೋಡಣ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕ-ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವರ್ಗದವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವ್ವಲ್ಲಿ ೩, ಲೋಕ ಲ್ಯೊರ್ಡಿನ್ವಲ್ಲಿ ೪ ಹೀಗೆ ಸಭಾಸದರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು. (೨) ವಿದ್ಯುಶ್ಯಕ್ತಿನ ಬೋರ್ಡು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಧೀನಯಂತೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರಿಸಿ ಅಂಡಾಜ ದಕ್ಷತೆವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಮಂಜೂರಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಿಲಿಕಟ್ಟಿದರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಎ ಜ್ಯುಕೇಶನ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಬೇಕಾದಾಗ ಈ ಘಾತು ಕಮಿಟಿಯು ರಚನೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲೂ ಸಹ ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಿರುಗಿ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೂ ಸ್ವಾಮ

ಮೋರ್ಡಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ (೪) ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮೀಟ್ಗಳ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಕ್ರಮೇಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮೀಟಯು ಸ್ಥಾಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾಲಾ ಎಲ್ಲ ರಕಮನ್ನು ಸ್ಕೂಲುಬೋರ್ಡಿಗೆ ಏಪಿಸಿಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇಲಿಯನ್ನು ನಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಕೂಡಲೆ ಸ್ಕೂಲುಬೋರ್ಡು ಇಲಿಯ ಆ ಮಾರತುಗಳನ್ನು ಕಮೀಟಯ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕಕ್ಕು ದ್ದು (೫) ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡ ನಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರೆ, ಆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅದರ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿರುವರು, ಅದರೆ, ಅಂಥ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳ-ಬಿಡತಿಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಚಾಲೂ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು, ಆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಮ್ಮತಿ ಹೊರತು ಅಂಥ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳ ಇಕಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಯಾವಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಒತ್ತಡ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡ ವ ಅಧಿಕಾರವು ಅವನಿಗುಂಟು (೬) ಸ್ಥಳಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿಪ್ರ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಹಿಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಮಿಷನರ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು (೭) ಸಕ್ತಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೋಜನೆಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತವಾದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸರಿಅದ ಅವಶ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೈ ಗೊಂಡಿಸ್ಸೂ ಕೊಡಬೇಕು

* * *

ಪಂಪ್ಪ ಕಾಮಿಡೆ ಕ್ಲಾಸ್ಸಿನ ಸಭಾಸದರಾದ ಶ್ರೀ ಕೇಷಗಿರಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರವರು ಕಾಮಿಡೆಭಂಗ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸುವಾಗ, ವಿಚಾರ್ಯಉದ್ದಿಶ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಕ್ರಮವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಯ್ಯರು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಎಬಿತಪ್ಪಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಉದಾರಮತವಾದಿ ನೇಮುಸ್ವರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಅಯ್ಯರು ಹಿಂಗೆನ್ನುವುದರ "ಉದಾರವಿ ತವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಕ್ರದ್ದಿಯಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರವೂ, ಸರಕಾರಿ ಅಕ್ರಯವೂ ಅನೇಕರ ಜಬಾಬುದಾರಿಯೆ ಅವನ್ನು ಮೆತ್ತಗೆ ಮಾಡಿರುವವೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಮತಪ್ರಕಾರವಿದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ನರ-ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಡಾಡುವ ಜ್ಞೇತ್ರ ಸ್ಥಳ ಅಭಿವಗೆ ತಿಳಿಯದು ಪ್ರಜೆಗಳೊಳಿಗೆ ಗಾಬರಿ ಯಿಸ್ಸೂ, ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಭೀತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇಪ್ಪು ಸಶ್ಚಹೀನರು ರಾಜ್ಯಪ್ರಭುಖಾಗಲಾರರು. ವಿಕ್ಟೋಮ್ಯಾ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಮಾಡಿ ಎನ್ನು ಅವರು ಅಯಿಯಾರರು ಆಪಾಮಾತ್ಯಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಅದರೆ ಪಕ್ಷದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಭಿಯಾರಿದೆ

* * *

ಬಟ್ಟೆಬೀವನ ರೇಲ್ವೆ ಕಂಪನಿಯ ಗಿರ್ಡ ನೇ ಪಣ್ಯಾಸಿಕ ಸಭಾಧಿಕಾರ ಸಭೆಯು ವಿಂಚೆಸ್ಟ ಹೌಸ, ಒಲ್ಡ ಬ್ರೋಡ ಸ್ಟೀಟ, ಎಂಬಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ವ್ಹಿಸ್ಕೌಂಟ ಸೇಂಟ ಡೇವಿಡ್ಸರವರು ಗ್ರೀಕರು ತುರ್ಕಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದ ಅಪಕೃತ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವರು ಅವರೇನು ಮಾಡಿದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗಲೇ, ಒಂದೆರಡು ದಿಕ್ಕುಗಳೊಳಿಗಿಂದ ಅವತರಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಹಿಡಿಹೋಗುವಾಗ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಅಲಿಸ್ಪವಿದ್ದ ಲೈಡಿನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸುಟ್ಟರು, ನಾಯ್ಲು ಪಟ್ಟಣದ ಗತಿಯ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣ ಕೈಗೆ ಹತ್ತಿಯುವನ್ನು ಸುತ್ತಿದ ಬೆಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತುರ್ಕಾ ಕ್ಕಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಸುಲಿದರು, ಅವನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು ಸೈನ್ಯರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ವಿರುವಾಗ ಇಪ್ಪಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಡೆದವು ಈ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಕೇವಲ ದಳ್ಳುರಿಯಿಂದ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ನನ್ನ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಆಬೆಲ್ಲ ಪಠ್ಯಪಿಯಂತೆ ಕೊನ್ಸಾಂಟಿನೊಪ್ಪಲ್ಲಿನ ಪರಪ್ಪ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಮಿನನ್ವಯ ಸೈನಿಕರು ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುತ್ತಾ ನಡಿಸಿದರು ಇದರ ಈ ಪ್ರರೋಧದಿಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೂರಭಾರ ನಡಿಸ ವದು ಅಕ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇತರರ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರ ನಿಪ್ಪಿಯೋ ಜಿಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿದಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಾದವು ಸ್ವರ್ಗಾ ಪಟ್ಟಣದ ಶುಕ್ರಾರ ವಂಟಾಳಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿನ ಹಾಳಿಕ್ಕೆ ಬಂಡಿಗಳ ಗ್ರೀಕ ಕಂದಿನ ಹಿಗ್ಗೆ, ಹಾಗೂ ಅವಸಪಡಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರ ಕೊಂದಿನ ಗ್ರೀಕರುಗಳ್ಳಿಗೆ ನನಗೇನೂ ಸೈರಣೆಯಿಲ್ಲ ಸ್ರೀಕ ಆತಸನ ಸೆ ವಕರು ರಣಕೌಶದವರಲ್ಲ ಅತ್ಯಾಕಾಮರು ಅದಂ ಬೆಕಿ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಲೂಟಿ-ಕೊಲೆಗಡಕತನದಲ್ಲಿ ಅವರಕ್ಕಂತಿಪ ವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ !

* *

ಬೊಸ್ಸಿಸ್ತಾನಿಯ ಸುರಿಂಬೆಂತೆಂಬರಾದ ಸಿಲ್ಲೈಕ ಸುಹೇಬರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೊಡಿರಿದರು ಈ ಗ್ರಂಥವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಕ್ಷಿತರ ಒಳುತರವಾಗಿ ಬ್ಲ ಚಿಲಿಗರವರ ಪಿತಿಯೆನ್ನ ಕೊಲಿನ್ಸ್ ಮೆಕೆಂಜಿಯವರ ಹೊರತು ಬೇಕ್ಕಾಸ್ತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದವನು ಈ ದಾನ ಒಬಿ ಕರ್ನಾಟಕಸ್ಥರನ್ನು ಸಂತಿಷವಿಪಡಿಸಿದರು

* *

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಂಘವನೆಯ ಹೊಸ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು ಅವರೆಂದರೆ ಡಾಸೊಂದ ಗ್ರಾಸ ಇಳಿಸ್ಸು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳಿಸುವೆನೆ ಅಮಾಜ್ಞೀದರ ಪ್ರತಿಕ್ಕೆ ಹೀಗೆನ್ನುವದ ಆದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯವರಿಗೆ ಬಾರಕಾರೀ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿ ಈನ್ನು ಬದಲಿಸುವಾಗಿ ಭರವಸೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಹಿಮಸ್ಥಾನವು ಅಲನ್ನು ಪಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಲು ಅವರು ಅಪ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲಂತೆ ನನಗೆ ತೋರ ತ್ತದೆ ನೀವು ಇಂಗ್ಲಂಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆನ್ನಿಬಹು — ನೀವು ಗರ್ನರ ಸಾಧಾರಣ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರಿ, ನೀವು ಹಿಂದುಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಒಪಯೋಗಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಬೆ ಕೆಂದು ಯಿತ್ತಿದಿವು ನಮಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯನ್ನೀಯದು ಒಬ್ಬರಿಗಿರಿಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಒಬ್ಬರಿಗಿನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟು ಯಂತ್ರವನ್ನೇ ನವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಜರಡಿಯಿಂದ ಬಹುವ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿವ ವೆವ್ವ ದೇಶಮರೂಲು ಯಾಸೆ ಸ್ವಾಧಾಜ್ಯ ನ್ಯೆತಸಿಗೆ ಮಟ್ಟಿವೆವ್ವೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ನೆಲ್ಲೆ ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ನ್ನು ತುಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವರು ಅವೇನ್ನ ಸೂಚನೆಯು

* *

ಮಲಬಾರ ಲಪ್ಪಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಅಮಲದಾರರು ನಡಿಸಿದ ಅಕಕೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ಚೌಕಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ-ಜನರಲರವರು ಭಿಪಾರಸು ಮಾಡಿರುವರು ಈ ಚೌಕಶ ಕಮೀಟಯ ಅಧಿಪತ್ಯವು ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಾರಿದಂತೆ ! ಹ್ಲೆರಿಯೆಳಿಗಿನ ಅವಲದಾರರು ತುಲೆ ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿರುವಾಗ ದುಷ್ಟಕೃತ್ಯಮಾಡಿದ ಆರೋಪವಾಗಿ, ೮ ಜನಗಿ ೧೦ ವರಿಗಿರಿಗೆ ಸನ್ಸೆಂಡ ಮಾಡಿರುವರಂತೆ ! ಅವಲದಾರರು ಹ್ಲೆಗರಿಗೆ ಬಂದೇ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತಂತೆ ! ಅಧಮ ದಂಗೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮಾದನೆ ಕೊಂಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತಂತೆ !

* *

ಇವೇ ದಿನಂಬರ ಗಿಂಯೇ ಕಾರಿಬಿಗೆ ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ಬಿಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು ರಾತ್ರಿಗಳ ಸಭೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪ್ರೆಟಿಕ್ ಸುವಾಸ್ಯೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇತಾಲಿ, ಹಾಗು ಜರ್ಮನ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ೧೯೦೯ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹೊಸ ಯುದ್ಧಸಂವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಅವತಾರದಿಂದ ರಾಜನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹೊಸ ಮರ್ಮಾಟುಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಟು ಮಾಡುವುದು ಜರೂರಂತೆ ಸಂಬಾರ ಬೋಟ ವಿವಾರ ಹೊಗ ಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಒಬಗಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಸಮ್ಮ ಲೋಚನೆಲ್ಲವಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಪತ್ತಿಗೆ ವೈಮಾನಿಕ ಸಮಯವರು ಹಾಜರಿಯವರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದ

* * *

ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಜರಗಿದ ನೀಲ ಪಂಥದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಪಾಸಾದವು. (೧) ಕೀಲರ ವಿರೋಧದನ್ವಯ ಅಲಫ್ಹಿನ, ಪಂಜಾಬು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಗುರುದ್ವಾರ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಲ್ಲ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಲು ಯಾವ ನೀಲನೂ ಸಾಹಕರ್ಯವನ್ನೀಯಬಾರದು (೨) ಅಖಿಲ ಅತಾಲಿ ಕೃಷಿಗಳಿಗೆ ಯಾವದೇ ಕಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಈ ಕರ್ಚ ಒಬ್ಬದೆ ಯಾವದೇ ಗೊಬ್ಬರ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಂಧಿಕ ಕಮೀಟಿಯು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾಗದು (೩) ಈ ವಿಷಯವು ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿಯು ಈ ವರೆಗೆ ಕೈಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಯಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅದಂ ಅಪ್ಪಕಯಂತೆ ಅವಶ್ಯಕ ಬೇಳುವ ಎಬ್ಬಿತರ ಸಲ್ಲತಕ್ಕಾಗಿನನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಎದ್ದವಿರುವುದೆಂದು ಜಾಹೀರು ಮಾಡುತ್ತದೆ (೪) ನೀಲ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಫರ್ಜ ರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಿಸಿದ ಅತ್ಯಭೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆದರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ನೀಲ ಕೈದಿಗಳ ಆ ಮಂಬಲಸೌಲಭ್ಯಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸಿದ ಕಮೀಟಿಯು ವಿಶ್ವಾಸಿನದ ನಿಧಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಆದಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಕೊಡಿಸಲು ತಯಾರಿದೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸುಮಾರು ೩ ನೂರಿರ ನೀಲರು ಹಾಜರಿದ್ದರ

ಅಡಿಕೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ

ಕುಮಟಾ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಿಸಿ ಕಾರರಲ್ಲಿ ತೂಗುವದರಿಂದ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಡಿಮೆ ಬಿರುತ್ತಿದಾಗಿ ರೈತ್ನ ಕಡೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ಬಿಸಗ ಪುಕಾರು ಹಿಂದಿರುವದಲ್ಲದೇ,ನಾವು ಸಹ ಮನಸಗಂತು ಈ ವರ್ಷ ಬಿಹಳ ದಿನರ ಮಾತಿನಿಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಿಬಿಟ್ಟು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆವ್ವ ಕುಮಟೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೆಜ್ಜಾಗಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ನಾವು ಅದನ್ನು ನೆನ್ನಲ್ಲೇ ತೂಕಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಹಿಯ್ಯುವವರಿಗೇನೆ ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅಡಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಬಂದ ದಿನವೇ ವಾಪಾಟವಾಗಿ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೇ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಾರೀ ಲಾಭವೂ, ಹಿಂದೆಂದೂ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದ ಹೆಜ್ಜೆನ ದರವೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಅದಕಾರಣ ಯಾವಕ್ಕೂ ರೈತರು ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮಾತಿನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಖಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಮಟೆಗೆ ತರುವ ನಿನ್ನು ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡಿ ದಲಾಲರಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ

ಕುಮಟಾ ತಾರೀಖು ೩೧-೧೦-೧೯೩೭

ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಹೆಗಡೆ ದಲಾಲ, ಕುಮಟೆ

ಕೀತಾರಾಮ ಭಾಗವನಿತ ದಲಾಲ, ಕುಮಟೆ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗ ರಾಗಿರುವ ನೀಲಿಸೆಯಿಂದ ನಿಪಿಡವಾದ ಕೇಶ ಹುವೆಮ್ಮ ಯಾವ ನಾರಯು ಹಾನೇ ಪಾಛಾಸಲ್ಲೆಳ್ಳಳು ? ಇಂಕಹ ಕೇಶಾಯಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕಾರಿಯಾದೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಕ್ಲೇಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅತ್ಯ ಅಗತ್ಯವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇ ನೆಯು ತಕ್ಷಣಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸವಂದ ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ತೊಡಲುಗಳು ಇದನ್ನು ತೂಜೆ ರು ತೆಂತಗಿದ ಒಳಿಳ ಎ ರಿಗೂ ಜಗುರ್ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು ಆದರೆ ಅವು ಬಹ ವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸನ್ಮುದುವಾಗುವವು ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧ್ಯ ರಫ್ಯ ಮೋಹಕವೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಕೀಳು ತರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳವದಕ್ಕಿಂತ ಬಂದೀಯೊಮ್ಮೆ ಬಾರಿ ಈ "ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ವಸ್ತುವು ಕ್ರೀಡ್ತತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರಾ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ "ಸರ್ವತೋಭದ್ರ ಬಿಫ್ ಮೆರಿಟ್" ಅಥವಾ ಜೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವು, ಇತರ ಅನೇಕರು ಗೃಹಿಸ್ಥರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೋತ್ಪಾದಕ ಮಾನಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ

ಕ್ರಯ — ೧ ಸಣ ರೂಪಾ 1 0 0, ಸೀಸೆ 3 ಕ್ಕೆ ರೂಪಾ 2-10 0, ವಿಪಿ ಖರ್ಚ 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ, ಚಿರಸಾಯ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೆಯ್ದು ತಗದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ ಪರಿಮಳ ಮದಿರೆಯ (ಅಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವೈವಿಧ ತೆಲವ ತಟುಕುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿ ಕೆರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗೊಂದು ಪುಷ್ಪವಾಟಿಕೆಯು ಅರಳಿದಂತಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಸರಿಸಮ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾ ನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಿಷಾ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0, 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಮಿಡಿಯಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0, ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

ddress - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಖರೇ ಮ್ಹಾಲು ! ಸಾಜ ಕಲ್ಲು !! ಕ್ಷರೆ ಗ್ಯಾರಿಯಿ!!!

ಒಮ್ಮೆಗೆಲಾದರೂ ಅನುಭವ ಹೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಬೇಡಿರಿ.

ತಾರುಣ್ಯ ಸಂಜೀವನಿ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಕುಸ್ಥಧಾಳುವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ, ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಹಪಹಪಿಯುಕ್ತ ಕಕ್ಷಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಶರೀರದ ಜರತ್ವವನ್ನೂ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಪರಾರಿಮಾಡಿ ಅಯುರಾರೋಗ್ಯವನ್ನೂ, ನವಿಯಲ್ಲಿ ವೆಗ್ಗಳವಾದ ಸಾಹೂಹುಲವನ್ನು ಪೋರಿಸುವ ಕ್ರೀಡಾ ಕಕ್ಷಿಯ ಉತ್ಪಾಹವನ್ನೂ ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸಿನ ದೃಢತೆಯನ್ನೂ ಯೌವ್ವನದ ಕಲೆಯನ್ನೂ ದೊರಿಸಿ ಮುದಿತನವನ್ನುನೀಗಿ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ, ಜಗಲುಗೆಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವದು ಹೇರ್‌ಜ್ವರ, ಮಂಪಾಗ್ನಿ, ಕುಷ್ಠಿಸ್ಯನ, ಅಮಶಂಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡದೇ ನಾಶಮಾಡುವುದು ಇದು ಅತ್ಯಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಕ್ಷಮವಾದ ಔಷಧವಾಗಿಯೂ, ವೇಕಕಾಲಗಳಿಂದಲೂ, ಕತ್ಯಾಹಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಅಯಿಂದಲೂ, ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೂ, ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿರುವ ಅಲಕ್ಷಾರಿದ ಹಕ್ಕರ್ಷಣದಿಂದಲೂ, ಮಿತಿಮೀರಿದ ಭೋಗದಿಂದಲೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ಶಿಥಲವೂ, ತಿಳಿವೂ, ನಿಸ್ತೇಜವೂ ಶಕಿ ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಫಲವನವಾಗುವುದು ಒಂದೊಂದು ಸೀಸಾ ಔಷಧವಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೋಗುವಪದಲ್ಲರದ, ಸಣ್ಣಂಗಳಕ್ಕೆ ಕೀರ ಕ್ಷೀಣ ಆಕಕ್ತಿ, ಆರುಚಿ, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಮೈಬಿಸುವು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನ, ಆರಿತ್ಯ, ಸುರುವು ಮತ್ತು ಕೆರಾದ ಹಾಂಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಚೇತನ ಕುಂದಿ ಹೋಗುವದು. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಳಮೇಲೆ ದಾಮಲಾದಂತೆಂತಿರುವದು ೩೦ ಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಂಕ್ಕೆ ರೂ ೧॥ ನಂ ೧ ನಂ ೨ ಹೀಗೆ ವಿರಚಿಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತು ಒಂಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆಗೆ ರೂ ೩ ಪೋಸ್ಟೇಜ ಬೇರೆ

ಎಮ್. ಜಿ. ಭಾಗ್ವತ್, ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್,

ಕಕೀ (ಕೆನರಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ, ಇತ್ಯಾದ್ಗಿಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

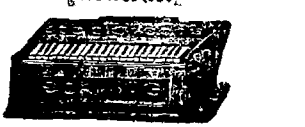

೧ ರಾಗದ ಕೈಪಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ ೪೦ ೪೦ ೫೦,೫೦,೬೦
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಿಂ ೬೫,೭೦, ೧೪೦, ೧೬೦
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕಿಂ ೧೩ ೧೫, ೧೮, ೨೦
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಗ್ಯಾತ್ಕಿಂ ೧೬, ೩೬,೬೯
ಡ ಕಿಂ ೧೨ ೮

ಸೀಸೆಯ ಮಹಿತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಮವೆ ಕೈಪಿಸಿ

ವರ್ತಕವ್ಯವಹಾರ ವರಾಯಿಂದ ಇಷ್ಟನೆ ಹಾ ಗೃಹಿಂದ ಪಾಡಬೇಕು.

ವರ್ತ – ಗೋಪಾಳ ಸಹಾರಾನು ಮಕ್ಕ
ಕಂಪನಿ, ನಂ ೩೬೫
ಕಾಳಬಾದೇವಿ ರೋಡ್, ಬಾಂಬಾ

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಗುರುವಾರ, ಕಾಗೀಣು ೭ ಮಾಹೆ ಡಿಸಂಬರೆ ೧೯೨೨.

ಗಯಾ ಕೊಂಗ್ರೇಸು.

ಇದೇ ಡಿಸಂಬರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ತಾರೀಖು ೨೦-೪ಳೇರ ವರೆಗೆ ೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೇಸ ಕಮಿಟಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯರು ಗಯಾ ಕೊಂಗ್ರೇಸಿನ ಈತನಕ ಚಾತಕಪಕ್ಷಿಪ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವರು. ಐದು ದಿವಸ ವಾದವಿವಾದ ನಡೆದು, ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ನಿರ್ಣಯವು ಒಂದೇ ಕಾಯಿದೇಭಂಗ ಕಮಿಟಿಯು ಶಿಫಾರಸಿನಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿತ್ತ ಕಾಯಿದೇಭಂಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸವಾಲೋಜಿಸಿ, ವಿನಷ್ಟಿತ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲಿಕ್ಕೂ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಕರವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಬಾಬದಾರಿಯಿಂದ ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಮಿಟಿಯು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.' ಈ ತರಾವಿನೊಳಗಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಡಿಲುಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮೌಲವಿ ಮಜೀದುಬಹ್ರ, ಜಗದ್ಗುರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ। ಹರದಯಾಲ ನಾಗ, ಪೋದಲಾದವರು ಉಪಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಂದರು. ಆದರೆ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಾಮಂಜೂರಾದವು. ಫಿರೋಜುದ್ದೀನ ಮೌಲಾನಾರವರು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾಯಿದೇಭಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಜನಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಜಳಪಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಂದ ಉಪಸೂಚನೆಯೂ ನಾಪಾಸಾಗಿ, ಮೂಲ ತರಾವೇ ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ತಂನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಪಾಸಾಯಿತು.

ಕಾಯಿದೇಭಂಗದ ಶಿಫಾರಸು ಏಕಮತದ್ದಿದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ಉಳಿದ ೪ ದಿವಸಗಳು ಕಾನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ನೇಲೆ ರಾತ್ರಿರೇವ ವ್ಯರಂಗೇತ್' ಎಂಬಂತೆ ಕಳೆದು ಹೋದವು. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ, ವಾದ-ವಿವಾದದಿಂದ, ಕೊನೆಯ ನಿಖಾಲೆಯು ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ! ಮುಂದಿನಿಳಗೆಗೆ ಸರ್ವಸಮ್ಮತ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುವದು ಕೊನೆಯ ವರೆಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ। ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು, ಹಾ ಅನಸಾರಿಯವರು ಏಕಮತದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಕೆ ರ ಯತ್ನಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯು ಯಾವದೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಲಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹತ್ತಿಗೆ ವಗಿಸಿತು.

ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶವು ನೊದಲೇ ವಾದಗ್ರಸ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಯು. ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೋಟಭೇದಗಳಿವೆ. ಆಡ್ಜಂಟ್ಟಿಪ್ಪ ಅಸಹಕಾರಿತ್ವಗಾಗಿ ಕೆಲವರು, ಪ್ರತಿಯೋಗ್ಗಿ ಸಹಕಾರಿತ್ವಗಾಗಿ ಕೆಲವರು, ಸಹಕಾರಿತ್ವಗಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು. ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಿ ಹೋಗುವರು ಸಿಂಗಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಭೇದದಪ್ಪ ಮತಭೇದಗಳಿವೆ. ಈ ಮತಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಜೈಕ್ಕಿನಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳಿಗೆ ಉಮೇದ್ವಾರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನುವೆವಲೇ. ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಕಮಿಟಿಯು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದಿಡಲು ತಯಾರಿಸಿದ ತರಾವಿನ ಒಕ್ಕಣಿಪು ಈ ಮತ್ಸೈಕ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. "ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಖಿಲಾಫತ್, ಪಂಜಾಬ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಲು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಉಪದ್ರವನ್ನು ನೀಗಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಅಸಹಕಾರಿತ್ವದ ತತ್ವದಂತೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಇಷ್ಟವಿದ್ದರಿಂದ, ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಕಮಿಟಿಯು ಶಿಫಾರಸಿನಸ್ವರೂಪ ಪಂಜಾಬ, ಖಿಲಾಫತ ಇವೆರೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಲೆಕ್ಶನುಗಳನ್ನು ನಡಿಸಿ, ಕಾಯಿದೆ ಭಂಗ ಕಮಿಟಿಯ

ಂದು ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಕ
ಯ ವಾದದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ
ು, ದೇಶಬಂಧು ಚಿತ್ತರಂಜನ ದಾಸರವ
ಿ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ
ದಲೇ, ಲೋಕನಿರ್ಣಯವು ತೆಮಗೆ ವಿ
ುವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದರೂ, ತಾವು ರಾಷ್ಟ್ರ
ನ್ನೇ ದುನ್ನಿಸುವೆವೆಂದು ಉದ್ಘರಿಸಿದರು.
ಸ್ವರಂತೆ ಅತ್ಯಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯ
ು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೊಲಗಿ, ಹಿಡಿ ಹೋ
ಗುವರು. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಭಿ
ುಗಳು ಯಾರೂ ಇರುವರಿಲ್ಲ. ಕೌನ್ಸಿಲು
ಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬದು ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತಕ್ಕಾಗಿ
ಕೌನ್ಸಿಲು ಸನ್ಯಾಸವಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತ
ಗಿದೇ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಷೇಮ ಕಲಹದಲ್ಲಿ,
ವದು ಹಿತಕರವಾಗುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿ
ಿದರಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಕೊಡುವ
ತ್ವವು ಜಾಬಾಬ್ದಾರಿಯು ಗಯಾ ಕೊಂಗ್ರೆ
ಮೇಲಿದೆ. ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದೇಶಭಕ್ತ
ಾದ ದೇಶನೇವಕರಲ್ಲರೂ ಪಕ್ಷಾಂಧತೆ
ಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗದೆ, ಕೇವಲ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತವ
ುಲಕ್ಷಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರಾಣಿಕ ಮತವನ್ನ
ು, ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯ ನಡಿಸುವರಾಗಿ ನಾವು
ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಸ್ಪುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

ಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ ದಿರಿ
ರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಈಗ ಇನ್ನು ಆಫ ಕೋರ್ಟಿನ
ಾರಿಸಿದ ಬೆರಿಸ್ಟರರ ಯಾದಿಯಳಗಿಂದ ಅದೃಶ್ಯ
ಾದೆಯೆಂದು ಮದ್ರಾಸಿನ 'ಜೇಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್' ಪತ್ರ
ಿಲಂದಪದೊಳಗಿಂದ ಜಾವಾ ತಂತಿಯು ಬಿಂದಿರು
ು. ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರು ಬೆರಿಸ್ಟರರ ಯಾದಿ
ಳಗಿಂದ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂಬು ಅಖಿಲ
ಕುಂಡದ ಜಾಹೀರುಪಡಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಲೌಕಿ
ಿಮ್ಮೇಲೇ ಕಳಗುಂದುವದೆಂಬು ಭಾವಿಸಿ
ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸಿನ' ಚೈತ್ರಗುತ್ತನು ತ ಶುಭ ವಾ
ುವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ 'ಪಕೀಲ
ರ ಅಂಯಾ ಸರಕಾರದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹೃ
ರಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗ ಎಂದು ತೋಜುತ್ತಿರುವಾಗ
ದೇಂಗಿನ ಅಕರಥಿ-ಮಹಾರಥಿಗಳು ಆ ಉ
ೋಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಾಮಾನ್ಯ
ಪ್ರತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ಥಿಯು
ು ತಾವು ಕೃತ್ರಿಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತವದು
ುನಸಿಕೆಯಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅದನ್ನು
ಸಲು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇನ್ನು
ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೃಸನವಾ
ುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ; -ಇಂಥ ಯಾದಿಯೊಳಗಿಂದ
ು ಹೆಸರು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಲು
ಾಧಾನವಾಗುವದು. ಅವರ ಲೌಕಿಕಕ್ಕಂತು ಇ
ಂದ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಬಾಧೆಯಾಗದು. ಯಾಕೆಂದರೆ,
ಹಾತ್ಮರು ಈಗ ಇಲ ಕಾಲದಿಂದ ತಾವು 'ದೇಸಾ
ಗಾರ ಹಾಗು ಸೇಠರ' ರೀದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ
ರ್ಕೀಲರು ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರರಂತು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಕರೆ
ುವದು ಅವರ ಹುರ್ಜಾಕಿಕವು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು
ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ಇನ್ನು ಆಫ ಕೋರ್ಟು ಮಹಾತ್ಮರ ಮೇ
ಲೆ ಮಹಮದರಕಾರ ಮಾಡಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾ
ತ್ಮರು ಲೋಕೋತ್ತರ ಸತ್ಪುರುಷರು; ಇಂಥವರ ಹೆಸ
ರನ್ನು ಸಾರಾನ್ಯ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರರ ಸಂಗಡ 'ಶ್ವಾನಂ ಯವ
ನಾನಂ ಮಧುವಾಸನೆಯಾಹ' ಎಂಬಂತೆ ಎಳಕೊತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಗೃಥಿತ ಮಾಡುವದು ತೀರ ಅಸಹಿಷವೆಂದು,
ಇನ್ನು ಆಫ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಾನಾಜ್ಞ ಕಾಯಿದೆ ವಂಡಿತ
ರು ಭಾವಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಯಾದಿಯೊಳಗಿಂದ ಮಹಾ
ತ್ಮರ ಹೆಸರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೇನ! ಯಾ
ವ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಈ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಯಾದಿಯೊ
ಳಿಗಿನ ಸುಧಾರಣೆಯು ಹುದಿ ಬಿಂದಿದ್ದಿದ್ದರೂ, ಅದು
ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಇಷ್ಟವೇ; ಮಹಾತ್ಮರ ಅನುಯಾಯಿಗ
ಳಿಗೂ ಇಷ್ಟವೇ. ಇಂಥ ಇನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಏ
ರ್ಪಡಿಸಿ, ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸಾಸಾರ್ಯತ್ವವನ್ನು ಕಬೂ
ಲ ಮಾಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಇನ್ನು ಆಫ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಾಲಕ
ರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಋಣಿಯಾಗಿರುವರು.

೨. ಬ್ರಿಟಿಕ ರಾಜ್ಯಕಾರಭಾರದಿಂದ ಭರತಖಂ
ಡಕ್ಕೊದಗಿದ ಉಪಕಾರ ಸಾಲಿಕೆಯ ಪುಷ್ಪವೊಂ
ದು ಉಗಿಬಿಂಡಿಯು. ಉಗಿಬಿಂಡಿಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಹಿಂ
ದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಪರಿಯ ಅನರ್ಘಗ
ಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಉಗಿಬಂಡಿಯಿಂದ ದೇಶಕೊಳಗಿನ ಔ
ದ್ಯೋಗಿಕೋನ್ನತಿಯು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ, ಪರದೇ
ಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಉಗಿಬಂಡಿಯು ಪಿಶಿಷ್ಟ ಧೋರ
ಣದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿಸ್ಥಿತಿಹೊಂದುತ್ತಿದೆಯು ಅರ್ಥ
ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸಪ್ರಮಾಣ ವೃತಿಪಾದಿಸಿರುವರು. ಉ
ಗಿಬಿಂಡಿಯ ಅಂತರ್ಗರಭಾರವು ಸಹ ವರಕೇಯರ
ಹಿತದ ಪ್ರತ್ಯೇಯಿಂದೇ ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಶನಿ
ವಾರ ಕಾ. ಜಿಸೆಗೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ರೇಲ್ವೆಮಂಡಿಗ
ರ ಪರಿಷತ್ತು ಜರಗಿತು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಿನ ಬಂ
ಧು ಎಂತ್ರೂಕ್ ಸಾಹೆಬರು ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದಾ
ರು. ದಿನ ಬಂಧುಗಳು ಉಗಿಬಿಂಡಿಯ ಕಾರಭಾರ
ದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಭೇದವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಲೆ ಎಲ್ಲ ಜಾರಿಗೆ ಸಲೆ
ಶಪೊಟ್ಟು, ಕ್ರಮೇಣ ಉಗಿಬಿಂಡಿಯ ಕಾರಭಾ
ರವನ್ನು ಹಿಂಡಿಯರ ತಂದಿ ವರೆಗೆ ಹಿಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂ
ದಲೇ ಸಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಯತ್ನಿ
ಸುತ್ತೇನೆಂದು ಉದ್ಘರಿಸಿದರು. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹಿಂದಿ
ಮುಂಬಯಿಯ ಟ್ರ್ಯಾನ್ಸಕರ್ತರು ಲೇಗಿಗೆದ್ದಿರುವರು.
ಟಾಯವ್ಸು ಕರ್ತರು ದಿನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರರಿ
ಕೊಡುವಾಗ ಹಾಗೆಂದರು. " ನಿ ಎಂತ್ರೂಪರವರು
ತಮ್ಮ ನೈಯಿಗರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ (ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕ) ಹಿತ
ಸಬಿಂಧಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು ಮೊದಲ
ನದು; ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೇಲ್ವೆ ಕಾರಭಾರವನ್ನು
ಹಿಂದಿಯರು ಪಡಿಸುವದು ಎರಡನೆಯದೆಂದೆನ್ನಾತ್ತಾ
ರೆ. ಹಿಂದೀ ಉಗಿಬಿಂಡಿಯ ವಹ್ನಿತ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಬ
ದ್ಧವೆಂದರೆ ಉಗ್ರಿಸ್ತ ಸಾವಕಾರರು. ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ
ಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರಕನುಗಳನ್ನು ಕೂಟ್ಟದ್ದು. ಈ
ಎಲ್ಲ ಬಂಡವಲು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಶಾಲಿಯಾತ ಮೇ
ಲೆ ಕಾರಭಾರವನ್ನು ಹಿಂದೀಯರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡು
ವದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವು. * ಟಾಯವ್ಸು ಪ್ರತಿಕಾ ಕ
ರ್ತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಉಗಿಬಿಂಡಿಯ ಕಾರಭಾರ
ವನ್ನು ಪಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೀಯರು ಮೊ
ದಲು ಯುರೋಪಿಯನ ಸಾವಕಾರರ ಖಾಲ ತೀರಿ
ಸಲು ಪಹಕರಿಸಬೇಕು. ಅಮೇಲೆ ಕಾರಭಾರವನ್ನು
ಹಸ್ತಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತುಕತೆ ನಡಿಸಬೇಕು.

೩. ಜಾಯಮ್ಸು ಕರ್ತರ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷವನ್ನು ಪಿ
ಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಇದೇ ಹೇತುವಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸಾವು
ಕಾರರು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸಾವುಕಾರ
ಸಾಲವೂ ಸಾಕು, ಈ ಉಪದ್ರವವೂ ಸಾಕು, ಎಂದು
ಹಿಂದಿಯರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾವಕಾರರು ಸಾಲ
ಕೊಡುವದು ಬಿಡ್ತಿಗಾಗಿ; ಹೊರತು ಸಾಲದಿಂದ ಸ್ಥಾ
ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಅವಪತನಕ್ಕಾಗಿನ್ಲಿ, ಎಂದು
ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ವಿ
ಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತುವಂತೆ, ವಿಲಾಯತ ಸರ
ಕಾರವು ಅಮೇರಿಕಯಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನೆತ್ತಿ
ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ನಡಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅಮ
ತ್ಯಾರಿಯು ಅಮೇರಿಕೆಯ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿ
ಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಟಾಯುಸ್ವಕರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವ
ರೇನು? ಅಮೇರಿಕೆಯ ಸಾವಕಾರಿಗೆ ಬಿತ್ತಿ ಕೊಡು
ತ್ತಿರುತ್ತ, ಎಷ್ಟು ಸುಂದಿ ಅಮೇರಿಕೆಯವರಿಗೆ ಅಯಾ
ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಣೂಕೆಯಾಗಿರುವದು, ಎಂದು
ಟಾಯವ್ಸು ಕರ್ತರು ಜಾಹೀರುಪಡಿಸುವರೇನು?
ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹಿಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳ ರೇಲ್ವೆಗಾಗಿ,
ಕಿಕ್ಕಸಿಕ್ಕು ಬಿತ್ತಿ ದರ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ, ಕಿಕ್ಕಸಿಕ್ಕಂತೆ
ಹಣವನ್ನು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತದೇಕಿರಿ; ಸರಕಾರಿ
ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಹಣವನ್ನು ತೆರಲು ಹಿಂದೀ
ಸಾವಕಾರರಿಗೆ ಸಂಧಿ ಕೊಡಿರಿ, ಎಂದು ಹಿಂದೀ ಸಾವ
ಕಾರರು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಿಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು. ಹೀಗಿರ
ಲು ಪುನಃ ಸಾಲವನ್ನು ಹೆಜ್ಜು ಬಿತ್ತಿ ದರದಿಂದ ಎತ್ತಿ
ಅದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಅವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿ, ಅವನ್ನು ಅಂದಿಗೇ ಅಂತಿತ ಮಾ
ಡಿಕೊಂಡರೆ ಘೋರವು ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೇರುದ್ದಿ
ಹಾಕಿ ಗುದ್ದುವದಲ್ಲವೇ! ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ನೇಶಕ್ಕೆ ಇತ
ರೇ ಸಾಲಗಾರ ದೇಶಗಳ ಸಹಾಯಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ
ನಡಿಸುವ ಕಾರಣವೇನು? ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ವಿಲಾ
ಯತಿ ಸಾಧ್ಯಕಾರ್ಯ ಕೋರಬೇಸೆನು? ಇಂಥ ಘೋರ
ಣಿಂದ ವಿಲಾಯತಿ ಸಾವುಕಾರ ನಮಗೆ ಸಾಲ
ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು
ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ತೀರಿಸುವದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವು.
ಯಾಕಂದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವಾದರೂ ಹಿಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ
ವೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಇತರೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂದ ಭಿನ್ನ ರೀತಿ
ಯಿಂದ ನರ್ತಿಸುವ ಅರ್ಹತೆಕೆ ಇಲ್ಲ.

೪. ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ನೇಮು
ಸ್ಥರಿಗಾ ನವಜಾಗ್ರತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿಗಳು ಬೇಸಾ
ಯ ಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ
ಯಾದ, ಸ್ವಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ
ಹಿಂದು ಬೆಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಕಾಯಿದೆಯ ಮಸೂದೆಯ
ನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಬೇಸಾಯ
ಗಾರರ ಜಿಲ್ಲೆಯರಾದ ಜವಿಾನದಾರ ಸಾವಕಾರರ
ಪಟ್ಟಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಉದ್ಯಾ
ರಕ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆಸ, ಸಾವಕಾರರಿಗೂ, ಕಾಯಿದೆ
ಕೌನ್ಸಿಲಿಲ್ಲಿ ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮವಾಗುವದೆಂಬು ಎ
ಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಹಿತಪ್ರಕ್ಷ ಸಾ
ಕಾವು ಸಾವುಕಾರರ ವಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
ಸಹಕಾರಿ ಪಕ್ಷದ ಹೃದಯ ನಾಥ ಖುಜ್ರುರವರಿಗೆ ಈ
ನೋಟ ನೋಡಿ ಸಂತಾಪವಾಗಿದೆ ಭೂಮಿಯು ಮೇ
ಲಿನ ಸುಂಕ (Cess) ರದ್ದಿನ ಕಲಸನ್ನು ಜರ್ಜೆಸು
ವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಕಾಲ ಶ ಘೋಷಿಯ ವರಗೆ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಿನಾಣಾಗ ಸರದ್ದು ಪ್ಪೋಟು ಕಂಪಾ

ವನೆಗೆಂಗಿ ಸಿದ್ಧಾಕಿದರು. ಆನಿಕ ಸಂವತ್ಸರ ಸಭಾ ಸದರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೂ ಕರೆಕರ ಪಿಸಿ ವಿವಾರಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ಮತ ಕೊಡಲು ಒತ್ತಾ ಯಿಸಿದರು. ದಿವಾನಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಸಿ. ಎಸ್. ಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಸುತವನ್ನ ಯಜ ಮಾನರ ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ನೌಕರನೇ ಯಜಮಾ ನರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಅಪೂರ್ವ ನೋಟ ನೋ ಡಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಸಭೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಭೇದವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯವು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯಿಂದ ಸಾಗಿತು. ಸಭೆಯು ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಸ್ಥಳೀಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ತೋರಿಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ಇಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಮೇಲೆ ಅದರೊಳಗಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಧೇರ್ಯದಿಂದ ನಡೆದರೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯೆಂಬ ಸ್ಥಿರ ಫಲವು ಬಿಶ್ವಾದಿಯಾ ಸುಧಾರಣೆಯೆಂಬ ಸ್ಥಿರ ಫಲವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮ ವಿಶ್ವಪ್ರಭಾಕ ನೋತಿ ಸಂಸಾವನಾ ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಪರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಎ ರಾದರೆ ದೇವಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುವದು.

ಈ ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಪೀಲ ಬಲಾಲರ ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀಮಂತ ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ಕೆಲ ಸ್ಥಳ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೋಟಿಗರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಕಳೆದ ಸ ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಿಂಭವಾಗಿದೆ. ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಲಿಗರ ವಾಲಿಗರನ್ನು ಎಳ್ಳಷ್ಟಾದರೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಂಘದ ಶತಪ್ರತಿಶತ ಸದಸ್ಯರೂ ತಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಲಿಬ್ಬ ವಡೆದು ಅಸಲು ಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಮೆಚ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚದಲು ಅಸಾಮಿಯ ವಂದೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ತಮ್ಮದೆಯೇ ಪೂರ್ಣ ಸಹಿವಾಟುಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಮಾತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊಸ ಮಾತಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಜಾಮೀನಿದಾರಿಯಿಂದ ಹೊಸ ವಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಪದ ಹೊಸದು ಅಂಟಿ ಕಲ್ಲುಗಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಮಿಂದ ಜನ್ಮವಾದರೆ, ಹಾಗು ಧೇವಕಾಗದಂತೆ ಸಂಘವು ತನ್ನ ಲಕ್ಷ ಪೂರೈಸುವದು ಅಸಾಮಿಗಳ ಹಿತ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹಳಬಗಳಿಕೆಯೂ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ಬಿಗೆ ಸಂಘದ ಜಾಲಕರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯು ಯೋಗ್ಯವು ಈ ಸುವರ್ಣ ಮುದ್ರಿಸಿಕೆಗೆ ಮಾಮೂಲು, ಸುಧಾರಕ ಎದರೂ ಪತ್ರಗಳು ಹಿಪ್ಪೆಗೆಯುಸ್ಸೆಯನೆರೆಯು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದೆನು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಲ್ಲ ಸಂಘದ ಜಾಲಕರಾದರೂ ಎರಡೂ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಕತ್ರ ಮಾಡಿ, ಬಹು ಜನಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುವಂತೆ ಸಂಘವು ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಅವರೆ ಕಟ್ಟಳೆಯಿಂದ ಸುಧಾರಕ ಪತ್ರದವರು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವದಲ್ಲ ತಾವು ವ್ಯವಹಾರ ನಡಿಸಲಾರೆವೆಂದು ಮಾತ್ರಾಂತರು ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಜಟಾಮಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಸಂಪಾದಕರು ನಿರು ಪಾಯವಾಯಿತು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ವಿಚಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿ ಪತ್ರದ ಕಿರೋನುಗಳಿಗಾವಿ ರಾನಿ ನಾಹೇಬು ಸೈ ಮಹಾಶಯರು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಾಮೂಲ ಸಭೆಯು ಅಸಹಕಾರ ಹೂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಬಲು ವ್ಯಸನವಾಗಿದೆ ತೋಟಿಗರ ಸಂಘ ವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅವರ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲ ಪಬ್ಲಿಕರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವದೇ ಕೆಂದಿದೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಅಸಹಕಾರ ಹೂ ತಲು ರಾವನಾಹೇಬರು ಪ್ರವೃತ್ತರಾಪದ್ದು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾದ ವ್ಯವಹಾರವು ಸಿ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದೆನು? ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉಪದೇಶ ಕೊಡಲು ಸಹಕಾರಿ ಪತ್ರದ ಅಧಿಪತಿಗಳಾವ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗುವರೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೆಕೊರೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಲಿ ಎಬ್ಬಿದೆ. ಆ ಊರಿಗರ ನಿರಾಕರಣೆಗಾಗಿ ಸಂಘದ ಜ್ಞಾಕರು ಶ್ರೀಮಾ ನ ಮಾತ್ರ ತ್ತಿರುವರು ಹಳ್ಳಿಗರಾದರೂ ಇಂಥ ಗುಪ್ತಾ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕರ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾಯಣತೆಯ ದ್ಯೋತಕ ಕವೆಂದು ತಿಳಿದು, ತಮ್ಮ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಜಯಡಿ ಪಿದ ಸಂಘದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ಅದರ ಜೋಪಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುವರೆಂದು ತುಂಬಾ ಕೂ ರುವೆವು

---

೬. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರಾದ ಮಿ॥ ಹೇಗರವರು ಅಸಹಕಾರದ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಎಸೆದ ಕುಭ ಪರ್ತಮಾನವು ಜಾಹೀರಾಗಿನೆ ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಿ ಪೈಕಿ ಕಜ್ಜೆ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಸರಮೇಶ್ವರ ವೆಂಕಟರಮಣ ಹೆಗಡೆ ಯವರಿಗೆ ಕಳೆದ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತುದಾಕೆ ಆಳಿ ಯನ್ನು ಇತ್ತು ರೀತಿಯಂತೆ ಆಳಿಯನ್ನು ಮುಂದರಿ ಸಲು ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರು ೧೯೩೧ ನೇ ಡಿಕಂಬರದಲ್ಲಿ ತಲಾ ವಿರುದಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಅರ್ಜಿಯು ಯಾತ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತೋ ಏನೋ! ಕಳೆದ ಕಟ್ಟಳೆಯ ನಾಲ್ಕನೇಗ ವೆಶವಲಿನ ಅಡಿಯ ನೆನಪು ಮಾತಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಹುಕುಮು ದೊರೆ ಯಬೇಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹೆಗಡೆಯವರು ಖನೇ ಅರ್ಜಿ ಮಾ ಡಿಕೊಂಡರು ಇದಕ್ಕೆ ಕನೇಗೆ ಉತ್ತರ ದೊರೆಯಿತು. "ನಿನ್ನ ಆಳಿಯನನ್ನ ನಂಬಿರ ಅಲಿನೆದು. ಮುದ್ದತ್ತು ವಾತಾಯಿ ಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹುಕುಮು ಆಯಿತು ಹೊಡೆಯವು ಕಾರ್ಯಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿ ಯಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿ ಗಳೀಗೆ ನವಂಬರಕ್ಕೆ ಮುದ್ದತ್ತು ಬೆಳೆದ ಇದ್ದ ಕಾರಣವನ್ನರುಹಲು ಪುನಃ ನು ತ್ತೊಂದು ಅರ್ಜಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರ ನಿಜ ರೂಪವು ೫೧-೧೧ ೩೨ ನೇ ಹುಕುಮಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರ ಕಟವಾಗಿದೆ 'ನಿವ್ವ ಸೋನಕೋಆಪರೇಶನ್ ಶರವಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೀಲಾಗಿದ್ದೀರೆಂಬ ನವಗೆ ಕಂಡುಬಿಂದ ಕಾರಣ ಸದ್ರಿ ನಿವ್ವ ಆಳಿಯನ್ನ ಮುದ್ದತ್ತು ವಾತಾ ಯಿಸಲಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವಾಗಿ ತು. ಅಸಹ ಕಾರಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಶ ಪ್ರಜಾ ಜನರಿರುವ ವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ದೊರೆಯೋದೇಕಷ್ಟವೇ! ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿವೇ ಕನವನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಗೌರವನನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ, ಅನರಿಗೆ ಬಲು ಅಭಿವಾಗುವದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವ ದುರಾಶೆ ಯಲ್ಲಿ, ಅವರು ಅನಧೂಗಳಿಗೊಳಗಾಗುವರು ಯಾ ಕಂದರೆ, ಇಂಥ ಕ್ಷುಲ್ಲ ಅಪಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ಅಸಹ ಕಾರವು ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಗೆ ಬಂದಿರುವದು

---

೭. ಹೆಲ್ಲೆಯೊರಗೆ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ನಿಯಮವೊಂದಿದೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಯಥಾರ್ಥದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಶಿರಿ, ಕುನಬರ್ಗಾ, ಹೊ ನ್ನಾವರ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೇಗಿಣಿಕೆಯಾಗಿ ದ್ದಾವೆಯೆಂದು ಕಳೆದ ೧೫-೧೮-೩೧ ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರೊಬ್ಬರು ಭಿನ್ನಯಿಸಿದ್ದರು ಶಿರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾದ ರಾವಬಹದ್ದೂರ್ ಕೊ ಯಿಮತ್ತೂರರೂ ಇದೇ ನವರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರವಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬಪದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾ ದ ವಿ। ಜಿ. ಪಿ. ಕ್ಲೀಯರಿಗೆ ದೆಗಾವಿಗೆ ವರ್ಗವಾ ಗಿ, ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಿ. ಎಫ್. ಕೆಲಿನ್ಸ್‌ರವರು ಕಾರಾರಾದರು. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ರಾವಬಹದ್ದೂರ್ ಕೊಯಿಮತ್ತೂರರವರಿಗೇ ದೇಶಾಂತರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಕಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಸರಕಾರಿ ನಿಯಮದಂತೆ ರಾವಬ ಹದ್ದೂರರವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಕರ ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯ ವಿರುವಾಗ, ಇದ ಸುದ್ದಿಯು ಸಾಧಾರವಿತ್ತೆಂದು ನ ಮ್ಮದೂ ತಂದಾಜಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರವು ತಮ್ಮ ನಿಯಮವನ್ನು ಅದರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೊಡದಿದ್ದಾಗ ಅ ವರನ್ನು ಯಾಕಳೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಕೊ ಳ್ಳವಷ್ಟು ಬಲ್ಲವು ಗೂಢವು. ಇನ್ನಾವರೂ ಮೇಲಧಿಕಾ ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯೊಳಗಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಿಡಿ ನೋಡಿ, ಅವರ ಅಮಲುಬಹಾಕಿ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಉಪಾಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಂತಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂ ಬಿಗೆ ಇದೆ

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಕಳೆದ ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಪುನಃ ಚಳಿ ಪದಗಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಪೆ ಸಾಯ.ಗಾರರು ಕಯ್ಯು ಬಿಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿರುವರು. ಅಡಿಕೆಯ ಧಾ ರಣೆಯು ಬಲು ಕ್ಕಾಗಿದೆ

ಕಳೆದ ರವಿವಾರ, ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕುಂಭೇ ಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪತ್ತಿಸುಯಂತಿಯ ಉತ್ಸವ ವು ಜರುಗಿತ್ತು. ಪೆರವಣಿಗೆಗೆ ಮಾನ್ಯಸಲಾವ ಸಂಭ್ರಮಗ ಳಿಂದ ಸವರಾಜರಿಲ್ಪಟ್ಟಿತು

ಯುನಿಕರ್ಸಲ್ ಅಗರ್ಮೋಟ್ ಕಂಪನಿಯ ಅಗಿ ಹಡಗವು ಮೊನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮುಂದಾಯ ತು ಗೋವೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನೆಂಟ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಯಾತ್ರಿ ಕರ ಮೂಲಕ ಅಗರ್ಮೋಟುಯು ಅನಿಯಮಿತವಾಯ ತಿಂಕಲೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬರುವ ದೆಂತಲೂ ಕಂಪನಿಯ ವಿಜಂಟರು ತಿಳಿಸಿತ್ತಾರೆ

ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಎಂಬ ಹೊಸ ಘಂಡು ಎತ್ತರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಜಂಡ, ಮುಖಂಡರು ನಿಸ್ಸ್ವಾ ರಾಗಿರುವರು.

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ— ಮೈಸೂರ · ಕ್ಯಾನಿ ಕಲ್, ಹುಮುಕ್ಕಾರಿ, ಕನ್ನಡವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಂಪಾ ದಕ ಶ್ರೀ। ಕೆ. ರಂಗಾಯ್ಯಂಗರ ಬಿ ಎ ಎಲ್ ಎಲ್. ಬಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಂದಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂ. ೩-೦-೦ ಪತ್ರಿಕೆಯ ೧೦೦ ನೇ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀ ಕರಿಸುವೆವು

ಸಾಧನ (ಕರ್ನಾ) ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ, ಸಂಪಾದಕ.— ಗಣಪತಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ದಂದಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂ ೨-೦-೦. ನೋವಲನೇ ಸಂಚಿಕ ಲಭಿಸಿದ್ಯಾಯ ಯಧಾವಕಾಶ

ಅಂಕೋಲಾ— ಶಿಲಾನುವು ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲ ಸ್ಥ ರಿರಿಗು ಕಾಡಿಸುತ್ತವೆ ಪುನಃ ಚಳಿ ಬೀಳಕತ್ತಿದೆ

ಶೋ ಕೈ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಮರ್ಚಿಣ ಸಭೆಯು ಬೆ ಕಾಯದೀಚಕಸದ ಚವಕಳ ಮಾಡಲಿತ್ಯೆ ಅಡಿಟ ರು ಬಂದ.. ತಾ ಖಾನ್ತ್ ಸೋಟೀಸಿನ ಜಾಹೀರಿಯಿಂದ ಏನು ನಿಜಾರತ ಮಾಡಿದರು, ಏನು ನಿಶಾಲೆಕೊಟ್ಟರು ತಿಳಿಯವರಿಲ್ಲಾ

ಕೆಪ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಥುಂಡೆಂದು, ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿನ ದ ಭಂಡಿನಂತೆ ವರ್ಗಾಣಿ ಕಾಡಿಸುವ ತಯಾರಿಯಾಗುತ್ತ ದೆ ಕನಿಟಿ ನೇವಾಲಾಕ ಅಗಿರಂತೆ ವಿನೇನು ತಮಾ

ಇಂಗ್ಲಿಷ ಕಾಲೆಯ ಹಂಗಾಮಿ ಸೆಂಯನ್ಸ ಮಾಸ್ತರರು ಕಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರು. ಹಂಗಾಮಿ ೩ ನೇ ಯತ್ತರ್ಗಿ ಎಲ್ಲಾ ತಯಾರಿ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ನು। ಚರಿಂದಾಗಲಿಲ್ಲ ಸಾಹೇಬರಾ ನನ್ನು ಊರಿನವರೇ ಇದ್ದು ನಾವು ಏನೂ ಮಾತಾಡಿದರೂ, ಮಾಡಿದ್ದಿರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲೀನು? ಅವರ ತಮ್ಮಂದಿರು ಹೂಸಿ ಪರದಾಸ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆ ಂಬರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಬರೂ ನಮ್ಮ ರೀತಾವನ್ನೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸಲಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ' ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೩ ನೇ ಪತ್ರ ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿತು. ಆಡಿಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಮಿಟಿಯು ಇಲ್ಲೇ ತಕ್ಕೆಂಡಾಯಿತು

ಕೀಡಿಯು ಜನರಿಗೆ ಇದೇ ಹೊದಲು ಗೊ-ಚರಣ ಕೊಡುತೇರೆಂದು ಹುಳ-ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಎಂದೂ ಬಿಟ್ಟಿದ ಗಾಳಿ ಸಹ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟ ಸಮಾನಿಲ್ಲೇ ಇಪ್ಪ ಹಂಬಿನಕೇರ ಗೋಚ್ರಿದಾನ ಪೀ ಕೊಟ್ಟರೆಲ್ಲಾ ಇಪ್ಪ ಬಿಟ್ಟಿದ ಮೇಲ್ ತಿನ್ನಿದ್ದಿರೂ, ಬರೇ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳ ಪ್ರಾಣಿಂದ. ಈ ದವಗಳಿಗೆ ಏನ ಲಾಗು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ! ಏನು?

ಕಾರವಾರ---ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕಾ ಟಚಿಯ ಹಿಂದೆ-ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಕೃ ನಿವ್ಯ ತಿರ್ಯಾದವರಿಗೆ ಬೆಟ್ಟಿಯನ್ನೀಯಲು ಆವರು ವೃದ್ಧಿ ವಯ ಕ್ಯೋದ ವರ ತಮ್ಮನವರ ಅಣ್ಣನ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯೂ ಬಂದಿದ್ದರು ಅವರ ಸಂಗಡ ಕೃಷ್ಣ ಗೋವಿಂದರಾವ ಗುತ್ತಲರವರು ಬಂದಿದ್ದರು ಇವರು ಕಳೆದ ಬುಧವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಗಾಂವ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಮಡಗಾಂವ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಮಡಗಾಂವ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಸಂಚಾರಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟು ತಮಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಬ್ಬರಿಗಾ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈದಿಯ ಕಷ್ಟ ಹೀಗೆಂಬ ಮಾಹಿತಿಯಾದರೆ ಜೈಲರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಇಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿಯೇ ಮಾತಾಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದವರು ಕಾಫಿಯನ್ನು ತಂದರು ಅದನ್ನು ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು ಜೈಲಿನ ಕೆಲಸದ ಕೈದಿಗಳು ಹಾಕಿದ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಅವರು

ದಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಲಿಂಗಾಯತ ವರ್ಕ್ಸ್, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವವರು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಹಳ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಮಯವು ಉಳಿಯುವುದು. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸಹ ಬಹಳ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವೆವು. ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಬಹಳ ಜನರಿರುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಆಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ತಯಾರಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳ ದರ.

ಉತ್ತಮ ವಾಸಿ ಲಿಂಗಾಯತ ಸ್ಟೋವ್ ಜೋಡಿಗೆ ೫-೮-೦.
" ಕಿರಿಯ " " " ೩-೦-೦.
" ಮಧ್ಯಮ " ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಾವಡಿ ಕೀಲಿ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦.
" ಕಿರಿಯ " ಪಿರಿಯ ಮಧ್ಯಮ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಾವಡಿ ಕೀಲಿ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦.
" ಕಿರಿಯ " ಪಿರಿಯ ಮಧ್ಯಮ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಾವಡಿ ಕೀಲಿ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦.
" ಕಿರಿಯ " ಪಿರಿಯ ಮಧ್ಯಮ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಾವಡಿ ಕೀಲಿ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦.
" ಕಿರಿಯ " ಪಿರಿಯ ಮಧ್ಯಮ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಾವಡಿ ಕೀಲಿ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦.
" ಕಿರಿಯ " ಪಿರಿಯ ಮಧ್ಯಮ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಾವಡಿ ಕೀಲಿ ಗಳಿಕ್ಕೆ ೩-೦-೦.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಕೈಗಾಟಿಯ ಸೂಲು ಹಾಕಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಕೂಪ್ಪ ವಾಸುದೇವ ಪಾಂಡುರಂಗ ಶ್ಯಾನಭಾಗ,
ಮೆನೇಜರ
ದಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಲಿಂಗಾಯತ ವರ್ಕ್ಸ್, ಹೊನ್ನಾವರ.
(ಉ. ಕಾನಡಾ.)

ಅಮೃತಾಂಜನ.

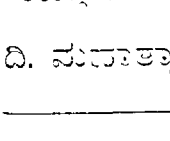

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಜಾಕವೇದನೆ, ಉಳುಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿವ ಒಂದೆಂತಾಗಿರದು. ಕಳದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗ್ಯತೆಯು ಸಾಬೀತಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆ ಔಷಧಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಲ್ಲಿ ರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅನೇಕ ದರು ಇದರ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಬಹುತರ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗವು ಆಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಫೋರ್ಟ್,
ಮುಂಬಯಿ.

ಬಹು] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾರಿಯಿ. [ಅಗ್ಗ

ಶ್ವೇತ ವಾಹಿನಿ ! ಶ್ವೇತ ಪತಾಕಿನಿ !!

ವಿದ್ವಜ್ಜನವರಿಶೋಧಿತ ಯಜುರ್ವೇದೀಯ

ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ

ಪುಸ್ತಕ.

ಬೌಧಾಯನೀಯ ಸೂತ್ರಸಹಿತ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೆಂಕಟೆಶೀಯ ವೆಂಬ ಪ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕವು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು. ಕ್ರಯ ರೂ ೩-೦-೦ ಪೋಸ್ಟಾದವರು ೫-೧೧-೧೫ಕ್ಕೆ ಹಿಡಗೆ ಎಡ್ವಾನ್ಸು ರೂಪಾಯಿ ೩-೦-೦ ಕಳುಹಿಸಿ ಹೆಸರು ಪುಸ್ತಿಲ್ಲಿ ಅಂಧವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕಿಳ್ಳಿಸಲಾಗುವದು. ಕ್ರಯ ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾಗದ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಪತ್ರೆ:— ಎಸ್. ವ್ಹಿ ಭಾಗ್ವತ
ಪ್ಲೀ ಹುಬ್ಳಿ ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ—ಸಿರ್ಸಿ ಮೋಟಾರ.

ಪ್ರವಾಸಕರ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೋಟಾರುಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ **ಆದಿತ್ಯವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ** ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ಬಿಮ ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಸೋಮವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶುಕ್ರವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು

ಟಿಕೀಟುಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ ಹತ್ತರ, ಇರುವ ಸಿಗ್ನಲ್ ಪಿ ಪ ಕಡಪ್ಪರುವ ಗತಿಸ್ಥಲ ಮತ್ತು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಬಿ. ಧಾತ್ವವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವದು.

ಪತ್ರೆ:— ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ
ಜಿಲ್ಲಾ: ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ

ದೇಶೀ ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧಗಳು.

ಗರ್ಮಿ ರೋಗದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ರೋಗಗಳಿಗೆ

ಬರೇ ೮ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ!

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಔಷದ ಕ್ರಯ ೩-೮-೦ ಮತ್ತು ೧೫ ರೂ ೧-೮-೦

ಪರಮಾ, ಜಿಡ್ಡು ಪ್ರಿಂಗ, ಚಾಕಿ, ಭಗಂದರ, ಸಂದಿವಾತ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಲಿವಿಸಿದ ಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೮-೦.

ಪ್ರಮೇಹದಿಂದ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು, ಜಿಡ್ಡು, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆದಿವಸದ ಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ ೩-೮-೦

ಜಾಕೀ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜಾಹೀರಾತು ತರಿಸಿ ತಿಳಿಯಿರಿ.

ಪತ್ರೆ:—ಪಂಕಜಪ್ಪ ಸ-ಬ್ಬಾಯ ವೈದ್ಯ,
ಮಾರಿಗುಡಿ ಬಿಜಾಪ್, ಪೋಸ್ಟ—ಶಿಕಿ.
ಜಿಲ್ಲಾ. ಉ. ಕಾನಡಾ

ಸ್ಟಾರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್ಚರ.

ಯಮ ಜಳಜ್ವರ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಎಂಜಾ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕರ ಔಷಧ ವಿಸ್ಥ, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಟ್ಯಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತರವರ ಮಾದಕ ಅಥವಾ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರ, ಹಕೀಮ ಮೆಚ್ಚಿ ವೈದ್ಯರೂ ಕೂಡಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಉಕ್ತಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಬಂದೇ ಸಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಾಗಿರಿತು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಬರೇ ೧೫ ಆಣೆ ಟಪಾಲ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ವಿಜಂಟರು ಬೇಕಾ

ದಿ ಸ್ಟಾರ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ ೧೨
The Star Pharmacy,
Bombay No. 12

ಉತ್ತಮ ತರದ ಮೂಲು, ಕ್ರಯ ಸುಲಭ.

ಮಕ್ಕಳ ಆಯಿ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ೩೨ ಸಾಮಾನುಗಳ ಸೆಟ್ಟು ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ 1-14-0, ಮಧ್ಯಮ 3-0-0, ಉತ್ತಮ ೬-೮-೦, ಪೊಡ್ಡದು, ೫-೦ ೦. ಪೀತ್ತಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳ ಬೆಲೆ ಮಾಡಿ ಕಾಯಿದೆ ನಯಾರಾಗುವ ರೇಟಿಗೆ ಮಡಿಜಿ, ಸಾದಾ ಸೀರೆ, ಖಣ, ಕಾಟನ ಖಾಲು, ರಾದಾಕ್ಷಿ, ಕೆಂಪಕ್ಕ, ವೈಟಕಾಮಿಸ್, ಲಿಂಗಧಾರಿ, ಜಾಗಂಟಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕ್ಕೀರ ಬಾದಿಗೆ ನ್ಹಿ ಪಿ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು ಕಟಲಾಗು ಬೇಡಾ

ವಿಳಾಸ— ಎಸ್. ಯು ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಕತು ಕೊವಾನಿ, ಜೋಕಬಾಬಾ. ಕಾನಡಾಕ್ಷೇತ್ರ

ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬೇಕೋ?

ಸಮ್ಮಳ್ಳಿ ಜಂಗಾಮ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಪಂಚಧಾತ್ವು, ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಾಮ್ರ ವ ಕರೀಪಲಿಯ ವ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾಣಿಪೀಠಗಳೂ ಪ್ರಭಾವಳಿಗಳೂ, ಶಕ್ತಿಧರ ಮಾರಿಕೆಗಳೂ, ನಾಗಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳೂ, ಕವಚಗಳೂ ವ ಯಾವದೇ ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಪರಿಶ್ರಮ ವ ಯೋಗ್ಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು ನಿಮ್ಮ ಬೇಕಾದವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ಬಿಂಬ ಪರವಾನ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಪತ್ರೆ—ನಾರಾಯಣ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಶೇಟ,
ಗುಡಾರ, ಗುಜರಗಲ್ಲಿ, ಕುಮಟಾ
(ಉ. ಕಾನಡಾ)

printed and published by Krishnarao Keshav Sarwai (Editor) at the Star of Kanara Press Kumta

Reg. No B. 1270

Thursday, December 14th 1922.

ವರ್ಷ ೭.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೧೦.

ಪತ್ರಿಕೆ ವರ್ಗಣೆ:-
ಕುಮಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಾವು ರೂಪಾಯಿ ೨-೪-೦.
ಪಾಸಿನಿಂದಾಗಿ ರೂ. ೩-೦-೦.
ವಿ. ಪಿ. ಅಂಚೆಯಿಲ್ಲ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೩-೨-೦.
ಕಿರಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ೦-೧ ೦.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ:-
ಇನ್ನಷ್ಟ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಬ್ಯಾಂಕಾ ಪ್ಯಾಸಿನ(೧೫ ಎಮ್‌ಆಚ್ಚ್) ಒ ಸಾಲುಗಳ ಪರಿಗೆ ರೂ. ೧-೦ ೦
ಅವಂತ್ಯ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿಗೆ ೦-೨-೦
ಹಿರಿಗಡ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಸ ವಿಧಾನದೋ ಆ ಮಾನದಿಂದ ಆಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಹಿರಿಯಲ್ಪಡುವವು.
ಬಾಕಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಜಿಗೆ ಪತ್ರಿಕ್ಷರ ಯಾ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ನರಾಣಾಂ ಹಿತಕರ್ತಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಾನಾಂ ಖ್ಯಾತಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ಸ್ವಾಮ್ಯತೇ ಪಾರ್ಥಿವೇಂದ್ರೈಃ ।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ನೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ದುರ್ಲಭಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

(: ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೧೪ ಮಾಹ್ ಡಿಶಂಬರ ಸನ್ ೧೯೨೨ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ರಹಿವಾಶಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ಮಾಣಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ಜ್ಯಾಸ್ಮಾರ್ಣಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀತ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಞಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೆ,

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- { ದೀಡ ರತ್ತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೨ ರುಪಯೆ,

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಖತಾವಿಣಾರೆ,
ಭೂಕ ಬಾದಾವಿಣಾರೆ,
ಶ್ವೇತ್ಯಾಸ ಬಾಕ ಕರಣಾರೆ,
ಶ್ವೇಷ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ಪಿಣ್ಯಾಸ ರುಚಿಕರ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಖಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಮುಂಬೈ ನಂ. ೧೩

HANDSPUN & HANDWOVEN
KHADDAR!!!

Our Fresh arrivals -
Coating "Kasaur" fashion.
Shirting "American" design.
Towels "Persian" pattern
Upper cloths thread bordered "Mahatma Gandhi", "Bharat Mata" etc. Dhotes required length & widths.

MYSORE SOAPS !!!

HIGHLY SCENTED, HARD DURABLE, SANDAL, GULAB, JASMINE & EAU-DE-COLOGNE etc.

Apply to, **V. C. MAHALE,**
Vyapar Seva Bhavan,
Honavar. (N. Kanara.)

ಸ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ !!

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ!

ಬಗ್ಗೋಣ ರಾಮಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡೀತರವರಿಂದ ಗುಣಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ

ಪಂಚಾಂಗವು ಬೇಗನೇ ತಯಾರಾಗುವದು

ಡಿಶಂಬರ ೧೫ ರೊಳಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ರೂಪಾ ೧೧೧.

ಆ ತರಾವಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೧೫॥ ರೂಪ್ಯಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ್‌ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರೆ— ಕೃಷ್ಣಾ ಕೇಶವ ಕೇಣಿ, ಹೆಗಡೆಕರ, ಮೂಲಕ,
ಸ್ವಾರ ಬಿಳ್ಳ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ.

"ಸುಧಾರಕ."

ಎಂಬ ಹೊಸ ಮಾಸದಿಯ ಕೈಮಾಸಿಕ ಪತ್ರವು ಪ್ರಟ ೪೮.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ೧-೬-೦; ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ೦-೩-೦.

ಸಂಪಾದಕರು:— ಆರ್. ಕೆ ನಾಯಕ, ಬಿ.ಎ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಬರುವವು. ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ ಹೊರತು ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯದು ಬಡಿ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನಾದರೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಬೇಕಾದವರು ತಡವಾದರೆ ಈ ಕಛೇರಿಗೆ ಪತ್ರೆಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ವೆ. ಪ. ಗಾಂವಕರ,
ಸುಧಾರಕನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು, ಶಿರಸಿ.

ಪೋಸ್ಟ್‌ಆಫೀಸಕಟ್ಟಾ. (ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.)

ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ

ಯಾತ್ರಿಕ್ಕರು

ಮೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಣೇಶ ದೀಕ್ಷಿತ, ಮಗಾರ್‌ಘಾಟ, ಳಬೆಲ್ಲಂಗಪ್ಪಿ ಕಾಶಿ, ಈ ಪತ್ರೆಗೆ ಬಿಳಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

1923 ನೇ ಇಸವಿಯ

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿಯ ಕಿದ್ದಿದ ಅವೃತ್ತಿಗಳು ಹೊಸ ಸಾಲಿನ ಬಾಬತು ಬೇಗನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವವು. ವೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಮುಂಜೆಕವಾಗಿ ರಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ದಿ. ಸ್ಟೂ ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚೆಂಟ್ಸ, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಎಲ್ಲ ತರದ ಜ್ವರಗಳಮೇಲೆ ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಫೆಬ್ರೋಲೀನ.

ಮಲೇರಿಯಾ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಶೈತ್ಯ, ಬಂಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೂಷಿತ ಹವೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾದಾ ವಿಪಾರೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಜ್ವರಗಳೂ, ಇನಫ್ಲುಎಂಝಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ ಕ್ವಿನ್ನಾನನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮರಹಿತ ಶುದ್ಧ ನಿಸ್ಪತ್ತಿಯ ಈ ಮದ್ದು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅಶಕ್ತತೆಯಾಗದೆ, ಬೆವರು ಬಂದು ಜ್ವರ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗು ರೋಗಿಯು ತ್ವರಿತ ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ

೧ ಔನ್ಸ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಿಂಮತ ರೂ. ೧-೦-೦

ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಬೇನೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ, ಕುಮಾರಿ ಆಸವ, ಬಚ್ಚಲ ಪ್ರಿಯ ಕೋಲ ವೆಟರ, ಲವೆಂಡರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಅಲೆಂಬಿಕ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾದಾ ಕೆಟಲಾಗ ತರಿಸಿ.

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ನಂ. ೫೦, ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ, ಮುಂಬಯಿ

ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಕಂ ಲಿ
ನಂ. ೫೦ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ ಸ್ಟ್ರೀಟ ಮುಂಬಯಿ.

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತು.

ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡ ಪರಿಷತ್ತು ಹೋಗಿ ೩೩ ಸೀ ತಾಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಂತೆ ನೇರ ಚುನೇತು ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ್ ಪಾಟೀಲ ಜಹಗೀರದಾರ, ಧಾರವಾಡ, ಕಾರವಾರ, ಬೆಳಗಾಂವ ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್ ಬೋರ್ಡಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು, ಮುಂಗಡೂರ ಕವಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದವರು, ಹೀಗೆ ಬಹುಜನ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದವರು ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ತಾಲೂಕಾ ಬೋರ್ಡಗಳಿಂದ ಚುನೇತು ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರು ಇರುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಚೇರಮನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೊದಲನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚೇರಮನ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸರಕಾರದವರು ಯಾರು ಎಂಬದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಎಂಬದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರು ಸರಕಾರದವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು ಇರುವದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವರಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅವರಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಜಂಗಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ.

ಕಾರವಾರದೊಳಗಿನ ಮರ್ಚೆ – ಗುಲ್ಯಾಡಿಯವರ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆವ ಜಂಗಲ ಬಿಟ್ಟಿಗಳ ಜಕೀಕತನ್ನು ಬಿಂದೆವರಿಗೆ ಸುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಭೂತೆನ್ನ ಮೆಟ್ಟೂಲು ಬೊಳಗಿನ ಅವತರಣಗಳು ಬೋದಿಸ್ತ ಪಡಬಗುವಷ್ಟೆ. ಈ ಅವತರಣಗಳು ಮೆನ್ನುಲದ ೧೫೪ ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿವೆ.

ಕಲಮು ೧೪೬.

ಅಜ್ಞಾನೀ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಸರಕಾರೀ ಕಾತುಗಳಿಂದ ಕೆಲ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಬೊಂಗಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕ್ಷುದ್ರ ಬೆಲೆಯ ಗಿಡಗಂಟಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಕೈಯ್ದು ತೆಂದು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಫೌಜದಾರೀ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ತೀರ ಅನಿಸ್ಟವಿದೆ. ಜಂಗಲಖಾತೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಇಂಥ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆನ್ನ ಕೆಡೂರೆಯಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣ ಪಾಗಿವದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಡು ಒದಗುವದು. ಇಂಥಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಪೃತ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಲೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಬಂಂಟಾಗಿ ರ್ಯಜಾಪ್ರೋಭವಾಗುವದು. ಇಂಥ ತೀರ ಕ್ಷುದ್ರ ಪ್ರತಿಮೆ ಆರೋಪಣೆನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡುವ ಪರ ಮೇಲೆ ಎಂಬೂ ಯಾವದೇ ಪರಿಚಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಆಧಿಕಾರಿಯು ವಿಚ್ಚಾರಿಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಅದರೆ ಬಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿವ ವಿಚ್ಚಾರಿಕ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಆವೇ ಇಸವಿ ಪ್ರಜಾ ಪರಕಾರೀ ಪಾರಗಳನ್ನು ಕಾಡಿರುಹಕ್ಕಿರಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣದ ನಮೂನೆಯು ಬಿನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿ ಸದೇಪವೇ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಜಕೀಕತಿನಿಂದ ಫೌಜದಾರೀ ಮೊಕದಮೆಯು ಯೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಾಧಾರ ಮಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಂಥ ಮೊಕದಮೆಗಳಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಂಗಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೂರವಿರಬೇಕು. ಸರಕಾರೀ ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಮನ್ಸಾವಿಕವಾಗಿ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಹಾಗೂ ಆಪಾಧಿಯು ಬೇಕೆಂದು ಸಕೀತುಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲಿ ಪು ತಿಳಿವಳಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತಾರೀಗಳಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ, ಇಂಥ ಮೊಕದಮೆಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಯಿಸಬೇಕು.

ಕಲಮು ೧೪೮.

ಎಲ್ಲ ತರವೆ ಕ್ಷುದ್ರ ಜಂಗಲ ಅಪರಾಧಗಳಿಗಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸೆಕೆಷಿಯಬಾಬರದು; ಹಾಗೂ ದಂಡಿಸಬಾರದು. ಕಲಮು ೧೪೬ ರೊಳಗಿನ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಕ್ಕಿದ್ದು. ಹಾಗು ಆಪಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಾತೆಯು ತ್ತಿನಂತೆ ಒಂದ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೂ, ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟು ಕೋರ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಿಗೂ ಇವೇ ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಲಾಗೂ ಮಾಡಕಕ್ಕಿದ್ದು.

ಅಸಹಕಾರ ದಮನ ಯಜ್ಞಗಳು.

ಬಂಕಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಪ್ರಪರ್ಶನ !

ಈ ಊರಲ್ಲಿರುವಂಥ "ಬಿ ಕ್ಯಾಟಿಲ್ ಪ್ರೀಡಿಂಗ್ ಫ್ಲಾನ್ಸ್" ಪತಿಯಿಂದ ಜನಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವು ಜರಿಗಿತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಒಕ್ಕಲಿಗಷ್ಟಾರೀಡ ಬಂದಿಲ್ಲ! ಊರಲ್ಲಿಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನರೇ. ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುವವರುವರೆಂದು ತಾವು ಸಾಕಿದ ಜನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಜರಿದ್ದರು ! ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರವರು ಸ್ವತಃ ಬಂದಿದ್ದರು ! ಆ ದಿವಸ ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡುವರಾಯಿತು.

ರಾಜಿನಿಷ್ಠ ಸಭೆ.

೨ ನೇ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಿನಿಷ್ಠ ಸಭೆಯೊಂದು ಕೂಡಿತು. ಅವಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾಳದಿಂದ ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು ! ಆ ಮೇಲೆ ರಾಜಿನಿಷ್ಠೆಯ ಕರಾವು ಬಂದಿತು. ಇವರೆಮೇಲೆ ಮಾತಾಮಾತಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಡಿಲವ ಜೀರಮುನ್ಸರು ಮೋಸ್ಟು ಲೆಟ್ಟೆಗಳ ರೂಪದಿಂದ ಸರಕಾರವರು ದಾಖಿಸಿದ ದುಡುಮಪಕಾರಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಿ, ಒಂದ ಮಳೆಯ ಗಳ ಎಸೆಸಬೂರಡಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಡಾಬಿನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಮಿಸಿಯಿತು.

೨ ನೆಯ ತರವಾಡಿ ಆನಹಕಾರವನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವೇ ಕೆಂಬುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಆನಹಕಾರವು ಅನೀತಿಮಯವೆಂದೂ, ಜನರನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಸ್ತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈಗ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದ ಆನಹಕಾರವೆಂಬ ಸಂಕಟವನ್ನು ಬಗ್ಗು ಬಡಿದುಲಿಕ್ಕೆ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಈಗಿನ ಚಳವಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ವ್ಯಾಪ್ತಾನ ಕೂಡುವರ ಕ್ಕಾಗಿ ಜನರನ್ನೂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ರಾಜನಿಷ್ಠ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅಸೇಕರ ಭಾಷಣ ಗಳಾಗಿ ಈ ತರವು ಮುಸಾಯಿತು.

ಹಪ್ಪರ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಮಾರೋಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಿಂದ ನಮಗೆ ಲಾಭವಾದರೆ ನಾವು ದರೂ ನಿಮಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸಂಜೆಯ ಮುಂದೆ ದನಗಳಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡುವ ರಾಯಿತು. (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಘ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ.)

ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾತೀ ನುಶಿಷ್ಠರ ಅಪೂರ್ವ ಉತ್ಸಾಹ.

ಶ್ರೀ ಕಾಂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮೇಲೆ ದಂಡ ಹೊರಿಸಿದ ಇಚ್ಛೆಯ ಕೋರ್ಟುಗಳ ತೀ ರ್ಮಾನವು ಸುದ್ದಾರ ಸ್ಯಾಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರದ್ದಾದ ಸವು ದಾರವು ಶ್ರೀ ಮಾದ ಆಯುರಾಯಿಗಳವರಿಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಆಶ್ಚಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ತಂತೀ ವಾರ್ತೆಯು ಬಂದು ರಟ್ಟಿದ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಇಬ್ಬಿಯ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಕರ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಉ ತ್ಸವವು ಹೊರಡಿತು. ಶ್ರೀ ಪಾದಂಗಳವರ ಮತ್ತು ಆವರ ಗುರುವರ್ಯರ ಚತ್ಪವನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂ ಡು ಆವರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ವೇವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿ ಲಾಲಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬಾಹ್ಮಣ ಸಮಾ ಜದ ಮಾನಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಗೆಂದ ಅಶ್ವತ್ಥವ ಪೆರಿಸಿಗೆಗೆಮನ್ನು ತರ್ಕಿಸ್ತಂತು ಕೊಂ ಡರು. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪೆಸರಿನೊಡನೆ ಜಯಕಾರಗಳು ಬಿಲ್ಲಿಪ್ಪಿಸಿಲೆ ಚೀರಾಡಿಗೆಯು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗಲ್ಲೆ ಕೇಳು ಪ್ಪಿದ್ದವೆ. ತಮ್ಮ ಸಂಜೋಷವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ನ್ಯಾಶಿಯನ್ನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಒಂದರಡಿ ಸ್ವಜಾತಿಯ ಸಾಹುಕಾರ ರೂಡ, ಅಂಗಡಿಕಾರರೂ, ಅತರರೂ ಕೂಡಿ ಸಾಕಾರವನ್ನು ರಂತಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿ ಪಂ ಕ್ತಿ ಸಂತರ, ಇಲ್ಲಿಯ ವೇವತಾನ್ನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಪಮ ರಾಧನೆ ರಥೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಬೆಳ್ಳಿ ಅಭಿ ಷೇಕ, ಪೂಜೆ, ಅಂಧಾನೆ ಅನಂತರ ಪಮಾರಾಧನೆ, ಪಾತ್ರೆ ರಪೈಸಾತ್ಪವ; ಊಟಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಕ್ಕೋಸುವು ಕೂಡಿತ್ತು. ನಿನ್ನೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಯ ಹಳೆ ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೂ, ಬಡ ವರಿಗೂ ಅಕ್ಕಿದಾನವು ಜರುಬಿದರು. ಜಾತಿಯ ಸರ್ವರೂ ಈ ಉತ್ಸವ-ಸಮಾರಾಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗುವಂತೆ ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ಯಾಹ್ಮಣರ ಅಂಗಡಿ ಛಾಪುಗಳಿಗೆ ರಜೆಯು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದವು. ಕ್ರೈಸ್ತ ದೇವಾಲಯ ಕ್ಕೂ ಮಹಮ್ಮದೀಯರ ಮಸೀದಿಗೂ ಜಾತಿಯರಿಗೆ ಕೂಡ ಲು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರುಸಲಾಗಿ ತಿಳಿಯು ತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಗುರುವರ್ಯರಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಪರಿಶ್ಚತೆಯನ್ನು ಕಾ ಪಾಡಲು ಬಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೋಗ ಗೊಳಿಸಿದ ಸ್ಮಾಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಬಂಬಾಜ ಅವಂದವು ಸ್ವಜಾತಿಯ ಕಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಜಲೆದೋರಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ರಾ ತ್ರಿಯಾಸ್ಕೂಲ್ ಜಲಿಗೆ ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಡೊಡಿಸಿಯೆ ಕಾರ್ಯಾರಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ರಜೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರ ತಿ ಸಡಿಯುವ ಸಂಭ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲು ಬಂ ವಿಸ್ತರು. ಇವ್ವತ್ತಿನೇ ಕಪಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತರು ತಮ್ಮ ಮಂದಿನರ ಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿದ ಈ ಅಭಿಮಾನವು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ಕಶಭಾಷ್ ಎಂ ತ ಇತರರೆಲ್ಲರೂ ತಲೆದೂಗಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಸರ್ವಸಂಧ್ಯ ಮಗಳ ಆತ್ಯುತ್ಸೃಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ವೃದ್ಧಾಸ್ಥದ ದೆಸೆ ಯಿಂದ ಮನೆ ಬಿಡಲಾರದೆ ಇದ್ದವರ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಲಿಕೊಂಡ ವರ್ಯಾವೃದ್ಧರು ತಮ್ಮ ತರುಣ ಪೀಳಿಗೆಯವರಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜ ತಿಗಾಗಿಂಡ ಈ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಾನಂದ ಗೊಂಡು ಹಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾಲವಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಅಭಿಮಾನದ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಈ ಅಭಿಮಾನ ವ ಬಾಲಲಿ, ಕಾರ್ಯ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಿ, ಜಾತಿ ಧರ್ಮಾಭಿ ವೃದ್ಧಿರುಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಮಾನವು ಕೊನೆಗೊಂಡು ಸಾರ್ಥಕ ಗೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವಿದು ಮನೋದೇವತೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪಗಳ ನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಕ್ಸಗಳಂದ ಸುರಿಸಿ ಬಹಳ ಸಂತುಪ್ತಚಿತ್ತ ರಾದರು. —ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ.

ಬೋಧಪ್ರದ ಮಾಹಿತಿ.

ಪಂಜಾಬು ಜೈಲಿನಿಂದ ದೇಶಭಕ್ತ ಶಾ. ಸತ್ಯಪಾಲರ ವರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಾವಕರು ಆವರಾತಿಷ್ಠದ ಕಪಮನ್ನು ಆವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕೈದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಏರೇರಿ ಮಾಡುವ ಧಾನ್ಯವು ತೀರ ಅಗ್ಗವ್ಯ ತಿದೆಯೂ. 'ಅಗ್ಗ ಕಿಟ್ಟಿ, ಮುಗ್ಗು ಜೋಳ' ವೆಂಬಂತೆ ಧಾನ್ಯದ ಗುಣವು ಬೆಲೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವದು. ಬೇಸಿದ ಹಿಟ್ಟು ಜನುಗಿರುವಲ್ಲಿ; ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮುದ್ದಿನ ಪಿಟ್ಟಿಗ ಳಷ್ಟು ಮಿಶ್ರವಿರುವವು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬೇ ಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಳಿಗಿನ ಭಾಗವು ಸುಟ್ಟು ಹೋ ಗುತ್ತದೆ, ನಡುವೆ ಹಸಿರಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಲೆಕ್ಕನೆಗೆ ತಿನ್ನ ಲು ಕೊಡುವ ಪದಾರ್ಥವೆಂದರೆ ಬರೇ ನುರದೆಲೆಯ ಚೂರು. ಬೇಳೆಯ ಕಥೆಯೇ ಬೇರೆ. ಬೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿ ಅರ್ಧ ಮುದ್ದಿನ ಪಿಟ್ಟಿಗಳೂ, ಕಸವೂ ಕೂಡಿರುತ್ತಾಗ. ಅದನ್ನು ಕ್ಷುಣಾವ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಡುವದರಿಂದ, ಆದ ರ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಪುಡಗಳೆರಿ, ರಪ್ಪ ಕಪ್ಪು ವು ಮನ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯ ಬಣ್ಣಾಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ತೈಲಾಭ್ಯಂಗ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸಿದ ಕಾಡಿಕೆ, ನಾಂತಿ ಯಾಗಿಬರ್ತಕೆ ಆಯಿಂಮು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾದೆ! ಆ ವೆಯ ವಿಚಾರವೇ ಬೇರೆ. ನಾಲ್ಕೂ ತಿಂಗಳು ಧರಿಸುವ ದು ಬಂದೇ ಆಂಗಿ ! ಆಂಗಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದೂ ಹ ಳೆ ಬ್ಲೆಂಕೆಟ್ಟುಗಳಿಂದ ! ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರು ಜೋಡಿಲ್ಲಿ ಚೂರುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕಂದನಿಯೆಳಗಿನ ವಿವೇಚಕರ ಸೇವರಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂ ಜಾಬದ ಬೆಳೆಸಹುಗು ಶ್ರೀ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ ! ಅದರೊಳಗೆ ಬತ ಕ್ಕೆದಿಗಳು ಬಂದೇ ಆಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂ ತು ಪ್ಯಾಗ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದೂ ಆವನೀಗೆ ಗೊ ತ್ತು ! ಕೈದಿಗೆ ತಲಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕುವಾ ಎಂದರೆ ಆಮ ಗೆಯುವಲ್ಲಿ; ಹಲ್ಲು ತಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ. ಸರಕಾಮ ಪದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚು ಯತ್ನಿಸಿಗೆರಬಹುದೇನು ? ಯಾನವರಿಗೆ ದಂಡಿಸುವ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕಲ್ಪನೆಯು ಇವ ನ್ನು ನೋಡಿ ಖಂಂಡಿತವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆನ್ನು ?

* * *

ತುರ್ತಿಗೆ ಹಡದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಲಿಪ್ತವಾಗುವ ಸೆಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಎಣ್ಣೆಯ ಸಂಗ್ರಹಕಾರಿಯದು ಮಿತ್ರ ಸಂಘಟಿವರಿಲ್ಲದೆ ವೀಣವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್-ಫ್ರೆಂಚರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರತ್ವದ ನೆವದಿಂದ ಲಭ್ಯದ ಎಣ್ಣೆಯ ಖನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಿತನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹವಣಿಸು ತ್ತಿರೆ ಮುಂದೆ ದುರ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಎಣ್ಣೆಯ ಹೊರತು ಬಿಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಕಚ್ಚಗಳ ಬೆಲೆ ಅವನ್ನು ಹಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಆನಾ ನುಕೂಲತೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಲೌಸೇನದಲ್ಲಿ ಒಡಂಬಡಿ ಸಿಕೊದಿದೆ ಬೋಲಶಿ ಸ್ಯಾಂತತನ್ನು ತಮಗೇ ಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಾನ ರೊಳಿಗಳು ಒಬ್ಬಾಡುವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ತ್ತ ನಿವಾಸಿ ಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಮೇರಿಕನ ರವರ ಪ ನಿಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಈ ತೈಲ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದಿವ್ಯ ಪೂಲ ಗಳನ್ನು ಆವರಿಗೆ ಕೊಡುವವರಿಲ್ಲದೆ ರಿಂ ಸುಲ್ತಾನಿಯೆ ಲೌಸೇನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಲ ಪರಿಪತ್ತೆಂಬದ ರಣಕಾಂಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಪ ಹಾಮೊದ್ಧರ ಅವಾಸನ ವ ಕಾರಿಯಂ ಅವರ ಮೇಲಿಂದ ಕಾನುತ್ತದೆ ಸಾ ಪ್ರಧಿಸಿಗಳ ಮುಂದಿನ ಭೃತಂತ್ರ ನೆಂದರೆಯುದ್ಧ ಕಾ ಲದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯ ನ್ನು ತೀಕಾದಾಗಸಾಗಿ ಧೂಳ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಾಶಂತ್ರ್ಯವು

* * *

ಹಿಂದ ಸ್ವಾ ಸರಕಾರವು ಹಿಂದೀ ಬಿಡ್ಯೋಗಿಕ ಉನ್ನ ತಿಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿರ ಕಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವರದೇಶ್ವರು ಹಿಂ ಮನಸಾ ನದಲ್ಲಿ ಲಂತ ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ರ ತ್ಸ್ಕೃ ಡ- ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧತೊಡಗಿರುವರು ಅಮೇರಿಕ ಯಲ್ಲಿ ಇಂಟರ ಕಲಲ್ ಅಪ್ಲಿಯೆಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಪಿಂಡ ಹೆವ ಪ ಎಂಟ್ ಕಂಪನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಕ ವಯದ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಕೆಲಸವು ಒಂದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ತ್ತಾಯಿದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಗಳನ್ನ ಒಮ್ಮುಖ ದ ದೇಗಗಳೊಳಗಿನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿ ಸುವದು. ಈ ಕಂಪನಿಯವರು ಆವೆ ರಿತಿಯಿಂಲಿಗಿನ ಕೂಲಿಕಾರರ ಉದರ್ವಗಳಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಕಾರಖಾನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವಾದರೆ ನಿಶ್ಚಿ ಯ ಮಾಡಿರುವರು. ಈ ಕಂಪನಿಯು ಈಬ್ಬಗೆ ಕಬ್ಬುನಗೆ ೪ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನ ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರಖಾನೆಯೊಂದು ಬಿಡಾದರೆ ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನೊಂದು ಹೀಗೆ ಎರಡ ಕಾರಖಾ ನೆಗಳು ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಿಸುವದೆ ಮೇಷರಾ ಬಂಡಿ ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆಯಬೇ ಕೆಂದು ಈ ಕಂಪನಿಯ ಸಂಕಲ್ಪವಿದೆ ಈ ಕಾರಖಾನೆ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ರಿನ ಬೆಳಗಾಗುವದರೊಳಗೆ ಮೂರು-ಮೂಕ ರು ಸಾವಿರ ವೇಷರಾ ಬಂಡಿಗಳು ಹೊರಬೀಳುವವು ಅಮೇರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಿಸಿ ಮಾರುವದೂ ಈ ಕಂಪನಿಯ ಧ್ಯೇಯವೇ ಕಂಪನಿಯು ಇಂಥ ವಿರ್ಮಿಸಿದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ರೂಪಾಯಿ ಸೂರಕ್ಕೆ ಕಿಗುವ ವದಾರ್ಥವು ಬರೇ ಐದಕ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಮಾರಲ್ಪಡುವದು ಆದರೂ ಕಂಪನಿಗೆ ಕೀಷ್ಟಾ ಮುಸ್ಸೂರಂತೆ ಲಾಭವಾಗುವದಂತೆ! ಆಗಂ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಫೊರ್ಡಗಾಡ್ಡಿಯು ಬರೇ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಿಗು ವದು ಸ್ವಾಪ್ತುವು ಗಡಿಯಾರಗಳೆಲ್ಲ ಮೂರು-ಮೂಡ ವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಾಕಿಗಳ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಜಂದ್ರಿ-ಪೂರ್ ರ ಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಂದಿಸುವವು ಹೀಗೆ ಆಷ್ಟಾದುದ್ದು ಮಾ ರಿದರೂ ಕಂಪನಿಗೆ ಗಂ-೩೦ ರಿಂತ ಅಧಿಕ ಲಾಭವಾಗುವಂ ತೆ ಹಿಂದೀ ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಬಂಧ ಭಸ್ಮಾಸುರ ನು ಉಪಯ ಪೂಂಮತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಸೋಡಿರಿ

* * *

ಈ ಕಂಪನಿಗೆ ಡುಡ್ಡಿನ ಸಾಮಾನು ಆರ್ಡ ಡುಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಗಂ೦-೩೦೦ ರಿಂತ ಲಾಭ ಪಡಿಯವ ಮ ಹೇಗೆ ತೈತ್ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಗೂಢವು ಅವೀ ರಿಕನ್ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿದೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜೆಲೆ ಬಾಳುವ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಸ್ವಲೇ ಕಂಪನಿಗೆ ಬರೇ ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಇವಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಪಾರೋತ್ಪಾಹನೆಗಾಗಿ ರೋಪಿ ಹಣ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇದೆ ದೇಗ ಉದ್ಯೋಗಿ- ಧಂದೆಗಳಿಗೆ ಮದ್ದತ್ತು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾ ಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಕೊಡಲು ಹೊದ ಮಟ್ಟು ನೇಕ-ನಾಮದಾರ ಕಾಸ್ತಗಳಿಗೆ ಭೂಪ್ರದೆ ಕ್ಷಿಸ ಮಾಡಲು ೬೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲು ಕೋ ಕನ ತುಂಬಿದೆ ಲಂಡನದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಿಳಿಕ್ಕಿದ್ದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾ ಯಿಗಳಿವೆ. ಸೈನ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವಿದೆ ಬಿಡಿಯೋಗಿಕೋನ್ಸೆರಿಗೆ, ಕಬ್ಬಣ ಅರಿಣ್ಯ ಮಾ ತಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೂಲ್ಲಿ

* * *

ಪಂಜಾಬಿನ ಗುರುದ್ವಾರಗಳು ಪ್ರಬಂಧಕ ಕಮಿಟಿಯ ವರ್ಚಸ್ವವನ್ನು ನೆನಿಸಿ, ಬಂಗೂಂಡಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯು ಪಕ ವಾಗುತ್ತಿರುವವು ಗಂಗಾಡಾಮು ಸದಸ್ಯರ ಗುರುಕಾಣಗ ದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಕಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸುಂದ್ದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೆಂದು ಸರ್ ಗಂಗಾಡಾ ಮರವರು ಖುರಾನೆ ಮಾತ್ರತ್ತಾರೆ. ಸುಂದರಡಾಸರವರಿಗೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರ ಹಾಗೂ ಇತರೇ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಮುಂದೆ ಗು ರುಕಾಣಾಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಗೇಣಿಯ ನಿಶ್ಚಯ ಪಾಡಿ ತಾವು ನೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯ ಗಂ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಕ್ಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ! ಮಹಂತರು ತಮ್ಮ ಸಹಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಕ್ತಾಕಿದರು ಎಂಬ ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಯಶಾವ್ಕಾಸ ಬಚ್ಚಿಸಿರುವರು ಗೆಂಗಾರಾಮರವರಿಗೆ ಇಪ್ಪ ತ್ತಾರ ರಕ್ಷಮನ್ನು ಕೊಷಾವರೆ ಬುರ್ಡಿಯು ಹೇಗೆ ತೋಚಿತು ಎಂಬುದು ಗೂಢವೇ

ಜಿಲ್ಲಾ ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡು.

ಳಿಕೆಲ ಜ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕಾನಡಾ ವಿಸ್ತೃಕ್ಷ ಲೋ ಕಲ್ಬೋರ್ಡಿನ ಮೆಂಬರರ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯು ಬೇ ರಿನ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿ ಕೆಯಿಲೇ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿತು

ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಸಾದ ಮಹತ್ವದ ಠರಾವುಗಳ —

(೧) ಕುಂಬಾರವಾಡಿಯ ದಿಪಧಾಲಯವನ್ನು ಆಲ್ಲಿಂ ದ ತೆಗೆದು ಗೋಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವದು (೩) ಮುಂಡ ಗೋಡ ವೆರಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ತಾಲೂಕಾ ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡ ನ್ನು ಕೊಡುವದು (೩) ದೇವಿಮಹಸರ ರೆಸ್ತೆ ಖಲಿಗೆ ೧೪೪ ರೂ ಮಧ್ಯತ್ತು ಕೊಡುವದು (೪) ಎತ್ತುಗಳ ತರ ಹು ಬೆಗಿಯುವ ಯಂತ್ರ (Castrator) ದ ಬಗ್ಗೆ ಬೀಯು ನ್ಲೆಟಿನರ್ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಷುವದು (೫) ಸರ್ವಿಂಗ್ ಎಸೋಸಿಏಶನ್ಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ ೧೦೦ ಕೊಡುವದು (೬) ಮಿ ಟಿ ಜೆ ಪೈಕ್ ತಜ್ಞ (expert) ಇವರಿಗೆ ಬೋಟು (ferry boats) ಗಳ ಭಾರವಾಹಕತ್ವದ ನ್ಯೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ದರ ಪೋಟಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿಯಂ ತೆ ಕೊಡುವದು. (೭) ಗೋಕರ್ಣ ದಿಪಧಾಲಯದ ಪ್ರಥ ಖರೇರಿ ಲಗ್ಗೆ ಲಂ೦ ರೂ ಕೊಡುವದು (೮) ಪ್ರತಿತಿಕ ಧಂಡಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಖಾನಿಗಳ ದುರುಪ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ದಿಸುವದು (೯) ಜಲಪ್ತು ತಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಧಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಬಹಳೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಂತೆಯೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ತರ್ಜ ಹೊನ್ನಾವರ ಪು ತ್ತು ಸದಾವಗಡ ಈ ಎರಡು ತಾರಿಗಳ ವರ್ಗದನ್ನು ಏರಿ ದರ ವಿರಿಸುವದು (೧೦) ಗೋಕರ್ಣ ದಿಪಧಾಯಲವ ನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ರೂ ೩೯೦೦—೮—೦ ಗಳನ್ನು ಇಂಜ ನೇರ ಖಾತೆಗೆ ಕೊಷುವದು (೧೧) ಅಂಕೋಲಾ ದ ಹೊನ್ನಾವರದಲ್ಲಿ ೩ ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡಿನ ಆಫೀಸುಗಳ ನ್ಯಾ ಕಟ್ಟುವದು (೧೩) ಈ ಸಭೆಯು ಹೊದಲು ಕೂ ಡಿದ ಸೈಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ರದಾವುಗಳನ್ನು ಎದಿ ಮುಂ ಜೂರ ಮಾಡುವದು ವೆತ್ತು ಆ ಕಮಿಟಿಯು ಪಾಸು ಮಾಡಿರುವ ತಿತ್ತಾಷ್ಟಿ ದ ದೈಸಿಂಗುಗಳು ಪಾಸ ಮಾಡಿದ ರೂ ೫೬೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜಾಪಾ ಖರ್ಚು ಸೆಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವದು

— ಕಾರಾಜಯವಿಗೆ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪಿಕ್ಷತೆಯಾದ ಬಾದಿ ಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂತ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಸರಕಾರದವ ರು ಇವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಳಿಸುವಿಸಿದಾಗ ಪಿಕ್ಷತೆಯಾದ ಬಾಧೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂ ದು ಸರ್ಜಿಪರರಾದ ಶ್ರೀ ಧನವಕರಾಯರು ಹಿರಿಯ ಜ್ಞಾರ

ಜಾಹೀರ ನೋಟೀಸು.

ಳುಮಟಾ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಘದಿಂದ

ಎಲ್ಲಾ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯವರಿಗೆ ವಿನಂತಿ.

ಈ ಸಂಘವು ತಾರೀಖು ೩೩-೧೧-೧೯೩೩ ನೇ ದಿ ವಸ ಸ್ಥಾ ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತಾರೀಖು ೩೦-೧೧-೧೯೩೩ ನೇ ದಿವಸದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿ ಅದೆ ಮಹಾ ನುಭಾವರೇ, ಅಯಾಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಾಲು ಗಳನ್ನು ಖರೀದ್ಸಿ ವಾಡುವವರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಂದು ತುರೆದಿರುವಿರಾಗಿ ತಿಂ೦ಲ ನಂಬುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯು ಸಂಘದ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು

೧೦-೧೨-೩೩.] ಕೇಕವ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ, ಅಂಕ್ರವಳ್ಳಿ
ವೆ ನೆಹಂಗ ಡ್ಯಾರೆಕ್ಟರ ಅಡಿಕೆ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ, ಳುಮಟಾ

ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಗಳ್ಳುಳ್ಳವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಿರಿ

ಳುಮಟಾ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಂಘವು ಇದೇ ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳ್ತಿ ತಾರೀಖು ೩೦ನೇ ದಿವಸ ಸ್ಥಾಪಿಸ ಲ್ಪಟ್ಟು ತಾರೀಖು ೩೦ ನೇ ದಿವಸದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿ ಅದೆ ಮಹಾನುಭಾವರೇ, ತೋಟಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಂಡದ್ದು ಕಂಡು ಬಾರದೇ ಇದ್ದದರಿಂದ, ಅವರಿ ತಕ್ಕಾ ಗಿಯೇ ಅವರೇ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಥಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ ಈ ಸಂಘದ ಮುಖಾಂತರ ದಿಂದ ತೋಟಗರು ತಾವು ಬೆಳೆದ ಮಾಲುಗಳನ್ನ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದಲೂ, ತೋಟಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅನುಕೂಲತೆ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದ ವದರಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂ ದುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲಾ ತೋಟಿ ಗರು ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯು ಸಂಘದ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವದು.

ಳುಮಟಾ } ಕೇಕವ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಹೆಗಡೆ,
ತಾ. ೧೦-೧೨-೩೩ } ಅಂಕ್ರವಳ್ಳಿ
ವೆ ನೆಹಂಗ ಡ್ಯಾರೆಕ್ಟರ ಅಡಿಕೆ ಸೊಸ್ಯಾಟಿ, ಳುಮಟಾ

ಶುದ್ಧ ಖಾದಿ

ವಿಕ್ರಿಗೆ ತಯಾರ.

ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಕೈತಗ್ಗದ ಕೈಯಾರೆಯ ಖಡ್ಡ ನೂಲಿನ ಖಾದಿ ಮಾಡಾಲು ಕೈ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಗುಮಾ

ಹೊನ್ನಾವರ, } ಸಕ್ಕರೆಪಿ,
೧೦-೧೨-೩೩ } ತಾ ಕಾ ಕಮಿಟಿ, ಹೊನ್ನಾವರ

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಮೈದುನಾಪತಿ ಗಂಗಮ್ಮನು ಗುಣಗುಡಿಗಿರುವ, ನೀಲಿಮೆಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಸಾಯು ಹಾನೆ ಮಾಳಿಸಲೆಲ್ಲಿಳ್ಳ ? ಇಂತಹ ಕೇಶವನ್ನು ಸಿ ದರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಪ ಉಪಕರಣವಾವುದೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರವದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡುವ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆಪ್ತ ಆಗತ್ಯವ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇ ನೆಯು ತಣ್ಣಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗ ತ್ತದೆ ಕಾವಲುಗಳು ಅದನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡನದ ಬಳಿಕ ನಿದಿರೆ ಜಗಳಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರದು ಆದರೆ ಅವ ದಿನಾಗಿ ಬೆಳಿದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವುದು ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ರುವ ಪೂ ಹೋಕಳಾ ಆಗಿರುವುದು

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹೊಂದನ್ನು ಕಲೆಯಿಸಿ ಕಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ ಾನಿ ನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಸುಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ದೆನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಬೈ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾವಶ್ಯಕ್ಕೆ ಇತರ ಹಲವಾರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಮಾನ ಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ

ಶ್ಯ — ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪ್ಯಾ 1 0 0, ಸೀಸೆ ೫ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯ 2 1 0 0, ಪೋ ಖರ್ಚು ಸಿ C 14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಬ್ಸ್ಕ್ಯೂರಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ವರುಷ ಕೋಮಲ ಒಣಪ ಪಕ್ಕು ಉಷ್ಣಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ಯು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದೆವು ಇದರಲ್ಲಿ ಮರಿಯು (ರಲೆಕ್ಟಿಫೋಲ) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವೆ ಸಂ (ಒಂದು ಸಲ ಸಿದ್ಧಮಾ ಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಪಟಿಕ ಗಳನ್ನು ಜಿಮುಕಿಸಿ ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಸೈಸರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಪುಷ್ಪವಾರಿ ಆಂದೆಂದಾಗುವುದು ಸಂಜೆ ಯಾವೆ ವರಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಜೇಗ ಇರಲಿ, ಈ ಒಬ್ಸ್ಕ್ಯೂರಿಲ್ ಬಹಾರ ನಿಜ ಗಂಧವು ಅವೆಷ್ಟಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿಸಿರಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೆಳೆ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂದೇ ಹೊಮ ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಪೂರ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0 8-0, 1 ಡ್ರಾಪಿಸ (ಮಿಡಿಯಂ) ೨ ಸೀ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0 ೪ ಟ್ರೈಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ ೭-0-0 ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ 0 4-0

ಒಬ್ಸ್ಕ್ಯೂರಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0120

Address **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16 Market, **BOMBAY. 2.**

ಖರೇ ಮಾತ್ರಾಲು ! ಹೊಸ ಶೋಧ ಕ್ಷಣಿಕ ಗೃಹಿಣಿ!!!

ಒಮ್ಮೆಗೆಲಾದರೂ ಅನುಭವ -ನೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಬಿಡಬೇಡಿರಿ.

ತಾರುಣ್ಯ ಸಂಜೀವ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಕುಳ್ಳದ್ಧಾಹುವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಜಪರ ಯ ಕ್ಷ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ವಿನೇ ದಿನೇ ಕಂದಿದ ಜಠರ ವ್ಯೂಹ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ದೂರಮಾಡಿಸಿ ಆಯುರಾ ರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಶರೀರಕ್ಕೆ ವೆಗ್ಗಳವಾದ ಉತ್ಸಹಬಲವನ್ನೂ ಯೋಜಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ್ರೆಯೆ ಉತ್ಕಾಹವನ್ನೂ ಸಂ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನ ಧೃಡತೆಯನ್ನೂ ಯೌವ್ವನದ ಕಳೆಯನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿ ಮುದಿತನವನ್ನುನೀಗಿ ಬಲುವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವರು ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನಿರ್ಜಾಪಿಸಿ ಜಗಜಿಗಿಯ ಯೋಗವನ್ನು ಮುದಿತನವನ್ನುನೀಗಿ ಬಲುವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವರು ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನಿರ್ಜಾಪಿಸಿ ಜಗಜಿಗಿಯ ಯೋಗವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೦-೦ ಮಧ್ಯಮ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫-೦-೦ ಅಂಚೆಯ ವೆಚ್ಚ ಬೇರೆ

ಎಮ್. ಜಿ. ಭಾಗ್ವತ್, ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್,
ಕಕ್ಕೇರಿ (ಬೆಳಗಾಂ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು

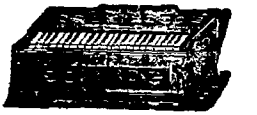

೧ ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ೯ ಕೆಂ ೩೦ ೫೦,೬೫ ೫೦ ೬೦
೩ ಕಾಲುಮೆಟ್ಟಿಗೆ ೧ ಕೆಂ ೬೫ ೭೫, ೧೪೦ ೧೫೦
೩ ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ೬ ಕೆಂ ೧೭, ೧೯ ೧೪ ೬೦
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಗ್ಯಾಡಿ ೬ ಕೆಂ ೧೫, ೧೬ ೧೭ ೧೮
೫ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಸಮ್ಮು ಕ್ಯಾದಲ್ ೧೪ ಕೆಂ ೧೮ ೨೦ ೨೨
ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾದಲ್ ೧೪ ಪಕ್ಕ ಜೆ ಕೂಡುತ್ತೆ

ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಾರಾಯಣ ಪಕ್ಕ ಇವರಿಂದ ಗೃಹಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕ್ಕು

ಪತ್ತೆ – ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಪಕ್ಕ
ಕಂಪನಿ, ೧೦ ಟಿ
ಕಾಳಬಾದೇವಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ

ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಿಪತ್ರ.

- ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಬಂದಿದೆ ಪತ್ರ ೧೯೩೩

ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಸ್ಪದ ಪ್ರಜಾಸೇವೆ.

ಮಹಾ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಪರ್ಸ್ಪದ ಪ್ರಜಾಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಜೆಗಳ

ಮೆಯಾಯಿತು. ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನರವರು ಬ
ದ್ದರೂ, ಆಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅತ್ಯುತ್ಸುಕ್ಯತೆಯ
ಾವರಣದ ಪರಿಣಾಮವೆಂದು ಯಾರೂ
ುವರು. ಅಂತು ಅಸಹಯೋಗದ ಆಂತ
ದ್ರತತ್ವದ ಪ್ರಸಾರದಿಂದ, ಮೊಂಬಯಿ ಇ
ರಂಭ್ರ ಪ್ರಜೆಗಳು ೭ ಪಟ್ಟು ಮಜ್ಜನರಾಜ್ಯ
ದರು. ಇದೇ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ವೃತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿದರೆ, ೫—೬
ಪಗಳಲ್ಲಿ ಮದಿರಾಪೇಯಿಯು ಭರತಖಂ
ುಂದ ಅಂತರ್ಧಾನ ಹೊಂದಲೇ ಬೇಕು
ರಕಾರದ ತೋರಿಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆ
, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಎಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾ
ರಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದೆಂದು, ಕಮಿಷನರರು
ಸ್ಪಷ್ಟ ವರದಿಯ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿ
ಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಉನ್ನತಿಯ
ಾಪಿಸುವದರಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರಾನಿಯು ಸೈ
ಂದ, ಹಾಗು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯಗಳು
ಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ವಿನ
ಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿದೆ. ೧೯೨೧-೨೨
ಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಅಂಗಡಿಗಳು ನಾಮಶೇಷ
ುವ ಕಾರಣವು ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಚಳವಳಿಯೇ
ರತು, ಅಬಕಾರಿ ಆಲೋಚನಾ ಕಮಿಟಿಗ
ಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಣಯವು ಸಮಂಜಸವಾಕ್ಯವೆ.
ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಆಲೋಚನಾ ಕಮಿ
ನಿರ್ಣಯವು ಪ್ರಬಲ ಪುರಾವೆ ಪ್ರಾತೀಯಿಂದ
ದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿ
ಪಡೆದ್ದಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೆ
ಪಡೆದವಾಗಿರುವದು. "ಸಂಸ್ಥಾಸ್ಥಿತರಾವ
ಲಂಬಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯ ಸ್ಥಾ
ಾರಾಯಣನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ
ನ್ನಿಂದಿಲೆ ಇಪ್ಪೆಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಯಿತೆಂದು
ಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಈ ನವಯುಗದ
ತ್ಯಿಯಿಂದ ಹೊಂದಿದ್ದ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆ
ಅದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಮೇಸಹೋಗುವದ
ಕ್ಕಡಿಮೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಧಿಯ ಪ್ರಜಾ ಕ
ೋನ್ನತಿಯ ಉಪಾಯಗಳು ಪ್ರಬಲ
ಾವಿನಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದರೂ ಅವು ಫ
ಲಕವಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನಶಕ್ತಿಯು
ಗಳಿಂದಲೇ ಉದ್ಭಾರವಾಗಬೇಕು, ಎಂಬ
ತಕ್ಕೆ ೧೯೨೧—೨೨ ನೇ ಅಬಕಾರಿ ರಿಪೋ
ಾಹ್ಯಯಾಗಿದೆ. ನಿಜರೂಪವು ಹೀಗಿರ
ದನ್ನು ವಿಚಿಟಿಂಗದ ಫಲವೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಬ
ದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನಿದೆ?

ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಖಿಲರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಸಾ
ರೂಪವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಮಹಾಯುದ್ಧ
ಿಗೆ ಪೆಪರಿ, ಹಿಂದಿನೋದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ
ಕರಗಲು ಅಖಿಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ್ಳುಮಿತ್ಯ
ರಿತಾವಾದಿಂದ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವವು ಹಿಂ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾವ ತಂತ್ರ
ದಿಂದ ಘೋಷಿಸುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಪಾಡಕರಿಗೆ ಈ
ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವೆವು. ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ
ರಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಾಚಕ
ರು ಅರಿತಿರುವರು. ಜಪಾನ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶಾಂ
ತಿಯಾತದ ಉಪಕ್ರಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ
ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಜಪಾನದ ಶಿಕ್ಷಣ
ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಿ। ಕಾವಾಮಾರವರು ಸರ್ವತ್ರ ಸೇ
ನೆಯ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ೪, ಕೋಟಿ
'ಯೇನು' ನಾಣ್ಯಾದಿಂದ ಅಂದರೆ ೮ ಕೋಟಿ-ರೂಪಾ
ಯಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳೇ ಬೇಡಾತಿದರು.
ನಾಲ್ಕೂ ಆಡೆಯಿಂದ 'ಹಣವಿಲ್ಲ, ಹಣವಿಲ್ಲಂ' ದು
ಬಿದ್ದಾಟ ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಕಾವಾಮಾರವರು ತಮ್ಮ
ಜಾತಿಗಾಗಿ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾ
ದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಜಪಾನದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ
ಗ್ರೇಂಟು ೩ ಕೋಟಿಯದಿತ್ತು. ಅದು ಕಾಮಾಜಾರರ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೂರಿಯಾಯಿತು. ಮಿತವ್ಯಯದ
ನೆವದಿಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಭೂಜಾಸಾತಿಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೌತ್ಕಾ
ನ್ಯಾತನದು ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತವಿಲ್ಲೆಂದು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸರಕಾರಿ ಕೋಶವು ವರಿಜಾದಿಂದ
ದು ಆದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಗಳಲ್ಲಿಸ್ತಿತ್ತಿ. ತುಂಬಿ ತರುವ
ಮಾತು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಥ
ಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಗ್ರೇಂಟಿನ
ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಭಾಜಗಳ ಮೇಲಿನ ಸ್ಪಾಪ್ಪ ಪು
ಟ್ಟ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮಾನವು ಇಳಿಯುವದು. ಕಾವಾಮಾ
ರವರ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶದೊಳಗಿನ ವಿಪತ್ತಕರದಿ
ದ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ
ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಗುವದು. ಇವಲ್ಲದೆ, ವೊಶಿಂಗಟನ
ದೊಳಗಿನ ಕರಾರಿನಂತೆ ೧೯೨೬-೩೬ ನೇ ಸಾಲಿನಿದ
ಹಡಗುಪಡೆ ಇಳಾಗು ನೌಸೈನ್ಯವನ್ನು ಪದಜ್ಯುತ ಮಾಡಿ
ಹಿಟ್ಟುಗೂಡುವ ನಿಧಿಯಿಂದ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ
ಯೋಮಾನವನ್ನು ೩ ರಿಂದ ೪ ಕ್ಕೆ ಏರಿಪಡೇಕೆಂದು
ಕಾವಾಮಾರವರ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಹಿಂದು
ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಇದಷ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ಜಪಾನ ಸರಕಾ
ರವು ಮಿತವ್ಯಯವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು
ಅಜರಿಸುತ್ತಿದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೋ ಏನೋ! ಯಾ
ಕಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯದ ಕರ್ತೃರಿಯು ವಿಶೇಷವಾ
ಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಪೋಲೀಸ್ಗಿ, ಮೊದಲಾದ ಖಾತೆಗಳಿಗೇ
ಬಡಿಯುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವಿದ್ದರೆ ಅಖಿಲ
ಪ್ರಭುಗಣದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೋನ್ನತಿಯೇ ಪರಿಣಾಮಿಸು
ತ್ತದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಜಪಾನ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳ ಜ
ಟುವಟಿಕೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

---

೨. ನವಯುಗದ ಮಿಥ್ಯಾಭಾವು ಮತ್ತೂ ವಿ
ಶೇಷವಾಗಿ ಹೊಳೆಯಹತ್ತಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳ
ಟೀಕಾತ್ಪನ್ನಿಂದ ದರ್ಜರಿಕರಾದ ಹಿಂದೀಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿ
ಗೆ ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಸಂ
ಸ್ಥಾನಿಕರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಾಸು
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು? ಸರ ವಿಲಿಯಮ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಸರ
ದಾರರು ಅದರ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಪರಿಯ ವ
ಕೀಲು ಮಾಡಿದರು? ಪರಿಷ್ಕೃ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ
ಅದು ಹೇಗೆ ನಾಮಂಜೂರಾಯಿತು? ರೀಡಿಂಗ ದೊ
ರೆಗಳು ರವಿವಾರದಂಥ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಹ
ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಗಾಬರಿಗೆಟ್ಟು ಬಾದಶಾ
ಹಿ ಮಂಜೂರಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ತತ್ಪರಕೆಯಿಂದ ಕೊ
ಟ್ಟರು? ಕೌನ್ಸಿಲ ಓಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬ ಹಿರಿಯರ ಸಭೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿ
ತು? ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ
ರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಸಂಸ್ಥಾ
ನಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅವಾಹನುಷ್ಠ ತತ್ಪರತೆಯನ್ನು ನೋ
ಡಿ ದೇಶದೊಳಗಿನ ನವಯುಗದ ಉಪಾಸಕರೆಲ್ಲ ಗಾ
ಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ
ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಮು
ಖ್ಯ ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯಿತು? "ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇರಬೇಕು" ಎಂಬ ಕೂಪದ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲೋತ್ಸ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸ
ದರಾದ ರಾ। ಕೇ। ಶಿ। ನಿಯೋಗಿಯವರು ಹಿಂದು ರಾ
ಜಾವಿನ್ನ ತಾವು ಕೂಜಿಸುವವರಿದ್ದೇವೆಂದು ನೋಟೀ
ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. "ಭಾರತಮಂತ್ರಿ— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ
ಸರಕಾರಗಳೊಳಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಡೆದ ವಕ್ಕಾನ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು' ಈ
ತರಾವಿನ ಶಾಕ್ಷರ್ಯವಿತ್ತು. ಈ ತರಾವಿನ ಮೇಲೆ
ಉದ್ದದ್ದ, ಬಿಸಿಬಿಸಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ
ನೋಲೀಸುವೆವೆಂದು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸಭಾಸದರು ಹಲ್ಲು
ಮುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಂ
ದ ನಿಯೋಗಿಯವರಿಗೊಂದು ಸಣ್ಣ ಉತ್ತರ ಬಂತು.
"ತಮ್ಮ ತರಾವಿನ ಹಿಂದೀಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಕಾರಭಾರಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾ
ನೇ ನಿಯಮದಂತೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಗೊಡಲು ಅಶಕ್ಯವಿ
ರುತ್ತದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತವಾಗಿದೆ." ಎಂದು ಕಾ
ರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ರಾ। ನಿಯೋಗಿಯವರಿಗೆ ಉತ್ತರವ
ನ್ನಿತ್ತಿರುವರು. "ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಜೇಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ
ಬಾಯಿ ಆಪ್ಪೆ ಗುದ್ದು" ಪದೆಂಬುದು ಇದೇ. ಹಿಂದೀ
ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ವಾದಲಾಪ್ಯ ಮುಂದಿಗಳಿ
ದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಎಸೆಂಬ್ಲಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜೂರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಯಾಕೆ ತಂ
ದಿತು? ಆ ವಿಷಯವು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಬಾರದ
ದೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪುರಿತಿದ್ದ
ರೇನು? ವಿದ್ವಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಈ ಮಹ
ತ್ವದ ನಿಯಮದ ವಿಸ್ಮರಣೆಯಾಗುವದು ಅಪ್ಪಾಭಾವಿ
ಆವು ಹೀಗಿದ್ದಾದೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಯು ಕಾನೂನಿ
ನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಗೆ ವಾರ್ಜಿಗೊಟ್ಟರು?
ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಆ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಬಾಧೆಯಾಗದಿ
ದ್ದರೆ ಆದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ
ನಿಯನುಬಾಹ್ಯವಾಗುವದು ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ
ವಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಭಿಜ್ಞರಾದ ನವಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಹು
ಮಹಾ ಸುಗಮವು. ಈ ವಿಷಯತ ಧೋರಣದ ಮೇ
ಲಿಂದ ವ್ಯವಹಾರಕುಶಲರು ಹಿಂದೀಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾ
ನೂನು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೆ ಪಾ
ರ್ಲಾಟಿನಾಯಿಶಿಯು ಅನುಮಾನಿಸಿದರೆ ಅದು
ಶಕ್ಯಾವಶವಾಗಲಾರದೆನು? ನವಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹ
ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳ ಕುಹಕವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು
ಅಶಕ್ಯವಾಯಿತು. ನವಯುಗವು ಮಿಥ್ಯಾ ಎಂದು ಹೇ
ಳಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಪುರಾವೆಯು ಸಾಲದೇನು?

---

೩. ಮುಂಬಯಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ
ದೇವತೆಯು ಬಹಳೇ ಪ್ರೇಮಭರಿತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಇತ್ತೆಡೆ ೩-೩೫
ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಂಖಾದಕರಾದ ಮಿ।
ಕಾರ್ಮರ್ಡೂಕ್ಗಳ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ
ದೇವತೆಯ ಅವರಾಸಾ ಮಾಡಿಪರಿಯು ೫ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕ
ರಣಗಳಾದವು. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ತಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂ
ಪಾದಕರು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಪಾರಗೊಂಡರು.
ವಾಲಚಿಗಾಂವ ಅವಿಲಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಕೌನ್ಸಿಲರ
ಕರ್ತರು ಟೀಕಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋ

ಸ್ವಾನುಭವಾಮೃತ.

- ರಾಮರ, ಹುಲಿಯಾಗಿ ಮಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಕತೆ

ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ. ಹೆಳೆದ ಪರ್ಣದ ಉಪಚಾರಿ ಕೆಲ್ಸ.

ಮಹಾಸ್ಪೃಗಿಂಥಿಯಾದ ಕಾಲ್ಪಾಟಾಲತ್ವದಲ್ಲಿ ರಿಪ್ಪೋಗಳು ಸಿಪ್ಪೆ ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಸಿಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರಭುಗಳ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪರ್ಯವೇಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಾರ, ವಕೀಲರು ಪೌರ್ಣ, ಪಂಡಿತೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮೊದಲಾದ, ಗುಲಾಬಿ ಬಿಳಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, ಸರಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವು ಮಾಡಿ, ಮುಂದಿನ ಬಿಳಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಕೃಷ್ಣ ಬಿಳಿಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಗುರುತಿಟ್ಟಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ನೇಮಿಸಿರುವ ಮಂಡಲಿಯೊಂದು ಇದೆ. ಬಿಳಿಯ ಕೃಷಿಕರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ಕೆಲ್ಸಗಳು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿಲಯಗತಿ ಗಿರಣಿ ಸಾಮಕಾರರ ಗುಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಗತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸುದ್ದಿಯಾಗಿ ಅವಿಷ ಜೀವಿಕೆಯು ಬೇಗೆ ಪರಿಣಾಮಿಸಿತು ಎಂಬುದು ಸರಕಾರಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಿಂದ ಕೊಡುವ ಮಾಗಿದೆ. ಮುಂಬಯಿಯ ಅಬಕಾರಿ ಖಾತೆಯ ಕಮಿಷನರು ೧೯೩೧-೩೨ ನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು. ಇದರ ಮೇಲಿನ ಸರಕಾರಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಲೋಕಲ್ ಲೋಕಲ್‌ಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಡಿಸಿದ ಮಧ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧ ಕಾರ್ಯದ ಜರಿವು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗುವ ದೆಂದು ನಂಬಿ, ಇಂದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಬರೆಯಲಿಚ್ಛಿಸುವೆವು

೧೯೨೦-೨೧ ಹಾಗು ೧೯೩೧-೩೨ ರಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯರ ಸರಕಾರಿಯ ಅಂಕಡೆಗಳು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವವು.

	೧೯೨೦-೨೧.	೧೯೩೧-೩೨.
ಸ್ವದೇಶಿ ಸರಾಯಿ ಗ್ಯಾಲನ	೩೬,೧೪,೭೨೯.	೨೧೦೧೩೫.
ಸ್ವದೇಶಿ ಹೆಂಡ ,,	೧,೨೫,೬೩,೬೫೩.	೧೯,೪೯,೮೭೬.
ಕಾನು ಮಾಡಿದ ಮದ್ಯ ,,	೧೧,೪೪,೫೬೨.	೧೦,೬೬,೫೬೨.
ಪ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಮದ್ಯ ,,	೧,೦೩,೪೪೩.	೯೨೪೪
ಅಮಿಮು ಕೀರು ,,	೪೨,೬೪೮.	೩೦,೯೦೮

ಈ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೆ, ೧೯೨೧—೩೨ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಗಿರಾಕಿಯು ಕಳೆಗುಂದಿದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದೇಶೀ ಸರಾಯಿಯ ಉಪಯೋಗವು ಶೇಕಡಾ ೫೦ ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕುಗ್ಗಿದರೆ, ಹೆಂಡವು ೫೧ ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆಯು. ಅಫೀಮಿನ ಇಳಿತದ ಪರಿಣಾಮವು ಶೇಕಡಾ ೩೭|| ಮಂತೆ ಬೀಳುಕ್ಕುದೆ. ೧೯೧೦ ರಿಂದ ೧೯೩೨ ವರೆಗೆ ೧೨ ವರುಷಗಳ ದೇಶೀ ಸರಾಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ೩೫ ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ನುವು ಖರ್ಚಾದದ್ದು, ಅದೇ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೧೮—೧೯ ರಲ್ಲಿ ೩೬ ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ನು ಇದ್ದದ್ದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಳಿ ಇಳಿದು, ೧೯೨೫—೨೬ ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂತು; ಮರುವರ್ಷವೇ ಸುಂಕಯ ಖರ್ಚು ಪುನಃ ೩೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತು; ೧೯೨೮—೨೯ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸುಂಕೆಯಾಗಿ, ೨೩|| ಲಕ್ಷವಾಯಿತು; ಕಾಲ ಮಾನಕ್ಕಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿಳಿತವಾಗುತ್ತ ೧೯೩೦-೩೧ನೆಯ ಈ ಜೀವಿಯ ಸರಾಯಿಯ ಲೆಕ್ಕವು ಸ್ಪಷ್ಟ ೧೯೧೦ ೨೧ನೇ ವರ್ಷದಷ್ಟು ಬಂತು. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೮೮೫ ಖರ್ಚು ಕುಗ್ಗಿದ್ದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ಮದ್ಯ ಪರಾವೃತ್ತಿಯ ಧೋರಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿಸಿರುವುದು, ಅಬಕಾರಿ ಖಾತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅಲೋಚನೆ ಕೊಡುವರು, ಸರಕಾರವು ಸಲಹೆಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಸ್ತಾರವು, ಮೊದಲ ಮಾನಕ ಗುಣದ ಕಳಿಗುಂದು ವಿಕೆಯೂ ಎಂದಿನಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುವವೆಂದು ಸರಕಾರಿ ತರಾವಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ ರಿಪ್ಪೋರ್ಟಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೪೧ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಬಾಗಿಲು ಬಿದ್ದವು; ೬ ಅಂಗಡಿಗಳ ಅನಾವರಣ ಸಮಾರಂಭವಾಯಿತು; ಅದರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೧೭೮ ಅಂಗಡಿಗಳು ನಾಮಶೇಷವಾದವು. ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಂತೆ, ಮದ್ಯಸೇವೆಯ ಕಾರ್ಯವೂ ಸರಕಾರದ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿಷೇಧನ ಧೋರಣದಿಂದ ಜರಿಗಿ ಬಂದಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೪ ಪಟ್ಟು ಸ್ಪಗತಿ ಏರಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸರಕಾರಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಿದರೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಳೆದ ೧೮-೧೯ ವರುಷಗಳ ಸರಾಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ರಕಮುಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವು ಇಷ್ಟಫಲದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲೆಂದು ಸರಕಾರವೇ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುವದು. ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಚ್ಚೊಣವು, ಅಬಕಾರಿ ಆಲೋಚನಾ ಮಂಡಿರಗಳ ವಿಸ್ತಾರವು ಎಂದಿನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವು, ಕೇಳಕಾರ ೩೦೦೦ದ ೩೬|| ವರೆಗೆ ಕುಗ್ಗುವ ಕಾರಣವೇನು? ಸರಕಾರದ ಧೋರಣವು ಎಂದಿನಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ೧೯೩೧—೩೨ರ ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಲಿಖಾವಿನ ರಕಮನ್ನು ಏಕ ಗಂಟಿನಿಂದ ಗಾಬರಿಗಟ್ಟು ೧೯೩೦—೩೧ ರಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಕಾರಣವೇನಾಯಿತು! ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ತರಾವಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವೇನೂ ಕಿಗುವದಿಲ್ಲ.

ಅಬಕಾರಿ ಖಾತೆಯ ಕಮಿಷನರರವರು ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೩೧-೩೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಹೊಸ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಅವಿಸ್ಮರಣವಾಗಿದೆ. ಕಮಿಷನರ ಸಾಹೇಬರು "ಈ ವರುಷದ ಕಾರಭಾರವು ಚಿತ್ತವೇಧಕವಿತ್ತೆಂತಲೂ, ಈ ಚಿತ್ತವೇಧಕತೆಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಚಳವಳಿಯೇ ಕಾರಣವೆಂತಲೂ" ನಮೂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಿಕೆಟಿಂಗದಿಂದಲೇ ಸರಾಯಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕೇಳಿಷ್ಟು ೨೦ ರಷ್ಟು ಕುಗ್ಗಿತೆಂದು ಕಮಿಷನರರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ. ಸರಕಾರವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಮದ್ಯ ಪರಾವೃತ್ತಿಯ ಪರಿಣಾಮವೆಷ್ಟಾಯಿತು, ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಪರಿಣಾಮವೆಷ್ಟಾಯಿತು, ಎಂಬುದರ ಪರಿಣಾಮವು ಕೋಷ್ಟಕ ಕೊಟ್ಟು ತೋರಿಸುವದು ಅಕಕ್ಯವೆಂದು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಮದ್ಯ ಪರಾವೃತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕ, ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಿದಂತೆ, ವಾರಿಕೆಯಂತೆ, ಚಾಲೂ ಇರುವಾಗ, ಇದೇ ವರ್ಷ ದಷ್ಟು ಇಳಿದದ್ದು, ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಫಲವಲ್ಲೆಂದು ಕಮಿಷನರರು ಸಾಹೇಬರು ಎಷ್ಟೂ ಬಡ್ಡಾಡಿದರೂ, ಅದನ್ನು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇನ್ನೂ ತಲೆದೂಗಿಪ್ಪಗವರಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಷನರರವರು ಅಸಹಯೋಗದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಪಿಕೆಟಿಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೂ, ಹೆಂಡ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಮದರಾ ಸೇವಕರಿಗೆ ಪಿಕೆಟಿಂಗದ ಭೂತಬಾಧೆಯಾಯಿತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವಲೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೩೧—೩೨ ರಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ತೆಗೆಯುವ ಚಪ್ಪರ ಅಂಗಡಿಗಳ ಉಳ್ಳ ನ್ನವು ರೂಪ್ಯಾ ೧೪,೮೮,೩೧೯ ಆಯಿತು. ಅದರ ೧೯೩೦—೩೧ಕ್ಕಿಂತ ರೂಪ್ಯಾ ೬,೯೮,೬೬೩ ರಿಂದ ಕುಗ್ಗಿತು. ಪಿಕೆಟಿಂಗದಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗಬಾರದೆಂದು "ಲಾಯಸೆನ್ಸದಾರರು ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾರಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಕಮಿಷನರರವರು ಉದ್ಗರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಬರೇ ೧೩,೧೯,೮೭೯ ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಖಾತೆಯು ಸರಕಾರಿ ಕೋಷಕ್ಕೆ ೧೩,೮೪,೦೩೮ ರೂಪ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬಿತ್ತು. ೧೪೧ ಅಂಗಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಸಹಕಾರಿಗಳ ಭೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಕಡಿಸಿಯಾಯಿತು. ಪಿಕೆಟಿಂಗದಿಂದಲೆ, ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೩೬೧೩೮೮೫ ಗ್ಯಾಲನ್ನುಗಳನ್ನು ಸರಾಯಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಕಿಗಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ದೇಶಿ ಹಾಗು ದೇಶೀ ಮದ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವು ಕುಂದುವ ಕಾರಣವು ಸಹ ಪಿಕೆಟಿಂಗ ಚಳವಳಿಯೇ.' ಎಂದು ಕಮಿಷನರರು ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಮೂದಿಸಿದ್ದು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ; ಅಸಹಯೋಗದ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ ತತ್ವದ ಪ್ರಸಾರದಿಂದಲೆ, ಅಫೀಮಿನ ಬಾಜಿಗೆ ಸಹ

ಪಿಯಾಯಿತು. ಎಂದು ಶ್ರೀಳಮಿಕರು ಬ
ದ್ದರೂ, ಆಗಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ್ತಿಯ
ವರಿಗಾದ "ಪರಿಣಾಮವೆಂಬು ಯಾರೂ
ವರ್ಣ. ಅಂತು ಅಸಹಯೋಗದ ಅಂತ
ತತ್ವದ್ದ"ಪ್ರಸಾರದಿಂದ, ಮೊಂಟಯಿ ಇ
ಂಟ್ರಿಜೆಗಳು ಚ್ಛಿದಮ್ಮ ಮಾಡ್ಡಪರಾಜ್ಯ
ದು. "ಇದೇ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಿಜ್ಯಪಾನ
ವೃತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಕ್ಷಿಸಾಗಿದರೆ, ೫—೬
ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮದಿರಾದೇವಿಯು ಭರತಖಂ
ಡದ ಅಂತರ್ಭಾಗವನ್ನ ಜೊಂದಲೇ ಬೇಕು
ಸರಕಾರದ ತೋರಿಕೆಯು ಸುಧಾರಣೆ
, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಎಷ್ಟುಪರಿಣಾ
ರ್ಥಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಿದೆಂದು, ಈಮಿಕನವರು
ಷ್ಟ ವರದಿಯ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗಿ
ಹಿಂದೀ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಉನ್ನತಿಯ
ಸಾಧಿಸುವದರಲ್ಲಿ, ನೌಕರಶಾಹಿಯು ಕೈ
ಡ, ಹಾಗು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯಗಳು
ಪಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲೆಂಬು ವಿಘೋರ್ಟ್ಯ ವಿಷ
ಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿದೆ. ೧೯೨೧-೨೨
ರಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೬೮ ಅಂಗಡಿಗಳು ತಾವುಕೇಪ
ವನ ಕಾರಣವು ಒಕೆಟಿಂಗದ ಚಳವಳಿಯೇ
ರತು ಅಬಕಾರಿ ಅಲೋಜನಾ ಕವಿಶಾಟಿಗ
ದಿಯ್ಕೆಕವಿಶಾಕನರರು "ನಮೂದಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಅಲೋಚನಾ ಕಮೀ
ಷ್ಟವಿಚಾರವು "ಪಷ್ಟ ತೀರ್ಪು ರೀತಿಯಿಂದ
ದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿ
ಸಿದ್ಧಿಪಡ್ಡದ್ದರಿಂದಲೆ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೆ
ಪದ್ಧವಾಗಿರುವದು. "ಸರಕಾರ್ಯಕ್ಷಿತವು
ಲಂಬಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯನ್ನು "ಸೂ
ಕಾರಾಯಣನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ
ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೆ ಇಪ್ಪೆಲ್ಲ "ಬೆಳಕಾಯಿತೆಂದು
ಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೂ, ಈ ನವಯುಗದ
ಸ್ಪರ್ತಿಯಿಂದ.ಹೊಂದಿದ್ದ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆ
ಅದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಮೇಗಸಹೋಗುವದ
ದ್ದ ಕಡಿಮೆ. "ನೌಕರಶಾಹಿಯು ಪ್ರಜಾ ಕ
ಜ್ಞಾನ್ನತಿಯ ಉಪಾಯಗಳು "ವಿಪರೀತ
ಹಾಪಿನಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದೂಂ ಅವು ಫ
ಳವಲ್ಲ: ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನವನ್ನುಳು
ಗಳಿಂದಲೇ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ಎಂಬ
ತತ್ವಕ್ಕೆ ೧೯೨೧—೨೨ ರ ಅಬಕಾರಿರೀತಿಪೋ
ಷಾಸ್ಪದಯಾಗಿದೆ. "ನಿಜರೂಪವನ್ನು "ಹೀಗಿರ
ದನ್ನು ಮಿಳಿಟಂಗದ ಫಲವಲ್ಲದೆ ಬೇ
ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪರ್ಯ ವೇನಿದೆ !

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

ಸಮ್ಮಕ್ಕೆ ಅಖಿಲರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಪ್ರೇರಣ
ರೂಪವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಮಹಾಯುದ್ಧ
ದೀಗ ಬೆದರಿ, ಹಿಡಿತೋದ ಲಕ್ಷ್ಯದೇವಿಯ
ಕರಗಲು ಅಖಿಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಿತಸ್ಯ
ಂತಿಪಾತದಿಂದ ಯತ್ನಿಪಟ್ಟರುವವು ಕಿ
ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತಿಪಾತವನ್ನು ಯಾವ ತಂತ್ರ

ದಿಂದ ಭೋಪಿಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ವಾಡಕರಿಗೆ ಆ
ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವೆವು. ಫ್ರಾನ್ಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ
ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಾಚಕ
ರು ಅರಿತಿರುವರು. ಜಪಾನ ದೇಹದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತಾಂ
ತ್ರಿಕತತ್ವದ ಉಪಕ್ರಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ
ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಜಪಾನದ ಶಿಕ್ಷಣ
ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಿ| ಕಾವಾಜಾವರರು ಸರಸ್ವತಿ ಸೇ
ನೆಯ ಸರಕಾರಿ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು "ಳಿ, ಕೋಟಿ
'ಯೇಸು' ನಾಣ್ಯದಿಂದ ಅಂದರೆ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾ
ಯಿಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳೇ ಬೇಡಾಡಿದರು.
ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಯಿಂದ ' ಹಣವಿಲ್ಲ, ಹಣವಿಲ್ಲೆಂ' ದು
ಬಿದ್ದಾಟ ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಕಾವಾಜಾವರರು ತಮ್ಮ
ಖಾತ್ರಿಗಾಗಿ ೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾ
ದಿಸಿಕೊಂಡರು. ಜಪಾನದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ
ಗ್ರೇಂಟು ೨ ಕೋಟಿಯದಿತ್ತು. ಅದು ಕಾವಾಜಾದಾರವ
ರ ತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಮ್ಮುಡಿಯಾಯಿತು. ಮಿತವ್ಯಯದ
ನೆವದಿಂದ ಸರಸ್ವತಿ ಭೂಡಾಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದ್ರೌಕಾತಿ
ಸಾಮಾನದ ಜಪಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸನ್ಮತವಿಲ್ಲೆಂದು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಸರಕಾರಿ ಕೋಶವು ಬರಿದಾಗಿದೆಂ
ದು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ, ತುಂಬಿ ತರುವ
ಸಾಹಸ ಒಕ್ಕತ್ತಿಟ್ಟಿಗಿರಲಿ, ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ವಿಶ್ವ
ಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಂಗೂರು ವಾಹಾದಿ ಗ್ರೇಂಟಿನ
ಪೂರಲಕ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಾಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಸನ್ನ ಪ್ರ
ಟ್ಟ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮಾನವು ಇಳಿಸುವದು. ಕಾವಾಜಾ
ದಾವರ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ದೇಶದೊಳಗಿನ ಬಡಹನದಿಂ
ದ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ
ಬಹಳೇ ಲಾಭವಾಗುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ವೆಂಕಿಂಗಟನ
ದೊಳಗಿನ ಕರಾರಿನಂತೆ ೧೯೨೬—೩೬ ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ
ಹಡಗುಸಣೆ ಕ್ಷಾಗು ನೌಕರನ್ನು ಪಡಬೆಟ್ಟಕ ಮಾಡಿ
ಹಟ್ಟುಗೊಡುವ ವಿಧಿಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ
ಯೋಜನವನ್ನು ೬ ರಿಂದ ೪ ಕ್ಕೆ ಬರಿಪಡಿಕೆಯನ್ನು
ಕಾವಾಜಾದಾವರ ಮಹತ್ಕಾಂಕ್ಷೆಯದೆ. ಹಿಂದು
ಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಪಾನ ಸರಕಾ
ರವು ಮಿತವ್ಯಯವನ್ನಾಕಾಂದಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಾಲಿಕೆಯನ್ನ
ಆಡುಮಿಟ್ಟಿದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೋ ನಿಮೋ ! ಯಾ
ಕಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯದ ಕತ್ತರಿಯು ವಿಶೇಷವಾ
ಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ, 'ಆರೋಗ್ಯ, ಮೆಹಾದಲಾದ ಖಾತೆಗಳಿಗೇ
ಬಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಕಾರವಿದ್ದಕೆ ಅಖಿಲ
ಸ್ವರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರೋನ್ನತಿಯೇ ಪರಿಣಾಮ
ಕ್ತದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಜಪಾನ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ
ಟುಬುದ್ಧಿಯೆಯು ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

೨. ನವಯುಗದ ವಿಘ್ಯಾಭಾವವು ಮತ್ತೂ ವಿ
ಶೇಷವಾಗಿ ಹೂಳೆಯಹಕ್ಕಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳ
ಟೀಕಾಶ್ವದಿಂದ ಪರ್ದಾರಿತರಾದ ಹಿಂದೀಸಂಸ್ಥಾನಿಕರಿ
ಗೆ ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು
ಸ್ಥಾನಿಕರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾನೂನಿನನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಾಸು
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು ? ಸರ ವಿಲಿಯಮ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಸರ
ದಾರರು ಅದರ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಯಾವ ಸರಿಯು ಪ
ಕ್ಕೀಲ ಮಾಡಿದರು ? ವರಿಷ್ಠ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ
ಅವು ಹೇಗೆ ನಾಮಂಜೂರಾಯಿತು ? ರೀಡಿಂಗ ಮೊ
ದಿಗಳು ರವಿವಾರದಂಥ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನಿವಸದಲ್ಲಿ ಸಹ
ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಗಾಬರಿಗೆಟ್ಟು ಬಾದಶಾ
ಹಿ ಮುಂಜೂರಿಯನ್ನು ಎತ್ತುವ ತತ್ಪರತೆಯಿಂದ ಕೊ
ಟ್ಟರು ? ಕೌನ್ಸಿಲ ಹೌಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬ ಹಿರಿಯರ ಸಭೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹೇಗೆ ಬಹುಮತದಿಂದ ಮಂಜೂರಾಯಿ
ತು? ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ
ರಿಗೆ ವಿದಿತವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದ ಸಂಪ್ರ
ನಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಅವಶ್ಯಾಷೇ ತತ್ಪರತೆಯನ್ನು ನೋ
ಡಿ ದೇಶದೊಳಗಿನ ನವಯುಗದ ಉಪಾಸಕರಲ್ಲಿ ಗತಿ
ಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ
ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಮುಂ
ಳು ಹೇಗೆ ಹಿಡಿಯಿತ.? " ಎಂಬ ಕೂಟಪ್ರತ್ಯೆಯನ್ನು
ಬಿಡಿಸಿಲೋತ್ಸುಕಾರಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭಾಸ
ದರಾದ ರಾ। ಕೇ. ಸಿ. ನಿಯೋಗಿಯವರು ಹಿಂದು ಸ
ರಾನನ್ನ ತಾವು ಕೂಡಿಸುವರಿದ್ದೇವೆಂದು ನೋಟೀ
ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ' ಭಾರತಮಂತ್ರಿ— ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ
ಸರಕಾರಗಳೊಳಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ನಡೆದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವೆಕೆಂದು' ಈ
ತರಾನಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿತ್ತು. ಈ ತರಾನಿನ ಮೇಲೆ
ಉದ್ದಕ್ಕೆ, ಬಿಪಿನಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ
ತೋಲಿಸುವೆವೆಂದು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದ್ಭಾಷದರು ಹಲ್ಲು
ಮುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಂದ
ನಿಯೋಗಿಯವರಿಗೊಂದು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರ ಬಂತು.
" ತಮ್ಮ ತರಾವು ಹಿಂದೀಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ಕಾರಭಾರಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಖ
ನೇ ನಿಯಮದಂತೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಗೊಡಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವು
ರುತ್ತದೆಂದು ಆಧ್ಯಕ್ಷರು ಹುಕವಾಗಿದೆ. " ಎಂದು ಕಾ
ರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ರಾ। ನಿಯೋಗಿಯವರಿಗೆ ಛಾಟ್ಟರದ
ನ್ನಿತ್ತಿರುತರು. " ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚೆ ದೇಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕೆ
ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟೆ ಗುದ್ದು " ಪದಿಂಬುವಂತೆ ಇದೇ. ಹಿಂದೀ
ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯ ವಾದದಾತ್ಮಕ ಹುಂದಿಗಳಿ
ದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಎಸೆಂಬ್ಲಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಯಾಕ ತಂ
ದಿತು? ಆ ವಿಷಯವು ಎಸೆಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಸಬಾರ
ದೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹುರಿಹಿದ್ದ
ರೇನು ? ವಿದ್ವಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ಈ ಮಹ
ತ್ವದ ನಿಯಮದ ವಿಸ್ಮರಣೆಯಾಗುವದು ಅಪ್ರಾಭಾವಿ
ಕವು. ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾನೂನಿ
ನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಗೆ ಮಾಡಗೊಟ್ಟರು?
ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಆ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ವಾಧಗೆಯಾಗದಿ
ದ್ದರೆ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ
ನಿಯಮಬಾಹ್ಯವಾಗುವದು ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿರಿ
ವಪ್ಪತಿಯ ಅವಧಿಜ್ಞರಾದ ನವುಗೆ ತಿಳಿಯಬಹುದು
ಮಹಾ ಮಧ್ಯಪ್ರವು. ಈ ವಿಷಯಕ ಧೀಘರಣದ ಮೇ
ಲಿನ ಸ್ವವಿಕಾರಕಲಿಕಲು ಹಿಂದೀಸರ್ಕಾರಿಕೆಯ ಕಾ
ನೂನು ಭಾರತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೆ ಬ
ಜಾಟಪಾಯಿತೆಂಬ ಅನುಮಾನಿಸಿದರೆ ಅದು
ಸತ್ಯಾಪಲಾಪವಾಗಬವದೆಸು ? ನವಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಹ
ಭಾರತಮಂತ್ರಿಗಳ ಉಹಕಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಿಸುವದು
ಅಶಕ್ಯವಾಯಿತು. ನವಯುಗವು ವಿಘ್ಯಾ ಎಂದು ಹೇ
ಳಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಪುರಾವೆಯು ಸಾಲದೇನು ?

೩. ಮುಂಬಯಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ
ದೇವತೆಯು ಬಹಳೇ ಕೃಪಾಭಗೊಂಡಿದೆ. ಈಗ ೩-೪
ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಂಖಾದಕರಾದ ಮಿ|
ಕಾರ್ಮಾಡ್ಯಕ ಏಕಳೆಲ್ಲರವರ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ
ದೇವತೆಯ ಅವಕಾಸಾ ಮಾಡಿದರೆಯು ೫ ಸರ್ಜಿ ಪ್ರೈ
ರಣಗಳಾದವು. ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ತನಿಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂ
ಪಾದಕರು ಸ್ವಮ ಬೇತಿಳಿಕೊಂಡು ಪಾರಗೊಂಡರು.
ಮಾಲೆಗಾಂವ ಅವಿಲಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಕೌನ್ಸಿಲ
ಅರ್ಕರು ಟೀಕೆಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋ

ಶ್ರೀ ಬಿದನಾಮಿಯ ೨ ನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಕರಣಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಪಾದಕರು ಲೇಖನವನ್ನು ಸರ್ವಥಿಸಿದರು ಅದರೊ ನ್ಯಾಯವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅರೋಪಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದರೆಯು ಸೂಚಿಸಿ, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಕತನವನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲಿಂದು ಸಂಪಾದಕರ ಪಕ್ಷ ಕಾಣುತ್ತದೆ' ಎಂದು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳು ಶರಾ ಹೊಡೆದು ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಬಿರಿ ೫೦೦ ರೂಪ್ಯಾ ದಂಡ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರು ಬಳಿಕ "ಬ್ರಿಟಿಶ್ ನ್ಯಾಯ" ವೆಂಬ ಪದಬಿನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು ಈ ಬಿಗ್ಗೆ ಸಂಪಾದಕರು ಪುನಃ ಭೇದವ್ಯವಹಾರನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಯ ಪುನಃ ಜೈವಾಶಿಲಯನ್ನು ತಾಳಿ ಅವರಿಗೆ ಬಿಗಿಯಾಜಿಸಿತು ಆನೇ ಅಕ್ಟೋಬರಿಯ ರವಿವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಎನ್—ಖಾಸಟ" ಅಂದರೆ "ಪಹಂಗಮ" ನೆಂಬ ಲೇಖಕನು 'ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಧಿಶರು ಹೆದರಾಲ ಒಳಗಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಸದರಿವನ್ನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸ ಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಟಿಸಿದನು ಮತ ವಿಷಯದೇ ಸಂಪಾದಕರು ಅದರ ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೆನೆಸಿ, ಖಾಸೀರ ಮಾಫಿ ಬೇಡಿದರು ಆದರೂ ಸಂಪಾದಕರ ಕುಷ್ಠ ಗ್ರಹಗಳು ತಪ್ಪವಾಗಲಿಲ್ಲ ೧೭ನೇ ನವೆಂಬರಿಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟ ವಿಷಯ ಪ್ರಕರಣವು ಉಪಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಂಪಾದಕರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ರಕಟವಾಗ ಎಲ್ಲ ಮಜಕೂರಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತಂದೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಶಕ್ತರೆಂದು ಲೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾವನ ಮಾಡಿರುವೆನೆಂತಲೂ, ನ್ಯಾಯದೇವತೆಯು ಪ್ರಸನ್ನ ಳಾಗಿ ಮರಹೊಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯ ದೇಶಿಸಲೂ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೂ ಪ್ರಕ್ರಮವು ನ್ಯಾಯದೇವತೆಯು ಕ್ರೋಧಾವಿಷ್ಟಳಾಗಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೫೦೦ ದಂಡನ್ನು ಳಿಸಿದ ಸಾಯಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೂಡಲೆ ಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಪ್ರವೃತ್ತ ಸಾಯದ ಒವಾಬದೀರಿಯನ್ನೂ ಗಾಬರಿಯನ್ನೂ ಅರಿತಿದ್ದರೆ, ಇಷ್ಟು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಮುಗುಳು ಕ್ರೈಸ್ತಿಕಲಕರ್ತರು ಧೈರ್ಯಕಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಯಿತೆ ಸಹ ಎಗೆ ದಪೆ, ಶಪ್ಪ ಪೇಕ್ಷಕಾರ್ಯಕ್ರ ನ್ಯ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ನ ನತಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಇದೇ ಸ್ಥಿಯ ವೊ, ದೈರ್ಯವ್ಯ ಇಂಥ "ಸಂವಸ್ಥೆ ವನ್ನೆತ್ತಿ" ಆಗಿ ವ್ಯಕ್ತಕಾರಿಗೆ ಲಭಿಸಲಿ ದು ನಾವು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಕೋರುತ್ತ ಅ ಕ್ಷಿಣಪೂರ್ವಕ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ

ಳ ವಂಚಿಸಿ ಜಾಹೀರಾಯಿ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ ನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವವರೆಗಿನ ಪ್ರಥಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿ ಸಭ 'ರೆಡ್ ಕ್ರಿಸ್', 'ಕ್ರಿಪ್ತ ಸಿಲಿಸು' ಎಂಬ ಸಿಗುವ ತೆಗಳ ಜೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ಗಂಜಲು ಬಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಂಪು ಹಿಣ್ಣನ್ನು ನೋಡಿ ಅಜ್ಞ ಪ್ರಸೆಗಳಲ್ಲಿರೂ 'ಇದೆಯೆ ಗಂಡಾಂತರ ಸೂಚಿಸೆ' ಎಂಬ ಹೇಳಾತು ತ್ತಿರವರು ಕೆಂಪು ಪಣ್ಣು ಗ ತಾಂತರ ವರ್ಷಕವಿರುವಾಗ ಒಂದ ಗಂಡಾಂತರದ ಭಾಸವಾದರೆ ಅವರ ನೇನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಗಂಡಾಂತರ ಸೂಚಕವಿರಲಿ, ಗಂಡಾಂತರ ನಿವಾರಕವೆಂಬುದು ಈ ಸಿಯು ಪೂರ್ವೋತ್ತರ ಇಸ್ಪ ವಾಶ್ಚಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅರಿತಿರುವರು ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಪೆನ್ಷನ್ಸಿಂದ ಹಣವನ್ನೆತ್ತಿ ಅವ

ನ್ನು ಜಾತಿ-ಧರ್ಮ -ಪಣಗಳ ಭೇದವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸ ರೋಗಿಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಯೆ ತೊಗಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ೧೦ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗಣ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಗಣ್ಯ ರಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರಿಂದ ಪ್ರವಣಿಯಿಂತು ನಮ್ಮ ಗೌರವ್ಯತ ಗಣ್ಯನೇತಾರರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಿರುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಜ್ಞರಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಈ ಮುಂದಿನ ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯು ಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಂದಾಜು ಖರ್ಚಿನ ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ೫೦%
ಕ್ಷಯರೋಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ೫೦%
ಮಾನಸಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ೫೦%
ಪ್ರಾಣಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆ ೫೦%
ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನೆ ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಂಶೋಧನೆ ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸಭಾಂಗಣಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ೫೦%
ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%
ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಾರ್ಯಾಲಯಗಳು ೫೦%

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಜಳಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಬ್ದುಲ್ ಹಜೀಜ್ ಎಂಬ ಮುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನು ಜೈಶ್ರಿಗಿ ಬೈಲಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಪೂರಿತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದನು ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವನಿಯುತ್ತ ದೇಶಸೇವಕನಾಗುವ ಮ

ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಎಂಬ ಹೊಸ ಪದ ಎತ್ತುವ ವಿಚಾರವು ಆಚಾರದಲ್ಲಿ ವರಿಣಮಿಸಿತು ಕಳೆದ ರವಿವಾರಕ್ಕೆ ಕುಮಟಾ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಗರ್ಲ್ಸ ಸ್ಕೂಲಿನ ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಸಭೆ ನೆರೆದು ರಾ ಪೀಶ್ವರರಾವ ವೆ ಕಟೆಬಯ್ಯಾ ಕಲ್ಯಾಣಪೂ ರಕ್ಕರ ನಾಗಪ್ಪ ಮಡೆದ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಜಿ. ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯು ಕೂಡಿತ್ತು ಕವಿಗಳಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ ಈ ಕವಿತಾಪಠಿಯ ತಾಲೂಕಿನ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಪೆ ಜೋಳಿಗೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವುದ

ಮರು ದಿನ ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವಿ ಪಿ ಯೆ ಗರವರ ಹತ್ತರವಿರುವ ಕೊಳಕ ಪರಿಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಗಡೆ ಹೊಂದಿಸಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಪಿಯ್ಯಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಇನಾಮು ಹಂಚುವ ಸಮಾರಂಭವು ಗವಯಿತು

ಸ್ಥಾನಿಕ ಜೆಂಟ್ಲೌಂಪ್ರಸಕವಿಸಾಟಿಯು ಶಿಕ್ಷಕರು ನಡಾಡಿಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಕವಿಸಾಟಿಯು ಈ ಜಿಯು ಕಳೆದ ಸಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಪಾದರಾವ ವೆಂಕಟೇ ಗಿಸ್ಕಾರ್ಯಪೂರ್ವರ ಇವರಿಗೆ ಅಸಲಿ ಭಾರಿ ಕೂರ್ಗ್ ಕವಿಸಾಟಿ ಮೆಂಬರರನ್ನಾಗಿ ಚೆನ ಯಿಸಿರ ಪದ

ದಿಯ ಸಿನ್ಸಲ್ಸ್ಮೀಮ ನೆಪಿಗೇಶನ ಕಂಪನಿಯ ಉಗಿಪಡ್ಡಾ ವಂಯಿಯಿಂದ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಕೊರಟು ಇಳ್ಳಿ ೨೪ ಪ್ರವಾರ ಮಂಜಾವಿಗೆ ಬಿಂಗ ಕಾರ್ಯ ವಿ ಗವರಿಗೆ ವಾಗಿ ಹೊಗಿ, ರವಿವಾರ ವಿ ಜಾಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೆಯಿ ಮ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಗಿ

ಕೆಳಿ ಹಿ ಗಿಯಿಂದ ಗೆ ಕಲ್ಪುನಲೆಯಂಪು ಕಂ ಯಿಂಜ ಕಿ ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಜೆ

ಗಾಂ ಸೂ ಕಿ ಧಾರಕ್ಕೆ ವಸ್ಪಧ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗ ಇಂದ ನೆಲೊಂಪ್ಪ ಪ ಧಾನನ ಪಾತುಕಥೆಯ ಕ ರ ಂ ರಾಪ್ತಿ ನಡಿಸಿದರು ತಡಕವಿ ಕಟ್ಟು ಕ ಹೊಂ ಕ ಗೋ ನೋ ಳಿಯಿದ

ಕಾರವಾರ— ಕ ಯಿ ಎಲೋಡಿಗಿ ಜೀಳುತ್ತ

ಹೊಸಿಟಿನಾ ರ್ತಿಯಿ ವೆ ಲಿಂ ಎರಡು ಸ ಯಿ ಪ್ ಕಾ ಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗಿಸಿ ರ ಳೆ ದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಂ ರವರು ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದನ ಸಿಸಿವೆ ಚಲೋದು ಇತ್ತಲ್ಲು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹುಡ ರ್ ಕೀರ್ಣ ಕಿ ಪಿವ ಮಾಡ ಪ ಕ ಜೀಸ್ ಳ ರ್ ಂ ಇಂಥ ಗುಣ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆ ವ ತ್ತಿದೆ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಆರಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆ ಸೂಸಿಸ ವೈಕ್ಯವು ಮಂದಗತಿ ಯಲ್ಲಿ ಬೊಸಕರಿಕ್ಷಿ

ಅಂಕೋಲೆಯಿಂ— ಡಾ ರಾವ ಕೃಷ್ಣ ವೇಮಣ್ಣ ಪ ಕ ಸ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಜಕರಣದಲ್ಲಿಯು ಸಿ ಳಗಳಲ್ಲಿ ಂ ಹಿಡಾದ ಮಾ ರಾ ಟೊಸ್ಕಯ್ಯ ಸಭಾ ಸ್ಥಾನ ಇವರ ಧೀರ್ಘ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಕಳೆತ ಸದ ಸಿ ತ ಸೇ ಂ ಖನಿ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಷಾಗ ಲೋಕಲ್ಬೋರ್ಡ ಪ್ರೈಮರಿಯಂತಿಂ ಎ ಇವರು ಒಬ್ಬರಿತ ಕೆಗಳಿ ದಕಾಂ ಮ್ಯಿಯಾ ಜಲೆ ಸ್ಥಾನ ಆಯಿತು ಸಭಗಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦-೧೫ ಜನರು ಕೂಡಿದ್ದರು ಆದೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಜರಿ ಪ ಮೇಲೆ ೧೧ ಹುಡುಗರ ಕೆಸರ ಗಳು ದಾಖಲಾದವ್ದ

ಉಪ್ಪಕ್ಕರು ಕೂಡಿದ ಜನರಾಗೂ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಪಿಗೆ ವಂತೆ ಸ್ವೂರ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಸಂ ಕಾಲಾಧ್ಯಿಪಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕಕಟ್ಟಿ ಮಾ ರಾ ಇವರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ನೈತಿಕ ವಿಶಯದ ಮೇಲೆ ಕೆ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಅವೆ ಲೆ ಇಂಗಾಲಕಾಲೋ ಟೂರ್ಡ ನುಂಬರಾಷ್ಟ್ರ ರಾ ನ್ವಿ ಬಿ ನಾಯ್ಕ ಎಸ್ ನಾಯ್ಕ ಇವರುಟ್ಟು ರುಜನರಿಗೂ ಚಲೆಗೂ ಇ ಸಂಂಧದ ಹಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಆ ಮೇಲೆ ರಾ ಚಿಮ್ಮಯ್ಯ ಜನನ ಳ್ಳ ನಾಯ್ಕ ಪಾಟೀಲ ಇ ಆಪ್ಪಕ್ಷರ ಹೂಗೂ ಧಿಕಾರ ಮತ್ತ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ಷೆಕಾರನ್ನು ಸಿಮಿಸಿವ ಹಿಗೆ ಮಾ ಡಿ ಎ ಸಾಹೇಬರವರ ಅಭಿ ರ ವ ನ್ನಿಸಿ ಮಾ ರಾ ಸ

ಬ್ಯಾಡ್ಗಿ ಗೀತವನ್ನ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು
ಆರನೆಯ ವಿಸರನಿಂದ ತ್ರಿವಾರ ಜಯಘೋಷ
ದ ಜನರಿಗೆ ಹಾರ ತ ರಿಯಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾತಳ
ದರ್ಜಿಗೆ ಅಯಿತು. ಸದರಿ ಕಾಲೆಜು ದಿನೇ ದಿನೇ
ಂಗಳೂರಿಂತ ದೇವರ ಹತ್ತರ ನೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ

ಲ್ಲಾಪುರ— ಮಂಜೀಕರಿಯಲ್ಲಿ-ಬಿಂಡು ಬಾ
ಕಾಲೆಜ್ಯೆ ಸಜ್ಜುವ್ವ ಎಂಬವಳಿಗೆ, ಅವಳ ಗಾ
ದ್ದಿಗೆ ಶಕ್ತಿಕಾರಿ ಸಜೆಯಿತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸದರಿ ಬಾಗಾ
ನ ಕಟ್ಟಿಮ್ಮಳ ಪಾತಿಸಿದು ಎಂತ ಮಾಮಲೇದಾರ
ರು ಕರ್ತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಇದರ ಮೇಲೆ ವಿರು
ಗರವರ ಆಸುಲು ನಡೆದವೆ ಹೀಗುವಲ್ಲಿ ಳಳೆದಆ
ರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಬ್ಬಿಮ್ಮಳು ಕೆಲವು ಆಳುಗಳನ್ನು
ಗಳು ಕೇಳಿಗಿ ಸದರಿ ಬಾಗಾಯತದೋಳಿಗಿನ
ಳಿಳಿಕೊಡಿಸೆ ಕೊಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ವಿಬರ್ದ್ಧ
ದ ನಾಗನ್ನಳ್ಳೆ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮೇಲಿಂದ ಪೋ
ನ್ಸ್ಟಾಕಸು ಹೋಗಿ ಸದರಿ ಬಾಳಿಕೊನೆ ಆಡಿಕೆಗಳ
ಪ್ರಪ್ತ ಮಾಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು ತಮ್ಮ ಪಾ
ವು ಹಕ್ಕೂಂಯಾ ಹೋಗುವೆವೆಂತ ಹೇಳಿ ಜಿಲ್ಲ ಮಾ
ಕ ಆವರು ಕೊಡದೇ ಮಾನಿಗೆ ಒಂದರು ದ ಮೇಲೆ
ರ ಪೇಲೆ ಇಸ್ಲಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ ಸಬ್ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರು,
ಬಾಗಡಿ, ಕಾಂತಗಾಯಿ., ಪೋಲೀಸರ ಪೇಲೆ ಹಟ್ಟಿ
ತಾಪ ಕಿಲವು ಜೋಳಮತ್ತುಗಳನ್ನು ಕುಕಿ ಸದರಿ
ಪ್ಪ ಆಳಿ ವಹಿಮಾಟಾರರಿಗೂ, ಸಂಗತ
ಳ ಆಳುಗಳಿಗೂ, ಅಲ್ಲದೆ ರಾಮಪ್ಪನಿಗೂ
ಂಪತ್ತು ಜಪ್ತಿಗೆ ಕೈದು ಮಾಡಿ ತಾರಾಮಾಳ್ಕೆ
ನಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಕು ಕಿಂಪ ಪೊದಲು
ರಪು ದಿನ ರಾತ್ರಿಪ್ಪಿದ ಲಾಭವ್ವಿ ಅಗಿತ್ತಂತ ಕ್ಲೀ
ಗೆರ ಬಟ್ಟೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜಾ
ನಿಯ ಮಾಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂಜೆಕೇರಿಯ
ಳಾಗನಿಗೂ ಅಲೋಪಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂ ಈ
ಸ್ಟೆಯ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾರವಾರದ ಗಾಳಿ
ಂದ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಅರೋಪಿತ ಮೇಲೆ
ಸುವಿದ ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊ
ತ ತೋಹಮತ್ತುಗಳು ಹಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬರೇ ಪೋಲೀಸರ
ಹ್ಪ ಮಾಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಹರಕತ್ತು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಕಲ
ಂ ಉಳಿಯಿತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು
ಸ್ಟ್ರೇಟ ಮಹಿಮಾಪದಾರನಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ, ಬಾಕಿ
ಎಲ್ಲವರ ಬರೇ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ದಂಡವಾಯಿತಂತೆ ಈ
ಟ್ಟಿಯ ಫಿರ್ಯಾದಿ ಒಬ್ಬ ಪಾಶಲೀಂಗನು ಇನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂ
ಂಗಿರ ತ್ತಾನಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಈ ಹಟ್ಟಿಯ ಪರಣಾ
ನ ದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದ್ದರೆ "ಗುಜ್ಜ ಕೊರಿದು ಇಲಿ ಗೆಯಿ
ಂ ಅಗಿದೆ ಅಥಾಹಕ್ಕಿನ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲ ಪೋಲೀಸ
ರ ಕೈಚಾಕವರೇ ಆಗತ್ಯವಿದ್ದಿಲ್ಲ ಪಾಗೆ ಸಾಹಿದರೆ ಪರಿ
ಸ್ಥಾನವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಯಲ್ಲಿ
ಆಗಿರ ವ ಆಸಾವರ್ಯಕ ಬಿಚ್ಚಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಪೋಲೀ
ಸ ಸಬ್ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರರ ಕಿ ನೇ ಬಟ್ಟೆಯು ಅವರು ಇಲ್ಲಿ
ದಂದಿನಿಂದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಸಗ್ಗಿಯು! ಇವರ ಕಡೆಗೆ
ಮೇಲ್ಕಡಿಕಾರಿಗಳ ಲಕ್ಷವು ಹೋಗಬೇಕಾಪಪ್ಪ ಇನ್ನೂ
ಹೇಗಿಲಿಲ್ಲಾ ಎಂತ ಕೋರುತ್ತದೆ ಲಕ್ಷಿರ್ಯ.

ಲೌಸೇನ ತಕಪರಿಷತ್ತು.

ಲೌಸೇನದಲ್ಲಿ ರೇಮಂ ಪ್ರವೇಕದಿಂದ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಧಾರ ಸೌತಕಿವೆ ರೇಯದೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇತಿ
ಬಿಯವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಳಕೊಂಡರು ಟುರ್ಕೀ
ಸಹದೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಿತ್ರಪಕ್ಷದವರ ಶರಾನಿಂದ
ಕರ್ಯಾನ ಮೊರೆಗಳ ನಿವೇದನೆಯ ಮೇಲೆ ಟುರ್ಕೀ ಪ್ರತಿ
ನಿಧಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮೆಯಾಪಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು. ತಮ್ಮ
ದೋಜನೆಯೆಂಥಮತ್ತೂ ಸಾಬರ್ದಡಿಸಿದರು ಇದರ ಮೇ
ಲೆ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದೆ

ವೃತ್ತಸಾರ.

—ಇಲ ನೇ ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಗಾಂಧೀ ದಿನವಿದೆ ಅದೇ ದಿನ, ದೇಶಬಂದು ಡಿಸ, ಹಕೀಮ ಅಜಮಲಖಾನ, ಪಂ ಡಿತ ನೋತಿಲಾಲ ನೆಹರುರವರು ಮಾಜ್ಞಕ್ಕರ ದರ್ಜನ ಪಡೆವಿ.ಬು ಅವ್ವಕೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವರು

—ಪಾಣಜಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೫ ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ನಡೆದ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ ಥೋಮಿಯರಬಷಿಯ ದೇಹಪ್ರದರ್ಶನಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಜಮಾಯಿಕರವು ಸಂಭವಿಸಿತು ಗಿರ್ಜಕರ್ ಗಳಿಂದ ಹರಿಯಾಣಾಗಿದ್ದ ವಿಲಾಸಪ್ರರದ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟಾಂಟ್ ಮತಸ್ಥರಾದ ಡೇನಿಯಲ ಬೆಹಕರನೆಂಬವನಿಗೆ ೬ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ದೇಹಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ ಕೂತಕ್ಷಣ ದೃಷ್ಟಿ ಬಂತಂತೆ!

—ಗುಜರಾಥದೇಳಗಿನ ಪರದೇಗೀ ಅರಿವೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರದೇಗೀ ಅರಿವೆಯನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಬರಕೊಡಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ ಕಳೆದ ಗುರುವಾರ ದಿಂದ ನಡಿಯುತ್ತಿದಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಕೆಟಿಂಗಕ್ಕೆ, ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ದೆ ದೇಶ ಭಾ ಗೋಪಾಲದಾಸ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಾಗಿರುವರು

— ಆಫ್ಘಾನ ದೇಶದೊಳಗಿನ ವಿಯೆನ್ನಾ ಸಬ್ಬಿಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸಾಧ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಭವಿಸಕತ್ತಿದೆ ಗೋರಿಗಳನ್ನು ಅಗಿದು ಪ್ರೇತಗಳಮೇಲಿನ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಜನರು ಅಪಹರಿಸಹತ್ತಿರುವದು ದಫನ ವಿಧಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಚ್ಯ ಹಿರುವದರಿಂದ ಹೆಣಗಳು ಸ್ಥಿಸಾಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಸಿತ್ತಿನ ಆತ್ಮಗಳ ವೇಷಿನ ಆಟಗಳನ್ನೂ ಜನ್ಮಗಳ ನ್ನು ಲಪಹರಿಸುತ್ತಿರುವರು ಪ್ರೇತಗಳಿಗೆ ಚಿನ್ನ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿ ಲೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕರ್ದೊಯ್ದು ವಿಶೆ ವಶಾತ್ಕಾರ

—ಹಾ ಪರದರಾಜಲು ನಾಯಡುರವರು ತಮ್ಮ ರೂ ೫೦೦೦ ಜಿಲ್ಲರೆ ಪ್ರಿತ್ಯರ್ಥ ಆರಣವನ್ನು ಅಪಹಕಾರಿ ಕಕ್ಷ ದಿಂತ ತೀರಲಿಲ್ಲೆಂದು, ನುನ್ಯಾಸ ಸರಕಾರಪ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವದಿದೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿದೆ

—ಬೀಡಿಂಗ ದೊರೆಗಳ ರಾಜನಿಯೆಯ ಸುದ್ದಿಯು ನಿತಾ ಧಾರವಿದೆಯು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು ಆದರೂ ಹಮ್ಮ ಸುದ್ದಿಯು ಸುಧಾರವಿದೆಯೆಂದು, 'ಸಾಪೇ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ' ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಬಂಡಿತ ಪೇಳ್ತಾರೆ! ಏನಿರು ?

— ಜೋಧಪುರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪೇಪ್ಪರು ಬಜ್ಜಿ ಮಾರಾಡಿಗೊ, ಅವನ ಮಗಗೊಗೂ ವಿವಾಹಕ್ಕೆಂಬಲೆಯಿಂದ ಬಜ್ಜಿಮಾಡಿದ ಕೆಂದು ಒಂದು ಬಟ್ಟೆ ನಡೆದಿದೆ ಮಾರಾಡಿಯು ಹೆಂಡತಿ ಯು ೬೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಳಾದಳು ಮಾ ರಾಡಿಯು ತನ್ನ ೫೦ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪರ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿ ಪರದೇಕಕ್ಕೆ ಕೊಡಿದು ಕೆಲ ದಿವಸ ಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯ ವ್ಯಾಪಕಬಟ್ಟೆಯಿಂದು ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿ ಯನ್ನು ಮಾರವಾಡಿಗೆ ಅಪ್ಪರು ತಿಳಿಸಿದರು ೪೫ ವರ್ಷ ಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಾರವಾಡಿಯು ವಿವಾಹಕಾಂಕ್ಷೆ ಯಿನ್ನು ಪ್ರದರ್ಸಿಸಲು ತೆಂಟರು ಆ ಸಮಿರ ವಧೂ ಪಕ್ಷೆ ಸಿಯನ್ನು ಪಡಿಯ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತಂದೆ ಮಗಳ ವಿವಾ ಹವನ್ನು ಸಾಂಗಗೊಳಿಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೋಕಚರ್ಚೆ ಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾರವಾಡಿಗೆ ನೆಂಟರ ರಕ್ಷುತನವು ತಿಳಿ ದು ಅವಸೀಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಿರುವನು

— ಇಜಿಪ್ಟದಲ್ಲಿ ನೆಲಬುಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದ್ಭುತ ಕೋವ ವಾಗಿದೆ ಮಿ ಕಾರ್ಟರ್‌ರವರು ೧೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪದ್ಧ ತೀರ ರೀತಿಯಿಂದ ಪೂರ್ತನ ರೀತಿ ಅಗರ ನಿವಾಸ್ಥಾ ನದಲ್ಲಿ ಅಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಕಳೆದ ನವಂಬರದಲ್ಲಿ ಅವ್ಲಿ ಸುವಾರು ೫೦೦ ಪೂರ್ತಕ ವಸ್ತುಗಳು ಕೈಸೇರಿದುವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನುದಂತರ ಆಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಖಚಿತ ಪಪ್ಪರಿ ಳೆ! ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಡೆದಿರಿಂಪಾಗನವಿದೆ! ಅರಮನೆಯ ಫೂರ್ವಚಿತ್ರಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಖುರ್ಚಿಯು ದೆ! ಮತ್ತೊಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾಂಪರ 'ಸಾಗೆಗೆಳ ವೆ' ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿ ಆರಸರ ಗೋರಿಯಿದೆ' ಈ ಕೋ ಣೆಗಳಿಳಿಗಿನ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಾ ಸಿನ ಯಾರಿಯ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವಿದೆ! ಈ ಕೋಣೆಗಳು,

ಕ್ರಿಸ್ತಕಪದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ೧೩೫೦ ರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುಸಾವಿರ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರರಾತನವಿರು ತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ

—ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಮೋ ತೀಲಾಲ ನೆಹರುರವರು ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲಾಪರಿ ಪಕ್ಷದ ಬಹುಮತವಿರಬೇಕೆಂಕಲೂ, ಈ ನಿಣಿಯಿರುವುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಗಳೂ ತಮ್ಮ ಮತದ ವರೇ ಇರಬೇಕೆಂತಲೂ ಹಟ ಹಿಡಿದರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಮಿ ಟಿಯವರು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನೀಯದೆ ಮೌಲಿಕ ಪಂಡಿತಜೀ ಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು

—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧಿ ಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶ-ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಗಳೊಳಿಗಿನ ಮತಭೇದವು ಬೀ ಪ್ರವಾಗಿ, ಕೈ ಕೈ ಆಗಿ, ಆನರ್ಥವಾಯಿತು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷ ಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರಿ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯಾಯಿ ಮಾಡುವಲೆ, ಕೊಂ ಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಕಮಿಟಿಯು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಹಾಗೂ ಬೆರಿಪ್ಪರ ಸೇನಾಗುಪ್ತರವರಿಗೆ ನೇಮಿ ಸಿದೆ ಇವರ ನಿರ್ಣಯವು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗುವೆಂದು ನಂಬಿಗೆ.

— ಕೊಯಂಬುತ್ತೂರಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ರಮಸಾಪಟ್ಟಣ ದಲ್ಲಿ ಮಿ ಟಿ ಕೃಷ್ಣಚೆಟ್ಟಿಯವರ ಮನೆಯಾವರದಲ್ಲಿ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ಕಾಯಿಯು ವಿಚಿತ್ರ ರೀ ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಪದ ಆಕೃತಿಯಿರುವಿದೆ ಈ ಕೊಬ್ಬರಿಯ ಒಂದು ಕಡೆಯು ಐದು ಹೆಡೆಗಳುಳ್ಳ ಹಾವಿನಂತಿದೆ ಇದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಹೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪುಷ್ಪಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಪವು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಚಾಚಿದಂತೆ ತೋರುವುದು ಕೊಂ ಬೆಯು ಈ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಏಸೋ ವರ್ಷವಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಆಂದುಕೊಳ್ಳುವರು ವಿನಹ ಆಂಥ ವಿಶೇಷವು ಏನೂ ಇಲ್ಲವು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಾರರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವು ಕಡೆಗಿಂದ ಜನರು ಬಂದು ಇವು ಕೇವಲ ಅವತಾರವೆಂ ಹ ಸಲು ಕಪ್ಪೂರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಅಡಿಕೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ

ಕುಮಟಾ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಖಾಸ್ತಿ ಕಾರರಲ್ಲಿ ತೂಗುವದರಿಂದ ತೂಕದಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬಿರುತ್ತಿರುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಜನರ ಪುಕಾರು ಒಂದಿನವಪ್ಪಿರಬೇಸಾವು ಸಹ ಮನಸಿಗೆ ತಂದು ಈ ವರ್ಷ ಬಹಳ ಜನರ ಮಾತಿನಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಹ ಸಬಿಟ್ಟು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆವು ಕುಮಟೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲಯೇ ಬಿಂದು ನಾವು ಆದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ತೂಕಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುವವರಿಗೆಸೆ ಪೂರಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅಡಿಕೆಯೆ ಲ್ಲಾ ಬಂದ ದಿವಸವೇ ವಹಾಟಾವಾಗಿ ಹೋಗ ವಷ್ಟಿ ವೇ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಾರೀ ಲಾಭವೂ, ಹಿಂದೆಯೂ ಸಿಕ್ಕುವೇ ಇದ್ದ ಹಟ್ಟಿನೆ ದರವೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಆಸೆ ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತೂ ರೈತರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಈ ಸೂತನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕುಮಟೆಗೆ ತರ ವ ನಿನ್ನು ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡುವ ದಲಾಲರಲ್ಲಿ ಹಾಕುವೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ

ಕುಮಟಾ ತಾರೀಖು ೫೯-೧೦-೧೯೩೨

ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ ಹೆಗಡೆ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ
ಶೀತಾರಾಮ ಭಾಗವತ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ

ದಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ವೀವಿಂಗ ವರ್ಕ್ಸ, ಮೊನ್ಟಾವರ.

ನಮ್ಮ ವರ್ಕ್ಸದ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ನಲವತ್ತು ಲೂಮಿನವರು ಪಾತ್ರಿಯು ಮತ್ತು ಟೀಕಾವು. ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಾಯುಪಾರ ಜನರುಯು ತಯಾರಾಗಿ ಕೊಡಲು ನಿನ್ನ ಉನ್ನತೋಗಿಸಿ ವ ಗಿರಣಿ ನೂಲು ಹೊರತು ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾದುದ್ದು, ಓರ್ಡರಿಸಿದ ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೈಬಾಯ ನೂಲು ಹಾಕಿ ನೆಯ್ದು ಕೊಡುವೆವು.

ತಯಾರ ಇದ್ದ ಮ್ಹಾಲಿನ ದರ.

ಉದ್ದ ವಾರು ೫ ಅಗಲ ೩೫ ನಮೂನೆ ೫ ಕೈಕರ ಜೋಡಿ ೧ ಕ್ಕೆ ೫–೮–೦.
" ೬ " ೩ " " " ೫–೧೫–೦.
" ೬ " ೩೫ " ಹಲ್ಲು ಕಾಲಿ ಸೀರೆ ೧ಕ್ಕೆ ೫–೧೫–೦.
" ೫ " ೩೫ " ಸಾದರ ೫೦ ತಿಲ್ಲಿ ನಮೂನೆ ಜಾಜರ ಜೋಡಿಗೆ ೫–೦–೦.
" ೧೧ " ೫೦ " ಕಪ್ಪು ಸೀರೆಯ ಜಿಗೆ ೮ ೦–೦

ಇದಲ್ಲದೆ ಕಿರಾಲ ಪಂಚೆ ಜಾಪು, ಶಾಪಿ, ಕೈಬೆಟ್ಟಾಲ ಅಯಾ ಉಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನಮೂನೆಯ ಸ್ಯಾಂಪಲು ಹಯಾರಿ ಕಾಡಿಸಿವೆ ೧ ರೂ ವೈಕಾಟಿಯ ನೂಲು ಬಾಕಿ ಕಿದ್ದ ಜಾಪಿ ತಯಾರ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಜಿ

ಕೂಪ್ಲ ವಾಸುದೇವ ಪಾಂಚುರಂಗ ವ್ಯಾನಭಾಗ,
ಮೆನೇಜರ
ದಿ. ಮಹಾತ್ಮಾ ವೀವಿಂಗ ವರ್ಕ್ಸ. ಮೊನ್ಟಾವರ.
(ಉ. ಕಾನಡಾ.)

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಒಂದೆರಡು ಸಲದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಪ್ರತಿವೇದನೆ, ಹುಳಿಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಲಿ ದಾಪುಗಾಲಾಕಿಸಿದವು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಸ್ವಾಮಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ರಮೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಕಾಟುಂಬಗಳ ಆದರ್ಶ ಪಾತ್ರ ವಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಿಯವಷ್ಟೆ ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ವೈದ್ಯರು, ಕೆಮ್ಮು ಬೇನು, ಸಂಧಿನ ಶ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾದ ಔಷಧವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಪಡಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಕಂಪನಿ, ಪ್ರೋಪ್ರೈಟರ್ಸ್,
ಮುಂಬಯಿ.

ಬಹು] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಯಿ. [ಅಗ್ಗ

ಬಿನ್ನ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಷ್ಟು ನೀಲಿ, ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಜಾಂಬಳಿ, ಪ್ರತಿ ಮತ್ತಿಗೆಗಳಿಗೆ ೧೫೦ ಕ್ಕೆ ೨–೧೫–೦ ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ ೧೦೦೦ ಕಾಲಿಕೆಳ್ಳಲ್ಲಿ ಪದರಿಗೆ ೫ ೮–೦ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇದೇನು ಸಿಗುವದು

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಫ್ರೀ ಕಾಲ. ಬರೆಯಿರಿ

ಪತ್ರ:— ಎಸ್. ವ್ಹಿ ಭಾಗ್ವತ
ಪೊ ಪಗಡಿ, ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ—ಸಿರ್ಸಿ ಮೋಟಾರ.

ಪುಸಾಲಕರ ಇ ಮೋಟಾರಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ **ಆದಿತ್ಯವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ** ದಿನಿಗೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಸಿರಸಿಗೆ ಬಂದು, ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು.

ಪ್ರೆಸೆಟುಗಾರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚವದ ಹತ್ತರ ಆರುವ ಸಿಗ್ನಾವಿ ಮರದಲ್ಲರ.ವ ವೆತನವ್ಲ ಮತ್ತು ಸಿರಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಧಾಕಪ್ಪವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರಿಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವೇಚ್ಛ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆ.

ಅಕ್ಷರ ಮಾತಾರಿ!

ವಿದ್ವನ್ಮಹಾದರೋಧಿತ ಯಜುರ್ವೇದೀಯ

ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ

ಪುಸ್ತಕ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಧಾರಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಪನಯನ ಪ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕವು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವದು. ಕ್ರಯ ರೂ ೧೫–೦–೦ ಬೇಕಾದವರು ೫–೧೧–೧೯ ತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ಆರ್ಡರ್ ರೂಪಾಯಿ ೩–೦–೦ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲು ಪಾತ್ರರು ವರಾಡಿಸ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಕವು ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಗ್ರಾಹಕರು ಕ್ಷರ ಸಾಡಣಿಯು ಸಾ. ೫–೫–೧೯೨೫.

ಪತ್ರ — **ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,**
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ.
ಜಿಲ್ಲಾ:- ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ದೇಶೀ ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧಗಳು.

ಗಮೀರ ರೋಗದಿಂದ ಉನ್ಮನಿಷಿದ ರೋಗಗಳಿಗೆ

ಬರೇ ೮ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ!!

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಔಷದ. ಕ್ರಯ ೩–೮–೦. ಮಿಲಮಿಗೆ ರೂ. ೧–೮–೦.

ಪರಮಾ, ಜಿಜ್ಜಿ, ಪ್ರಿಂಗಿ, ಟಾಕಿ, ಭಗಂದರ, ಸಂದಮತ, ಇವುಗಳಿಗೆ ೮ ದಿವಸದ ಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ. ೩–೮–೦.

ಪ್ರಮೇಹದಿಂದ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು, ಜಿಜ್ಜಿ, ಬಳಕದವರಿಗೆ ೪ ದಿವಸದ ಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ. ೩–೮–೦.

ಬಿತೀ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜಾಹೀರಾತು ತರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾ.

ಪತ್ರ:— ವೆಂಕಪ್ಪಾ ಸ.ಬ್ರಾಯ ವೈದ್ಯ,
ಮಾರಿಗುಡಿ ಬಜಾರ, ಪೋಸ್ಟ—ಶಿಕಿ.
ಜಿಲ್ಲಾ. ಉ. ಕಾನಡಾ.

ಸ್ವಾರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್ಚರ.

ಇದು ಚಳಿಜ್ವರ, ಇನಾಫ್ಲುಎಂಜಾ ವಗೈರೆ ಎಕ್ಷ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರಗಳಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕರ ಔಷಧ ವಿದ್ದು, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವತರದ ಮಾದಕ ಅಥವಾ ಕಠೋರಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರು, ಹಕೀಮ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರೂ ಕೂಡಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಜ್ವರಯಾತರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುವದು.

ಬಜ್ಜಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಒರೇ ೧೫ ಆಣೆ. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ವಿಜಿಟಬಲು ಬೇಕು.

ದಿ ಸ್ವಾರ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೨
The Star Pharmacy,
Bombay No. 12.

ಉತ್ತಮ ತರದ ಮೂಲು, ಕ್ರಯ ಸುಲಭ

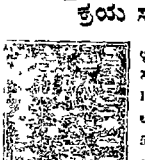

ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ೪೭ ಸಾದಾನುಗಳ ಸೆಟ್ಟು ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧–೧೪–೦, ಮಧ್ಯಮ ೩–೦–೦, ಉತ್ತಮ ೬–೮–೦, ಪೂಜೆದ್ದು, ೫–೦–೦. ಪೋಸ್ಟು ಬೆಚ್ಚುಬೇರೆ. ಮತ್ತು ಕಾಯಂಳ್ಳಿ ತಯಾರಾಗುವ ರೇಷ್ಮೆ ಮಣಿ, ಜರಿ, ಸಾದಾ ಸೀರೆ, ಬೀಂ, ಕ್ಯಾಸ್ಟರು ಕಾಲು, ಪುಡ್ಡಾಕ್ಷಿ, ಕಣಚಕ್ರ, ಸ್ಟಟಿಕಮಣಿ, ಲಿಂಗಧಾರಣೆ, ಜಾಗಂಟಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇವರ ಜವರಿಗೆ ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟಲಾಗು ಉಸಾಂ.

ವಿಳಾಸ—: ಎಸ್. ಯು ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಸುತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಚೌಕಂಬಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬೇಕೋ?

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಧಾತುಗಾಜೆ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಪಂಚಧಾತು, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ ವ ಕರೇಚಿಲೆಯ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾಣಿಪೀಠಗಳೂ ಪ್ರಭಾವಳಿಗಳೂ, ಉತ್ಸವರ ಮುಖಾಟ್ಟಿಗಳೂ, ನಾಗಾಭರಣಗಳೂ, ಕವಚಗಳೂ ವ ಯಾವದೇ ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ದರಕ್ಕೆ ವ ಯೋಗ್ಯ ಜೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು ಬೇಕಾದವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ಬಂದು ದರವಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪತ್ರ —**ನಾರಾಯಣ ಹುನಯ್ಯ ಶೇಟ್,**
ಗುಡಗಾರ, ಗುಜಿರಗಲ್ಲಿ, ಕುಮಟಾ.
(ಉ. ಕಾನಡಾ.)

printed and published by Krishnaras Koshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press Kumta

R. g. No B. 1270

Thursday, December 21st 1922.

ವರ್ಷ ೭.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಸಂಚಿಕೆ ೧೧.

ಪತ್ರಜ ವಗರಣೆ:-

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂಪಾಯಿ 2-4-0.
ಮನೆಯಾಡಕರಿಯಂದ ರೂ. 3-0-0.
ವ್ಹಿ. ಪಿ. ಯಂಪಿವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ 3-2-0.
೦೮ ಸಂಚಿಕೆಗೆ 0-1 0.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ:-

ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಕೂಲ್ ಮ್ಯಾಸ್ಟರ(೧೫ ಎಮ್‌ಆಡ್ಡ) ಅ ಸೂಲುಗಳ ವರೆಗೆ ರೂ. 1-0-0. ಅನಂತ್ಯ ಪ್ರತಿಸಾಲಿಗೆ 0-2-0. ಹಿಡಿಂಗವ ಸೂಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಡರಿಬಸಬೇ ಆ ಮನ ದಿಂದ ಅಷ್ಟುಸೂಲುಗಳು ಹಿಡಿ ಯಲ್ಪಡುವವು.

ಇತರ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಒಗ್ಗೆ ಪತ್ರಕ್ಕರ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು

ಪರಪತಿಹಿತಕರ್ತಾ ದ್ವೇಷ್ಟಾ ವಾಪಿ ಲೋಕೇ ಜನಪದಹಿತಕರ್ತಾ ಸ್ತುತ್ಯತೇ ಗಾರ್ಗವೇಣ್ಯೈ:।
ಇತಿ ಮಹತಿ ವಿರೋಧೇ ವರ್ತಮಾನೇ ಸಮಾನೇ ನೃಪತಿಜನಪದಾನಾಂ ತುಲ್ಯಮಃ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾ ॥

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಡುವದು.

(. ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೧ ಮಾಹ' ಡಿಸಂಬರ ಸನ್ ೧೯೨೨ ನೇ ಇಸವಿ.)

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ರಹಿವಾಶಾಸ ಜ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಚಿ ಹವಾ ತ್ಯಾಪ್ರಮಾಣೆಚ ಹೆ ಔಷಧ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಾತೀಲ ಲೋಕಾಸ ಜ್ಯಾಸ್ತ ಫಾಯದೇಶೀರ ಆಹೆ,

ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ- ದೀಡ ರತಲಚಿ ಕಿಂಮತ ೪ ರುಪಯೆ;

ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧೆ

ಸರ್ದಿ ಖತಲವಿಣಾರೆ,
ಭೂಕ ಬಾದವಿಣಾರೆ,
ಶೌಚ್ಯಾಸ ಸಾಫ ಕರಣಾರೆ,
ಕ್ಷೀಣ ಆಣಣಾರೆ,
ಶಕ್ತಿ ದೇಣಾರೆ,
ತೇಜಸ್ವೀಪಣಾ ಆಣಣಾರೆ,

ವಿಶ್ವಾಸ ರುಚಿಕರ.

ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಮಾಗವಾ,

ಸಂಡು ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ ವರ್ಕ್ಸ ಲಿಮಿಟೆಡ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೩

ಫ್ಲೈರೆ ಮಾಡಿರಿ ! ಫ್ಲೈರ ಮಾಡಿರಿ !!

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ!

ಬಗ್ಗೋಣಿ ರಾಮಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ರುದ್ಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ

ಪಂಚಾಂಗವು ಸೀಗನೇ ತಯಾರಾಗುವದು.

ಡಿಸಂಬರ ೨೫ ರೊಳಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ರೂಪಾ ೧೧॥.

ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೧೨॥ ರೂಪ್ಯಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರ— ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಕೇಣವಿ, ಹಗಡೆಕರ.
ಮಾಲಕ,
ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ.

HANDSPUN & HANDWOVEN

KHADDAR!!!

Our Fresh arrivals :-
Coating "Kasmir" fashion.
Shirting " American " design.
Towels " Persian " pattern.
Upper cloths thread bordered "Mahatma Gandhi", " Bharat Mata " etc Dhoties required lengths & wadths.

MYSORE SOAPS !!!

HIGHLY SCENTED, HARD DURABLE, SANDAL, GULAB, JASMINE & EAU-DE-COLOGNE etc.

Apply to, **V. C. MAHALE,**
Vyapar Seva Bhuvan,
Honavar. (N Kanara.)

"ಸುಧಾರಕ."

ಎಂಬ ಹೊಸ ಮಾಸಪಿಯ ಸ್ವೈನ್ಯಾಸಿಕ ಪತ್ರವು! ಪ್ರಟ ಆಲ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಿಂದಾ ಹಾಸಲು ಸಹಿತ ೧-೩-೦; ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ೦-೩-೦.

ಸಂಪಾದಕ:— **ಆರ್. ಕೆ ನ್ಯಾಕ, ಬಿ.ಏ.**

ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತ ನಾಪ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವಿಷಯಗಳು ಬರುವವು. ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ ಹೊರತು ಜೆರೆ ತಿಳಿಯದು. ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನಾದರೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆ ನೂಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಬೇಕಾದವರು ಕಡವಾ ದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು.

ವೆ. ಪ. ಗಾಂವಕರ,
ಸುಧಾರಕನ ಪ್ರಕಾಶಕರು, ತೊರ್ಕೆ.
ಪೋಸ್ಟ್‌ಸಾಣಕಟ್ಟಾ. (ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.)

ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ

ಯಾತ್ರಸ್ಥರು

ವೇದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಣೇಶ ದೀಕ್ಷಿತ, ಹುಗಾಣ ಘಾಟ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣ, ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಬರಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

1923ನೇ ಇಸವಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿಯ ತಿದ್ದಿದ ಆವೃತ್ತಿಗಳು ಹೊಸ ಸಾಲಿನ ಬಾಬುತು ಬೇಗನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವವು. ಬೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರಗಳನ್ನು ಮುಂಜೆತವಾಗಿ ರಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಕಕ್ಕದ್ದು.

ದಿ. ನ್ಯೂ ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಎಲ್ಲ ತರಹ ಜ್ವರಗಳ ಮೇಲೆ ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಫೆಬ್ರೋಲೀನ.

ಮಲೇರಿಯಾ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಶೈತ್ಯ, ಜಂಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೂಷಿತ ಹವೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾದಾ ವಿಷಾರೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಜ್ವರಗಳೂ, ಇನಫ್ಲುಎಂಝಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ ಕ್ವಿನ್ಯಾನದ ಸುಸ್ವರಿಣಾಮರಹಿತ ಕೇವಲ ತನಸ್ವತಿಯು ಈ ಮಮ್ಮ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಅಶಕ್ತತೆಯಾಗದೆ, ಬೆವರು ಬಂದು ಜ್ವರ ಇಳಿಯುತ್ತಪೆ ಹಾಗು ರೋಗಿಯು ಸ್ಥರಿತ ಪಾಸಿಬಹಾಗುತ್ತಾನೆ.

೬ ಔಸ ಬಾಟ್ಲಿ ಕೆಂವ.೪ ರೂ. ೧-೦-೦.

ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳು, ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ, ಕುಮಾರಿ ಆಸವ, ಉಚ್ಚ ಪ್ರತಿಮಾ ಕೋಲನ ವೈಟರ, ಲವಿಂಡರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸುಮಗ್ರಿಗಳು ಅಲೆಂಬಿಕದ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವ. ಮಾರಾ ಕೆಟಲಾಗು ತರಿಸಿ.

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ನಂ. ೫೦, ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ, ಮುಂಬಯಿ.

ಅಲೆಂಬಿಕ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ ಕಂ ಲಿಂ
ನಂ. ೫೦ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ ಸ್ಟ್ರೀಟ ಮುಂಬಯಿ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೃದುವಾದ, ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಮೆಯಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಕೇಶವನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ಬಾಂಛಿಸದೊಡ್ಡಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾಪ ಉಪಕಾರಿಯಾದದ್ದೋ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅದು ಸೌಭಾಗ್ಯಾಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಿಳೆ ಪರಕ್ಕರುವನ್ನು ಪತಿಯ ಪುರುಷರಿಗೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅದ್ಭುತ ಆಗತ್ಯದ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮಸ್ತಿಷ್ಕದ ಬೇನೆಯು ತನ್ನಂತಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇದನ್ನು ತೊಡೆಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗುರಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲಾರವು. ಆದರೆ, ಅವು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವವು. ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವೂ ಮೋಹಕವೂ ಆಗಿರುವುದು.

ಈಗಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಬೈ ಮೆರಿಟ್ " ಅಥವಾ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಅನೇಕರು ಗೃಹಸ್ಥರ ಉತ್ಕರ್ಷತೋತ್ರವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ.

ಕ್ರಯ.— ಸೀಸೆಗೆ ರೂಪ್ಯಾ 1-0-0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2-10-0, ವಿಪಿ ಖರ್ಚು 0-14-0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಬ್ಬೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ.)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ, ಕೋಮಲ, ಚಿರಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಯುತ್ಕಮವಾಗಿ ಜನ್ಮಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮದಿಲೆಯ (ಆಲ್ಕೊಹೋಲ್) ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲವು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಬ್ಬೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ತಟಿಳುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ನೈರ್ಗಿಕವಾದೊಂದು ಪ್ರಭ್ಪವಾರಿಯೆಯು ಆರಿಭಿಂತಾಗುವುದು. ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವು ಹೇಗೂ ಇರಲಿ, ಈ ಒಬ್ಬೋದಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-8-0, 1 ಡ್ರಾಮಿನ (ಮಿಡಿಯಂ) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0, ೪ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2-0-0. ಅಂಚೆಯ ಪೆಟ್ಟಿ ಬೇರೆ 0-4-0

ಒಬ್ಬೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0.

Address - **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**
16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಒಂದೇ ಮೂಲಿ ! ತಾಜಾ ಕಲ್ಮಿ !! ಕ್ಷಣೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ!!!

ಒಮ್ಮೆಗೆಲಾದರೂ ಅನುಭವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಬೇಡಿರಿ.

ತಾರುಣ್ಯ ಸಂಜೀವನಿ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಕುಕ್ಷಧಾತುವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಹರ್ಷಯುಕ್ತ ಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ರಿನೇ ರಿನೇ ಕೀರದ ಜರತರವನ್ನೂ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ದೂರಪಡಿಸಿ ಆಯುದಾರೋಗ್ಯವನ್ನೂ, ರತಿಲ್ಲಿ ಮೆಗ್ಗಳವಾದ ಕಾತೂಹಲವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ತಿಯ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ, ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ಕೃಪ್ತಿದನ್ನೂ, ಸೌಖ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸಿನ ದೈಜಡತೆಯನ್ನೂ ಯೌವ್ವನದ ಕಳೆಯನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿ ಮುದಿತನವನ್ನುಸೀಗಿ ಬಲವತ್ತು ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಜಗಬುಗೆಯ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವದು. ಜೀರ್ಣ ಜ್ವರ, ಮಂತ್ರಾಗ್ನಿ, ಕುಕ್ಷಸ್ಯೂವ, ಅಮಶಂಕ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡದೇ ನಾಶಮಾಡುವದು ಇದು ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಆತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧವಾಗಿಯೂ, ದೇಕಕಾಲಗಳಿಂದ್ಯೂ, ಅತ್ಯಾಹಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೂ, ದೇಪಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೂ, ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವ ಬಲತ್ಕಾರದ ಹಸ್ತಪೈರ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಅತಿವಿಷಯೋಪಭೋಗದಿಂದಲೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ಥಿಲಿಲ್ಯವು, ಕಿಳುವು, ನಿಸ್ತೇಜವು ಆಗಿ ಯಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಖಲನವಾಗುವದು ಬಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ. ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೀರ ಹ್ರೀಣತೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಆರುಚಿ, ದೃಷ್ಟಿನಾಂಧ್ಯ, ಬೆನ್ನೆಲುಬಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋವು, ಮೈಬಿಸುವು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನ ಆವೃ, ಮರುವು ಮತ್ತು ಕೀರದ ಹಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಖೇತನ ಇಂದಿ ಹೋಗುವದು, ಇವೆಲ್ಲವು ಗೆಳಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣವೆಂತಿರುವದು. ೩೦ ಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆ ಗಿಕ್ಕೆ ರೂ. ೧॥. ನಂ ೧. ನಂ ೩. ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತು ಒಂಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆಗೆಗೆ ರೂ. ೩ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ

ಎಮ್. ಜಿ. ಭಾಗ್ವತ್, ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್ಸ್,
ಕಕ್ಕಿ (ಕೆರರಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

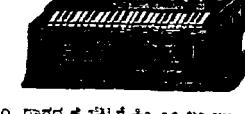

೧. ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೭೦, ೪೦, ೩೫, ೫೦, ೬೦ ರೂ. " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೨೫, ೨೫, ೧೪೦, ೧೬೦ ೩. ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ ೧೬, ೧೫, ೧೮, ೫೦. ೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮು ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ ೧೦, ತಬಲೆಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ. ೧೫ ಆ.

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬಗೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆ ನೆ

ವತ್ತಿವ್ಯವಹಾರ ಮರಾತಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಇಂಗ್ರಜಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು.

ವತ್ತ :- **ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ,** ನಂ ೩೬೨
ಕಾಳಬಾದೇವಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ

ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಡ ಜಾರ್ಜರು ನಡಿಸಿದ ಹಾವಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಕೂರ ತುರ್ಕನು ಮಿ॥ ಲ್ಯಾಡ ಜಾರ್ಜರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವು:—

ಲ್ಯಾಡ ಜಾರ್ಜರೇ, ನೀವು ದೇವರಿಗೆ ಅಂಜ ಬೇಕೂ ನಡತೆಯಿನ್ನಿಕಿರಿ. ಜನರಿಗೆ ಜಗಳ ಹಚ್ಚಿಪದನ್ನು ಬಿಡಿರಿ ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮವು ನೆಟ್ಟಗಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಏನ್ ಗಿಂಗಿಸ್ ರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸುಳ್ಳು ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ವಿಲ್‌ಸನ್ನರು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರು, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿನಮೇಲಿಂದಲೇ ತುರ್ಕರು ಆಗ್ಗೆ ಕತ್ತಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ನೀವು "ಗ್ಲಾಡಸ್ಟನ್" ನ ಪಿಟ್ಟಮೆಂಬುದು ಆವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರ್ದಿಲ್ಲ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ದಲ್ಲಿದ್ದ ತುರ್ಕರ ಮೇಲೆ ಜೋಗಲಿಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಆವರು ತುರ್ಕರನ್ನು ಹೊ ತೆಮು, ಸುಲಿದರು ಇಡೆಗೆ ಗ್ರೀಕರ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಳಯಿಎವದಕ್ಕೂ ನೀವೇ ಕಾರಣರಾದಿರಿ ಇದೆನ್ನೆಲ್ಲ ನೋ ಪ್ರತಿದ್ದರೂ ನೋಡದವರಂತೆ ಕುಳಿತಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಯಾವಾಗ ಲೂ ಕೊಳ್ಳೆಯನ್ನಿಡುವದು ಇದೇನು ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವು?

ತುರ್ಕ ಜನರು ಸತ್ತವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಆವರ ಪ್ರೇತ ಶವನ್ನು ಳಗೆ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಪಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸತ್ಪದ ಇಡೆಗೆ ಎಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರೂ ನೀವು ಮೇಲೆ ತಿರುವಿರಿ ಗ್ರೀಸಿದ ಸೈ ಹಾನ ಬಲಸುಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರ ಫಲವು ಈಗೇನಾಯಿತು? ನಿಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಮಾರ ಪಾತಾಳಿಕ್ಕೆ ಹ ತ್ತಿದವೆ. ನೀವೆ ತುರ್ಕರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿಜವನ್ನು ಕಾ ರುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಂಜೀವನವು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸುಳ್ಳು ಬೈಲಿಗೆ ಬಂದಿ., ತು ರ್ಕರ ಕೀರ್ತಿಯು ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿತು.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಯುನಾನ (ಗ್ರೀಸ) ಸೈನ್ಯವು ಅವಸ್ಥೆಯೇನಾಯಿತು? ತುರ್ಕರ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಅನು ಗ್ರಹವಾಗಿ ಆವರ ಕತ್ತಿಯು ಪ್ರಖರವಾಯಿತು, ಸತ್ಯದ ಮಿಂಚು ಹೊಳೆಯಿತು, ಧಿಕ್ಕಾರದ ವೇಷವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸುರಿಯಹತ್ತಿತು ಆಪಾರವು, ಹುಡುಗರು, ಹಂ ಗಸರು, ವಿಧವೆಯರು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಆಳುತ್ತಿದರು ಆವರಿಗೆ ಆನ್ನ, ನೀರು ಸಹ ಸಿಗುವದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆ. ನೆಲವೂ, ಆಕಾಶವೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮರೆದವೆ, ಹಾಡಿಹರ ಸುತ್ತಿರುವವು, ಇವ್ವಾದೆರೂ, ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತೆರೆ ದುಲಿಲ್ಲವು.

ನಿಮ್ಮ ಗರ್ವದ ನಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಈಗಾದರೂ ನೀವು ಎಚ್ಚರಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವಿ ತಿಳಿ ದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನೀವು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸುಳ್ಳು ಹೇ ಳುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಜನರ ಮೇಲೆ ದುರ್ವಿಮಿತ್ಯ ಹೊರಿಸು ವದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಮುಂದೇ ಹೋಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇನಿಕರ ಬ ರುವದು. ಹೇಗಂಗಟ್ಟಿನ ಕೊರತನ, ರಾಂಬೋರ್ಡನ ಕೈಚೆಲಾಯಿ, ಲಾರ್ಡ ಕರ್ಜನನ ಧೈರ್ಯ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ, "ಜಲ ಸರ್ಗ—ಭೂವರ್ಗಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯ ಹೋರಿ ದ್ದರೆ ತುರ್ಕರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಜಗ ತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿತ್ತು" ಎಂದು ನೀವು ಹಾತುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಜಾರ್ಜರೇ, ಕೇಗೆ; ನಿಮ್ಮ ಸುಳ್ಳು ಮಾತುಗಳೆಂದ ಯಾರೂ ಹಾನಿಯನ್ನು ಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಲ್ಲರಾರು. ಜಗತ್ತಿನೆಳಗಿನ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಕಿಸ್ಟರ ಉಪಕಾರ ಮನ್ನಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಫ್ರಾನ್ಸ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದ ತೂಕದಿನಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಆವರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಪಾತ್ರ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರೆ. ವೇಸಿಸ್, ಸಂಂಕೇರ, ಪೊಪಕಾರ ಪ್ರೆಂಚ್ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳ ಮೇಲೆ ತುರ್ಕರ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದಿರೆ, ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಒಬ್ಬಂಪ ದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಿಸಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಎಷ್ಟು ಹೀಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಾದರೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದ ಈ ಜನರ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನೀವು ಸ್ಮರಿಸ ಕಕ್ಕುದ್ದು.

ತುರ್ಕರು ಸ್ಮರ್ನಾದ ಮೇಲೆ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆದು ದಾರ್ದಾನೆಲ್ಲರ ವೆಲೆ ಸ್ವಾರ ಮಾಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯೊಳಗಿನ ಖಣಜದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿತು. ಒಂದು ಇಡೆಗೆ ಜನರಲ್ ಹೇರಿಂಗಟನನು ಮುನ್ಸಿಫಾ ಕೆಮಾಲ ಪಾಶಾ ಇವರಿಗೆ ಸನಿಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದನು; ಮತ್ತೊಂದು ಇಡೆಗೆ ಲಾರ್ಡ ಕರ್ಜುನರು ಫ್ರಾನ್ಸಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಲ್ಲದೆ ಹಿಪಾಡಹತ್ತಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೇ ಡಾಪಯ ಮಾತಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಫ್ರೆಂಚರು ಜನರಲ್ ಬಲಿಯಿತ ಇವ ನನ್ನು ಕೇಮಾಲ ಪಾಶಾರವರ ಇಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರು ಆವ ರೀರ್ವರ ನಡುನೆ ಆವ ಸಂಭಾಷಣವನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಲಿ ಲ್ಲವೇ? ಕೇಗೆರಿದ್ದರೆ ಆವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಳಿರಿ:—

ಜನರಲ್ ಒಲಿವೆ—"ಬಹಾದ್ದೂರ ಕೆಮಾಲ ಪಾಶಾ ರವರೇ, ನೀವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ದಂಡನ್ನು ಬೆ ರೆ ಇಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ತಕ್ಷಣವಾಗಿರಿ. ಆವರ ಸಂಗತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಸುವೆನು. ನಿಮಗೆ ರೈಲು ಆದರಾನ, ಕಾನ್ಸಟಾನೋಪಲ್ ವಗೈರೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು."

ಮುಸ್ತಫಾ ಕೆಮಾಲ ಪಾಶಾ—"ನೀವು ಯಾರ ಇಡೆ ಯಿಂದ ಈ ಕರಾರಿ ಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಿರಿ? ಬಂದುವೇಳೆ ಫ್ರಾನ್ಸವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಆವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವೆನು ಫ್ರಾನ್ಸರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ರೂಢಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿ ದೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಾಸ್ತವದವರ ಇಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಮಾತು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಗಿಯಿಲ್ಲ—ನಿಮ್ಮಮಂತಿಗಳಿ ಯ ಸುಳ್ಳು ಮಾತು, ಸುಳ್ಳು ರಾಜೀಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಕಿರಿ ಯರಿದ್ದಿರುವದು."

"ತುರ್ಕರು ದಾರ್ದಾನೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ್ಗೆ ತುರ್ಕರ ದಂಡು ಇಂಗ್ಲೀಪರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿ ತ್ತು. ತುರ್ಕೀ ಲಪ್ಪದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ತುಕಡಿಯು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಗೋಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಹತ್ತಿತು. ಆವರು ಕೆಲವು ಕಿಲ್ಲೆ (ಜೆಕ್ಕ ವೊರೇಜವು) ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದರು. ನಿಮ್ಮ ಲಪ್ಪರವರು ಬಿಳೇ ನಿಶಾನೆಯನ್ನು ಮೇ ಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಹತ್ತಿದರು ನೋರ ಬಳಗಿನಿಕೊಂಡು ಹೋ ಡಹತ್ತಿದರು. ಹಮ್ಮ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರು. ಹೋ ಳದೇ, ಕೇಳದೇ ತುರ್ಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಇಂಥ ಲಪ್ಪರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀವು ತುರ್ಕರ ಕೂಡ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ? ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಮೋದೆಯೇ? ಮೇಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಲಪ್ಪರದ ಮಾತು ಬಕಪ್ಪರ, ತಾಜ, ಸರಂಜನ, ಜಂಗಲ ಕೋನಿ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವೇ ಆಯಿತು. 'ಅನಾಮಧೇಯ' ದ ಹತ್ತರ ಮುನ್ಸುಫಾ ಕೆಮಾಲ ಪಾಶಾನು ನಿಮ್ಮ ಒಂ ನಾವಿರ ಜನರನ್ನು ಕೊಡೆಮ ಹೇಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನೆಂಬದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೋ? ಇದನ್ನು ನೀವು ಮರೆತಿ ದ್ದರೆ ಸರ ಕಾಮಿಲ್ಟನ್ ಇವರ ಭಾಷಣದ ಇಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಿರಿ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹಾನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ

ತುರ್ಕರು ನಿಮಗೆ ಎಂದೆಂದೂ ಅಂಜರು. ನೀವೇ, ನಿಮ್ಮ ಸೈಹಿಕರೂ ಕೂಡಿ ತುರ್ಕರಿಗೆ ಬಂದುತರದ ಆಂ ಹಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ರಾಜೀ ಮಾಡಿರಿ ಕೊಡಿರಿ. ತುರ್ಕರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಫ್ರಾನ್ಸರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಡವ, ಆವರ ಮನ ಸ್ಸು ಶಾಂತತೆಯು ಒಬ್ಬಂದದ ಇಡೆಗೆ ಆರಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಕುಸ್ತುವ ತನೇ ಹಾಗು ಗ್ರೀಸ ಇವು ಗಳಂತೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂ ದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಡಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಕೇವಲ ಕಥೆ-ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿದೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದವುಗಳಾಗಿರುವವು ಇದನ್ನು ತು ರ್ಕರೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಜನರೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿ ತಿರುವರು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಸಾವ ಕಾಶವಾಗಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವರೆಂದು ನನ್ನ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಇಷ್ಟಿರಿದ್ದರೆ, ಮರೀನು ನಿಮ್ಮ ಜವಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಹಗಂ ದಂತೆ ನೋಡುತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವದೆಂಬವನ್ನು ನಾನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತನೆ."

—ನವೀನ ಭಾರತ.

ಶ್ರೀ. ಕಾಶೀ ಮಹಾಧೀಶರ ವಿಜಯ!

ಮದ್ರಾಸ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಇತ್ಯರ್ಥ.

ಹೈಕೋರ್ಟ ಜಡ್ಡಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ರಮೇಶಂ ಇವ ರೂ, ಮಿ. ಪಿಲ್ಲ್‌ಸ್ಟಿಲ್ಲ್ಡರವರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ತೀ ರ್ಪುಗಳನ್ನೇ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾದ ರೂ, ಅಧಿಪ್ರಾಯವು ಇಬ್ಬರದೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರು ವುದು. ಮತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತಾಧಿಪತ್ಯ ಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿದರ್ಶನ. ಜಡ್ಡಿಗಳು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರುವರು.—

"ಸವಾಜದ ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ರಾ ಯಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಇಜ್ಜೀ ಇದೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ರಾಯಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ; ಶಾಶ್ವತವಾದ ರಾಯಸ ವನ್ನೇ ಬೇಗನೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು" ಎಂಬೀ ಕಲಕೋರ್ಟುಗಳ ಅಧಿಪ್ರಾಯವು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ. ಆರ್ಚಕ್ ಶ್ರೀಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಸದಬಿಯಾಲ್ಲರುವವರಿ ಗೆ "ಕರ್ತವ್ಯ" ವೇನೆಂದು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಬಲಿಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೇನೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಈ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ರಾಯಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾ ದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಗಳವರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಕಿರ್ಮಾನವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೈಲಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಇದ್ದಾರಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸಡ್ಡೆ ಯನ್ನು ತೋರಿರುವದೇನೂ ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಗಳಂತಹವರ ಈ ಪರಿಯ ಕಾರ್ಯೋತ್ಸಾಹವು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸವಾಜಕ್ಕೆ ಬಹು ಕಣಿಜನೆಂದು ಬೋಧೆಯಾದರೂ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಅಪಹಾಸ್ಯವು ವೆಂದೂ ತೋರಿಬಂದರೂ, ಶ್ರೀಗಳ ಮುಂದೆ ಸವಾ ಜವು ತಲೆಬಾಗುವಷ್ಟು ಕಾಲ್ ಸವಾಜ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಗಳೂ, ಸಾವಾನ್ಯ ಜನರೂ ಶ್ರೀಗಳವರನ್ನು ಪುರುಷ ರಿಳುವಷ್ಟು ಕಾಲ, ಮತಾಧಿಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಕರಷ್ಟೆಗಲ ಅಧಿ ಕಾರವು ಶ್ರೀಗಳನ್ನೇ ಕೂಡಿದ್ದು, ಅವರು ಅನನ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಾದರೂ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವೇ ಸರಿ. ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯಾವ ಸಮಾ ಜವೇ ಆಗಲಿ; ತನ್ನ ನವೀನ ಅಧಿನಿರ್ವ್ಯಾಯನಂತೆಯೇ ಶ್ರೀಗಳೂ ಮಹಾ ಜನರೂ ಆಚರಿಸಿ ಬರಬೇಕೆನ್ನುವ ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಇಂಥವರನ್ನು " ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವ ಹರಣೆ" ಗಳೆಂದು ಬೆದರಿಸಿದರೂ ಫಲವಿಲ್ಲ ರಾ। ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹಿಂನೆಯಾಗಿದೆ. ಒ ಪ್ಪಿಗೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ಸವಾಜದ ಕಟ್ಟನ ದೊಷವೇ ತನ್ನನ್ನು ದಂಡಿಸಿದೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಸವಾಜದಲ್ಲಿ ಸು ಧಾರಣೆಗಳು ಬರುವಂತೆ ರಾ। ಪ್ರಭುಗಳುತಹವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಹಿಂಸೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಗಳನ್ನು ದೂರು ವದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

—ಕಂದೀರವ.

.ಶ್ರೀ ವ್ರಜಕಿಶೋರ ಪ್ರಸಾದ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಲ್ಪ ಪರಿಚಯ.

ಬಾಬು ವ್ರಜಕಿಶೋರ ಪ್ರಸಾದರವರು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮುಂದಾಳುಗರು. ಚಂದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತ ಪ್ರಸಾದರವರು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿರುವರು. ದಂಭ್ರಾಂಗಾದಲ್ಲಿ ವ್ರಜಕಿಶೋರರವರು ವಕೀಲಿಯನ್ನು ರಭಸದಿಂದ ನಡಿಸಿದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸಹಯೋಗವು ಬನ್ನವನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಅವರ ವಕೀಲಿಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆಯ ಕಂಕಣವನ್ನು ಧರಿಸಿದರು. ವ್ರಜಕಿಶೋರರವರು ಹಲವೆ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಿಂಗಾಲ-ಬಿಹಾರ-ಒರಿಸಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸದ್ಭಾಸದರೆ ದ್ದರು. ಈಗಂತು ಅವರು ಲೋಕಪ್ರಿಯರಾಗಿರುವರು. ವ್ರಜೆಗರು ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಒಂದು ವ್ರಜಕಿಶೋರ ಸ್ಮಾರಕ ಫಂಡನ್ನು ವಿರ್ಪಡಿಸಿರುವರು. ಇಂಥ ಸರ್ವ ಪರಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಪುರುಷರು ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದು ಭಾರತೀಯರ ಭಾಗ್ಯವು !

ಶ್ರೀ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಹನೀಯರೇ,

ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಹವು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ನಡಿಸಿರುವ ಜಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಕಳ್ಯವಾಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಬಲ್ಲಿರಿ. ಈ ಚಳವಳಿಯು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಹುದೆಂಬ ಲಕ್ಷಣವಂತೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಿರುಸಾಗಿ ಹಿಂದಲೂ ಕರ್ತೃತ್ವದಿಂದಲೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸದೆ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತೋರದಿರದು. ಹೀಗೆ ಅತೀ ಭಗತ್ಸಂಬದಲ್ಲಿ ಈ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಡಿ ಇಡುತ್ತಿರಲು ಕರ್ನಾಟಕವಾದರೂ ಈ ಸತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿತ್ತ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಕ್ಕೆವೆಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆದೊಳಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯು ಆಂತರಂಗದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನರ ಸ್ಪಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಗಣ್ಯವರ್ಷಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಬಹುಶರವಾಗಿ ಸಾಗಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇದೇ ಕ್ರಮವು ಇದೇ ವೇಗದಿಗೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಸಾಗುವದು ಅನೇಕ ಅಡಚಣಿಗಳ ನಿವಾರಕ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೆದರಿಕೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಸ ಚಳವಳಿಯನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಕೈಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸುವ ದೇಶನೇವಕರದೊಂದು ಗುಂಪು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಪ್ತಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಧಿಯ ವಲ್ಲವೆಂಬದರಿಂದ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ದೇಶಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಯೋಗ್ಯ ಜನರ ಜೀವನಾರ್ಥವು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಧನಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ " ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇವಕಸಂಘ" ವೆಂಬದೊಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಜಯ ದಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವು ನನಗೂ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಜನ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಹೊಳೆದಿರುವದು.

೨. ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿಸುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗುವಂತೆ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ೧ ಆನ್ಗಡ ದೈನಿಕ ಪತ್ರವು, ೧ ಇಂಗ್ಲಿಷ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯೂ, ೧-೨ ಮಾಸಿಕತ್ರೈಮಾಸಿಕಗಳೂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಬೀಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯ ಇತರ ಮಜ್ಜಿಯಜಿ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಣಾ ಪ್ರಕಾಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಧನದ ಮುದ್ರಣಾಲಯವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಜನರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಬೇಕಾಗುವದೆಂಬ ನಿಚಾರವು ನಮಗೆ ಸಾಜಿತವಾಗಿಸ.

೩ ಬರುವ ಅಂದರೆ ೧೯೩೩ ನೇ ಇಸವಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಚಾರವು ನಮಗೆಳಿಗೆ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ

೪. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೂರು ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿತ ಸಂಬಂಧವು ಅಡಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳ ವಿಕಸ್ಯಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನಾಗಲೇ ಈ ಮಾದರಿಯ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದುದ್ದಿಲ್ಲ ಸೇರಬಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿರುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಒರೆದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾಗ. ಇತರರ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

(೧) ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಘಟಿಂಪ್ರದೆಯಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬೇಕೆಂದು ತೋರುವದೋ ?

(೨) ಬೇಕೆಂದು ತೋರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವಿಧಾನವೇನು ? ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಕೂಡಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಅದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಸಾಗಬೇಕು ? ಜನರು ಯಾವ ತರಗತಿಯವರಾಬೇಕು ?

(೩) ಈ ಸಂಸ್ಥೆಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರು ದೊರೆಯಬಹುದು ?

(೪) ದೈನಿಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಮತ್ತು ತಾಪತ್ರಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

(೫) ಸ ಭೆಸ್ಥಾ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಿಗಳೂ ಒಂದೇ ವಿಧಾಯಕ ಮುಂಡಳಿಂದ ನಡೆಯುವದು ಯೋಗ್ಯವೋ ? ಬೇರೆ ನಡೆಯುವದು ಇಷ್ಟವೋ ?

(೬) ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಧನ ಸಾಮಾಯವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನೂ ತಾವು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಬಹುದು ?

(೭) ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗುವಂಥ ದೈನಿಕ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಮುಂತಾದ ಹಾಗೆಯೇ ಬಾಡಿ ಪ್ರಸಾರ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಸಾಗಿದ ನಂತರ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಲಾಭದಿಪ್ಪೆಯೇ ಚಳವಳಿಯ ಕೆಲಸವು ಸುಸೂತ್ರ ಸಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ವಾಗಬಹುದೇ ಹ್ಯಾಗೆ ?

(೮) ೩ ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ನ್ನಾಗಲೀ ಆ ಮಾದರಿಯ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯ ಪ್ರಸಾರವನ್ನಪ್ಪೆಲ ಸಪ್ಪೆಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಈ ಕೆಲಸವು ನಿರಂತರ ಸಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?

(೯) ಸಂಘಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಮುಂತಾಸವುಗಳು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರ್ಪು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

(೧೦) ೧೯೩೩ ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಆಮಂತ್ರಿಸುವದಾದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಬಹುದು ?

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗುವಂಥ ಈ ಮಾದರಿಯ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದೂ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಈ ಗಾರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಲ್ಲಿರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಿನ್ನಹವನ್ನು ನನ್ನ ಮಕ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ವತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದದರಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮದಿಯ ಪ್ರಮುಖರೊಂದಿಗೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರಯಪಿಟ್ಟು ಚರ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಹನಗಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವದಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗ ವಂತೆ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಿಂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಕೃತ ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನದ ಯಶಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಎರೇತಾ ಜೈಲಿನಿಂದ ಈವತ್ತೇ ವಿಜಾಗೆಯಿಂ ಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರ ವತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಂದಿಸ್ಥೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತವ.ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಂಡ ಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮ್ಮತವಾದ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ,

ಧಾರವಾಡ. } ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾರಾಯಣ
ತಾ. ೧೫-೧೨-೩೩. } ಜೋಶಿ.

ತುರ್ಕ ತಹದ ಶರ್ಪಗಳು.

ಲೀಸೇನದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವಾರ ಮಿತ್ರಸಂಘಿದವರು ಒಸ್ಪಂದನ ಕರ್ಚುಗಳನ್ನು ಜಾಹೀರ ಮಾಡಿರುವರು. ರಾಜಾ ಸೆಲಿಳ ಹಾಗೂ ಬಾಸಫೋರಸ್ ಈ ಸಮುದ್ರಧುನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನಿಡಬಾರದು. ಮಿಶ್ರಸಂಘದವರೂ ಇಡಬಾರದು ಮಿ. ತರ್ಕಸ್ಥಾನದವರೂ ಇಡಬಾರದು. ಈಗಿದ್ದ ಕೋಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶಗಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಮುದ್ರಧುನಿಗಳ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಮೋರಾ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿನ ದ್ವೀಪಗಳೂ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವವು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪರವಾನಗಿ ಇವೆ. ಈ ಸಮುದ್ರಧುನಿಗಳೊಂದಿ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಮೋರಾ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಪಡಗುದಕ್ಕೆ, ಯುದ್ಧದ ಪಡಗುದಕ್ಕೆಗಳ ಶಾಂತತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠಾಂಕಿತವಾಗಿ ಆಷ್ಟಾಡಗೊಡ ಬೇಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೈನ್ಯರಹಿತ ಪಡಿಪಡಿಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮೇರ್ಪಟ್ಟಾರನಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಂಡ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇಟಲಿ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಜಪಾನ, ಗ್ರೀಸ, ನರ್ವೆ ಯಾ, ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ, ರೋಮಾನಿಯಾ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಂದು ಕಾಮೀನವುಳ್ಳ ಸೇನಿಯ ಸಲ್ಲಡುವದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಿತ್ರಸಂಘದವರ ಸೂಚನೆಯಿದೆ.

ಅರ್ಜುನ ಬೋರೆಗೆ ಜೋಜೆಗೆ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಇಸ್ಮಿಕ ಪಾಶಾರವರು ಉತ್ತರವೈಷ್ಣವರು. ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈ ಸಮುದ್ರ ಧುನಿಗಳನ್ನು ಕಿಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುಕೊಂಬು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ಮಾರ್ಮೋರಾ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಸಮುದ್ರಧುನಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸಗೂಡದು; ಬಾಸ್ಫೊರಸ್ ಸಮುದ್ರಧುನಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿದ್ದರೆ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಕಾನ್ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್ ನಗರವು ನಿಷ್ಠಾಧಾಯಿಗುತ್ತದೆ. ಕಪ್ಪು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯುದ್ಧ ನೌಕೆಗಳು ನಿಷ್ಠಾಂಕಿತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲು ಬಿಡುವದರಿಂದ ತುರ್ಕಸ್ಥಾನ ರಾಜಧಾನಿಯು ಕಾಗೂ ಸಮುದ್ರ-ಧುನಿಗಳ ನೆರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೈನ್ಯರಹಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಪಾಯರಹಿತವಾಗುವದು. ಸಮುದ್ರದಿನಿಗಳ ಹೊರಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯೂಹಗಳನ್ನು ತುರ್ಕಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು' ಎಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪಾಶಾರವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಯನ್ನೊಂದಿನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸಿದರು.

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಯರೋಪಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಹಾಸಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನಿಯಲು ಸರಕಾರವು ಕೊಟ್ಟ ಪರವಾನಗಿಯು ರದ್ದಾದ್ದರಿಂದ ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ಸಹಕಾರವರು ಪ್ಯೂಷ್ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವರು. ಪರವಾನಗಿ ರದ್ದಾಯಿತೆಂದು ಸುದ್ದಿಯು ಪಂಡಿತಜಿ ಯವರಿಗೆ ಯರೋಪಾ ಜೈಲಿನ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಟರ ವರು ತಂತಿಯಿಂದ ತಿಳಿಸಿದರು.

— ಜಪಾನಮೊಳಗಿನ ಕಿಯೋಟೋ ಎಂಬಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಭೂಕಂಪವಾಯಿತು. ೩೩ ಮಂದಿ ಮಡಿದರು. ೨೨ ಜನರಿಗೆ ಗಾಯವಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂಪದ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಓಡಹತ್ತಿರುವರು. ಬಂಡೆಗಲ್ಲ ಎಂಬ ಪರ್ವತವು ಉರುಬುತ್ತಲಿದೆ.

— ಸಾವಧ್ರುಷ್ಟ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿಲೋನ, ಜಬ್ಬಾಲ್ಪುರ ಮೊದಲಾದ ೪ ವಸಾಹತುಗಳು ಪ್ರವೇಶಗೊಳ್ಳಲಾರದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವರು. ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಗೊಂಡರೆ ತಮಗೇನೂ ಲಾಭಮಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಅವುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವಂತೆ! ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪವೇಶಗೊಳ್ಳಲು ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವದಿದೆ.

— ನವಂಬರ ತಿಂಗಳಾಂತ್ಯದ ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಆಯಾತ-ನಿರ್ಗತ ವ್ಯಾಪಾರದ ಲೆಕ್ಕವು ಪ್ರತಿಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಹತ್ತಿದು ಆಮದು ೧೩೫॥ ಲಕ್ಷ ಪವನುಗಳಿಂದ ಇಳಿಯಿತು. ರಫ್ತು ೯ ಲಕ್ಷ ಪವನುಗಳಿಂದ ಇಳಿಯಿತು.

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಯುವರಾಜರ ಆಗಮನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯುರೋಪಿಯನ-ಹಿಂದಿ ನೌಕರರು ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಯುರೋಪಿಯನ-ಹಿಂದಿ ನೌಕರರಿಗೆ ೩೬೦೦೦ ರೂಪ್ಯ ೫೦ ರ ವರೆಗೆ ಭಕ್ಷಿಸು ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಶೇಷ್ಯವರ್ತ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳ ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಭಕ್ಷೀಸು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಣವಿದೆ.

— ಮಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಹಪೂಹರವರು ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವು ಆ ಸಹಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಿಯದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉಮೇದ್ವಾರಿಯಾಗುವದು ಅಕಸ್ಮಾತಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ, ವ್ಯಾಯಸಾಯರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವರೆ ತಿರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸೂಚಿಸಲು ವಿಂಟರಟನ್ನ ಮೊಲಿಗಳು ಇಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಮಾಡಲಾರೆವೆಂದು ನುಡಿದರು. ವೆಜವುಡಸಾಹೇ ಬರಿಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲ ಪ್ರವೇಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಂತರಂಗವು ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೋ ಏನೋ!

— ಕೋ ಮತಾಧೀಕರಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಹಾಯರ್‌ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆನುಕೂಲ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ, ಉಡುಪಿ, ಕೊಳ್ಕೂರಿಗೆ, ಹೆಜಮಾಡಿ, ಮಲ್ಪೆ ಕಾಪು, ಗುರಪುರ, ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪೋತ್ಸವ, ಸಂತರ್ಪಣೆ, ಕ್ರೀಗಳವರ ಭಾವಚಿತ್ರದ ಮೆರವಣಿಗೆ-ಮೊದಲಾದ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಜರಗಿದವು.

—ಸ್ಪಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲದೇ ಕಂಡಾಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿಕ್ಕೆಂದು ತಿರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಿ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವರು.

—ಬಾಡೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯಕ್ರಮ ನೆಲಗಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಮಾರಂಭವು ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಭಿಭಾಯಿ ಪಟೇಲ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲದಾಸ ದೇಸಾಯಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗಲೆ ತಾರೀಖು ೧೩ ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿತು.

—ಮುಂಬಯಿಯ ಗವರ್ನರ ಜೋರ್ಜ ಲೋಯಿಡರರು ನೆರೆಯ ಖರೀಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕಾರರ ಲೈನು ಆಸಾವರೂಪ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಲಪ್ಪಿತ್ತಿನ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ರೂಪಾಯಿ ೩೦೦೦೦ ವೆಚ್ಚವಾದವೆಂದು ಶ್ರೀ ಜಬ್ಬೇರ್ಜಿ ಫ್ರಾನುಜೆ ಭರೂಚಾರವರು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿರೆ.

—ನೇಕ ನಾಮಧಾರಿ ಖಿಸ್ತುಗಳು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಕಾನಡಾ, ನ್ಯೂಜಿಲಂಡ ಮೊದಲಾದ ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾಹುತಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ವಸಾಹತುಗಳಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರೆ ಮನಸಲಿಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ನುಡಿದರು. ಕಳೆದ ತಾರೀಖು ೧೭ ನೇ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಕಳವಾದ ಖಾದ್ಯಗಳ ಭೂಪಸಾವೆಂದು ಆಯಿತು. ಖಿಸ್ತುಗಳ ಈ ಬಾತ್ಮಿಯನ್ನು ಅದೇ ದಿವಸ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವಸಾಹತಿನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಮೆಲಬೋರ್ನನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರು ನಿರಾಶ ಏನಿ, ಸತ್ಯಕ್ಕಿದ್ದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದ-ಪ್ರಾಪ ಬಾಹಿಲು ತಾವು ಒಬ್ಬರೆಂದು ಖಂಡತವಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಹಿಂದಿ ಳಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳಸುವದು ಸಹ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಯೆಂದೂ ನುಡಿದರು. ಖಿಸ್ತುಗಳ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ೬೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲವು ದೊರಕಿತೆಂದು ಈಗ ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳು ತಿಳಿದಿರಲಿ.

—೧೯೩೦—೩೧ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಚಾರ ಬಂದಿಗಳು, ಸ್ಯಾಕ್ಕರಿನಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಗಾಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೋಚಾರಿನ ಇತರೇ ಸಾವಸಾನುಗಳು ಸುಮಾರು ೧೫ ಕೋಟಿ ೩೪ ಲಕ್ಷ ಬೆಲೆಯವು ಆಮದಾದವು. ೧೯೩೦ ರಲ್ಲಿ ಬರೇ ೪ ಕೋಟಿ ಬೆಲೆಯ ಮೋಚಾರುಗಳು ಪ್ರವೇಶಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಬಂಬೇ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇವು ಮುನ್ಯೂಹಿಯಾದವೆಂತ. ೨೧ ನೇ ಸನ್ ೧೯೩೫ ಆಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೩೧೫೪ ಬಂಡಿಗಳು ಸೇರಾಡಾಗಿದ್ದವು.

—ದೇಶಬಂಧು ಚಿತ್ತರಂಜನ ದಾಸರವರು ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೈನಿಕ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವರೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

—೧೯-೩-೨೩ ರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ೨೪ ಸಾವಿರ ಟನ್ನು ಪಕ್ಕರೆಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯು ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ೩-೩॥ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಿಗಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದರೂ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಉತ್ಪನ್ನವಿದ್ದಷ್ಟೇ ಪಕ್ಕರೆಯು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಪಕ್ಕರೆಯ ದರವು ಇನ್ನೇಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ.

— ತ್ರಾವಣಕೋರಿನ ದಿವಾನಗಿಯಲ್ಲಿ " ಮಹಮ್ಮದ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ" ಎಂಬ ಉಪ್ಪು ಹೇರಿದ ಹಡಗವು ಕುಮಾರೀ ಭೂಕರದಿ ಹತ್ತರ ಜಲಸಮಾಧಿ ಹೊಂದಿತು. ಏಳು ಖಲಾಸಿಗಳು ಸಮುದ್ರ ಬುಡ ಸೇರಿದರು. ಐದರು ಜಲಿಗಿಗಳ ನೋಲೆ ಹತ್ತಿ ದಂಡಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಮತ್ತೆಮ್ಮಂದು ಹಡಗವೂ ಸಮುದ್ರಸ್ಪೃಷ್ಟಂತು ಆಗುವದಿಕ್ಕು. ಅದರ ಲಿ ಆಸ್ಪರಲ್ಲಿ ಜೂಲಾ ' ಎಂಬ ಬೋಟಿಯು ಸಹಾಯವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯಿತು.

— ಮಾಣಾಕ್ಕರ ಸಹಚಾರಿಣಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಬಾಯಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

— ಪತಿಯಾಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರು ಅಮೃತಸರದ ಖಾಲಸಾ ಕಾಲೇಜಿನ ತಮ್ಮ ಗೌಂಟನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಬೆಳಿಸಿ ೩ ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾರಾಜರು ಸುವರ್ಣಮಂದಿರಕ್ಕೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಾನವಮಾಡಿದರು.

—ಕೊಲ್ಹೋನಾಡಾದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಮೋಳದೆ ಬಿಗಿದು ಹಾಕಿದ ಚಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಕ್ಕರಿಸಿಯಾಯಿತು. ಅಂಗಡಿಕಾರರು ಚಟ್ಟಿ ತಗೆದುಬಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಚಟ್ಟಿಸುಂಕವಷ್ಟು ತಗೆಯದೆ ಅವರೆಗೆ, ಅಂಗಡಿಗಳ ಬಾಗಿಲು ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾರೆವೆಂದು ಕರಾಯಿಸಿರುವರು. ಚಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಸುಂಕ ಬಂತು!

— ಮದ್ರಾಸ ಕಾಯದೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಅಭಿಯು ಅಮಲುಬಜಾವಣೆ, ಜಾಗೆ ನ್ಯಾಯಬಾತೆಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವದಿದೆ.

— ಲಂಡನಿನಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಸಂಘದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಧಾನರು ಜರ್ಮನ್ ಖಂಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ಷೆಯಿಮೇಲೆ ೩—೪ ದಿನ ಖಲಪತ್ರ ನಡಿಸಿದರು. ವಿಕಸನತ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವದು ಕರಾಚಾದ್ದರಿಂದ ಪುನ: ಈಸವರ ತೀರ್ಮಗೆ ಮುಸಿಸ ಸಚ್ಚಿಂದಲ್ಲಿ ಪರಿಪತ್ರಗಳವಿದೆ.

— ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಹುರಿಸಿನ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಲು ನೆರೆಸಿದ ಜಾತ್ರೆಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ೩೩ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಹಣ ಕೂಡಿತಂತೆ.

— ಲಾಹೋರದ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಇಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ೫ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹತ್ತಳೆಂದು ಅಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವಳು. ಪಂಜಾಬಿನವರು ಫ್ರೀಮಬದ್ಧರಿರುವರಂತೆ.

—ದೇಶಭಕ್ತ ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯರ ಪೂಜ್ಯ ತೀರ್ಥರೂಪರವರಾದ ಲಾಲಾ ರಾಧಾಕಿಸನ್‌ರವರು ಳಳೆದು ೧೧ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ನಿಧನಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ವಯಸ್ಸು ೭೬ ವರುಷ. ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗೆಲ್ಲು ಸ್ಮಾರ್ಥಿಕ ಇಲೆಯ ಉಕ್ತಮ ಕಿಕ್ಷಕಾರ್ಥವು ಕೇವಲ ತನ್ನು ಪೆನಸನ ನಿಂದ ಬಂದ ಉಕ್ತಸ್ಪನದಿಂದಪ್ಪರ ಮೇಲಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ನಿರ್ವಾಹ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಕಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಇವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲೆಂಬೆ ದೇಶಭಕ್ತ ಲಜಪತರಾಯರು ಬರೆದಿರು ವರು.

—ಉಡುಪೀ ಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೊದಲನೇ ಪರಪತ್ತಿನ ಜನವರಿ ೨೧—೨೨ ನೇಗೆ ನೆರೆಯು ವದಿದೆ. ಪರಪತ್ತಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೈದಾಸಿಕ ಕಾಗ ದಿದ್ದೋಗಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನವೂ ಜರಗುವದಿದೆ.

—ಬಿಜಾರ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೌಲಾನಾ ಮಝರುಲ ಹಕ್ಕರವರು ತನ್ನು ಸಾನಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರು.

—ಯದಕಮಾಳುವಳ್ಳಿ ಳಳೆದ ೧೦ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಟಿಳಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಘದ ವರಿಷತ್ತು ಮುಂಬಯಿಯ ಖ್ಯಾರಿ ಸ್ವರ ಬಾಟ್ಲಿಸ್ಟಾರವರ ಆಫ್ಸಪ್ರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಜರಗಿತು. ಆಫ್ಸಪ್ರ ರಾದ ಬಾಟ್ಲಿಬೀಯ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವದೇಶೀ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಲಾಯತಿಯೊಳಗಿನ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದ ಸಾಜಕಿಯರ್ಯದಿಂದ ಸ್ವದಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದರು. ಮಹಾತ್ಮರು ಸಾಧಿಗಳೇ ಹೊತ್ತು ರಾಜಕಾರಸಿಗಳಲ್ಲದೆಯೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವದೇಶೀ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದೆಂಬ ಉದ್ದರಿಸಿದರು. ಮೃತ್ಯುಸಮಯಕ್ಕೆ ಲೋಕಮಾನ್ಯರು ನಿವೇದಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೋಗೀ ಸಹಕಾರಿತ್ವ ಮಂತ್ರದಂತೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಸಮಾರೋಪವನ್ನು ಗೈದ್ದರು.

—ಪ್ರಜಾಪತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮುಂಬಯಿ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಸಜಾಯಿಪತ್ರಿಯಲು ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿದಾಸ ತೆರ್ಸಿ ಪಾಗೂ ಬಜೋರ್ಜಿ ಭರುಚಾರವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಉದಾರಕ್ಷರವಾದ ಪಜಾಯನ್ನೀಯಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗಾಗಿ, ಹೊಸ ಸಭಾಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು, ಕೋಸಲಾ ಸವಪಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡುವದನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೇಳಿಕ ಬರಿದಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿತು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಯನ್ನೀಯದ್ದರಿಂದ ಆದು ಮರಿಕಳಚಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು.

— ಮದ್ರಾಸ ನಿಶ್ಚಿವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಚ್ಚಾಸಕ್ತಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಭಾಷೆಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಳಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಿ ಸತ್ಯಮೂರ್ತಿಯವರ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರಗೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಿಸಿದರು.

(ಕನೇ ಪುಟಿನಮೇಲೆ ಮುಂದರಿಸಿದೆ.)

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೩೧ ಮಾಹೆ ಡಿಸಂಬರ ೧೯೨೩

ಇಂಥ ಉದ್ವೇಗ ಬೇಕು!

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಸಹಕಾರ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಳೀ ನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಗಡಬಡಿ ಎಬ್ಬಿದೆ! ಕಲಕತ್ತೆಯೊಳಗಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಈಗ ಹೊಸ ತೊಡಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಬಿದ್ದದೆ. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂತೆ ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಆಯ-ವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸಮತೋಲ ಮಾಡುವದು ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಚಾಲು ವರುಷದ ಜನವರಿಯರ್ಜಿ. ಪತ್ರಕದಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಖರ್ಚು ಉತ್ತನ್ನಕ್ಕಿಂತ ೫॥ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕುವದೆಂದು ಅಂದಾಜಿದೆ. ಈ ತುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತುಂಬಿತರಲು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದೊಳಗಿನ ಚಾಲಕರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಯಶಸ್ಸು ಕಿಗದೆ, 'ಅಸ್ಸು ರಕಮನ್ನು ತಮಗೆ ಗ್ರೇಂಟು ಕೊಡಿರಿ' ಎಂದು ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ಹತ್ತರ ಪೌಲೆ ಇಟ್ಟರು. ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಿ॥ ಮಿತ್ತರ ರವರು ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರದ ದೀನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಚಾಲಕರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುವೆವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನ ಪಡಿಸಿದರಂತೆ. ರೀತಿಯಂತೆ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೧೫ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರದ ವ್ಯಾಯಿಸ ಚಾನ್ಸಲರಾದ ಸರ ಆಶುತೋಷ ಮುಕರ್ಜಿಯವರು ಸೀನೇಟು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೫॥ ಲಕ್ಷ ಹೊಂಡವನ್ನು ತುಂಬಿತರಲು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಅರ್ಜಿಯು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿನ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ೫॥ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಂಜೂರಾದವು. ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ಹೊಂಡ ತುಟ್ಟಿ ಇರುವಾಗ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲದೊಳಗಿನ ನೇಮಸ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೇಮಸ್ತ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ೧॥ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದು ಮಹದುಪಕಾರವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಈ ಗ್ರೇಂಟನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಚಾಲಕರು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಣ ತಗಲುವ ಯಾವದೇ ಜಬಾಬದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದೂ, ಬಾಕಿ ಬಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ಲೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಪೊದಲಾ ನ್ಯತೆರ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಲಿಸುವ ಕರಾರಿನಮೇಲೆ ೫॥ ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವೆವೆಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಸ್ಟ ತಿಂಗಳಿನ ೭೩ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತರು. ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಭಾರವು ಸಮಾಧಾನಕರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಶರಾ ಹೊಡೆದಿದ್ದರು.

ಈ ಪತ್ರವು ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಚಾಲಕರ ಕೈ ಸೇರಿದಕೂಡಲೆ ಅವರು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲು ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಸರಕಾರದ ಪತ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಪಟ್ಟನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಿಯೇ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೂ ಇಂದ ಕರ್ತೃಗಳಿಂದ ಗ್ರೇಂಟನ್ನು ಕೊಡಮಾಡುವದು ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರದ ಚಾಲಕರ ಮೇಲಿನ ಅವಿಶ್ವಾಸದರ್ಶಕವೆಂದೂ, ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗ್ರೇಂಟನ್ನೇ ತಹಕಿಕಾಬ ಇಡಬಹುದು ಕೃತ್ಯಸ್ಯರವೆಂದೂ, ಇಂದ ಕಾರಾಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಗ್ರೇಂಟನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವದು ಅನಿಷ್ಟವೂ, ಅವ್ಯವಹಾರ್ಯವೂ ಎಂದು ಕಮಿಟಿಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು.

ಈ ಕಮಿಟಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕಳೆದ ಪೆಬ್ರವರಿ ತಾರೀಖು ೨೮ನೇ ಡಿಸಂಬರಕ್ಕೆ ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸೀನೇಟ್ ಸಭೆಯ ಜ್ಞಿ ಪ್ರಚಂಡ ವಾದ ವಿವಾದವಾಯಿತೆ. ಬಂಗಾಲದೊಳಗಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತನ್ಯರಾದ ಅಡ್ವಾರ್ಯರೋ ಮೋದರವರು ಕಮಿಟಿಯ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುವಾಗ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತುಗಳು ಅವಮಾನಕರವೆಂದೂ, ಅವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಪಡಾಯವದಕ್ಕಿಂತ ವಿದ್ಯಾಮಂದಿರವನ್ನೇ ಮುಚ್ಚುವದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೂ ಆಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು ೫॥ ಜೋರ್ಜ ಹೂಸೆಲ್ಲರವರಿಗೆ ಕರ್ತುಗಳ ಉಗ್ರ ಸ್ವರೂಪವು ಮೊದಲೆಸಾದಲು ಬಾಸವಾಗಲೆಲ್ಲಂತೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಅಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಅನುಮೋದನವಿತ್ತರು ವ್ಯಾಯಿಸ ಚಾನ್ಸಲರಾದ ಸರ ಆಶುತೋಷ ಮುಕರ್ಜಿಯವರು ಕಲಕತ್ತೆಯ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಏರ್ಪಾಟುದಂದಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಲಿಲ್ಲಿಂದು ನುಡಿದು, ವ್ಯಯವು ಮಿಗಿಲಾಗುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ, ಸಮಾರೋಪ ಮಾಡುವಾಗ, ಮುಕರ್ಜಿಯವರು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಆಮೂಲ್ಯವಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುರೂಪವಿವೆ. ಅವನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆವು.

'ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಭವಿಷ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯೇನಾಗುವದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಗಿತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ; ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ ನಾನು ಕಾಂಜನವೆನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆನು. ನಾವು ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುವೆವು; ಹಾಸಿಗೆಯ ಹೊರಗೆ ಕಾಲು ಚಾಚಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಉದರವಾಸವಾದರೂ ಸಾಯುವೆವು. ಅಖಿಲ ಬಂಗಾಲರಲ್ಲಿ ಮನೆವನೆಯ ತಿರುಳರಾಗುವೆವು. ಪೋಸ್ಟೆ ಗೈಜ್ಯುಏಟ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗ ಉಪವಾಸ ತೆಗೆದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿಂದು ನಾವು ಹೇಳುವೆವು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಕನಿಲ್ಲೆಂದು ಹೃಣವಾತ್ಮನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಡಿರಿ. ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲೀ, ತತ್ವಜ್ಞಾನವಾಗಲೀ ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಆತಪ್ಪುತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ದೂರ ಸಾರಿರಿ. ಬಂಗಾಲದೊಳಗಿಂದ ಉಚ್ಚ ಸ್ವಾತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಇಚ್ಛೆಯು ಕೊನೆಗಾಣಲಿ. ನನಗೆ ಜಗಚ್ಚಾಲಕನಲ್ಲಿ ಅವಿನಾತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದೆ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಭಾಸದರಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರಿ, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾದಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಿರಿ.'

ಸರ ಆಶುತೋಷ ಮುಕರ್ಜಿಯವರ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕ ಭಾಷಣವಾದಮೇಲೆ ಆಚಾರ್ಯರೋಯರವರ ಸೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಚಂಡ ಬಹುಮತವಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಗ್ರೇಂಟನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನೀಯುವರೆ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಕಾಳೀನಗರಿಯೊಳಗಿನ ವಕೀಲರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತರ್ಫನಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ೧೮,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದವು.

ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಖುಲಾಸೆ ಮಾಡಿರುವರು. ಸರಕಾರದ ಎಕ್ಸಾಟಂಟ ಜನರಲ ಅಂದರೆ ಏಲೆಬ ತಪಾಸಣೀಸರ ಕಛೇರಸುಗಳಂತೆ ತಾವು ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂತಲೂ, ವಿದ್ಯಾವಿಷಯಕ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವದು ಸರಕಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲಿಂತಲೂ, ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಲೆಕ್ಕುಪತ್ರವನ್ನು ತಪಾಸುಮಾಡುವದು ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಂತಲೂ, ವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚಲಿಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೂ ತವುಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವದೆಂತಲೂ ಪೇಳಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತೆರಿಗೆಯೊಳಗಿಂದ ಬಂದ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಹ ಬರ್ಬರಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸಭ್ಯಾಸದರಿಗೆಪ್ರಣಾಳಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೂ ತಲೂ ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳು ನುಡಿದರು ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವ್ಯಯದ ವಿವರಣೆಯು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದನೀಯವಿದೆ; ಅನುಕರಣೀಯವಿದೆ. ಇದೇ ಧೋರಣದಿಂದ ಅವರು ಬುದರಿಂದ ತುರಿ ನ ರೆಗೆ ನಡೆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಲು ಲಾಭವಾಗುವದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಿಧಿಯ ಯೋಗ್ಯ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಚಾಲಕರು ಭಾವಿಸುವಂತೆ, ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳು

ವಿದ್ಯಾಲಯದ ದೈನ್ಯಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರ್ಯಸ್ವ ಬೆಳೆಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತೋರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತಿವಾದಿಸುವಂತೆ ಕಾಳೀ ನಗರಿಯು ವಿದ್ಯಾನುಂದಿರಿದ್ದಲ್ಲಿ' ಹೊಡದ ದುಂದು ಇರಲಿ, ಇರದಿರಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲ. ಸರ ಆಕುತೋಷ ಮುಖರ್ಜಿ ಮೊದಲಾದ ನೇಮಸ್ಥರಿಗೆ ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರದ ಕೃತ್ಯದಿಂದ ಒದಗಿಬಂದ ಜೀವಗೃತಿಯು ಬಹಳೇ ಸಹಾಪ್ಯದ್ದಿದೆ. ಅಖಿಲ ನೇಮಸ್ಥರು ಸವಯುಗವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮೊಂಟೆಗ್ಯೂ ಸಾಸೇಬರ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಾಜಾಬ, ಖಿಲಾಫತ್ ಪ್ರಕರಣಗಳ ನೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಿಚಾರಿಸಲಿ. ಮತ್ತು ಕಲಕತ್ತೆಯೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾನುಂದಿರಕ್ಕೆ ಕೊಡಮಾಡಿದ ಗ್ರಂಟಿಗೂ ನವಯುಗಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಮತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲಿ ಅಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮರ ಅಸಹಯೋಗ ವೃತ್ತಿಯು ನೆನವರಿಕೆಯು ಅವರಿಗುಂಟಾಗುವದು. 'ಕೊಟ್ಟ ನವಯುಗವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವಾ' ಎಂಬ ನೇಮಸ್ಥರ ಘೋರಣವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವಮಾನಕರವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಕಾಣುವದು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದದ್ದು ಸರ ಆಕುತೋಷ ಮುಖರ್ಜಿಯವರ ಉದ್ಗೋಗವು. ಅದನ್ನು ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೌಕರಶಾಹಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ಮನಗಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದು. 'ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರಮೇಲೆ ನಡೆದ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭರತಸುತನಮೇಲೆ ನಡೆದವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.' ಎಂದು ಸುಭಾಷ್ಚಂದ್ರರು ಅಖಿಲ ಸೃಜೆಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವ ಮರ್ಮವಾದದ್ದೂ ಇದೇ. ಇಂಥ ಉದ್ವೇಗಜನಕವಾದ ಹೊರತು ಅತ್ಯೋನ್ನತಿಯ ಸ್ವಾಪಲಂಬಿ ಉಪಾಯಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಸೂಚಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕಲಕತ್ತೆಯ ನೇಮಸ್ಥರಿಗೆ ನವಜೀವೃತಿಯಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಮುಂಬಯಿ ಕ್ರೊನಿಕಲಿನ ಕಲಕತ್ತೆಯ ಚಿತ್ರಗಾರ್ತನು 'ಮಹಾತ್ಮರೇ, ನಿಮ್ಮ ವಿಜಯವಾಯಿತು!' ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿರುವನು. ಇದೇ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಅಖಿಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವರೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಇಂದಿಗೆ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮಿ ಯೂರ್ಮಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಗತ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಾಳೆಗೆ ದೇಶಬಂಧು ಚಿತ್ತರಂಜನ ದಾಸರವರನ್ನು ಸಡಗರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತವನ್ನಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರು. ತಾಳೆಗೆ ದೇಶಬಂಧುಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಸರಗುವದು. ಅದೇ ದಿನ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಅಧಿವೇಶನವು ಜರಗುವದಿದೆ. ಸೋಮವಾರ-ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕವಿಗಾಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನವು ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದ ಠರಾವುಗಳ ಮಸೂದೆಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಕಾಂತಿನೆ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ತಾ. ೫ರ ವರೆಗೆ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಜರಗುವದು. ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸುತಾತ್ಮರ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನೂತನ ಘೋರಣದಂತೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸರಂಜಾಮು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಖಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಖಾದಿಯ ಜೋಲಗರು ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೂರೈಸಲ್ಪಡುವರು. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ೧೦೦೦ ದಿಂದ ೫೦೦ ವರೆಗೆ ಟೀಕೀಟುಗಳು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ೧೦೦೦ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಟಿಕೀಟುಗಳು ಪೂರೈಸಲ್ಪಡುವವು ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ, ವೇಸಾಯ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಟಿಕೀಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಆಗಿರುವದು. ಕುರೀನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ಜಾದಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಧ್ವಜಗಳಿಂದ ಏರ್ಪಾಟಾಗಿವೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯಪುರಿಯನ್ನು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಾಧಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವಂತೆ ಕವಿಗಾಟಿಯವರು ಯೋಚಿಸಿರುವರು. ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹಿಗ್ಗಾಲಿನವೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಿರುವರು. ಬಿಡಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧುಪಡಿಸಿದ ಪೂರೈಕೆ ಇನೆ. ಸಿರಿನ ಪೂರೈಕೆಯೂ ಬೇಕಾಷ್ಟಿದೆ. ಸರಕಾರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಸ್ವಾಗತ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿರುವರು. ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವ್ಯೂಹವು ಕಾಪಾಡಲು ಪೋಲೀಸ ಏಜೆಂಸಿಯವರು ಇಷ್ಟುವರೆ ಅಸಶ್ವವುಳ್ಳ ಜಾದಾ ಗ್ರೇಂಟಿನ ರಕಮು ಬಿಹಾರ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಮೆಕ್ಫರ್ಸನ್ ಸಾಹೇಬರು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ ಹಾಗು ಪೋಲೀಸ ಇನ್ಸಪೆಕ್ಟರ ಜನರಲರೊಡಗೂಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪುರಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಗಯಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಮಂದಿ ಜಾದಾ ಪೋಲೀಸರು ಇಡುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಜಾಹೀರುಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಪೂರ್ವ ತಯಾರಿಯು ನಡೆದಿದೆ.

೨. ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ ಕವಿಗಾಟಿಯ ಅಧಿವೇಶನವಲ್ಲಿ ಭನತಿ-ನಭನತಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಪಾಸಾದ ಠರಾವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪವು ಕಾಯಂ ಇರಬಹುದೆಂಯ ಅನೇಕರ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರತೀಯ ಲೋಕಮತವು ವಿಶೇಷ ತೀವ್ರವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿದೆ. ಅನುಕೂಲ-ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಊರೆಲ್ಲೆಲ್ಲದ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹುತ್ತಲಿರುವರು. ದೇಶಬಂಧುಗಳು ಇಂಥ ಸುದ್ದಿಗಳ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಬಿಂಗಾಲ್ಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕವಿಗಾಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜಾಜಿ ರಾಮು ಹೂಡಿದರೆಂಬ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿವಿಶೇಷಗಳ ಭಿನ್ನ ಮತಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಯ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವದಾಗಲೀ, ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕರೆಂದು ದೂರುವದಾಗಲೀ ಹಿರ ಲಕ್ಷಣವು. ರಾಷ್ಟ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದಿಂದಲೇ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದಲ್ಲಾದಿಪ್ಪರೆ ಕೌನ್ಸಿಲು ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲು ಹಕೇವಜಿ, ಸಂಡಿತಜಿಯವರಂಥ ಮಹಾ ದೇಶಸೇವಕರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇಸು? ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮವೇ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನರಿತು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕವಿಗಾಟಿಯ ಸಭಾಪದರು ಮತಭೇದವಿದ್ದಪ್ಪ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳ ಅಂದೋಲನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನಿತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯವು ಎದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಸ್ಥೆಮುವಾದೀತು ಎಂಬ ಹಿಂದೇ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಕೂಡ ಮಾಡುವರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯಿದೆ. ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಂಥ ಪವಿತ್ರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ ಹೊರತು ಅನ್ಯ ಪಾತಾವರಣವು ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೆಂದು ನಾವು ನೆರೆನಂಬರುವೆವು.

---

೨. ಜಪಾನ ಸರಕಾರವು ಈಗ ನೆರೆಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿದೆ. ನೆರೆಯಾಕುಗಳನ್ನೆ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲು ಅಲ್ಲಿಯ ಜೈಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೊಡಗಿರುವರು. ಕೈದಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ತಜ್ಞ ವೈದ್ಯರಾಪರ ಯೋಜನೆಯು ಕಾರಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕೈದುಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಲೆಗಳನ್ನೂ, ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೂ ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರಿಯಿಪಾಲಕ ನಾಗರಿಕರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಜಪಾನೀ ಸರಕಾರದ ಮಹತ್ಕಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಂತೆ. ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೈದಿಗಳು ಮುಕ್ತರಾದ ಕೂಡಲೆ ಯಾವನೊಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುವರು. ಕೈದಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯಗಳ ವಿಶ್ಲರಣೆಯಾಗಿ ಗಂಠೋಷಧಿದ್ದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಾಯಾರಿಕ ಪುರುಷರಾಗಬೇಕೆಂದು ಚಲಚಿತ್ರಗಳಾಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೈದುಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾವದೇಶಕರ ಉಪದೇಶವೂ ನಡೆದಿದೆ. ಕೈದಿಗಳ ಮಾನಸಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದೇ, ಮನೋರಂಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದೆ, ದೇಶದೊಳಗಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರಿಂದ ಲೇಖಗಳನ್ನು ಮುದ್ದಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಒಂದು ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಜಪಾನ ಸರಕಾರದ ಕೈದಿಗಳ ಉನ್ನತಿಯ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ. ಹಾಗು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ, ಲಜ್ಪತರಾಯರ ಸತ್ಪುರುಷರಿಗೆ ನಡಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೆನಸಿರಿ; ಆಂತರೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ-ಸುರಾಜ್ಯಗಳೊಳಗಿನ ಭೇದವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗುವದು.

---

೪. ನವಯುಗದಿಂದ ನಾಲಕ್ಕಿ ಬದಿಯಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವದೆಂದು ನೇಮಸ್ಥರು ಡಂಗುರ ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. ಈ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಎಳ್ಳು ಯಾನೆ ಶಕ್ತ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಯಮಗುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಯಿತು. ತುಟಾಕೆ ಲಾಯಸನ್ಸು ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಮತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರನ್ನೂ ದಂಡಿಸಲಾರೆವೆಂದು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಎಳ್ಳು ಸುಧಾರಣಾ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸುಡಿದಿದ್ದರು. ಈ ಸ್ವರಾಜ್ಯೆಯು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವದು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಾಚಕರು ಅರಿತಿರುವರು. ಸಂಯುಕ್ತ ಸ್ವಾಂತಶಾಸ್ಯಿಯೂ ಇದೇ ಹಾಡು. ಇವಾವಾದೊಳಗಿನ ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕರು ಲಾಯಸನ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಜಿ

ಮಾಡಲು, ಡಿ! ಮೆಜೆಸ್ಟೇಟರು 'ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠರಾಗಿರುತ್ತೇನೆಂ'ದು ಕರಾರು ಬರಕೊಡಬೇಕೆಂದರಂತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಾದವು ಮೆಹನುದಾಬಾದಿನ ರಾಜೇ ಸಾಹೇಬರು ಹೊಸ ಯುಗದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅವರು ಡಿ! ಮೆಜೆಸ್ಟೇಟರ ಕೃತ್ಯವು ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸರಿಸಿರುವದೆಂದು ಉತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು ಬಾರಾಗಲು ಹವಣಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಿಯಮಪಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸ್ಥಾನವಾಸಿದ ಸಭಾಸದರೊಬ್ಬರು 'ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ತೋರಿಸಿರಿ' ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ರಾಜೇಸಾಹೇಬರು ನಿರುಪಾಯವಾಗಿ ಅವ್ಯರಿಗೆ ಡಿ ಮೆಜಿಸ್ಟೇಟರು ತಮ್ಮ ಮರ್ಜಿಯಂತೆ ಕಾನೂನು ಕೊಟ್ಟಿರೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಸರಕ್ಷಿತ ವಾದರು ಖಲೆಕ್ಟರರ ಮರ್ಜಿಯು ಹೇಗೆ ಯುಗದಂತೆ ಹೊಸ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಅವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವದು ನಮಗು ಗದ ಜಾಲಕರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದ ನಾವು ಬೋಧಪತೆಯಹಿಹ ದೆನು ' ಮಹನುದಾಬಾದ ರಾಜೇ ಸಾಹೇಬರು ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮುಸಲಿಮ ಲೀಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿದ್ದರು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಸ್ಪರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಅವರು ಈಗ ಪಕ್ಕಾ ಸಾಹೇಬರಾಗಿ ಸೇವಕರಾಗಿರುವರು ರಾಜ್ಯಭಷ್ಟತೆಯೇ ಪದೋಪವದೆ. ಯುರೋಪಿಯನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗಸು ಹಿಂದೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢರಾದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯು ಆ ಪ್ರಾಂತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮೂಗೇಸರಾದ. ಹೊಡೆಯಲು ಟೊಂಕ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದೆ.

---

೨ ಸಿಂಧ ಪ್ರಾಂತದ ರಾ ಧಾಲಾಜಾನಿಯವರು ಮೆ ಕಲೆಕ್ಟರ, ಅಸಿಸ್ಟಂಟ-ಡೆಪ್ಯಿ ಕಲೆಕ್ಟರ, ಮುಕ್ತಾಸ್ತರ ಕಾರ ನಾಮಾಲಯಾಧಿಕಾರರನಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ತೆಯಾ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತೈಕಮೆತ್ತಿ ತಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಫೈಟ್ಸ್‌ನರಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿತ. ಸರ ರಹಮತುಲ್ಲಾಖರವರು ೧೯೩೧-೩೫ನೇ ವರ್ಷದ ರಕಮುಗಳನ್ನಷ್ಟು ನಿವೇದಿಸಿರುವರು ಇದರ ಮೇಲಿಂದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ಲಕ್ಷ ಪಿಠಾಪರೆ, ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ೫೫ ಲಕ್ಷ, ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಕ್ಕೆ ೩ಲಕ್ಷ ಸಿಂಧರಾಷ್ಟಾಂತಕ್ಕೆ ೫೫ಲಕ್ಷ, ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸುಮಾರು೫೫ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಲೆಕ್ಟರಿ ಮೊದಲಾದವರ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿವೆ. ಉಳಿದ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವದು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲವೆಂದು ರಹಿಮತುಲ್ಲಾರವರು ಶರಾ ಹೊಡೆದು ಪಾರಾಗಿರುವರು. ಧಾಲಾಜಾನಿಯವರಿಗೆ ಈ ಅಂಕಿಗಳ ಲಾಭಾಲಾಭವು ತಿಳಿಯದೆ, ಅವರು ಬೀಜಬಾಪಿದಾರರಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ ರಹಿಮತುಲ್ಲಾರವರ ಅಂದೋಜನವಿದೆ ನು? ಲಾಭಾಲಾಭವು ಸಿಡಾರವು ರಾ॥ ಧಾಲಾಜಾನಿಯವರೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಈಳಿದ ಸವಾಲಿಗೆ ಸರ ಇಬ್ರಾಹಿಮರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಷ್ಟೆ. ಮೂರೂ ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ತೆಯ ಅಂಕಿಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದರೆ, ಪ್ರವಾಸ ಭತ್ತೆಯ ರಕಮು ಹ್ಯಾಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ವಿನಿಯೋಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಿಕನ್ಯಯದ ತಾರಭಾರದ ಮೇಲೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪವೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರಿಂದಲೇ ಸರ ಇಬ್ರಾಹಿಮರು ರಹಿಮತುಲ್ಲಾರವರು ಭತ್ತೆಯ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಸಂಕಲಿತ ಮಾಡುವದು ವಿಶೇಷ ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿದಿರಬಹುದೇನು?

---

೬. ಯಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ ಸಬ್ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಮಿ! ಅರೂರರವರು ಖಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಕೆಲ ಖಟ್ಲೆಗಳ ಹಕೀಕತು ಈ ಮೊಪಲು ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ ಪಾದಗ್ರಸ್ತ ದಿವಾಣಿ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಫೌಜದಾರ ಸಾಹೇಬರು ಸರಕಾರ ನಾತೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಗೊಳ್ಳದಾದೆಯು ಪೋಲೀಸಮೆನ್ಯುಅಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಯಮವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪುಲಕ್ಷಿಸಿ, ಅರೂರರು ಯಾಕ ಪಕ್ಷಾಂಧತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂಬು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಈಳಿದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸುಬ್ಬಮ್ಮಳ ಖಟ್ಲೆಯ ಹಕೀಕತು ವಿಚಾರಾರ್ಹವಿದೆ. ಸುಬ್ಬಮ್ಮರು ಹವೀಕ ಕುಲೀನ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅವಳಿಗೆ ಫೌಜದಾರ ಸಾಹೇಬರು ಮಂಜೇಶ್ವರಿಯಿಂದ ಕಾರವಾರ ಜೈಲು ವರೆಗೆ ನಡಿಸಿತಂದರು ಜಾಮೀನಿನಮೇಲೆ ಸಹ ಅವಳಿಗೆ ಫೌಜದಾರರು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಸಾಹೇಬರು ಇಷ್ಟು ಕಠೋರರಾದರೇಕೆ? ಇ ಪಿ. ಕೋಡಿನೊಳಗಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಹಿಂದವರಮೇಲೊಮ್ಮ ಹೇರಿ, ಇಡಿ ಹೋರೆಯನ್ನು ಸುಬ್ಬಮ್ಮರಂಥ ಅಬಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ, ಅವಳನ್ನು ಓಂ ಮೈಲು ನಡಿಸುತ್ತ ತರುವದು ಸರ್ವಥಾ ಅಕ್ಷಮ್ಯವೆಂದು ವಿಕಾರಹೀನ ವಿಚಾರಶೀಲರಿಗೆ ತಿಳಿಯು ವಹಾಗಿದೆ ರಾ॥ ಅರೂರರು ಕಾಯಿದೆಯೊಳಗಿನ ನಿಬಂಧದಾರ ಕಲಮು. ಅಂದರೆ ಆಟವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾ ರೇನು? ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಚೌಕಶಿ ಮಾಡಿ ಅರೂರರಿಗೆ ಕಿವಿ ಹಿಸಿದು, ಅವ್ಹಿ ಹಾವಿಯಿಂದ ರಾಬರಸ್ತೆಗೆ ತರುವರೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಜಳಿ, ನಡುಗು ವಿಶೇಷ ಜ್ವರಾದಿಗಳ ಪಿಡಾರು ಕಾಯಂ ಗಾಂವಟಿ ಅಡಿಕಳು ಹಿಂಗಾಮು ತೀರುತ್ತ ಬಂದು.

ರಾ॥ ಬಿ ಕೋಯಿಮತ್ತೂರರವರು ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಮುನ್ನಿನಿಸಲ ಗಭಾಸದರಿಗೆ ಈಸ್ರಕಾರಟೆದರಿಕೆ ತಾಕಿವರಂತೆ! ಮನೆತೆರಿಗೆಯ ತರಾನನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಗೋಕರ್ಣ ಮನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನೇ ಕಿತ್ತೊಗೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ನೆರವ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಗದ್ದರಿಸಲು, ಸಭಾಸದರಿಬ್ಬರೂ ಭಯಾಭಿಕರಾಗಿ ಕೋಯಿಮತ್ತೂರವರಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಮನೆತೆರಿಗೆಯ ದರಾನವನ್ನು ಏಕದಮ ಪಾಸುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಈ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಸೆನಿಟೇಶನ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ತಡೆ ಹಾಕುವ ಹೊಸ ಶಿಫಾರಸಿನ ಪುಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ರಾವಬಹಾದ್ದೂರರು ಕೊಟ್ಟರಂತೆ! ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಎದೆಯಮೇಲೆ ಬಹಾದ್ದೂರರು ಎಸೆದ ಗದೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮೆಂಬರರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಿದ ಬ್ಗೆಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ಥಾನಿಕ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯದೇವಿಯು ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಷೀರ್ವಾದವನ್ನಿಯ್ದುವರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ 'ಮೇಯರಿಕೆಯು ಪದಾಕರ್ಷದಾ ಲಭಿಸಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದು ಮನೆತೆರಿಗೆ ಆಕರಣೆಯಂದ ಬಳಲುವ ಬಡ ಕ್ಷೇತ್ರನಿವಾಸಿಕರಿಗೆ ತಾರಕಕಲ್ಯಾರು?

ಡ್ಯಾಯಿಂಗ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಮಿ! ಹೊಗಾರ್ಡರವರು. ಹೊನ್ನಾವರ ಅಕ್ಕಕಡೆಯ ತಲಾಸು ನಡಿಸಿ ಮೊನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವರು ಸಾಹೇಬರು. ತಪಾಸಣೇ ಮಾಡಲು ಹೋದ ಹೋದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಿಕ ಗುಡಿಗಾರರೆ ಕೆಲಸದ ತಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಆದರಿಂದೆ ಇ ಕ್ಲಿಯೂ ಗುಡಿಗಾರರಲ್ಲಿ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ಗುಡಿಗಾರರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರೀ ಮಾಡಿಭಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯ ಪಾರ್ಸಿ, ಗುಜರಾತಿ ವೋದಲಾದ ದಲಾಲರ ವಿರಹಿತ ಯುರೋಪಿಯನ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುವ ಯೋಜನೆಯುದೇನೋ ವಿಚಾರ ನಡೆದಿರುವದಂತೆ!

ಜೂನ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಿರ್ಜಾನ ಕಾಜೀ ಸಾಹೇಬರ ಮೇಲೆ ಬಿಡೇ ಸಾಹೇಬರು ೧೦ನೇ ವರ್ಗದ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಲ್ಲಿ ಪಡಾದಿದ ಅಬ್ರುಲುಕ್ಕಾನಿಯ, ಫಿರ್ಯಾದಿ ಆಳಿದ ೧೪ನೇ ಮುಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ನಿಷಾಲೆಯಾಯಿತು. ಕಾಜಿಯವರು ಊರಲ್ಲಿರುತ್ತ ನಿಕಾ (ಲಗ್ನ) ಹಾಗು ಖುತ್ಬಾಗಳನ್ನು ಬಿಡೇ ಸಾಹೇಬರು ಹಿಡಿದ ರೆಂದು, ಕಾಜಿಯವರು ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಅಬಖಾನಾಪ್ಪದ ಇತ್ತಿಕಾರನ್ನು ಹಜ್ಜಿದ ಬಗ್ಗೆ ಫಿರ್ಯಾದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮೆಜೆಸ್ಟೇಟರು ೧೪ನೇ ನೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಲೇಪೀ ತರ್ಕಗಳನ್ನು ಪಡಕೊಂಡು, ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ಹಕ್ಕೇ ಕಾಜಿಯವರ ಅವರಾಧವು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ಕಾಣುವದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಶಯದ ಫಾಯದೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ನಾಮೂಲ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಕೆಲ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗರು ನಾಮೂಲ ಪಕ್ಷದ ಹಿಕ್ಕಣ್ಣನ ಪೃಷ್ಠಿಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸಿ, ಸ್ವಶಂಕ್ರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಕೋಟ್ಯಾರ ಸೊಸ್ಯಾಟಿಯ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಅವರ್ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಿರುತ್ತದೆ. ನನ ವಿಚಾರವು ಆದಾರಪಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿ.

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ— 'ಜಯಕರ್ನಾಟಕ' ಹೊಸ್ತಲ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಸಂಚಿಕೆ ಸಂಪಾದಕ-ಅರೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರು. ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸಹಿತ ರೂಪಾಯ್ ೫॥. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮುಂದೆ.

ಕಾರವಾರ— ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸ್ವದೇ ಕಡಿಮಿ, ಗಾಂಜಾ ಪಸ್ಮೆರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಿಲಾವು ಆಯಿತು. ಈ ಸೊತೆ ಮಕ್ಕಿಯು ೧೫ನೇ ತಿಂಗಳಿನವಿತ್ತು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಸ್ಕಿಂಕ ಹೇಡಿಳೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾಲುಗಳು ಖಂಡವು. ಸಮಾಲಿಗೆ ೫೦೦ ರ ಮೇಲೆ ಜನರು ಖಂದಿರಬಹುದು. ಕಾರವಾರ ದುಕಾನು ಹೋದ ವರ್ಷ ರು ೩೫೦೦ ಇದ್ದದ್ದು ೧೫೦೦ ಕ್ಕೆ ವಿರಿತು. ಕೋಡಿಬಾಗವು ಹೀಗೆಯೇ ೫೦೦ ರಿಂದ ೬೦೦ ವರಿಸಿ ಮಿ! ಭುಜಲೆ ಇವರು ಪತಕೊಂಡರು. ಅಂಕೋಲೆ ದುಕಾನು ೧೫೦೦ ರಿಂದ ೬೦೦ ಕ್ಕೆ ವಿರಿತು ಇವರಲ್ಲಿ ಮಿ! ರಾವರಾಯ ಸಾಹಕರ್ಸ್ ಇವರು ಮರ್ದ ತ್ತು ಮಾಡಿದರು ಭಟ್ಟುಳ ದುಕಾನು ೫೦೦ ಕ್ಕೆ ವಿರಿತು ಇವರ ಕ್ರೀಯವು ಮಿ! ನಾಮನ ನಾಯ್ಕರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಈ ವರ್ಷ ಮಿ! ಭುಜಲೆಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಯಲ್ಲಾಪುರದ ಮಿ! ಕೈಸರೆ ರ ಮಿ! ಭಕ್ಕಳ ಭಟ್ಟು ಇವರ ಹಿಂದಿರುವರು ಈ ರೀತಿ ಖ್ಯಾಸ್ಟೀರು ಈ ಲಿಲಾವಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸರಿದದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ವರ್ಷದ ಉಸ್ಸನ್ನವೆ ವಿರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇವರ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಖ್ಯಾಸ್ಟೀರು ಧರ್ಮಾಧ್ವರೆಂಥ ಆಲಂಆವು ತಕ್ಕುಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಳೆದ ಜೋಯಿತು! ಸುಧಾರಿಕ ಖ್ಯಾಸ್ಟೀರುಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಿಪದ ಪ್ಟು ಕಡಿಮೆ.

ರೆವ್ ಕೊಸ್ಸ ಥಂಡಿನ ಸಪಾಯರ್ಕೆಯ್ಕರ್ಸ್‌ರ ಹ್ಯಾಸ್ಟೂಲ ನ ಹುಡುಗರು ೧೬ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬಂದು ಮಂಡಿಸಿ ನಾಟಕ ಮಾಡಿದರು. ಕಿಕ್ಕಿರಲು ಟಿಕೀಟು ವಿಕ್ರಿಯವ್ಲಿಗಂ-೧-೨ ರಿಕಸಗಳ ಲಾಗಾಯಿತು ದುಡಿದದ್ದರಿಂದ ಬಹಳೇ ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸಕರಾಗಿ ಬಿಂದದ್ದರು ಕಲೆಕ್ಟರ ಸಾಹೇಬರು ಪ್ರತ್ಯೆಕ ಆಜರ ಇದ್ದರು

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೆಳಚಿತ ಬ್ರದಸ್ಥವಂಬ ಕಂ

ಬನಿದು ವಿಜಯಂಟಾದ ಮಿ। ದೇವಿದಾಸ ಪೈರು ಮರ ವನ್ನು ಇಟ್ಟಲ್ಲೇ. ಕೆಯಿಯ್ಯವ ಅಂಜನವನ್ನು ಕಂಡು, ಆದರೆ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಬೀಳಿಗಿ, ಕೋಡಿಬಿಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಬೆಗೆಳರಿಗೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಈ ಇಜಿಸಿತ್ತ ಒಹಳೇ ಸನ್ನವಿಮ್ಮ ಗಾಡಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಕಂತ ಆಏ. ಇದ ರಿಂದ ಜಂಗಲದಲ್ಲಿ ತೆಲಸ ಸಡಿಸುವ ಕೊಂಬೆಗೆಳರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವದು.

ಟಳಳ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಮಾಟ್ರುಮಿಕಿಂಶನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇರಿಯ ಕ್ರೀ। ಕೃಷ್ಣ ನಾಯಿ.ಣ ನಾಯ್ಕರನರು ೨೨ನೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಹೊಂದಿರುರು

ನಿಮರ್ಕೆ.

'ಗ್ರೀಸ ದೇಶದ ಗಾಂಧಿ','ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನೆ.'!:—

(ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗೌರವ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ೧–೨ನೇ ಪುಸ್ತಗಳು) ೧೯ನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಲಾಭ್ಯಪಕರಾದ ಕ್ರೀ। ಮಾಬು ಆನಂತ ಹೊದ್ಕಯರರು ಆತ್ಮೋನ್ನತಿಪೋಷಕ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಈ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಚುರಗೆಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುರು. ಮೊದಲನೇ ಪುಸ್ತವು ಗ್ರೀಸ ದೇಶದ ಸಾಧುಶ್ರೇಷ್ಠನೆ ಸಾಕ್ಷೇಟೀಸನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಕ್ಷೇಟೀಸನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೋಧಪ್ರದವಿದೆ ಅವರ ನುಡಿಗಳು ಆಮೂಲ್ಯವಿರುವು. ಆದರ್ಶ ಕನ್ನಡ ವಾಚಕರಿಗೆ ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಾಚಕಮು ಕ್ರೀ। ಹೊದ್ಕಯರವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ।ಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬಾರಿ, ಭಾರತೀಯರ ಸತ್ಯಪರೀಕ್ಷೆ ಭಾರತ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಜಯದ ಅಭಿವಾನ, ಯೌವನದ್ಗೀಯ, ಸ್ವತಂತ್ರಾಜನರೇ ಸುಖ ಸ್ಕೈ ಸಾಧನ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಲೇಖಕರ ಹತ್ತು ಹತ್ತರ ಡು ನಿಬಂಧಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, ಸಾ ಕ್ಯೇಟಿಸ, ಮಹಾದೇವ ಗೋವಿಂದ ರಾನಡೆ, ಸೊದರಿಚಾರಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಹಾಪುರುಷರ ಭಾವಂಕರಗಳು ಇವುಗಳ ಪಾಚನದಿಂದ ವಾಚಕರಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧನದ ಉಪಾಯಗಳ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರೀತು.

ಎರಡೂ ಪುಸ್ತಕಗಳು ವಾಚನೀಯವಿವೆ ಬಲೆಯೂ ಎಸ್ಸರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆಗ್ಗವಾಗಿಟ್ಟಿರಿವೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವರೆಂಬಿ ಕೋರುವೆವು ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಆ ಕಾರವಿರುವದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಕಾರಣ ಕ್ರೀ। ನಾಮನ ಹೊದ್ಕೆಯವರು ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥ ಮಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಗ ಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ರಾಶಿರವಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸೂಚಿ ಸುವೆವು. ೧–೨ ನೇ ಪುಸ್ತಗಳು ಭಿನ್ನಾಕಾರವಿರುವದರಂ ದ ಈ ಸೂಚನೆಯೆನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ

'ಸಾಧನೆ.'!:—

ಕ್ರೀ। ಗೊಪಾಡ ಕಂಕರ ಭಟ್ಟರು ಕಿ ಕೆರಿಯವರು ಹೊರಡಿಸಿದ ನೂತನ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದೆ ಕ್ರೀ। ಭಟ್ಟರ ಯೌ ಜನೆಯಂತೆ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ರಾಜ ಕೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಲೇಖಗಳು ಪ್ರಕಟವಾ ಗಿವೆ. ಕ್ರೀ। ಎನ್ಾ. ಏ ಭಾಗವತರವರ 'ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯ ಸೃಷ್ಟಿ'ಯು ವಿಚಾರವು ಮಾಚನೀಯವಿದೆ 'ವೇದಾಂತ'ವೆಂದರೇನು ಎಂಬ ಲೇಖವು ವಿಚಾರಧರ್ವಕ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಮುಂಬಯಿಯೆಳಗಿನ ಗುಜ್ರ ಮಿತ್ರನು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳ ಸಂಕಟಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಿಕವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ನು 'ಹಿರಿಯರ ಕೆದ್ದಾರಿ'ಯಿಂದು ಸವರಾಜ್ಯ ಸಂಕಟಗೊಂಡ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಎತ್ತಿಸಿದರೆ ಲೇಖಕರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುವದು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರೀ। ಗೊಪತಿ ಭಟ್ಟರು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಒಳೇ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೊಗುವಂಥ ವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಮಾಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಪೂರೈಸುವ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರೇರಿ ತರಾಗಿ, 'ಸಾಧನ ಗನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವರು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೂ ಮನ್ನಿಸಿ ಕ್ರೀ। ಗೊಪಡ ಭಟ್ಟರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೀ ಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಸಾರ್ಲಿಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಗಡಿಬಿಡಿ.

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೧೩ ನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ದುಂಡುಮೇಜಿಅಳಿಕ್ಕು ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೂ ಕ್ಕೈಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡು ತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ವ್ಯವಹಾರವು ಕುಗ್ಗಿ ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಸಂಪಿರಾದು ಜನರು ಈಗ ಪಾರ್ಲೀಮೆಗ್ಟಿಕ ರಾಗಿರುವರು ಮಲಿಗೆಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಕಾರ ಪಕ್ಷದವ ನುಂತಿರವ ೦೩೪ಕ್ಕೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸು ಲು ಅಧಿಕಾರ ಯಾವದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿರೂರ ಕೊರವರ ಅಂತುನಂತಳವಿತ್ತ ಅಧಿಕ್ಕ ಕಿವಿ ಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ್ ಸಂ ತಾದಕೊಂಡು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾಏಗೆ ತ್ಯಿರುವರು ಸರಕಾರ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮೇಲೆ ಕೂಲಿಕಾರರ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ನಿರ್ಧರ್ಕವಾದ-ವಿವಾದ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡ ಳಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟುತ್ತಿರುವರು ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಮಿ। ಲ್ಯಾನ್ಸ ಬೆರಿಯವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸದ ಪ ರೆಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಬೈಠಕ್ಕೆಯನ್ನು ಒಂದೇಸಲ ನಡಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಸಾಜಿನಿರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಮಿ। ಲೆ ರವರು ಅರಿಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕರಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾನ್ಸಬೆರಿಯವರು ತಲೆ ಪಿ.ರ.ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಿಕ್ಕೆ ಸಂಚೋ ಧಿಸಿದರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಕ ಪೀಠಾಸೀನರಾದ ಕೂಲಿಕಾರರ ಪ್ರತಿನಿ ಧಿಗಳು ಬ್ಯಂಡಿ ಯಾಸ್ಸು ರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವ ನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋರೀಸುವಂತೆ ಸುದಿ ಪೋಪಾಕಿಸಲ್ಪ ವಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಮೆಂಬರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನುರಕ್ಷಿತ ಪಾರಗೊಂಡಿತು ಮತ್ತೇನೂ ಗಡಿಬಿಡಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ನೋಡುವ

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ಜೀನ ವೇಕದ ಬಿಡೂ ಸರಹದ್ದಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಮೆಂ ಗೆಮಿಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಒಳ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಜೆಂಗಕಿಂಗ ಝುಚುನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರ ಚಂಡ ಕೋಲಾಹಲವಾಗಿದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳವ್ರು ವಿಕಾ ರವಪ್ರಾಪ್ತಿ ಬ್ರಿಟಿ ಕಾಂಪನಿಯೊಂದನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು ಆ ವರಿಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಹಂಪರಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಬ್ರಿ ಟೀಶಿಗೆ ವಿಜಾಧವು ಇಲ್ಲ ಒಬಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯ ವಾಗಿದೆ

— ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಸಾರ್ವೋರ್ತಿ ಜೆಲ್ಲೆ ದೊಳಗಿನ ಮಹಿಧ್ಯ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯ ಳೆಷ್ಟಿಳ್ಳು ನಿಜ ಪತಿಯ ಚಿತೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿದಳು

— ಉತ್ತರ ಬಂಗಾಲದೊಳಗಿನ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ದುಃಖನಿವಾ ರಣಾರ್ಥ ಬಂಗಾಲ ಕಾಂಸ್ಸಿಲವು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನ್ನು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿರುವದು

— ಜಾಪಾನ್ಕ್ಕಿಂದಿಂದ ೧೯೩೨–೩೩ ರಲ್ಲಿ ಸವಾರು ೧೫೬ಲಕ್ಷ ಟನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಫ್ತುಮಾಡಿ ಆವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿಯಿತು

— ದಕ್ಷಿಣ ಹೈದರಾಬಾದಿಗಳಿನ ಗೌರಿಗುಡಾ ಎಂಬ ಳ್ಳಿಯ ರಾಮ ದೇವಾಲಯದ ಸಂಗಮರವರಿ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕಳೆದ ಕಾರ್ತಿಕ ವದ್ಯ ೩೦ ನೇ ಸೋಮ ಒಂದು ಜೆಟ್ಟಿ ಯು ಪತ್ತಲ್ಲಕ್ಕೆ ಉದಯಾಯಿತೆಂತಲೂ, ಆದರ ದರ್ಜ ನ ಪಡೆದಿರುವ ಬಹಳ ಮಂದಿಗಳು ಒರುತ್ತಿರುವರೆಂತಲೂ ಸುದ್ದಿ ಇದೆ.

— ಧಾರ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಯ ಧರ್ಮ್ಯೋತ್ಸವ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರೊ ಫೆಸರರಾದ ಕೇಳವ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾನಿಟಕರರವರ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ'ದ ಮೇಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸವೊಂದಾಯಿತು 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರೀ। ಕಾನಿಟಕರರು ನಿರೀಪಿಸಿದರು 'ಶಿಕ್ಷಣದ' ಸೇವನದಿಂದ, ಪುರುಷನಿಂದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತತತ್ಪರ ಸ್ತ್ರೀ–ಪುರುಷರು ತಯಾರಾದರೆ, ಆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದು ಸಂಭೋದಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಕರರು ನುಡಿದರು.

— ಬಾರದ ಪೀಠದ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ವರು ೪ ದಿನ ಧರ್ಮೀಕ್ಕ ಸ್ವದಾಕ್ಷ್ಯದಿ ಭಾಷಣಗಳನ್ನಿತ್ತ ರೆಂದು ಒನೇ ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ಮೊಂಗೀರ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಪ ರನ್ನು ನೆರೆಕಂಡಿದರು ತುರಂಗ ಪ್ರವೇಸುವಾಗ ಜಗದ್ಗು ರುಗಳು ೧ ಸಲಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ, ಸೂಚ್ಯಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದರೂ, ನೀವು ಎದಗುಂದದೆ, ಧರ್ಮೀಕ್ಕ ಸ್ವದಾ ಕ್ಷ್ಯದ ಕಡೆಗೆ 'ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಚು ಮಾಡಿರಿ' ಎಂದು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೆ ಆಸಂಖ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು.

— ಬಂಗಾಲ ಸರಕಾರವು ಗಾಂಧಿ ಕೊಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧ ಕಾದಂ ಯಾವದೇ ಹೊಸಮನುಸ್ಯ ಹೊರಡಿಸಲಿಲ್ಲೆಂದು ಬಂಗಾಲ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

— ಗುಜರಾತ ಹಾಗು ಒಜೋರೆಯಲ್ಲಿ ವೀರವೃತ್ತಿಜನಕ ರಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭರುಚಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಲು ರಾ ಜಪುತ್ರ ವೈಯೆಗಲಂರವ ಗಾಂಧಕಾಷರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆಯಾಯಿತು.

ತುರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ನಿತ್ಯಕ್ರಮ.

ಕಳೆದ ೧೫ ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಭಕ್ತ ವಿಶ್ವನಾಥದಾವ ಜೋಶಿಯವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದ ಜನರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಕುಡಾತ್ಮರ ನಿತ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹತ್ಮರು ರಾತ್ರಿ ೪೫–೫ ಕ್ಕೆ ಏಳುವರು. ಪ್ರತ ರ್ವಿಧಿಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ತಾಸು ಭಜನೆ ಮಾಡುವರು. ಬೆಳ ಭೇಟಿಗೆ ಜನರ ಹಿಂಡ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಇಲ್ಲಾ ತಕ್ಕೃಂಡು ನೂಲುತ್ತ ಕೂತ್ಕುವರು ಸರಾಸರಿ ಹತ್ತು ಹೆಣಿಯೆವ ತನಕ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು. ಇವರಿಗೆ ಮೂರು ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಒಂದ ರಲ್ಲಿ ಚರಕಾ ಇಡುವರು. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಏಮತ್ತ ಕೂತ್ಕುವ ರು ಒಂದರಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವರು ಚರಕಾದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಕೊಂತು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ, ಭೋಜನ ತೀರಿಸುವರ. ಆಲ್ಲಿಂದ ಪುನಃ ಒಂದು ತಾಸು ಚರಕಾದಲ್ಲಿ ನೂಲುವರು. ಬಳಿಕ ತಾಸು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತಕ್ಕೊಂಡು. ಎಂಡು ತಾಸು ಏ ಮೆವರು. ಅನಂತರ ಪುನಃ ಒಂದು ತಾಸು ನೂಲುವರು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ೫ ಘಂಟೆಯ ಸುಮಾರಿಕ್ಕೆ ಕ್ರೀ। ಕಂಕರ ಲಾಲ ಬ್ಯಾಂಕರರ ಕೂಡ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕೂತ್ಕುವರು. ನಮ್ಮ ಜನರ ಕೋಣೆಗಳು ಒಂದಾದ ನಂತರ ಹೊರಗೆ ತಿರುಗಾಡುವರು ತಿರ ಗಾಡುವದೆಲ್ಲ ಅವರ ಕೋಣೆಯ ಮುಂದೇ!! ಇವರ ಕೋಣೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕುವರಿಲ್ಲ. ೨೪ ತಾಸೂ ತೆರವಿರುವವು. ಇತ್ತಲಾಗಿ ರಿಪ ಕೊಟ್ಟರು ತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮೀಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವರು. ಅವರಿಗೆ ಪರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗಳು ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಗುವರಿಲ್ಲ. ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆಂದು ಸುಳ್ಳು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಬೇಡಿರಿ. ಹಾಗೆಂದು ಪಾಪೀಬರು ಪ್ರಾ ಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದು ಇವರು ಕೇಳಿಕರರು ಕೌನ್ಸಿಲ ಪ್ರವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೊಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾತ್ಮರಿಗೆ ಹೇಳಿದರಿಂ ದ, ಈ ಸಂಗತಿಯು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಮಹಾತ್ಮರು ಆಹೋರಾತ್ರಿ ಸತತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದ್ದರಿಂದ ಸಾಯಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಆದರೆ ಆವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತೆಯು ಈಗ ನೆಟ್ಟಗೆದೆ ತೊಕ ಹಚ್ಚಲೆ ಕಾಯವು ಒಳದೆ ಗಲ್ಲದಮೇಲೆ ರಕ್ತ ತುಟಿಬಂದಂತೆ ಕಾಣಿಸು ತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಆನಂದವೃತ್ತಿದ.ಲ್ಲಿರುತ್ತಿರೆ.

—ವಿಜಯ.

ಬಪು] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಯಿ. [ಅಗ್ಗ

ಬ್ಲಾ ಬ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಟ್ಟ ನೀಲಿ, ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಜಾಂಬೆ, ಪುಡಿ ಮತ್ತು ಗುಳಿಗೆಗಳು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೦–೧೦–೦. ಒಂದೇ ಸರ್ಕಿ ೧೦೦೦ ತರಿಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೫–೮–೦ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಿಂಗೆ ಕೆಜ್ಜಿನ ಕಮಿಕನು ಸಿಗುವದು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ಫುಕಟ್ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪತ್ರೆ:– ಎಸ್. ವ್ಹಿ. ಭಾಗ್ವತ.

ಪೈ. ಹೆಗಡೆ, ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಅಡಿಕೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ಪೂಚೆ

ಕುಮಟಾ ಊರಿಗೆ ಬರುವ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾರರಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳವರಿಂದ ತಕರೆಪಲ್ಲಿ ಬರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗಿ ಸನ್ಮಾ ಕಮ ಸಾಹಿಗಾರು ಸಿಸರ ಪ್ರೇಕಾರು ಓದಿರ ಮಲ್ಲಿಗಾನಾವ್ಲ ಸಹ ವ್ಯವಗಡಿ ಈ ವರ್ಷ ಬಹಿರ ಜನರ ಮಾತಿನಿಂ ವಿಶೇಷ ಸಾಹಸಿಟ್ಟು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ಕೂಡಿ ವ್ಯಾವರ ಕ್ರಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆವು. ಕುಮಟೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಸಿಟ್ಟಿರಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಾಗಿ ಬಿಳಿ ಸಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ ಬ್ಲಾಡೆವೆ ಅಡಿಕೆಯೆ ಅಲ್ಲಾ ಬಿಂದ ದಿವಸವೇ ನಗದಾಗಿ ಹೋಗುವಲ್ಲಿಗೇ ನೈತ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಾಮಿ, ಹಿ ದೊಡ್ಡ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ ಕಾರಣ ಸಾವು ನಿಶ್ಚಾ ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗ ಯಾವಾ ಸ್ಥಿರ ವ್ಯವಸ್ಥಾಕಾರಿಗಳ ಈ ಸಂತಸ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ತರುವ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಕೆಯ ಕ್ರಯವಿಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಮಾಡಿ ದಲಾಲರಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಕಳುಹಿಸಿರಿ.

ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ ಗುಬಾಲ, ಕುಮಟಾ
ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಭಾಗವತ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ

ಸಾಧನ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳ ನ್ಯೂಸುಂದರವಾದ ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಧನ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರುವ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಸ್ವಕಚವಾಗಿ ಬರುವದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪ ವರ್ಗಣಿ ಅಂಚೇವಚ್ಚೆ ಸೇರಿ ೩ ರೂಪಾಯಿ. ಪುಟ ೩೨ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ,
ಸಂಪಾದಕ— 'ಸಾಧನಪತ್ರಿಕಾ,'
ಪೋಸ್ಟ ಕಕ್ಕೀ (ಜಿ. ಕಾರವಾರ.)

ಪುಷ್ಪ ಖಾದಿ

ವಿಕ್ರಿಗೆ ತಯಾರೈ.

ಜೊನ್ಯವರ ತಾಲೂಕಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಕೈಮಗ್ಗದ ಕೈಡಿಯ ಉದ್ದ ಸೂತಿನ ಖಾದಿ ವಸ್ತಾಡುವ ಕೈ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಆಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವದು.

ಹೊನ್ನಾವರ, } ಸೆಕ್ರೆಟರಿ,
ಗಂ-೧೪-೫೫ } ತಾ-ಕಾ ಕಮಿಟಿ, ಹೊನ್ನಾವರ

ಅಮೃತಾಂಜನ:

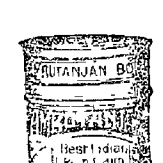

ಇದರ ಉಪಯೋಗಿಂದ ವಾತವೇದನೆ, ಉಗುಳು ಇಕ್ಕುವಿ ಸ್ನಾಯಿಗಳಮೇಲೆ, ರಾಮಬಾಣದ ಕಾಗಿರುವದು ಕಳದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗ್ಯತೆಯು ಇಡಿಜಗವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಜನರು ಒಗಳು ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೀಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೇ ವ್ಯಾಧಿಗಳಮೇಲೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಗಿ-ಪರವರು ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ಔನ್ಸಿ ೩ ಔನ್ಸ್ ಸೀಸೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಬೇಕಾದವರ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಯರಾಂ ಸೈರೆ ಮಾಡಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮಕ್ತಾ ಸಿಕ್ಕಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬಹುದು

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಯ್ಯ ಕ್ಯಾನೆಭಾಗ
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ—ಸಿರ್ಸಿ ಮೋಟಾರ.

ಪುಸಲಕರ ಇವರ ಮೋಟಿನವರಿಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಯಿಂದ ಪ್ರತಿ **ಆದಿತ್ಯವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಗುರುವಾರ** ದಿಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟು ಸಿರ್ಸಿಗೆ ಬಂದು, ಸಿರಸಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾನ್ನ ೩ ಘಂಟೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು.

ಟಿಕೇಟುಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಸಿಗ್ನಾವಿ ಪುಡಿಯಲ್ಲಿ. ಪ ಸೆತನಲ್ಲಿ ಉತ್ತು ಸಿರ ಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಭಾಕಪ್ಪನವರ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಖ್ಯಾನೆಜರರಿಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ ! ಸ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ !!
ವಿದ್ವಜ್ಜನಪರಿಶೋಧಿತ ಯಜುರ್ವೇದೀಯ

ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೌಧಾಯನೀಯ ಸ್ವರಸಹಿತ ಸನಿರ್ಣಯ ಗೃಹ್ಯ ಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ-ವೆಂಬ ವ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕವು ಬರುವ ವರ್ಷಪ್ರಕಪದಿಗೆ (೧) ಸುಮುಖವು ಮಾರಾಬಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಪೂರ್ಣಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ ೧೩-೦-೦. ಪೇಕಾರವರು ೧-೦-೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ರೂಪಾಯಿ ೩-೦-೦ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಂಥವರಿಗೆ, ಪುಸ್ತಕವು ೧೨ ರೂಪಾಯಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ದೊರೆಯುವದು. ಗ್ರಾಹಕರು ತಪ್ಪದೆ ಶ್ವರೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ:— **ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,**
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ.
ಜಿಲ್ಲಾ:- ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ದೇಹೀ ರಾಮಬಾಣ ಔಷಧಗಳು.

ಗಮೀರ ರೋಗದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ರೋಗಗಳಿಗೆ

ಬಿರೇ ೪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ!

ಎಲ್ಲಾ ತರದ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಸ್ಟ. ಕ್ರಯ ೩-೮-೦. ಮಿಲಮ ೧ ಡಬ್ಬಿ ರೂ. ೧-೮-೦.

ಪರಮ, ಜಜ್ಜು, ಶ್ರೀಂಗಿ, ಚಾಕಿ, ಭಗಂದರ, ಸಂದಿವಾತ, ಇವುಗಳಿಗೆ ೦ ದಿವಸದ ಬೆಸ್ಟಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೮-೦.

ಪ್ರಮೇಹದಿಂದ ಮೂತ್ರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಜ್ಜು, ಜಜ್ಜು, 'ಬಿಳಿಪವನಿಗೆ ೪ ದಿವಸದ ಬೆಸ್ಟಔಷಧಕ್ಕೆ ರೂ ೩-೮-೦.

ಬಾಕೀ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜಾಹೀರಾತು ತರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪತ್ರ:— ವೆಂಕಪ್ಪಾ ಸ.ಬ್ರಾಯ್ಯ ವೈದ್ಯ,
ಮಾರಿಗುಡಿ ಬಡಾವ, ಪೋಸ್ಟ—ಶಿರ್ಸಿ.
ಜಿಲ್ಲಾ. ಉ. ಕಾನಡಾ.

ಸ್ಟಾರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್ಚರ.

ಇದು ಚಳಿಜ್ವರ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಎಂಜಾ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರಗಳವೆ.ಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕಾರ ಔಷಧ ವಿದ್ದು, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಸುತ್ತು ಕಾಸ್ತೂಕ್ತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವತರದ ಸಂಖಕ ಅಥವಾ ಕರೀಂಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರ, ಹಕೀಮ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರೂ ಕೂಡಾ ಲಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆದಿರುವರು.

ಅಕ್ಕರ್ಷಾಪಾರಿಗೆ ಬಂಬೆ ಸಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಗಿತ ಆಣೆ. ಟಪಾಲು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ವಿಜಯವು ಬೇಕು.

ದಿ ಸ್ಟಾರ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೨
The Star Pharmacy,
Bombay No. 12.

ಉಪ್ಪು ತರದ ಮಾಲು, ಕ್ರಯ ಸುಲಭ!

ಮಕ್ಕಳ ಆಟದ ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ೩೭ ಸಾಮಾನುಗಳ ಸೆಟ್ಟು ೧ ಕ್ಕೆ ರೂ. ೧-೧೪-೦, ಮಧ್ಯಮ ೩-೮-೦, ಉತ್ತಮ ೬-೮-೦, **ದೊಡ್ಡದು** ೮-೦-೦. ಪೋಸ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕಾಣಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ರೇಷ್ಮೆ ಮಡಿ, ಜರಿ, ಸಾದಾ ಸೀರೆ, ಖಣ, ಕಾಸ್ಸಾರು ಕಾಲು, ಲೈಸ್ಸಾಕ್ಷಿ, ಪ್ರೀಚಕ್ಕಡಿ, ಕೃಷ್ಣಕಮಲಿ, ಲಿಂಗಧಾರವಿ, ಜಾಗಂಟು, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ವಿ. ಪಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವದು. ಕಟಲಾಗು ಏನೂ.

ವಿಳಾಸ—: ಎಸ್. ಯು ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯ
ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಜೌಕಂಬಾ, ಕಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ.

ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬೇಕೋ?

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಪೀಜಧಾತು, ಹಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರ ಇ ಅದೇವಿಧಿಯ ವರ್ತಿಗಳೂ, ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾಣಿಪೀಗಳೂ ಪ್ರಭಾವಳಿಗಳೂ, ಅಕ್ಷರ ಮುಖಾಬಿಗಳೂ, ವಾನಾಭರಣಗಳೂ, ಕಂಚಿಗಳೂ ಇ ಯಾವನೇ ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ದರಕ್ಕೆ ಇ ಯೋಗ್ಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಬೇಕಾದವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಯಾ ಸಮಯ ಬಾಯಿ ದರವಾರ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪತ್ರ:— **ನಾರಾಯಣಜಿ ಹುವಯ್ಯ ಶೇಟ್,**
ಗುಡಿಗಾರ, ಗುಜರಿಗಲ್ಲಿ. ಈ.ವಿ.ಟಿ.
(ಉ. ಕಾನಡಾ.)

printed and published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press Kumta

Reg. No B. 1270 Thursday, December 28th 1922.

ವರ್ಷ ೭. ಸಂಚಿಕೆ ೧೨.

ಕಾನಡಾವೃತ್ತ.

THE KANARA NEWS.

ಪತ್ರಿಕಾ ವರ್ಗಣೆ.–
ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಗಾವು ರೂಪಾಯಿ ೨–೬–೦.
ಮನೆಯಾರ್ಡರಿಯಿಂದ ರೂ. ೩–೦–೦.
ಬ್ರ. ಪಿ. ಆಂಚೆಪೆಟ್ಟಿ ಸೇರಿ ರೂಪಾಯಿ ೨–೨–೦.
ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ೦–೧ ೦.

ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ದರ:–
ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮ್ಯಾಟರ್ ಇನ್ಸರ್ಶನ್(೧ಸಲ ಎಮ್ಮೆಗಾದ್ದು) ೦ ಸಾಲುಗಳ ವರೆಗೆ ರೂ. ೧–೦–೦ ಅದಂತ್ಯ ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿಗೆ ೦–೨–೦.
ಕಡಿಂಗದ ಸಾಲು ಎಷ್ಟು ಹೊಸ ವಿಧವೋ ಆ ಮಾತಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಲುಗಳಂ ಒಂದು ಯಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.
ಖಾತೆ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಒಗ್ಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಯಾ ಸಮಸ್ತ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದು

नरपतिहितकर्ता द्वेष्यतां याति लोके जनपदहितकर्ता त्वय्यते पार्थिवेंद्रैः।
इति महति विरोधे वर्तमाने सनाने नृपतिजनपदानां दुर्लभः कार्यकर्ता ॥

प्रति गुरुवारक्कै हॊरडिसल्पडुवदु.

(ಕುಮಟಾ— ಕಾನಡಾವೃತ್ತ ಗುರುವಾರ, ಕಾರೀಖು ೨೮ ಮಾಪ್ ಡಿಶಂಬರ ಸನ್ ೧೯೨೨ ನೇ ಇಸವಿ.)

हिंदुस्थानांतील रहिवाशांस उपयुक्त आणि हिंदुस्थानची हवा व्यापारमानेच हें औषध हिंदुस्थानांतील लोकांस उपयुक्त फायदेशीर आहे,

द्राक्षासव– { दीड रत्तलची किंमत ३ रुपये.

रामबाण औषधें

सर्दि घालविणारें,
भूक वाढविणारें,
शौच्यास साफ करणारें,
शरीर आणणारें,
शक्ति देणारें,
तेजस्वीपणा आणणारें,

पिण्यास रुचिकर.

स्वाद घेऊन मागवा,

शंकु फार्मास्युटिकल वर्क्स लिमिटेड,
मुंबई नं. १३

हयरे मऊडिरि! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ !!

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿದೆ!

ಬಗ್ಗೋಣ ರಾಮಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಪಂಡಿತರವರಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ರುಧಿರೋದ್ಗಾರಿ ಸಂವತ್ಸರದ

ಪಂಚಾಂಗವು ಬೇಗನೇ ತಯಾರಾಗುವದು.

ಡಿಶಂಬರ ೩೧ ರೊಳಗೆ ಮುಂಗಡ ಹಣ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ರೂಪ್ಯಾ ೧೧॥.

ಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೧೨॥ ರೂಪ್ಯಾ ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಪತ್ರ— ಕೃಷ್ಣಾ ಕೇಶವ ಕೇಣಿ, ಹೆಗಡೆಕರ.
ಮಾಲಕ,
ಸ್ವಾರ ಬುಕ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ.

HANDSPUN & HANDWOVEN

KHADDAR!!!

Our Fresh arrivals :-
Coating "Kasmir" fashion.
Shirting "American" design.
Towels "Persian" pattern.
Upper cloths thread bordered "Mahatma Gandhi", "Bharat Mata" etc. Dhoties required lengths & widths.

MYSORE SOAPS !!!

HIGHLY SCENTED, HARD DURABLE, SANDAL, GULAB, JASMINE & EAU-DE-COLOGNE etc.

Apply to, **V. C. MAHALE,**
Vyapar Seva Bhuvan,
Honavar. (N. Kanara.)

ಗ್ಯಾಸ ದೀಪಗಳು

ಭಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವೆವು.

ಜೇಕಾದವರು ಭಾಡಿಗೆಯ ದರವಾರ ವನ್ನೆರೆ ಮತ್ತು ಒಕ ಳೆಗಿನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾ ಕಿಕ್ಕಿ ತಿಳಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು.

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಲಕ್ಷುಮಯ್ಯ ಕ್ಯಾನಭಾಗ
ಹೆಗಡೇಕರ, ದುಕಾನ, ಕುಮಟಾ.

ಬಹು] ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಾಯಿ. [ಅಗ್ಗ

ಬ್ಲ್ಯೂ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ನೀಲಿ, ಕಪ್ಪು, ಕೆಂಪು, ಜಾಂಬು, ಪುಡಿ ಮತ್ತು ಗುರಿಗೆಗಳು ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೦–೧೦–೦. ಒಂದೇ ಸರ್ತಿ ೧೦೦೦ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೫–೮–೦ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಮಿಕನು ಸಿಗುವದು. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಫ್ರೀಕಟ್ಟು. ಬರೆಯಿರಿ.

ಪತ್ರೆ:– ಎಸ್. ವ್ಹಿ. ಭಾಗ್ವತ.
ಪೊ. ಹೆಗಡೆ, ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ
ಯಾತ್ರಿಕರು

ವೇ। ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಗಣೇಶ ದೀಕ್ಷಿತ, ದುಗಾಘಾಟ, ಕಾಶೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವರು, ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಕಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

1923 ನೇ ಇಸವಿಯ
ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಡೈರಿಯ ಕಿದ್ದಿದ ಅವೃತ್ತಿಗಳು ಹೊಸ ಸಾಲಿನ ಬಾಬತು ಬೇಗನೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವವು. ಬೇಕಾದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅರ್ಡರಗಳನ್ನು ಮುಂಜೆತವಾಗಿ ರಜಿಸ್ಟರ ಮಾಡಕಕ್ಕಮ್ಮ.

ದಿ. ನ್ಯೂ ಎಂಪೋರಿಯಮ್,
ಜನರಲ್ ಮರ್ಚಂಟ್ಸ, **ಹೊನ್ನಾವರ.**

ಎಲ್ಲ ತರದ ಜ್ವರಗಳಮೇಲೆ ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಫೆಬ್ರೋಲೀನ.

ಮಲೇರಿಯಾ, ಚಳಿಜ್ವರ, ಶೈತ್ಯ, ಜಂಗಲಿ, ಅಥವಾ ದೂಷಿತ ಹವೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾದಾ ವಿಷಾರೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಜ್ವರಗಳೂ, ಇನಫ್ಲುಎಂಝಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣ ಕ್ವೆನ್ಯಾನದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮರಹಿತ ಆವಲ ವನಸ್ಪತಿಯ ಈ ಮುದ್ದು ಸೆಟಿಸಿದರೆ ಅಶಕ್ತತೆಯಾಗದೆ, ದೆವರು ಬಂದು ಜ್ವರ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗು ರೋಗಿಯು ಶ್ರಮಿತ ನಾಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧ ಡೊಸ ಬಾಟ್ಲಿ ಕಿಂಮತ ರೂ. ೧–೦–೦

ಇದರ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಔಷಧಗಳು ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವ, ಆಮಾರಿ ಅಸವ, ಉಚ್ಚ ಪ್ರತಿಯ ಕೋಲಸ ನೊಕರ, ಲವಿಂಡರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸುಗಂಧಿಗಳು ಅಲೆಂಬಿಕದ ಕಾರಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾಡಾ ಕೆಯಲಾಗ ತಿನಿರಿ.

ಅಲೆಂಬಿಕ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ವರ್ಕ್ಸ,
ಕಂಪನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್.
ನಂ. ೫೦, ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್‌ಸ್ಟ್ರೀಟ, ಮುಂಬಯಿ

अलेंबिक केमिकल वर्क्स कं० लि०
नं. ५० प्रिन्सेस स्ट्रीट मुंबई.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇಶ ಭೂಷಣವೇ ಭೂಷಣ.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ತೈಲ. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ

ಮೈಮರವಾರ ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾಗಿರುವ, ನೀಲಿಮೆಯಿಂದ ಸಿಪಿಸಾದ ಕೇಶವ ಮುವನ್ನು ಯಾವ ನಾರಿಯು ತಾನೇ ವಾಂಛಿಸಲಿಲ್ಲಳು ? ಇಂತಹ ಕೇಶರಾಶಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾದ ಉಪಕರಣವಾದರೇನು.

ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್. (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್.)

ಈ ಆಯಿಲ್ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆದರ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಂಕಾದವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಪರಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ಪುರುಷರಿಗೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಆಪ್ಟೇ ಹಗಳಿಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಆಯಿಲ್ ತೊಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಮುನ್ನಿಕ್ಕೆ ಬೇ ನೆಯು ತ್ಯಾಗಾಗಿ, ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪ್ರಫುಲ್ಲಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೂದಲುಗಳು ಇದನ್ನು ತೊಡಿಯ ತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕ ಎಂದಿಗೂ ಜಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾರವು, ಆದರೆ, ಅವು ಪಟ ವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವವು ಇದರ ಸುಗಂಧವಾದರೋ ಮಧುರವೂ ಮೋಹಕವು ಆಗಿರುವುದು

ಕೀಳು ತರದ ಎಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನೂ ತಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೇಯೊಂದು ಬಾರಿ ಈ " ಕಾಮಿನಿಯಾ ಆಯಿಲ್" ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ ಈ ಎಣ್ಣೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ " ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಒಫ್ ಮೆರಿಟ್ " ಆಕ್ಷಮ ಯೋಗ್ಯತಾಪತ್ರವೂ, ಇತರ ಕಾನಿರಾ ಗ್ಯಕ್ಷರ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಮಾನಪತ್ರಗಳೂ ದೊರಕಿವೆ

ಕ್ರಯ— ಸೀಸಾಗೆ ರೂಪ್ಯಾ 1 0 0, ಸೀಸೆ 3ಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಾ 2 1 0, ವಿಪಿ ಖರ್ಚು 0 1 4 0.

ಅತಿ ಮನೋಹರವಾದ ಸುರಭಿಯು !

ಒಟ್ಟೋ-ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ !! (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ)

ಈ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯವು ಮಧುರ ಕೋಮಲ ಜಾಸುಯಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮತ್ತಮವು. ಜನ್ಮಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ದು ತೆಗೆದ ಸೌಗಂಧಿಕ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಧಿಯ (ಅಲೊಹೆಂ ಲ) ಸ ವರ್ಕಾಲ್ಪ ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಲ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಒಟ್ಟಿಮೆಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಕೆಲವು ಸಟಿಕುಗಳನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮ್ಮುಖ ಸ್ಥಗರ್ಕವಾದರೆಂದು ಪೆಪ್ಪಾ ದಿಕೆಯ. ಆರಿಸಲಂತಾಗುವುದು; ಬೇರೆ ಯಾವ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯದ ಗಂಧವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದು, ಈ ಒಟ್ಟೋದಿಲ್ ಬಹಾರಿನ ಗಂಧವು ಅವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವನ್ನಾಗಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೆಳಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದೇ ಒಂದು ಸೀಸೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ

ಸಣ್ಣ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0 ೯ 0 1 ಡ್ರಾಮು (ಎಷ್ಟು) ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 0-12-0 ½ ಔನ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಸೀಸೆ 1 ಕ್ಕೆ 2 0-0 ಅಂಚೆಯ ಪೆಜ್ಜ ಜೆರೆ 0-4-0

ಒಟ್ಟೋ ದಿಲ್ ಬಹಾರ್ ಪರಿಮಳ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಡಜನ್ 1 ಕ್ಕೆ 0 1 2 0

Address **The Anglo Indian Drug & Chemical Co,**

16, Market, **BOMBAY. 2.**

ಒಂದೇ ಸಾಲು ಬಾಜ ಕಲ್ಕು ! ತ್ವರೆ ಗೈಯಿರಿ !!

ಒಮ್ಮೆಗೆಲಾದರೂ ಅನುಭವ ದೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಡಬೇಡಿರಿ.

ತಾರುಣ್ಯ ಸಂಜೀವನಿ ಗುಳಿಗೆಗಳು.

ಕುಕ್ಷಧಾತುವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ ಹಪಹಪಿಯುತ್ತ ಕಕ್ತಿಯ ನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಕರಿಗಡ ಜರತನವನ್ನೂ ದೋಗೆಗಳನ್ನೂ ದೂರವಡಿಸಿ ಆಯುರಾ ರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ರತಿಯಲ್ಲಿ ವೆಗಳವಾದ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಕ್ರೀಡಾ ಕಕ್ತಿಯು ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಸಂ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಂತೋಷ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನ ದೈಹಿಯನ್ನೂ ಹುರಿಮ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಶಲೆಯನ್ನೂ ದೊರಾ ಕಿಸಿ ಮುದಿತನವನ್ನುನೀಗಿ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ನಿಡಾಕಲಿಸಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ರೋಗಗಳ ನ್ನು ನಾಕನಾಶಮಾಡುವದು ಹೇಗಾಜ್ವರ, ಮಂಜಾಗ್ನಿ, ಕುಕ್ಷಸ್ರಾವ ಅಮಕರ್ಶ ವೈಗಳನ್ನು ಬಹಿರೆ ನಾಶಮಾಡುವದು ಇದು ಅರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧವಾಗಿಯೂ ದೇಹಕಾಲಗೌಂದಲೂ, ಆತ್ಯಾಹಾರಗೌಂದಲೂ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೂ ದೇಹಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಲೂ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಡಿಸುವ ಉಚಾರವಿಹ ಅಸ್ವಭೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದಲೂ ಅತಿವಿಷಯೋಪಭೋಗದಿಂದಲೂ, ಇಂದ್ರಿಯ ದಿಲಿವು, ತೆಳುವು, ನಿಸ್ತೇಜವು ಬಿಗಿ ಯುವುದಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಖಲನವಾಗುವದು ಅಂಡಾಂಡು ಸಾರಿ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಜೋಗುವದಲ್ಲದೆ, ನಪುಂಸಕತ್ವ, ಕೀರ ಕ್ಷೀಣತೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಅರುಚಿ, ಸ್ವಪ್ನಿಮಾಂದ್ಯ ದೆನ್ನೆಲುಬಿನೆಲ್ಲೆಯೆ, ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸೋವು, ಮೈಉಸಾವು, ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದ ಸ್ವಪ್ನ ಆರವು, ಮಧುವು ಮತ್ತು ಕೀಡಿದ ಜಾಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಚೇತನ ಉಂದಿ ಹೋಗುವದು ಇವೆಲ್ಲವು ಗಳಮೇಲೆ ರಾಮಬಾಣವಂತಿರುವದು ೩೦ ಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆಗಕ್ಕೆ ರೂ ೧॥ ನಂ ೧ ನಂ ೩ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತು ಎಂಗುಳಿಗೆಗಳುಳ್ಳ ಸೀಸೆಗಳಿಗೆ ರೂ ೩ ಪೋಸ್ಟೇಜು ಬೇರೆ.

ಎಮ್. ಜಿ. ಭಾಗ್ವತ್, ಆಯುರ್ವೇದಿಕ್ ಕೆಮಿಸ್ಟ್,

ಕಕ್ಕೇ (ಕೆನರಾ)

ರಾಗದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳು.

ತಬಲೆ ಜೋಡಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಾಯನ ಸಾಮಾನು.

೧ ರಾಗದ ಕೈಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ. ೨೦ ಳಂ, ೪೫ ಪಿ
೨ " ಕಾಲು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಂ ೬೫, ೭೫, ೧೦೦, ೧೨೦
೩ ಕಪಿಲೆ ಜೋಡಿ ಕೆಂ ೧೫ ೧೫ ೧೮, ೫೦
೪ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ ೧೧, ತಬಲೆ ಗ್ಯಾಡ ಕೆಂ ೧೫ ಆ

ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಗ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಟಲಾಗ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡುವೆ ನೆ

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮರಾಠಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೇ ಗ್ರುಜ್ಯರಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು

ಪತ್ತೆ – ಗೋಪಾಳ ಸಖಾರಾಮ ಮತ್ತ
ಕಂಪನ್ಸಿ, ನಂ ೩೬೨
ಕಾಳಬ್ಬಾದೇವಿ ರೋಡ, ಮುಂಬಯಿ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ರಾಜಕೀಯ ಬಣಗಳು.

(ವರ್ತಾಪ್ರಸಾರಕ ಸಂಘ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದ ಸದ್ಯಸ್ಥಿತಿಯ ಅಭ್ಯಾಸದ ಹೇಲಿಂದಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಲಕತ್ತೆದ ಲ್ಲಿಯ ಮೊನ್ನಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರೆರ ಆನ ಭವದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸದ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧದ ಪಂಗಡಗಳಿ ಹುತ್ತವೆಂಬುದರ ಸುಮಾರಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಿಂದ ಪಾಚಕರ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಸ್ವಲ್ಪು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಸಿ ಅಷ್ಟೂಗಳ(ಆ) ಧ್ಯೇಯ(ಬ) ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು (ಇ) ಸಧನ ಇವುಗಳಿಗನ ಸಂಬಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಬಹ ದು ಇನ್ನು ಧ್ಯೇಯವನ್ನೇ ನ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಕ್ಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ಕೆ ಆದಾಗ್ಗೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿಚಾರಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ

(೧) ದೈವವಾದಿಗಳ

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬಿ ಅಲೆ ಜೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವಾಗಿಯೇ ಯಾವ ತರದ ಪ್ರಯ ತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ದೈವದ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಸ ದ್ಮನೆ ಕೂತ್ಕುವರ

(೨ ಭಿಕ್ಷಾವಾದಿಗಳು

ಸರಕಾರವರಿಗೆ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟಿ ಆವರು ಹಾವಾಗಿ ಹೋ ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನ ಕೊಡ ವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಅಮ ರುಲಾಧಿಕಾರ ತಿಳಿದು ಕೆಲಸ ಸರಕಾರವನ್ನ ಸಂತೋಷದಿಸಿ ತವರು ಸ್ವಾ ಷಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ಪನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನವರು

(೩) ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದಿಗಳು

ಆನಟಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶಗಳಂತೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂಗಿಗತ ಸ್ವಾ ತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವವ ಳು ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡ ವರ್ಗಗಳು

(ಅ) ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅಸಹ ಕಾರವನ್ನು ಸಹಿತ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡವರು

(ಬ) ಕೇವಲ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೇ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆ ನ್ನುವರು

(೪) ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾದಿಗಳು

ಆವೆ ರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತದ ಮಾದರಿಯ ವೇ ರೀ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೇ ಕ್ಷೀಯವರು ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಮತವರು

(ಅ) ಬಿಯಸಾಯಿಂಪದ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಹಿಂಪಿನಂತೆ ಅಡಗಿ ಯುವ ತರದಿಂದೂ ಲಕ್ಷಿಸಿತವರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವನ್ನರೈಕ್ಷಿಸುವವರು

(ಬ) ಬಿಯಸಾಯಿಂಪದ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಬಾಧೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವ ಸ್ವಪಕ್ಷಗಳಿಗಾಗಬೇಕೆಂಬುವವರು

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ವಿ ಭಾಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ

(೧) ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಪಕ್ಷವು

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೊರಕಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರ ಕಡೆ ಇ ದಲ ಸಹಕಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸುವರು

(೨) ಪ್ರತಿಯೋಗೀ ಸಹಕಾರೀ ಪಕ್ಷವು

ಹಿಂದೀ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯವಾಳಲಿಕ್ಕೆ ಹ ಕ್ಕಿದರೆ ಮತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೋಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮತಭೇದಗಳು

(ಅ) ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯವ ಅರ್ಪಿಸೇ ನಿ ರ್ಮಾಲ ಮಾಡಿದರೆ ಆವರ ಸಂಸರ್ಗವನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ವರು

(ಬ) ಮೇಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಮ್ಮನೇ ಕೂಡ್ರದೇ ಪ್ರತಿಯೋಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಧವನ್ನ ಮಾಡಿ ಆವರ ರಾಜ್ಯಸೂತ್ರವನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡಲಿಕ್ಕಿಸುವ ವರು

(೩) ಅನಿತ್ಯಾಚಾರೀ ಅಸಹಕಾರ ಪಕ್ಷವು

ಸರಕಾರದವರ ಕಡೆ ಯಾವತರದ್ದು ಸಂಬಂಧವಿರ ದೇ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಚ್ಛ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಿಸಿ ಮೂದಿ ಜರಿಕಗಳ ಪ್ರಸಾರದಿಂದ ಸ್ವೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯಮರಿಂದರೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿ ಸಬೇಕೆನ್ನುವವರು

(೪) ಭೀತ್ಯುತ್ಪಾದಕ ಪಕ್ಷವು

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ಆವರ ಸಹಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಲೆ ಲೂಟಿ ಬಾಂಬು ವ ಕಾಂದಪ್ರಗಳಿಂದ ಭೀತ್ಯುತ್ಪಾದಿಕದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವವರು

(೫) ಕಳ್ಳ ಯುದ್ಧದ ಪಕ್ಷವು

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಹಿರಂಗವಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ತಯಾರಿ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಹನ್ನಿಗೆ ತರು ವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳ್ಳಯುದ್ಧ (ಗನಿಮಿಯಾ ಕಿ)ವನ್ನೆ ಮುಸರಿ ಬೇಕೆನ್ನುವವರು

(೬) ಒಂದಾನನ್ನೆಬ್ಬಿಸುವ ಪಕ್ಷವು

ಎರಡನೇ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಖರ್ಚಿಸಿ ಸರಕಾರ ದವರ ನಿರುದ್ಧ ಅಘಿಪತ್ಯಗಿಯೇ ಬುಡಾಯವನ್ನೆಬ್ಬಿಬ ಕೆನ್ನುವರು

ಇನ್ನ ಸಧನದಲ್ಲೇ ಗೆಗೆದುಕೆ ಂಡು ನಿಚಾರ ಮಾಡಿ ದರೆ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಭಾಗಗಳಾಗಿರುವವ

(೧) ಲೋಕಸಂಗ್ರಹ ಸಾಧನವು

ಪರಾಶರದವರ ರಾಜ್ಯರಾಜಕೀಯತೆಯಿಂದ ಯಾವ ದೇಶವ ಸಾಗಿಸಲು ಅಧವಾ ಲಾಭ ಅನಿಸಿ ಎಂಬುವನ್ನು ಜನ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮನ ವಾಡಿ ಕೊಡಲು ಕಾರ್ಯವ ನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ಸಂಟ ವಪಡಿವರು. ಈ ಲೋ ಕಸಂಗ್ರಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಅ) ಟ್ರೀಸ ಪ್ರಸಾರವು (ಬ) ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾ ಪನೆಯೂ ಹಿಗೆ ಸಧನಗಳು ಬರುತ್ತವೆ

(೨) ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರವು

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಧನಗಳು ಅವಲಂಬಿಸಲ್ಪಡಿಹತ್ತವೆ

(೧) ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹಿತಕಾರವಾದ ಚಿತ್ರಾವಸ್ಥೆ ಬಾಲ್ಯದ ಲ್ಲಿನೇ ಕೆಡಾ ವದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾಧ್ಯ ಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ದೇಶದಮಂಟಿಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸ ಪಡ

(೨) ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಪ್ರಜಾಕಿರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಮಹತ್ವ ಕಪರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕವಿತ ಕೀರ್ತನ ಪುರಾಣ, ನಾಟಕಾಂಶ ಯ ಹಸ್ಯಸತ ತ ಚಿತ್ರಪಟಗಳಿಪ್ಪಾದಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ದನ್ನ ಆಕರ್ಷಿಸಿದಾಗಿ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದು

(೩) ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯು

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೨ ಕಾರಣ ಸಾಧನಗಳು ಅವ ಲಂಬಿಸಲ್ಪಡುವವು

(೧) ಪುರುಷರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾದರೂ ರಾಜಕಾರಣ ದಲ್ಲಿ ಒಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಾಜವಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಭಗಿನೀ ಮಂಡಳಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವುಗ ಳ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ತ್ರೀ ಸಮಾಜೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಮಾಡು ವದು

(೨) ಕೂಲಿಕಾರರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷಿತಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಜಾಗತಿಕವನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಕೂ ಲಿಕಾರರ ಸಂಘಗಳನ್ನ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು

(೩) ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರಗಳು ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಸರಕಾ ರದವರ ಸಹಾಯ ವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳವದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಸೇನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವದು

(೪) ಪರದೇಶ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂಗದೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನ ಇಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶ ಉದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು

(೫) ಜಾತಿನಿ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದವರು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವಿಷಯ್ದ ನಡಿಸಿದ ಚಳ ವಳಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಕಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಬಂಧ ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ಆ ರೀತ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷರೀ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ದೊರಕಿಸಲಿಕ್ಕೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದು.

ಚಾರ್ಯ ವಿಚಾರದ ಜಂಬುಲಿಂಗವು.

ತ್ರಾವಣಕೋರದಲ್ಲಿ ಜ ಒಲಿಂಗವು ನದನೆ ಎಂ ಬ ವಿಶಿಷ್ಟಾತ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವು ಇವನು ೩ ಶರತಿ ಬಾ ಪಕಹರ ಆತಿಧ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು ಪಾರಾಣಿ ಶರತಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದಂದಿನಿಂದ ತ್ರಾವಣಕೋರದ ನೆ ನೆಹೊರೆಯ-ಲ್ಲಿರುವ ಗ ಚ್ಚಗಾದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವಾಗಿಕೊಂಡನು ಈಗ ಸ್ವಾರಿಯು ಊರೊಳಗಾಗ್ಗೆ ಅಡ್ಡಾದ್ದಿತ್ತಿರುವಪ ಪೊಲಿಸ್ಸರು ತಂಡು ತಂಡಾಗಿ ಅವನನ್ನ ಹಿಡಿಯ ಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರು ಆದರೆ ಇವರ ಓಡಾಡ್ದೂರಿಗೆ ಈ ರಾಯರು ಇನ್ನೂ ತುತ್ತಾ ಗಲಿಲ್ಲ ಪೊಲೀಸರು ಈಗ ಸ ಸಾರು ೧ ತಿಗಳಿರಿಂ ದ ಜಂಬುಲಿಂಗಮವ ವೇಷವನ್ನ ಕೈವಕವಾಡಿಕೊ ಳ್ಳಲ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರವಿಗಾ ಜಂಬು ಲಿಂಗವನು ಅಜ್ಞ ಲ್ಲಿ ಹಲ ಗಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಿರು ವನ

ತ್ರಾವಣಕೋರ ಗುತ್ತಿನ ಬುದಕ್ಕೆ ಶಿವಗಾವಿ ಪುರ ನು ಎಂಬೊಂದಾ ಹಳ್ಳಿಯಿದೆ ಮೂಂಡನೇಗರ್ಕಿ ಜಂ ಬುಲಿಂಗವ ನನ್ನು ಕೈಪಿಡಿಸಿ ಕೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಲು ಅವಕ್ಕವ್ವಳ್ಳ ಳ್ಳಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಶಿವವ ಇಲ್ಲಿಪ ನೆವಾಡಿಕೊಂ ತುವನು ಸುಮ್ಮ ಪೂರ್ಣಶಿವ ಬ್ಗ ಈ ಚಿತ್ರಗುತ್ತಿಗೆ ೧೯೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಇನಾಮುದೊರಕಿತ್ತು ಜಂಬು ಲಿಂಗವ ನು ಅವನ ಮನೆಹೊಕ್ಕಿ ಇನಾಮಿನ ರಕಮನ್ನು ದೇಶಿವನು ರಕಮಿಲ್ಲೆಂದು ಚಿತ್ರಗುತ್ತಿನು ಸುಡಿ ಯಲು ಜಂಬು ಲಿಂಗವ ನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಪ ಕ್ಷಾಗಾಯ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷ ಹಾಗೆ ಓಡಿ ಪನು ಗಳೆಯನೊಬ್ಬನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೋಗಲು ಬಂಬು ಲಿಂಗವನು ಅವನಿಗೂ ಡ ಹಾ ಕೆಕೊಂಡ ಬಿಟ್ಟನು

ತ್ರಾವಣಕೊರಿನ ನೆಯ ವ್ಹಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಊ ರಲ್ಲಿ ಜಂಬು ಲಿಂಗವನ್ನ ಹ ನಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿರ ವನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂಘೋರ ವನೆಯ ಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಳೆಯ ನೆಂ ದು ಹೇಳಿ ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದನು ತ ಬಾಕಿಯ ನ್ನು ಕೊಂಡಿನಿ ಇವ್ವ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ತಗಲೆ ಅವಣ ಮಾಡ ಕೇಳಿದನು ವ ನೆಯವನು ಹಣವಿಲ್ಲೆಂಬು ಕೈ ಮಿಡುಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಜಂಬು ಲಿಂಗವನು ಜಾಡಿಸಿ ಮನೆಯ ರುಬ್ಬಿ ವಾತಿ ಸೂರೆ ಹಾಕಿದನು ಮಧ್ಯಾ ನ್ಹಕ್ಕೆ ಪರಾಗಾದ ಮೆ ಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಪಟೆಮೆ ಆಗಂಡ ಬರಹೋಗುವವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಜಲೋ ಡ ಲೊ ಸಾವಾನಾ ಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದನು ಹಣವಿದ್ದ ವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಎಬ್ಬಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆ ಲೆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಕಾಟ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರ ಒಟ್ಟುಗಡಿಸಿದನು ಹೀಗೆಲ್ಲ ತ್ರಾವಣಕೋ ರ ಅತ್ತ ಕಡೆಯಲ್ಲ ಜಂಬು ಲಿಂಗವನ ಹಾವಳಿ ನಡೆ ದಿದೆ ಪ್ರಜೆಗಳ್ಳಿದೂರ ಭಯಭೀತರಾಗಿರುವರು

ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹಿಮರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡ ವೈಭವಕಾಲೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಪ್ರಸ್ಥಾನವಿದೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಗತಿಒಶದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಪ್ರಸ್ಥ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಗೊಂಡಿತು ಗಜಚಿತ್ರನೇ ಸಾಲಿನ ನಿಘಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಬಲು ಪಂಕಟುಕ್ಕೊಳಗಾಗಿತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಧರ್ಮಾತ್ಮನಿದ್ದ ಹಿರಿಗಯಾ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಾವನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಂದ ಬರೇ ೩-೫ ಹರವಿಗಳ ಮೇಲಿದೆ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಗಳ ಮೈಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ಥಾನವಿದೆ, ನೆರೆಯಲ್ಲಿದೇ ಗುಡ್ಡಗಳ ಒಂದು ಪುಣ್ಯ ಇದೆ ಒಬ್ಬ ರ್ಧಾತ್ಮನು ಪ್ರಳಿಲಿತ ಅಡ್ಡಾಗ ಈ ಗುಡ್ಡಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣು ಪಾದಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯಾಗಿತ್ತು ಪುಣ್ಯವನಿಂದ ೨ ರೇ ತಿ ಮೈಲುಗಳ ಮೇಲೆ 'ಹಾನಾಂ' ಎಂಬ ಗುಡ್ಡವಿದೆ ಇಹಾನ ಹಾಗೂ ಹ್ಯೂಯೆನಥ್ಸಾಂಗ ಎಂಬ ಚೀನ ದೇಶದ ಪ್ರವಾಸಿಕರು ಉಳಿಕ್ಕುಟವದಗಿರಿ ಒಂದು ಸ್ಮಾರಕ ವಿಸಿದ ಗಿರಿಯು ಇದೇ ಒಂದು ಹಿರಿಗಯಾ ಸೂಪ ನಿಧಾನಿಗಿ ಇಸ್ಕೃಂದು ಬರಿಗಿ ಹಾಸಗಾಗಿ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರು ವ ದೇಯಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದರ್ಶಕ ವಸ್ತುಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ ಬೌದ್ಧರು ಕಯಾರಿಟ್ಟ ಅನೇಕ ವಿಹಾರ ಮತ್ತು ಚೈತ್ಯಗಳು ವಿಷ್ಣು ಪೂರಣಾದಾಯ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಬೌದ್ಧ ಕಾಲದ ಕಾಶಾಲೆಗಳಿಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪುರಾತನ ವಸ್ತುಜಿಳನ್ನೂ ಈ ವಿಷ್ಣು ಪುರದ ಈ ಕಾನ್ಯಬಿಳ್ಳಿನಿಂದ ಬರೇ ೩ ಮೈಲಿನಮೇಲೆ ಅಗಿದು ತೆಗದು ವಾರ್ಯನ್ಯರಿಗ್ಗೆ ೧೧ ಮೈಲು ಹೋದರೆ ಜೇಥಿಯನ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಒಬ್ಬನು ಲೌಂಗಾಗಿ ಕುಂಡುಳುಕ್ಕಾರೆಂದ ಭವಿಕರು ಹೇಳಿ ಇತ್ತರೆ ಅಗ್ಗೇ ಯೆಕ್ಕೆ ಜೋಗನಿಷ ಎಂಬ ಗುಡ್ಡವಿದೆ ಈ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಹೆಯಿಗೆ ಜುದ್ಧ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧರು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರೆಂಬ ಒಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದೆ

ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರವು ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿತ್ತೆಂಬ ಭಾಗ್ಯತ ಪುರಾಣದ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ವಾಯು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ ಮಹಾಭಾರತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಜರಾಸಂಧನು ತನ್ನ ಶತ್ರುಪಕ್ಷದವರಾದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ಈ ಮಾನವರಿಗೆ ಈ ಆಸ್ಥಾನ ದರ್ಶನವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನ ದರ್ಶನವು ಮಾನವನಿಗಿಂತಲೂ ಇದಾರಿಂದ ಮಾನವರಲ್ಲಿಯೂ ಇಹಲೋಕದಿಂದ ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆಳಿದರು ನರಕವು ಲಿಯ ಅದಿಪತಿಯಾದ ಯಮಧರ್ಮರಾಜನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾದರು ತಾವು ನೋಡಿ ಸುಹಿಸಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೂತ್ಕುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಮಧರ್ಮರಾಜನಿಗೆ ದೇವಾದಿಗಳ ಕತ್ತರ ಭಿಮಾಗಿ ಪೂಡಿದರು ದೇವರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಸುರನ ಹತ್ತರ ಪರಿತ್ರ ಬೇಹರ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು.ದೇವರ ಪಿನ್ನಗೆಗೆ ನುನ್ನನೆಯಿತ್ತು, ಅಸುರನು ನೆಲಳ್ಳುರುಳಿದನು ಕೂಡಲೆ ಯಮಧರ್ಮರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಒಂದು ದೊತ್ತ ಲೆಯನ್ನು ಅವನ ತಲೆಯ ಹೇಲಿಟ್ಟರು. ಆಸುರನ ದೇಹತ್ಯಾಗದಂಥ ಮಹಾತ್ಯಾಗ ತನ್ನು ನೆನಿಸಿ ವೈತುಂಠಾಧಿಪತಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಗೊಂಡು ಆ ಸುರನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಲೆಯನ್ನು ಅಳಿಲ ಜಾಡ್ಡಿನ ಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರವೆಂದೆನಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿವಿಧನು ಆಂದಿನಿಂದ ಆ ಲೆಯು ಧರ್ಮಶಿಲೆ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿದಲ್ಲಿ ಹಸರಿಗೆಂದಿದೆ. ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರು ಸಹ ವೈತುಂಠಾಧಿಪತಿಯಿಂದಲೇ ಇಹಲ್ಲಿಟ್ಟಿತೆಂತಲೂ, ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆಲ್ಲ ವೈಕುಂಠಲೋಕವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂತಲೂ ವಾಯುಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆ.

ವಿಷ್ಣುಪದವು ಫಲ್ಗೂ ನದಿಯ ಪೃಷ್ಠ ಮ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿದೆ ವಿಷ್ಣುಪದಮಂದಿರವು ಅಪ್ಪಟಕೋನದ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಂದೂರಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯಾದ ಅಹಲ್ಯಾಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರವರು ಈ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ. ಹಳೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೊದಲಾದ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ ಹೊಸಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಂಗಲೆಗಳಿವೆ, ಕಚೇರಿಗಳಿವೆ. ಹೊಸ ಭಾಗವೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳು ವಿಶಾಲವಿದ್ದು ಆಚ್ಛಾಕ್ಟಾಗಿವೆ

ಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳಂತೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರೂ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಹಿಂದೂಜನರು ಮಾಳೆರೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆ ಮುಸಲಮಾನರು ಉರ್ದಾಭಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತಾಡುವರು. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಾತಿಭೇದಗಳಿವೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರು ಬಹುಸಃ ಜೋಲಾ ಜಾತಿಯವರು. ಇವ್ರೆ. ಗಾಯಿ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಲ್ಲಿ ಅರಗು, ಸಕ್ಕರೆ, ನೂಲಿನ ಆರಿವೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಚೆನ್ನ-ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಸುಂದರವಾದ ಆಲಂಕಾರಗಳು, ಸುಂದರ ನೆಕ್ಲೆ ಇದ್ದ ಕಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಸಿಗುತ್ತವೆ ಮೊದಲು ಕಾಗದವು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

—ಲೋಕಮಾನ್ಯದ ಮೇಲಿಂದ.

ಸುವಾರ್ತೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಹಕೀಕತ್ತು.

ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೂ ಬದಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವರ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪುರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಊಳ ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವರು ಅಲ್ಲಯೇ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪುರಿಯೊಳಗಿನ ಬಿಡಾರಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದು ಸ್ವಾಗತ ಕವಿತಾಟಿಯವರು ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಗಿರಿಯೊಳಗಿನ ಮಾಡನೆಯಲ್ಲಿರುವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಸಗರಿಯೊಳಗಿನ ಮಾರ್ಗಗಳು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನವಿದ್ದು, ಮಾರ್ಗಗಳು ಧೂಳಿವುಯವಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಅಧಿವೇಶನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೋಟಾರು-ಟಾಂಗೆಗಳ ಓಡ್ಯಾಟದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಕೆಲಸವು ಕಲೆದ ಗುರುವಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗದೂ, ಅಸಗರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ, ಶೃಂಗಾರವೂ ಇನ್ನೂ ಆಗತಕ್ಕುವಿವೆ. ಗೋವಿಯ ವೈರು ಕೊಯ್ಯುವ ಹಂಗಾಮು ಇದ್ದ ಮೂಲಕ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಕಟ್ಟೋಣಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ ಸೋಮವಾರ ತಾ ೫ನೇ ವರೆಗೆ ಇತೀ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಸ್ವಾಗತ ಕವಿತಾಟಿಯವರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರ ನಾಗುವದೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಸಭಾ ಮಂಟಪವು ಪವಿತ್ರ ಶುಭ್ರ ಖಾದಿಯಿಂದ ರಚಿಸಿದ್ದು ಬಿ ಹಳೇ ಶೋಭಾಯಮಾನನಾಗಿದೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆಗಮನ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ನಿಯೋಜಿತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದೇಃ ಚಿತ್ತರಂಜನ ದಾಪರವರು ೫ ನೇ ಗುರುವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಲಕತ್ತೆಯಿಂದ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದರು ದೇಶಬಂಧುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಚಾರಿಣಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಾಸಂತಿದೇವಿಯವರಿದ್ದರು ಕಾನು ಹಕೀಮ ಅಜಮಲಖಾನ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರು, ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಭಕ್ತರು ದೇಶಬಂಧುಗಳ ಉಗಿಬಂಡಿಯಿಂದಲೇ ಚೆತ್ತೆಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಬಂಗಾಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇದೇ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸ್ವಚಿಸಿನ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ದೇಶಭಕ್ತರ ದರ್ಶನೋತ್ಸುಕರಾಗಿ ನೆರೆವಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ನಮೂನೆಯ ಖಾದಿ ಪೋಷಾಕು ಹಾಕೆಕೊಂಡು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ದೇಶ ಸೇವಕರ ಸೇವಾತತ್ಪರರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಗತ ಕವಿತಾಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಬಾಬು ವ್ರಜಕಿಶೋರ ಪ್ರಸಾದರವರು ಮುಂದಾಗಿ ದೇಶಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಉಗಿಬಂಡಿಯೊಳಗಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೇ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಯಿತು ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಜಯ-ಘೋಷಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕೂ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಗಡಚಿಕ್ಕಿದವು. ಅಲ್ಪ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೆರವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೆರವಣಿಗೆ

ದೇಶಬಂಧುಗಳ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರು ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಾಹನವಾದಮೇಲೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಕೀಮ ಅಜಮಲಖಾನ, ಪಂಡಿತ ಮೋತಿಲಾಲ ನೆಹರುರವರ ವಾಹನವು ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣನಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದುವಿಗೆಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯಕುಡು, ಶ್ರೀ ಸೇನಗುಪ್ತ, ಶ್ರೀಯುಗಲಾದೇವಿ, ಶ್ರೀ ವೀಪ ಸಾರಂಗ ಜಾಂಗ, ಜಗದತಿ ಕರಣಸಿಂಗ್,ರಾಯ ಹರಿಸ್ವಾದಶಾಲ, ಬಾಬು ಅನುಗ್ರಹ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ ಮೊದಲಾದವರು ವಾಹನಾರೂಢರಾಗಿ ದೇಶಧ್ವಾಧುಗಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಿಕಾಬಿರೋತ್ತ, ಒಲ್ಡ ಹೆಸರುರೋಡ, ಮೊದಲಾಯವುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ಮಜಲಾಲ ವಾಚನಮಂದಿರದ ಹತ್ತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ತಡೆದು, ಪ್ಲೇಸ ಹೊಲಿಜೇ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾವುಕಾರರಾದ ಶಾಮು ಬಾಬುಗಳ ಬಂಗ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ತಲ್ಪಿತು. ದೇಶಬಂಧುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಾಡಿಗೆ ಯಾಗಿದ್ದರು. ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಕರ ಕವಾಸುಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಖಾದಿಯಿಂದ ತರಹರದ ತೋರಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕೈರಾಟಿಯ ಜೆಕ್ಕಗಳಿದ್ದ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪತಾಕೆಗಳು ಅನೇಕ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ದೇಶಭಕ್ತರ ಆಗಮನವನ್ನು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಹಾತ್ಮರ ಶಾಂಗೂ ದೇಶಬಂಧುಗಳ ವಿಶಾಲ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಡೌಲಿನಿಂದ ತೂಗಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ದೇಂಣು ವಾತ್ಸವ್ಯ ದೇಶಭಕ್ತರ ಪ್ರಜ್ಞಾದರ್ಶನವನ್ನು ಪೊಳಗುತ್ತಿತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳು ಮನುಷ್ಯಮಯವಾಗಿದ್ದವು. ಜನರು ದೇಶಭಕ್ತರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಲು, ಮಾತಾಡಲು, ನಿಡ, ನುರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಅರೂಢರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭವು ಅಸ್ಸೂ ಸ್ರಪ್ರಾರಂಭನಾಗಲಿಲ್ಲೆಂಬ ಅತಮಾವಾಡಾಪದ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನುತಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೂ, ಇನ್ನು ಬರುತ್ತಿರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯಪುರಿಯ ಗದ್ದಲವು ಮತ್ತೂ ತೀಸ್ರವಾಗಿ ಅಗಬಹುದು.

ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಿಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ। ಅನಸಾರಿಯವರು ಗುರುವಾರ ಮುಂಜಾನೆಗೆ ಬಾಮು ತಲ್ಪಿದರು. ಇನ್ನೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಬಯಿಯ ಶ್ರೀ। ವಟೇಲ, ಸ್ವದ್ರಾಸದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ರಂಗಸ್ವಾಮಿ, ಆ

ಯ್ಯಗಾರ, ಶ್ರೀವೈಕಾಣಸಗೋವಾಲಾಚಾರಿಯರ್, ಅ
ಗಾಮಿಪ ಪೂಜಕರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಬೀದಿಗಿದರು. ಬಾ
ಲಿ ದೆಭಂಗ ಕಡಿಮೆಯ ಸಭಾಸರ್ಬ್ಬೊಬ್ಬರಾ
ನ ಶ್ರೀ ಕಾರ್ತ್ತಿರೆಂಗ ಅಯ್ಯಂಗಾರವರರು ಹಾಸಿಗೆ
ತಿವ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರೈಸ
ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಸ್ವಸಮಾ
ಪ್ತವೆ.

ಇತರ ಸುದ್ದಿಗಳು.

ಕಳೆದ ವರುಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ಮಲ್ಲಸಿನಿಂದ
ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಯುವಕರು ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಲು
ಗಿಯಿಂದ ಕಾಷಿ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ
ಕರಟಿಯ ಪೊಕಾಗಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪೂರುಜ ಲಿಪ್ಪಿಯ್ಯರ
ನ. ನವಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ
ರ್ ಸೇರಿತು ೧೩ ನೇಗೆ ಮುಟ್ಟಿದರು ಶ್ರೀ ಪಿಳ್ಳಯ್ಯ
ರ್ ಪಾ ಮಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಯ ಲಾಸಪತಿಯಂತೆಕೂಡ
ಅವರೊಳಗಿಂದ ಅವರು ಕೆಲ ದಿನಗಳ್ಳಿಯೇ ಸಾಸಿಯಾ
ದರ ತಲೂ ತಿಳಿದಿತ್ತಡೆ. ಬಳಿದ ಶ್ರೀಮತ್ಕೀರ್ಗಳಿಗೆ
ಗ ಪುರದಲ್ಲಿ ತಂಬಲು ಮಡಿಗಿಯ ಪ್ರೇಗಸಂಯಾಯಿಕು ಉ
ಕಾಯಿದ ಪ್ರಯಾಣದ ನೋಲೆ ಹೊರಟು ಸಹ ಪಂಥಿಯಾ

ಹಿಕೊಂಡಿನದೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾಲಿಯ ಕ್ಷಿಕ್ಷಣಾದಿ
ಗಾಡಿಯ ಕರ್ಮಾರದಲ್ಲಿ ಆವರ ಜಾತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀನಿ
ನ್ ಅಲಾದಾರವರಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿಯ ವರೆಗೆ ಪಂ
ಗಳಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಮೈಲ ನಡೆಸಿ ಬಂದರು. ಕಡೆಗೆ ಇಬ್ಬ
ಗೂ ದುರ್ಬಿದ್ದಿ ಸೂಚಿಸಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಪೆಕಿಟ್ಟು ಪಡಕ
ಗಳನ್ನು ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ
ಬಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬುಧವಾರ ತಾರೀಖು ೨೦
ಗೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದರು ನಾಲ್ಕುಸೇಯ್ದವನಾದ ಸಚಿಕ
ಗ್ಯರನು ಬಿಲ್ಲೆರ ವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂಗೂ ನಡಿದು ಬಂದು
ಗಿಂದ ಗಾಡಿಬಂಡಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಗಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆದೇ
ಸೇರಿಕೊಂಡಿ ಮುಟ್ಟಿದನು. ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಗೆಲ್ಲಿ
ಪಿಸ್ಟಿಯನ್ನು ಮೆಲಿಸಿದವರು ಒಬ್ಬರೇ

ಇತರ ಪರಿಪತ್ರುಗಳು.

ಬಿಲಾಸಪುರ ನಗರವು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಮಹ
ಸ್ಥರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಉಳಿಕೊಳ್ಳುವರು ಜಯಾಯಕ
ಲಾ ಎಂಬೆಯನ ಸಭಾಮಂಟಪವು ತಯಾರಾಯಿತು.

ಅಕಾಲಿ ಸಿಖರೂ ತಮ್ಮ ಪರಿಪತ್ರಗಾಗಿ ಜೀರೆಗಳನ್ನು
ಹೊಡೆಯಿ-ತ್ರಿಚಿಲ್ಲಿ ಕೇರಿಯಾನಂ ಗುರುದ್ವಾರಪ್ರಬಂಧಕ
ವಂಡಲದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಕಾಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವವಿ
ದನ್ನು ಹಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ್ದಾರೆ ಸರಕಾರ ಗುರುಭಕ್ತಿಸಂಗರ
ನ್ನು ತಂ ಮಂದಿ ಸಿಖರನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋರ್ಡಕ್ಕೆ
ಯಿರುವರು

ಭುಂಬಿಯಾ, ಜನುಬೇಟಿವ್ಹಾರ, ಸಿಲೇಕಾನ, ಚಿತಗಾಂಗ
ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಬರುವರು.
೧೦೦ ಮಂದಿಗಳದೊಂದು ಅಕಾಲಿ ತಂಡವು ಆಮೃತಸರ
ದಿಂದ ಬರುವದಿದೆ ಅಕಾಲಿತಿಖರ ಜೇಥೆಯು ಬಿಲಾಸಪುರ
ನಗರದಾಜೀಗೆ ಸರಿ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ
ಹರಿಕಿಸನಸಿಂಗ, ತೇಜಸಿಂಗ ಮೊದಲಾದವರು ಕೀಲಿ
ವಾದ ಜಾಗೂ ಆಕಾಲಿ ಜೆಥವಿಗ ಅವ್ವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉಪ
ಸ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪಂಜಾಬು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
ಗುರುಕಾಬಾಗಿಲಿದ್ದ ಆಚಾರಿಯ ಆತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನೂ ಆ
ಕಾಲಿಗಳು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಹನೀಲತೆಯ
ನ್ನೂ ಬಳಗಿತಾಂಡಿಯವ ಚಲಚಿತ್ರಪಟಗಳು ಸ್ವದಾಜ್ಯಪ್ರಿ
ರಯಲ್ಲಿ ದೇಶನೇವಕರಿಗೆ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವವು ಇದಲ್ಲದೆ,
ಕಾಲಿಗಳು ಬಿಂದಿ ಆಡಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ
ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಅನ್ನ ಹಂಚುವವ
ಸ್ಥರೆಂದು ಜಾಹೀರಾಗಿದೆ.

ಆಕಾಲಿಗಳ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ದಿಗಳಾದ ಉದಾಸಿ ಪಂಥದವ
ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವರು. ಪಂಜಾಬಿನೊಳಗಿನ ಸಂಘರ್ಷ
ರ್ಮದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ನಿವೇ
ದಿಸಿ, ಅವಿರ ಖಾತರಿಯ ವಂದಾಳಿಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ
ಯಿಂದ ಆಕಾಲಿಗಳ ಕೂಡ ಜಿಜ್ಞೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಗೆ
ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಿರುವರ ಗುರುದ್ವಾರ ಪ್ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸರಿ
ಘಸಿಕರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದಾಸಿಯವರೂ
ಮತವಿದೆ. ಉದಾಸಿಯರ ಪರವಾಗಿ ಕಳೆದ ಗರಿಷಾ-
ಸೋಮವಾರಕ್ಕೆ ಜರಗುವರಿತ್ತು. ವಿಲಾಘನ ಕಾರಿಪರು
ಬುಧವಾರದಿಂದ ೩ ದಿವಸಗಳ ವರೆಗೆ ಡಾ ಆನಸಾರಿಯ
ವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತಾವರಿದೆ. ಮುಂಬಯಿಯ
ಶ್ರೀ ಮುಕುಂದರಾವ ಜಯಕರವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿ
ಪತ್ರಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವರು.

ಸಾಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಠಕ್ಕುತನ.

ರಾ। ರಾ। ಕಾವಡಾವೃತ್ತಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೆ —

ವಿ ವಿ ಸಾಣೆಕಟ್ಟೆಯ ಉಪ್ಪಿನ ಮಾಲೀಕರ ಸಂಘವೆ
ನಿಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಿತವಚನಗಳು, ಪರಾಂಭರ ಹೇಡಿತನಿಯಿಂದ
ಅವರನ್ನು ವಿಮೋಚಿಸಬೇಕು, ಎಂಬ ಲೋಕೋಪಕಾರಿ
ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸಾರಿ ಅವತಾರಹೊಂದಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
ಮಾಲೀಕರ ಸದುದ್ದೇಶವ್ಯರ್ಣಾಕ್ಕೆ ಬಲಿಬಿದ್ದು, ಬಡ
ಪ್ರಜೆಗಳ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಿರ್ಪಡಿಸಿದ ಸುಂಕಾ ಕಾಯಿ
ದೆಯ ಆಕ್ರಮವನ್ನು ಉಪ್ಪಿನ ಸಾವಕಾರರಿಗಿತ್ತು, ಈ ಬ
ಕ್ಕುಟ್ಟನ್ನು ಬಲ್ಪ್ಪಕ್ಷಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜೆ
ಗಳಿಗೆ ಎಸ್ಸರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿತವಾಯಿತು, ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ
ಹೊರಿಟ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಮಾಲೀಕರು ತನ್ನು ಸ್ವಪ್ರಧನವನ್ನು
ಪರಮಾರ್ಥ ನೆವ ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಧಿಸಿದರು, ಎಂಬ ಸಂ
ಗತಿಯು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.
ಬರ್ಕಾರ್ಕ್ಕೆ ಈ ಸಂಘವು ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿದ
ವಾಲಿನ ವರ್ತಕರ ಬಳ್ಳಿ ಉಪ್ಪಿನ ಭಂಡ್ಯಾರನ್ನು ಯಾವ
ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವದು ಇದರಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ
ನ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಿರ್ತುದೆ. ಎಂಬ ನೆಗಳ
ತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪತಃ ನಿವೇದಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವೆನು.

೮ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಾಣೆಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೫೦
ಮಣಗಳ ಗಾರ್ಪ ೧ ಕ್ಕೆ ಮಾಲೈಯ ದರವು ರಾಮಾಯಿ
೪೫ ಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲಿದ್ದಿಲ್ಲ ಲೂಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಸಂ
ಸಿವಾದಂರಿನಿಂದ ಗಾರ್ಪಗೆ ೧೫ ಕ್ಕೆ ದರವಾಗಿದೆ. ದರ
ವರಿಕೆ ಮಾನವಿಂದ, ಸಂಘದ ಸರಂಜಾಮಿನ ಮಾನಿದಂದ,
ಈ ೧೫ ಪಟ್ಟು ದೆಡ್ಡನ್ನೆ ಕೃಮ್ಯವೆಂದು ಬಂದುವೇಳೆ ತಿಳಿ
ಯವಾ ವಾಸ್ತೀಯು ದರವನ್ನು ಮತ್ತು ಏರಿಸಿದರೆ,
ತಮ್ಮ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣದ ವೇಷವನ್ನೆ ಳೆಯುವದಂತಿ
ಲೋ ಮೇಸೆ, ಸಂಘದ ಧೋರ್ಯ ಚಾಲಕರು ಈಗ ಮ
ಜೂರಿ-ಆಳತೆ ಮೊನಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಕಲ್ಯಾಣದ
ಧೋರಣವನ್ನು ಆನುಭವಿರಾಗಿ ನಿಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ
ಕಾರಕೊಸರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅರ್ಜಿಯಿಂದ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ
ಸುವ ಕೆಲಸದ ವರೆಗೆ, ಎಲ್ಲ ವೈಪಟಿನ್ನೂ ತಾವೇ ವಾ
ಪುತ್ರರೆಂದು ಠ ಬಿಗ್ಗೆ ಮಣಕ್ಕೆ ೧ ಆಕೆಯಂತೆ ಗಿರಾಕಿ
ಗಳ ಜೆಜೆಯಿಂದ ವಸೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮಣಕ್ಕೆ ೧೧
ರೂಪಾಯಿ ಹತ್ತಿಟ್ಟು, ೪ ಆಣೆ ಮಾಲ್ಕಿ ೩ ಬಿಲ್ಲಿ ಅಳತೆಯ
ಮಜೂರಿ, ಹೀಗೆ ಮಣಕ್ಕೆ ೧—೧೩—೬ ಬೀಳುವ ಖ
ಬ್ಲಿಗೆ, ೧೦ ಮಣ ವರೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಮಣಕ್ಕೆ ೩
ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಜೆಟ್ಟು ಬರೇ
ರಿ ಮಾಡುವವಾಗಿ ಮಣಕ್ಕೆ ೧—೧೫ -೬ ಬೀಳು
ತ್ತವೆ. ಈ ಧೂರಕಿಯು ಅಂಕೋಲೆ, ಮಾಜಿನಗೇರಿ, ಗೋ
ಅಂಗ, ಪನೆಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲಾಯನಸ್ಟ್ಡಾರರಿಂ
ದ ವಸೂಲ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಇದರೊಳಗಿನ ರಕ್ಕುತನ
ವನ್ನು ತುರ್ತಕ್ಕೆ ಆಲಕ್ಷಿಸಿ, ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ
ಹಗಲುಬಳ್ಳಕನದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತೇನೆ.

"ಈ ಧೂರಕಿಯೆಂತೆ ನಮಗೆ ಉಪ್ಪು ಕೊಡಿರಿ" ಎಂ
ದು ಬೇಡಿದರೆ, ಸಂಘವೆ 'ಸಂಘವೆ ಅಲಿಗೆ ಬಂದಾವರೆ,
ಧೋರನೆ ಬಂದು' ಎಂಬಂತೆ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣ ಲಾಯನ
ನ್ಟ್ಡಾರಿಗಾಗಿ, ಹೊಸ ದರವನ್ನು ಮಜ್ಜಾಂ ವರ್ಪಡಿ
ರುವದು. ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣ ಲಾಯನಸ್ಟ್ಡಾರರು ಉಪ್ಪು
ಬೇಕಾದರೆ ಊರ ದರಕ್ಕಿಂತ ೩ ಆಣೆ ಜಾದಿ ಕೊಡಬೇ
ಕೆಂದು ಸಂಘದ ಜಾಲಕರು ತಾಯಿಸಿರುವರು. ಉಪ್ಪಿನ
ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜಾಲು ದರದಿಂದ ೩ ಮಾಡಿ ಚೀಲ ೧ ಕ್ಕೆ
ರೂ ೩—೧೫—೦, ಖಾರಿ ಚೀಲದ ಕ್ರಯು ೩॥ ಆಣೆ,
ಸಾಣೆಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಉಯ್ಯುವ ಗಾರ್ಪ
ಬಂದಕ್ಕೆ ೩। ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಆಗ ವ ಬೋಟಿ ಬಾಡಿ
ಗೆ ಆಜಮಾನ ೨ ದುಡ್ಡು, ಇಳಿಸ.ವ ಮಜೂರಿ ೧ ಬಿಲ್ಲಿ,
ಹೀಗೆರೂ ೪—೩—೫ ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚೀಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತ
ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣ ಲಾಯನಸ್ಟ್ಡಾರರು ರೂ.
೪—೩—೧ ಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ
ಚೀಲ ೧ ಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಪಾವಲೆಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಘದ
ಹಿಡೀದಲ್ಲಿ ಬರಲು ಮಾತ್ರುತ್ತಾರೆ ವರ್ತಕರು ಊರಕಾ
ರಕ್ಕಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಉಪ್ಪಿನ ಹಿಡೀದರಿಯ ವರ್ತಕರಿಗೆ
ಚೀಲ ೧ ಕ್ಕೆ ಪಾವಲೆಯಿನ್ನು ಆವಕರಿಸಿ, ಆವರ ಬೇಡಿಸ
ಹೊರೆಯನ್ನು ಆ ವಹಿಸಿರಿಂದ ಅಳಿಸಿ ಊರಕಾರ ಮಾಡು
ತ್ತಾರೆ, ಬೆಲಾಲಿಂ, ಲಾಯನಸ್ಟ್ಡಾರರೂ ಚೀಲದ ಮೇಲೆ
೨ ಆಣೆ ಸು ನಾಭ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು. ಯಾಕಂದ
ರೆ ಉಪ್ಪಿನ ದಲಾಲರು ಅನೇಕರಿರುವರು. ಒಬ್ಬರು ಕಂ
ಪಾಟುಟ್ಟೆ ದರ ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾ
ಡಿ ಮೇಲಾಟ ಮಾಡುವರು ಸಂಘವೆ ಉಪ್ಪಿನ ಭ್ರತ್ತರಿಂ
ದ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಪಾವಲೆಯಂ ತಿಳಿಯದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ
ಪ್ಪಿನ ಸಾವಕಾರರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕಾಯುವೆಯ ಆಕ್ರಯ
ಕೊಟ್ಟು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪದ್ಧತೀರ ಸುಲಿ
ಯುವಂತೆ, ಸಾವಕಾರರಿಗೆ ಸಾಧನ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾ
ರೆ. ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೪೦೦-೫೦೦ ಗಾರ್ಪ
ಉಪ್ಪು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣದ ಡಿ
ಪೋಗಿಂದ ೬-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾಹಿತ
ಮಾಡಿ, ಸಂಘದವರು ಬೇಟಿಪಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕುತ್ತಾರೆ. ಕಲೆಕ್ಟ
ರರೂ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ ಸರಕಾರ
ಕಾಯಿದೆಯ ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಜನ್ಮಾಗಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ
ತಂದೆ, ಉಪ್ಪಿನ ಸಾವಕಾರರ ಒಕ್ಕುಟ್ಟನ್ನು ನಸಕಾರ
ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಟಿದ ಮೇಲಿಂದ ಕಿತ್ತುಗೆದು, ಉಪ್ಪಿನ ಸಾ
ವಕಾರರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಉಪ್ಪಿನಪಟ್ಟಣ ಕಾ ಪ್ರ—೧೨—೨೨ } ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ, ಉಪ್ಪಿನಲಾಯಸನ್ಸ್ದಾರ.

— ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸೌಮ್ಯಶ್ರೀ ಪ್ರಧಾನ ವಿದೆ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ೧೮೦೦೦ ರೂ ಮಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು ೪—೫ ಸಭಾಸದರು ಬಿಸಿ, ಬಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೂ ರದಾವು ಮಾಸಾ ಹೋಯಿತು

ಸ್ವಾರ ಎಗ್ಯೂ ಮಿಕ್ಷ್ಚರ್.

ಇದು ಚಳಿಜ್ವರ, ಇನ್‌ಫ್ಲುಎಂಜಾ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಜ್ವರಗಳಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಗುಣಕರ ವೈಷಧ ವಿದ್ದು, ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾಪ್ಯೂಕ್ತ ವದ್ದಕಿಯಿಂದ ಕಬೂಲಾಸಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇನರದ್ದೆ ಯಾವತರದ ಕಾಡದ ಅಧಿಕ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕಾರಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರರು, ಹಕೀಮರು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರೂ ಕಂಡಾ ಅಧಿ ಪ್ಯಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವರು.

ಉತ್ಪಯದಾತರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಲದ ಅನುಭವದಿಂದ ಖಾ ಪ್ಯಾಯಿತೀತು.

ಬಾಟ್ಲಿ ಒಂದರ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಬರೇ ೧೫ ಆಣೆ ಪೊಲ ಟರ್ಜು ಹೆಚ್ಚು. ಏಜಂಟರು ಬೇಕು.

ದಿ ಸ್ವಾರ ಫಾರ್ಮಸಿ,
ಮುಂಬಯಿ ನಂ. ೧೨
The Star Pharmacy,
Bombay No. 12.

ಲೇಖಕರಿಗೆ—ಸುದ್ದಿಗಾರರಿಗೆ.

ಮೊದಲು ಗುರುವಾರದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವ ಲೇಖಕರು ಹೆಸರು-ಪತ್ತೆ-ಸಹಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಲೇಖಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಮಂಗಳವಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಯಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಯಃ "ವೃತ್ತ" ದ ಸುದ್ದಿಗಾರರು ಬುಧವಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರುವಂತೆ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೆ, ಅವು ಮರುದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವವು ತಡವಾಗಿ ಕೈಸೇರಿದ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅದೇ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಗಡುಬಿನಗುತ್ತದೆ ಅದಕಾರಣ ಲೇಖಕರೂ, ಸುದ್ದಿಗಾರರೂ ಈ ಸೂಚನೆಯೆನ್ನು ಅದರಿಸಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ

ಸಂಪಾದಕ ಕಾ ವೃ |

ಕಾನಡಿಗವೃತ್ತ.

ಗುರುವಾರ, ತಾರೀಖು ೨೮ ಮಾಹೆ ಡಿಸೆಂಬರ ಸನ್ ೧೯೩೭

ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ.

ಮುಂಬಯಿಯ ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾಯಿದೆಯು ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ತಾ ೧೬ ನೇಗೆ ಮೊರನೇ ವಾಚನವಾಗಿ ನಿರ್ವಿಘ್ನತೆಯಿಂದ ಮುಂಜೂರಾಯಿತು ಕಾಯಿದೆಯ ರುಜುವಿನ ಸೂಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಟಿಯು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೋಲಿಸದ್ದರಿಂದ ಸಕ್ತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಭಾಸದರ ಒಪ್ಪಾಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿದ್ದು ಹೋದೀತೋ ಏನೋ, ಎಂದು ಅನೇಕರು ಚಿಂತಾಕುಲರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಟ್ಟಕಡೆಗೆ, " ಸರ್ವನಾಶೇ ಸಮುತ್ಪನ್ನೇ ಅರ್ಧಂ ತ್ಯಜತಿ ಪಂಡಿತಃ " ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ, ಪಾಂಡಿತ್ಯದಿಂದ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿನಂತಿಗಳಿಂದ ಸಭಾಸದರ ಅಗ್ರಹದ ದೂರವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯು ಎರಡನೇ ವಾಚನವನ್ನು ಜಗ ಮಗಳು ಅನುಕೂಲ ಬಿದ್ದು ಮಂಜೂರಾಯಿತು ೨ ನೇ ವಾಚನದಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಶೇಷ ವೇರು-ಫೂರು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಖೈರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಯಾರಿಸಿದ ಮಸೂದೆಯೇ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಮೋದಿಸಿತು.

ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾಯಿದೆಯು ಸ್ಥೂಲ ಸ್ವರೂಪನನ್ನು. ಮೊದಲನೇ ವಾಚನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಲು ಮಾತಿನ ಟೀಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿವೇದಿಸಿರುವೆವು ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ನೇಮಿಸಿದ ಜಂಡಾವರಕರ ಕಮಿಟಿಯು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನೂ, ಮಿ। ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯವರ ಸುತಬೆದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನೂ ಈ ಮೊದಲೇ ನಿರೂಪಿಸಿರುವೆವು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇಡೀ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಪರಿಣಾಮಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶವಾಗಲಿಲ್ಲ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಲವು ಸಭಾಸದರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆಯಾದಂತೆ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇಡೀ ಇಲಾಖೆಯು ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ್ದು ಆಗುವಂತೆ ನ್ಯಾದಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ತಾವು ನುಡಿಯುವೆವೆಂದು ದ್ವೀವಿಂದು ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನಿತ್ತರು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವೂ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅಶ್ವಾಸನವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಯಿದೆಯ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ, ಆಮಂಬಿ ಕಲಸು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಯಂತೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಾಗಿಸುವ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರವು ತೆರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು ಈ ಧೋರಣೆಗಿಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕ ಟಾಕ ಆಫೀಸರ್ಡಾಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮೊರು ಪಾಲು ಹೀಗೆ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರಕಾರವು ತೆರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿತ್ತು ಕಾಯಿದೆ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಘು ನಾಥರಾಯರು ತಜ್ಞರ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿದ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಎಬಿಗೊತ್ತಿ, ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿಗಿನ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಫ್ಲೈಂಟನ್ನು ಸರಕಾರವು ತೆರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು ಅನೇಕ ಸಭಾಸದರು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಜಯವಾಗಿ ತಜ್ಞರ ಶಿಫಾರಸು ಮೂಲಕ ಬಿತ್ತು. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಿನ್ನೊರು ಬಡಡಾಹುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ-ಲೋಕಲ್‌ಬೋರ್ಡುಗಳು ಸರಕಾರದ ಕೃಷಣ ಧೋರಣದಿಂದ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಾಗುವರೆಂದು ಕಾಣುವುದು

ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ೬-೧೧ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಭ್ಯಾಸಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕು ಇವೆರಡೂ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮವೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಕೊಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು ಮೂರೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಹುಡುಗನ ಪಾಲಕನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವದು ಈ ಮೂರೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ವಸ್ಥ ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡು ದಯಮಾಡಿಸಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮವೆಂದು ನೇರಬಹುದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡುಗಳ ಕೈಪಾಪ್ರಸಾದಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವಷ್ಟು ಸುಜ್ಞೆವಿಗಳಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಬಾರದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನ ಹೊಂದುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ದಂಡನೆಯಾಗುವದು ಗುಜರಾಥದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ, ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಕೂಲಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೂ ತೀವ್ರ ಕದನವಾಗುವ ಸಂಭವನವಿದೆ

ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮನೆಕ್ಕೆ ತೀರ ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದು ಹೊಸ ಅನಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಟಿತ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದ ಪೂರೈಸಲ್ಪಡದೆ, ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳಿಂದಲೇ ಎತ್ತುವವರಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಂದಾವರಕರ ಕಮಿಟಿಯು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ ಕಾರಣವು ಹಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇ ತೆರಿಗೆಗಳು ಮಾನವು ವಿಪರೀತ ಬೆಳೆದಿದ್ದು, ಮತ್ತೂ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಸಂತೋಷ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದು ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಸಾಕು; ತೆರಿಗೆಗಳೂ ಸಾಕು ಎಂದು ಪ್ರಜೆಗಳು ಉದ್ಗರಿಸುವರು ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವುಳ್ಳ ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ತನ್ನ ಕೋಶದಿಂದ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಉಟ್ಟ ನಿರಾಕರಣೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವಾರುವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಗಿ ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ, ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉದಾರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸಹಾಯವಿತ್ತರೆ ಸಕ್ತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯಪು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಈಡಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೂಡ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಹೋರಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾನಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಹಣವು ದೊರೆದೀತು. ಸುಮ್ಮನೆ ಜೊತೆ ಜೊತೆ ಕರಗಳನ್ನೆತ್ತುತ್ತ ಹೋದರೆ ಕಾರ್ಯಭಾಗವಾಗಲಾರದು ಇದನ್ನರಿತು ಪ್ರಧಾನರು ಜಾಣತನದಿಂದ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ವಿದ್ಯಾದಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಇದೆ

ಸ್ಫುಟ ಸೂಚನೆಗಳು.

೧. ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನನಯುಗವೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಪಡೆದ ದಷ್ಟಯಿಂದ ಬಂಜೆಯೆಂದು ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತೋಡಹತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಂತೆ ಮದ್ರಾಸಪ್ರಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಬಜೆಟ-ಖರ್ಚಿನಪತ್ರಕದಲ್ಲಿಯೇ ೪೨ ಲಕ್ಷ ತುಟ್ಟ ಬರುವದೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ೩ ಕೋಟಿ ಖಂಡನೆಯನ್ನು ತೆರಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು, 'ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಂಡನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದವರು ಅಗ್ರಹ ವಾಗಬಾರದು,' ಎಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಕೊಂಡರು. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಭಾರತಸಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಹುಕುಮುಗಳನ್ನು ಬೇಡಿತು. ಮೇಲ ದೊರೆಗಳು 'ತುರ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವವ್ಯಯೇ ಕಾಯಂ' ಎಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ ತೂಲಕ, ಈಗ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪೋಲವಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದ್ವೇಷದಿಂದ ಸರಕಾರದ ಕೂಡ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಅವಶ್ಯ ಬಂದೊದಗಿದೆ. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಸರಕಾರಗಳು ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚುವ ಧೋರಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗು ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನಶ್ಟಲ್ಲೇಕು ಎಂದು ಮೇಲ ದೊರೆಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ವ್ಯಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಕರಗಳನ್ನು ತೆರುವದೇ ಹೋರಯಾಗಿದೆ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಹತ್ತಿದರೆ ಅಪಕಾರಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇನು ಕೇಳುವದದೆ " ಖರ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಪ ಧೋರಣವು ಕಾಯಿಸ್ಟ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ದಿವಾಣರು 'ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ' ಎಂದು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಪ್ರಧಾನರು ಈ ಬಂಜರು ಖಾತೆಗಳಿಂದ ಪಸ್ಯಾಸ ಕಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದೇ ಬಿಲಿಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ರಾಜಿನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚು ಮುಕ್ತರಾಗುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಇದೆ. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಲಕತ್ತೆಯ 'ಇಂಗ್ಲಿಶಮನ್' ಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಧಾನರ ರಾಜಿನಾಮೆಯ ಧೋರಣವು ಸಾಂಗಿಕ ರೋಗದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಮೊಂಟಗ್ಯು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ವಿಫಲತೆಯು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೆಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ, ಅಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೊಟ್ಟು ತೋರಿಸಿ, 'ನಿಮ್ಮ ರಾಜಿನಾಮೆಗಳಿಂದ ಕ್ಯಾಸ್ಸಿಲಿಯಂಗಕ್ಕಾಗಿ ಜೊಂಕ ಕಟ್ಟಿದ ಅಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನಂದವಾಗುವದು, ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಗುವದು,' ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಮಯುಗದ ವಿಫಲತೆಯು ಸಹಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಕೂಸೆಗಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಸಹಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣಗಾಡುವದೇಕೆ ?

೨. ಮೊಂಟಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಮು ಮತ್ತೂ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದೆ. 'ಹಿಂದೀ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು' ಎಂಬ ಅಡಂಬರದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಲೇಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಎಸೆಂಬ್ಲಿಯು, ಹಿಂದೀ ಕಾರಭಾರದಲ್ಲಿ ನೌಕರರಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೀಗಳೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ತರಾತುರಿಯನ್ನು ವಂಜರುಬುದ್ಧಿಯಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಶಾಖ್ಯಿಕ ಕೃತಾವಿನಿಂದ ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅನಂದವು ಬಚ್ಚೆ ಸ್ಥಲಕ್ಕಷ್ಟಲ್ಲ. ಯುರೋಪಿಯನ ನೌಕರರು ಗುಟ್ಟು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಮೊಂಟಗ್ಯೂ ಸಾಕೇಟರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪೀಲ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಗುಟ್ಟಿಗೆ ಉಳ್ಳಾಗಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಮೇಟಿನ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಪುರಾತನ ಮಂತ್ರಾಧಿಮಾಸಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಾರೂಢರಾದಬದಿನಿಂದ ಪೀಲ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ನವಚೈತನ್ಯ ಬಿಂತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮೋಟಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಮೇಲ್ವರದಿಯು ದೂರವಾಗಿ, ನೌಕರಶಾಹಿಯ ಹಳೇ ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗಹತ್ತಿದೆ. ಪೀಲ ದೊರೆಗಳು ಯುರೋಪಿಯನ ನೌಕರರ ಮೂರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜರಿತುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ದೂರಪಡಿಸಲು ಶಕ್ಯ ಶಿಪಾರಸು ಮಾಡುವರೆ, ಬಿಂಮ 'ಪಬ್ಲಿಕ ಸರ್ವಿಸ ಕಮಿಶನ' ವನ್ನು ನೇಮಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಜಾಹೀರು ಮಾಡಿರುವರು. ಪರಿಷ್ಕ ಕಾಯಿದೆ ಕ್ರಾನ್ಸಿನೊಳಗಿನ ರಾಜಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಲ ದೊರೆಗಳ ಕಳದ ಟುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರ್ದ್ಯಾದುಷ್ಟಿರುವವು. 'ನೌಕರರ ವರ್ಜನ್ಯವು ಸವಯುಗದಲ್ಲಿ ಸೂರಾಯಿತು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೌಕರರ ಅಂಕೆಯು ಸ್ವಾಸ್ಥವಾಯಿತು' ಎಂದು ಬಡಿವಾರ ಹೊಡಿಯುವ ಸಹಕಾರಿಗಳು 'ಹಿಂದೀ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು' ವಲ್ಲಿ ಏನೆ. ಉದ್ಧಾರ ಪಡಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇಮ್ಮು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದು.

೩. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯ ಖರ್ಚಿನ ಇತಿಹಾಸವು ಬೋಧಪ್ರದವಿದೆ. ೧೮೫೭ ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನವು ಕಂಪನಿ ಸರಕಾರವ ಆಡಳತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತು. ಆಗ ಸೈನಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬ್ರಿಟಿಶ-ಹಿಂದೀ ಕೂಡಿ ೨೩ ಲಕ್ಷವಿತ್ತು. ಇವರ ಪಿಟ್ಟೂ ೧೧೫ ಕೋಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ೮ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೧೮೬೫ ರಲ್ಲಿ ೧೪ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು. ೧೮೭೨ ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ಬೆಳೆಸು ೧೬ ಕೋಟಿಯಾಯಿತು. ೧೮೮೪ ರಲ್ಲಿ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೈನಿಕರು ಭಕ್ಷಿಸಹತ್ತಿದರು. ೪ ಹಯುಷ್ಪವಾಗುವ ಮೊದಲು ೧೯೧೩-೧೪ ರಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ೨೪ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ೧೯೨೧-೨೨ ರಲ್ಲಿ ೬೭ ಕೋಟಿಯಾಯಿತು. ಚಾಲಾ ವರುಷದ ಅಂದಾಜ ಪತ್ರಕದಲ್ಲಿ ೬೨ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗುವದೆಂದು ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರ ಖರ್ಚು ಹಿಂದೇ ವರ್ಷದಷ್ಟಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಅಂತರೆ ೧೯೧೯-೨೦ ರಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಗೆ ೬೦ ಕೋಟಿ ದವನುಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಮರು ವರ್ಷವೇ ಈ ರಕಮು ೪೦ ಕೋಟಿ ವರನಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಶಾಂತತೆಯ ಪ್ರನ್ಯಾಯಿತ ವಾದರೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಖರ್ಚೇ ಖರ್ಚು ಮತ್ತೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜಪಾನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗಿದೆ. ೧೯೨೬-೨೪ರಲ್ಲಿ ೭ ಕೋಟಿ 'ಯೆನ್' ಸಾಣ್ಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂದು ಅಂದಾಜ ಪತ್ರಕಗಳ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಯುದ್ಧಾನಾನ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪರತಃಭೂಮಿಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚಿನ ಕುಂಟಿಯ ಹೋರೆಯು ಮತ್ತೂ ಜಜ್ಜಿಯಾಗುತ್ತ ನಡೆಯುವದು ಯಾತರ ದ್ರೋಹತವು ಎಂದು ಸಹಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವರೇನು? ನವಯುಗದಿಂದ ಹೊಸ ಗಾಳಿಯು ಸಂಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೈನ್ಯ ಖಾತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಬಾಧೆಯಾಗದೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು ? ಇನ್ನಾದರೂ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಾಗಲಿ.

೪. ಸೈನ್ಯ ಖರ್ಚಿನ ಅಂಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ತೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಸೈನಿಕರು ೭೦ ಲಕ್ಷ ೫೮ ಸಾವಿರವಿದ್ದರೆ, ಹಿಂದೀ ಸೈನಿಕರು ೧ ಲಕ್ಷ ೯೬ ಸಾವಿರವಿರುವರು. ಖರ್ಚಿನ ಮಾನ ನೋಡಿದರೆ ಬ್ರಿಟಿಶ ಸೈನ್ಯವು ಅರ್ಧವಿದ್ದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಸೈನ್ಯದ ಇಮ್ಮಡಿ ಖರ್ಚು ತಗಲುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಆಫೀಸರನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆಸರಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತಗಲಿದರೆ, ಹಿಂದೀ ಆಫೀಸರನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೩೪೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದು ಮುಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ೧೬೦೦ಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೀ ಶಿಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿಯೂ ಬಡತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಶಿಪಾಯಿಗೆ ಏಕಾದಶ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು ಈಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬರಾಬರಿ ೧೯ ವರನು ಶಿಗುತ್ತದೆ. ಸೈನಿಕನು ಆಯಿಯೊದ ಯತ್ಪೇಜ್ಞ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ ಶಿಪಾಯಿಗಳು ಅಯ್ಯರವರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಮಿತಿಲವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿದೆ ಮಿತಕ್ಯಂಗ ನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಮತಿಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಇಂಗಿತವಾದರೂ ಇದೇ. ಬ್ರಿಟಿಶ ಹುದ್ದೆದಾರರಿಗೆ, ಸೈನಿಕರಿಗೆ, ಹೆಣವನ್ನೆ ನೀರಿನಂತೆ ಕೈಖರ್ಚಾವಣ ಮಾಡುವ ಧೋರಣದಿಂದಲೇ ಸರಕಾರವು ಇಷ್ಟು ಸಂಕಟ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೊಳಗಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೀ ಸೈನ್ಯದ ಸಂಖ್ಯಾಬಿಲವು ತಗ್ಗಿಸುವದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಿರೇ ಖರ್ಚಿನ ೨೦-೨೫ ಕೋಟಿಯಿಂದ ಟಣ್ಣನೆ ಇಳಿಯುವದು. ಸರ ಶಿಪಾಯಿಗಳು ಅಯ್ಯರವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ತರ್ಕಶುದ್ಧವಿದೆ. ಪ್ರಜಾಕಳ್ಯಾಣೋತ್ಸಷಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಪುತ್ರರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ನಾನ ಮಾಡುವದೂ, ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವದೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾನುಭವತೆಯ ಚಿನ್ಹೆಗಳು ಇವು ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗದಿರುವದೇ ಬೇಜಾಬ್ದಾರಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವಿಲ್ಲೆಂದು ಅಬಿಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಾರುತ್ತಾರೆ. ಸರ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರಂರ ಸಹಕಾರಿಗಳು ನಿಬಂಧ ಬರೆದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಇದೇ. ಉಸ್ತೆಯಂತೆ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಸರ ಶಿವಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರು ನಿಬಂಧ ಬರೆದದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನೇಮಸ್ತರೆಂದರೆ ಶಾಶ್ವತಕ ಆಳವಳಿ ಮಾತ್ರವಾದರು ಎಂಬ ಲೋಕಾವಜ್ಞಾಕ್ಷಿಯು ದೃಢವಾಗುವದು.

೫. ಸಾಣಿಕಚ್ಚೆ ಉಪ್ಪಿನ ಸಂಘವೆಯರು ಹಳ್ಳಿಯಂಕ್ರದಿಂದ ವ್ಯಜೆಗಳಿಂದ ಹಣ ಎತ್ತುವ ಹೊಸ ಮಾಪರಿಯನ್ನು ಉಪ್ಪಿನ ಅಯಸ್ಕನ್ಮೆದಾರರು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿರುವರು ಉಪ್ಪಿನ ಗಿರಾಕಿಗಳನ್ನು ಹಲಾಲರೆ ಬಾಯಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಖರ್ಚಾಟಾದ ಸಂಭವೆ ಯಾವ ವರಿಯಿಂದ ಹುಡಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು. ಉಪ್ಪು ಬೆಳಿಸುವದು ಸಾಣಕಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ಮಾಲೀಕರು ಹಕ್ಕುಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹಿಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪ ಬಂದು ಸಾನಕಾರರು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಪೂರ್ವದಿಕ್ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಅನೇಕಾವತಿ ಸಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವೆವು, ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಉಪ್ಪಿನ ಸಟ್ಟಣವ ಲಾಯಸ್ಕನ್ಮದಾರರು ಸೋಪಾಹರಣ ಸಿದ್ಧ

ವಡಿಸಿರುವರು ಲಾಯಸನದಾರರು ಅನುಭವಿಸಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿದ್ದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿಗಳು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹವಾಗಿವೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಸಂಘದ ಜಾಲಕರು ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿದೆ ಉಪ್ಪಿನ ವಷ್ಟಾದಿವರಿಗೆ ಇತರೇ ಕಡೆಗಿಂತ ೨ ಆಣೆಯನು ಜಾದಾ ಆಕಾರ ಮಾತುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಸಂಘದ ಜಾಲಕರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಪರ, ಜಾಲಕರು ವ್ಯಾಮಾಳೆಕತನದ ಅರಿವು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವದು ೨ ಆಣೆಗಳನ್ನು ಜಾದಾ ಆಕರಣೆ ಮಾತುವದರಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿಗೆ ಅನ್ಯ ಖರ್ಚಾಗುವದೆಂಬ ನಮಗೇನು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ಏಜಂಟರಿಗೆ ಡಿಸ್ಕೌಂಟು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಜಂಗಡಿತ ಕಾಲುವ ಬಗ್ಗೆ ೧೦೦–೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ, ಹೀಗೆ ೪೦೦–೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದಾವು ಆ ಬಗೆ ಸಂಘದವರು ಕಾಯುವೆಯೆ ಶಕ್ತವು ತಮ್ಮ ಹತ್ತರ ಇದ್ದಾರು ಶಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ದರ ಏರಿಸಿ ಮುನಾಫೆ ಹೊಡೆಸುವುದು ವಿಶಕವಲ್ಲ ಅನ್ಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಪಯಂತೆ ನಾಗಕ ಟೈಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪು ಕೊಯಿಸಿದ ರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿ ನಿವಿದು ನಮಗೆ ತೋರ ಬದಿಲ್ಲ ಮಲಿಲರು ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸಾರುವ ಸಂಘವು ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನೆನಿಸಿದರೆ, ಪರೋಪದೇಶ ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ನೆನಪು ಆಗುತ್ತದೆ ಸಂಘದ ಜಾಲಕರು ಅರತೆ ಮಜೂರಿ, ದೋಣಿ ಬಾಡಿಗೆ ಪೊದಲಾದ ಚೆಕ್ಕ ಜೆಕ್ಕ ಸೇವೆ ಮಾತುವ ಪಟು ನಗಾತಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಕಮುಗಳನ್ನು ಜಕ್ಷೆಸಿವದ ಎ ಮೂ ಯೋ ಗೃವಲ್ಲ ಉಪಾಸನದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ಯೇಯನ್ನು ನಡಿಡು ವೇಕಾದಷ್ಟು ಉಪ್ಪನ್ನು ಅವರವರ ಇಷ್ಟಾಯಂತೆ ಖರೀದಿ ಮಾತಗೊಂಡದೇಇ ಇದೇ ಕಾರಣವನ್ನಿ ಟ್ಟರೆ ಬಕ್ಕೆಯ ಉ ಇತ್ಯಿಂದ ಆಷ್ಟು ಜಾಗಯಾಗಲಿ ಕ್ಕೆಲ್ಲಿ ಸಾಲಕಾರರಿಗೆ ಬಕ್ಕಾ ಮಾತಗೊಡುವಷ್ಟೆ ಕಾಯಿದೆಯು ದುರುಪಯೋಗವು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮತವಿರಲ , ಲಾಯಸನದಾರರು ಶಿಕ್ಷಾರಸು ಮಾಡಿ ದಂತೆ ಸಂಘವನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಟದ ಮೇಲಿಂದ ಕಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವೂ ಸಹ ಸೂಚಿಸುವೆವು

ಸ್ಥಾನಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕುಮಟಾ— ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾಧೆಯು ನಡೆದಿದೆ ಪಟ್ಟಿದ ಮೇಲಿನ ಅಡಿಕೆಯು ಇಳಿಯ ಹತ್ತಿದೆ

ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊನ್ನಾವರಕ್ಕೆ ಮೋಟಾರು ನಡಿಸುವಿದೆ ರಾ. ಶಂಕರ ಗಾಯತೊಂಡೆಯವರಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತಲಾಗಿ ಇಪ್ಪಿ ದನಗರ ವ್ಯಾಪಾರವು ವಿಶೇಷ ಜೋರಿನಿಂದ ನಡೆಯು ಹತ್ತಿದೆ ಇಷ್ಟೊಂದಿಗೆ ೨೦೦–೩೦೦ ಎಮ್ಮೆ–ಆಕಳುಗಳು ಮಾರಾಟವಾವು ದರವು ಮಾತ್ರ ವಿವರಿತ !

ಸ್ಥಾನಿಕ ಸರ್‌ಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟು ಬರುವ್ಯೆಸೇ ಬುಧವಾರದಿಂದ ಎಂದಿನಂತೆ ನ್ಯಾಯಂಭ್ಯನಾಗುವದು.

ಸಾಭಾರ ಸ್ವೀಕಾರ— ‘ ಗ್ರಿಸ ದೇಶದ ಗಾಂಧೀ ’ (ಉತ್ತರಾರ್ಧ) ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾಲೆಯ ೭ನೇ ಪುಸ್ತ ಪ್ರಕಾಶಕ— ಶ್ರೀ ವಾಮನ ಅನಂತ ಜೋಷ್ಟೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕ, ಶಿರಿ ಜಿಲೆ ೫ ಆಣೆ ವಿನರ್ಶೆ ಯಥಾನಕಾಶ

ಕಾರವಾರ— ಚಳಿಯು ಅತಿಶಯ ದೀಳುತ್ತದೆ

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರೆಗೆ ‘ ಕೆಂಪ್ಪ ಖುರೇಷಿ ’ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ‘ ನಾಟಕಕವಾಯಿತು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲವು ವಕೇರರೂ, ಕೆಲವು ಸರಕಾರೀ ಬಡೇ ಬಡೇ ನೌಕರರೂ ವೇಷ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಸಮುದಾಯವು ಬಹಳೇ ನೆರೆದಿತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಪರೂ ಹಾಜರಿದ್ದರು ೪೦೦–೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡಿತೆಂದೆಕು ಇವರಂತೆ ದೇರೆಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಸರಕಾರೀ ನೌಕರರೂ, ಇತರೇ ಗೃಹಸ್ಥರೂ ಹುಡಿದರೆ, ‘ ರೆಡ್ ಕ್ರೊಸ ’ ಫಂಡಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವು ಪೀಳ್ಗೆನೇ ಒಟ್ಟುಗೂಡುವ ಹಾಗಿದೆ

ಮಿ. ದಿವಾಕರರು ಕೊಡಿಸಿದ ಪೋಟ್ಗಿ ಹುಕುಮಿನ ವಿರುದ್ಧ ಬಿಂಗಳೇಲ ಇವನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ರಿಪಿಸನ ಅರ್ಜಿ ಕೆತ್ತು ಹೋಯಿತು ಮುಂಬಯಿಯ ಹ್ಯಾಗೇಕೋರ್ಟ ವಕೀಲ ಮಿ. ಶಿವರಾವ ಪಾಲೇಕರರು ಅರ್ಜಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಉಜಿತ ಕೆಲಸ ನಡಿಸಿರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಹೊನ್ನಾವರ— ತಾ ೧೭–೧೧–೩೩ ನೇ ದಿನ ಸ್ಟೆಟ್ಟರ ಹೊಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಿಂದ ಆ ಬ್ರಿಟ್ ಆಜ್ ಎಂಬ ೧೧–೧೫ ವರ್ಷದ ಹುಡುಗನ ಬ್ಯಾಟ್ಯಾನಯಿಂಕು ಹಾಗೆ ಮರುದಿನಕ ಸೇರಬಪ್ಪೆ ಅತ್ತಕಡೆ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಗರಲ್ಲಿ ಅವನ ವ್ಯಾಪಾರ್ಯನ ಗಳಂದವು ಇವ್ಯು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗನ ಭಾಷಣಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಜಾಗೃತಿಯಾಗುವಕಾಗಿದೆ.

ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಾ ವತಿಯಿಂದ ಗುಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಗೆ ಶ್ರೀಯುತ ದೇವನ್ಣಾ ನಾರಾಯಣ ಕೊಪ್ಪಿಕರ ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿರವರು

ತಾರೀಖು ೧೫ನೇ ಗಾಂಧಿ ದಿನದಬಗ್ಗೆ ರಜಾಚೆಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಹರವ ಸಪ್ತವು ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು

ಇಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗಗಳನ್ನು ಬಿನ್ನ ವರವಾನಗಿಯಿಂದ ಇಪ್ಪ ಬಿಗ್ಗೆ ಸ್ವರ್ಣಾ ನಡೆಯು, ಮಗ್ಗ ಇಪ್ಪ ಜಾಗೆಗೆ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಗುಂಪಿಗೆ ೧೫–೧೮ ರೂಪ್ಯಾಯಿಯಂತೆ ಜಿನ್ನ ಶೆಕರೆ ದಂತವ ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮವು ನಡದಿದೆ ನಮ್ಮ ಮಾ–ಬಾವ ಸರಕಾರವು ವಿದ್ಯೋಗಿಕೋನ್ನ ತಿಯ ನುದ್ದಾಸು ಮಾಡಿವದು ನೋಡಿರಿ

ಹಳಿಯಾಳ— ಚಳಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳು ಪ್ಲೇಗ ರಾಕ್ಷಸನ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಹತ್ತಿವೆ ಪೈನ ವಾಸವು ಕಡಿಮೆ ಬರವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆದು ೪ ಆಣಗೆ ಏರಿತು ಹಸಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯು ಇನ್ನೂ ಸಾರಾತ್ತಾರೆ “ತುಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ ಸುಗ್ಗಿ ಜೋಗ” ಜಗ್ಗಿಸಾಲಿದಲ್ಲಿ ಊರುವಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಬಿಡವರಿಗೆ ವೀಕ್ಷಸವಿದೆ ಅದರೆ ಅವರ ಗೋಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಕೊಡುವವ್ಯಾರು ? ಜೂಲು ಸರ್ಕಾಸ ಮಂತಳಿಯು ಆಟವನ್ನಾಡಿ ‘ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್’ ಫಂಡಿಗೆ ಇಕ್ಕಿದ ಎಲ್ಲ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ದಾನವಾಡಿತು

ವಿಮರ್ಶೆ.

ಸ್ವರಾಜ್ಯದೈದಿ— ಉತುಪು ಬಿ ಬಿ ಸೈ ಪ್ರಿಯರ್ಸ್ ರವರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ೧೯೩೩ ನೇ ಇಸವಿಯ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸೈಯನ್ನು ಅಭಾರಪೂರ್ವಕ ಮನ್ನಿಸುವವು ಸನಾತನ ಟಿಳದ ದೇಶನೇವಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ವ ಗಂಗಾಧರ ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಭಾರದ್ವಾಜರವರು ಸ್ವರಾಜ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವುಳ್ಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಕಲಿತ ಮಾಡಿ, ಕಳೆದ ವರ ಪ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸೈಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವರು ಅದನ್ನೇ ಪರಿಷ್ಕರಿಯಂತೆ ತಕ್ಕ ಕೇರು ಫಾರು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಸೈ ಪ್ರಿಯರ್ಸ್‌ರವರು ಈ ಸೈಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವರು ಸೈಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಲಿ ಕಾಯ್ದೆ ಪೊವಲಾದುಗಳಿರುವವು ೧೯೩೨–೩೩ ನೇ ಇಸವಿಯ ಗ್ರೆಟಬ್ರಿಟನ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯು ಮೋಧಪ್ರಧದವಿದೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತೆಯನ್ನು ಇತರೇ ದೇಶಗಳ ಖಾತೆಗಳ ಕೂಡ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ಭಾರತೀಯ ಪಾರಸಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವರು. ಉಪಸಂಹಾರ ವಿಷಯ ಮಾಹಿತಿಯೂ, ಹಿಂದೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನ, ಕ್ರೈಸ್ತರಹ ಬ್ಬಗಳೂ ನಿವೇದಿಸಿಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಪುಟಗಳ. ಖರ್ಚಾಗಿರುವವೆ ತೈಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಕಾರಗಳು ಇದ್ದು, ಸಣ್ಣ ತೈಗೆ ೪ ಆಣೆ–ದೊಡ್ಡ ತೈಗೆ ೧೨ ಆಣೆ ಹೀಗೆ ಕ್ರಯವಿನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಇವು ಹೊನ್ನಾವರದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾ ಎಂಥೋನಿಯವರದಲ್ಲಿಯೂ, ಗೇರಯಲ್ಲಿ ರಾ ಸಾಗಪ್ಪ ಭಟರಸ್ಯಾಕರವರಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ತೈಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾ ಟಿಳಕ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ಹಕೀಮ ಅಜಮಲಖಾನ, ದೇ ದಾಸ, ಪೋತೀ ಲಾಲಶೇಠ, ಗಂಗಾಧರರಾವ ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಜಯಕರ ದೇಪಾಂಡೆ, ದಿವ್ಯತ್ರಯ ಕೃಷ್ಣ ಭಾರದ್ವಾಜರವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವದಾಭ್ಯಾಸಿಯು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಆರ್ಹವಿರುವದು

ವೃತ್ತಸಾರ.

— ನಡಿಯಾದಕ್ಷರು ಸರಕಾರಿ ನೇಮಕಾಕಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಬ್ ಜಜ್ಜ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಡಕೊಂಡ ಇಂಜಂಕ್ಷನ ಹುಕುಮನ್ನು ಸೆಷನ್ ಜಜ್ಜರು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಾರ್ಯಭಾರವು ಕಮೀಷನರರು ನೇಮಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಂದ ನಡದಿದೆ ನಿಯಾದ ಸ್ಥರು ಈಗ ಸರಕಾರದ ವೇಲೆ ದಾವೆ ಮಾಡಿದವರು

— ಧಾರವಾಡ ಸೋಷಿಯಲ್ ಪ್ರೊಗ್ರೆಸ್‌ದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಷೆಯಾದ ಕೃಷಿವಿಕಾಸರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಕುಕ್ಕೆರೀಶರ ಇವರ ಜನವರಿ ೫ ನೇಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಕೊಂಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

— ಇಂಚಕೇದ ಕಮೀಟಿಯವರು ಟಿಪಲ ತಂತಿ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ಹಗ್ಗಿಸಲು ಪಿಪಾರಸು ಮಾಡಿರುವರಂತೆ !

— ಸಿಲ್ಹೀಮೆಂಟಿನ ಕೊಸ ಹುಸಾನಸಿಯಿಂದ ಸಬಾಸದರಾದವರಲ್ಲಿ ಮಿ ಪೈಕ್ರಿಸ್ ಮಾರ್ಟಿನೆಂಬ ಕುರುಹ ಕೊಬ್ಬರಿರುವರು. ಮಾಜಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಟಿನರು ರೈಟ್ಸಿಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡಿರು ನೂವಲು ಮಾರ್ಟಿನರು ವೈಸ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಣಿಯ ಸಬಾಸದರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವಸ್ಥು ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರ್ಟಿನರು ವೈಸ್ರಾ

ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಟೆಂಕಸಾಲಿಯಿಂದ ಹಣವಪ್ಪೈಯ್ಯುವ ಬಾಗ ಳಳ್ಳಯ ೧೧ ಲಕ್ಷದ ನಾಣ್ಯಾದನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಜಾಗ್ರತಾ!

— ರಾಯಾ ವೇಣದ ಪೋಲಂಕದ ಹೊಸ ಆಧ್ಯಕ್ಷರು ಜಿ ತ್ಯಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಮಹಾಳನೆ ಟ್ಟನು ಅವರ ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದನು.

— ಬರ್ಮದೆಯ ಗಾಯಂಕಾಮಿಕ ಮಹಾರಾಜರ ಆರ್ಯಂ ವಿವಾದ ಶುಚಲಿಹಾರವ ಮಹಾರಾಜರು ಹೃದಯಕ್ರಿಯೆ ಒಂದುಬಿದ್ದು ವಿಲ್ಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧನಹೊಂದಿದರು.

ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಿಳಗಿನ ವಿಶಾಖಪ್ಯ ಕಮಿಷಿ ಯ ಪ್ರವಾಸ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ೧೧ ಲಕ್ಷದ ಉಳಿತಾಯ ಬಾ ತಿರುವದು. ಪ್ರಾಂತಿಕ ಹುದ್ದೇದಾರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸುಧಾರಣೆಯಿಂದ ಇನ್ನು ೧೬ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂತ

— ಆಲಂಖಾನಿನಿಳಗಿನ ಸರ್ಕಾಲ ಇಸಿಸ್ಟೇಕ್ಟರ ಗೆ ಗಾಭಿಷ್ಟ ಹಾಗು ಸಟ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರರಾದ ಸಾಹೇಬ ಅಲಿ ಬಿಯವರು ರೂಪ್ಯೆ ೩೫೦೦ ಲಂಚ ತಿಂದರೆಂದು ತನಿಖೆ ಸ ಹೆಮ್ಮು, ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಜ್ಜರು ೩-೩ ವರ್ಷಗಳ ಸಕ್ತ ಮಜಾರಿ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ೧೫೦೦ ರೂಪ್ಯೆ ದಂಡವನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದರು

ರಾವಲಪಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನು ಅಟೊಮ್ಯಾಕ್ ಎನ್ನ ಕಂಪನಿಯ ಚೆಕ್ಕಿನ ಮೇಲೆ ಮೆನೆಜರರ ಸಹಿ ಮಾ ಡಿ ೧೧,೦೦೦ ರೂಪ್ಯಾಗಳನ್ನು ಎಳೆದನು. ಇವನಿಗೆ ೯೦ ವರುಸ ಚಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವು ಹ್ಯಾಗೆ ಕಿಸ್ಕಿತು? ಕಳ್ಳನ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವಂತ!

— ಸಂ ವಿಠ್ಠಲದಾಸ ಥೆಕರ್ಸಿ-ಪರ ಸ್ಮಾರಕ ಭಂಡಾಗಿ ಈ ವರೆಗೆ ರೂಪ್ಯೆ ೩೭,೩೦೦ ಬಿಟ್ಟಾಗಿರುವವು

ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ "ಕೆಂಪು ಖಿರೀಸಿನ" ಭಂಡಿಗಾಗಿ, ಅಪ್ಪ ಕೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ತಂಡು ಟಿಕೀಟು ಕೊಟ್ಟು ಹೊಡಸ್ಕೆತ್ತುವ ರುಬಾಟೆ ಅದೆ. ಇವನಿಗೆ ಎರಡು ಕೊಡುಗುಗೆವೆ. ಇವು ಕೃತ್ರಿಮವೆಂದು ನಿಜ ಪಡಿಸಿ ತೋ ರಿಸಿ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪ್ಯೆ ಇನಾಮು ಇ ಪ್ಪತ್ತೈದರ' ಕೊಂಡಿ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ೪೦-೫೦ ಸಾವಿ ರ ರೂಪ್ಯೆ ಟಿಕೀಟಿನಿಂದ ಉಳ್ಳನ್ನವಾಗುವವು! ಕೆಂಪು ಖಿರೀಸಿನ ಮಾಯಜಾಲ!

ಅರಿವೆ ನೇಯ್ದು ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುದಾರು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿಗಳು ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವರು ಸಹಕಾರಿ ಪರಪ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನ.ಡಿಸಂಬರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೩೦೦ ನೇಯು ವ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ

— ದಕ್ಷಿಣ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿಗಿನ ೩೦ ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಮು ಡಾಸು ಒಂದು ಕೋಲಿಯಾಡಿಸಿ ಕ್ರಿಸ್ತು ನಡಿಯುವ ಹ ವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು, ಕೈ ಸೂಸಿದ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟುನಂತೆ

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೫॥ ವರುಸ ಪ್ರಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲನೇ ಸಂಖರವನ್ನು ಪಡದಿರುವನು ಎಂಬು ಸಾಧ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮೇಲಿಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ.

ಜರ್ಮನಿಯ ಕೃಷರು ಹೂರನ್ ಊರಲ್ಲಿ ಖರಗಸದ ಕಾರುಗಾರಿಯನ್ನು ನಡಿಸಕತ್ತಿರುವರು. ೨೯ದ ಲೀಲೆ.

— ಜಪಾನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಪಾಶ್ಚಿಸ್ಥಾನದ ಅಮಿಸರ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಹಿತ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಬೆಸಸಬೇಕೆಂದು ವೃತ್ತಪತ್ರಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿ ಸುತ್ತವೆ

ಸಾಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಭಾ ಕ್ಕುಂಯರವರ ದೇಶದ್ರರ್ಶದ ಅವಧಿಯು ಮತ್ತೂ ೪ ದಿನ ಮುಂದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಜನವರಿ ೩ ನೇ ವರೆಗೆ ಯಾ ರು ಹೋಗಬಹುದು.

ರಾಮೋರಿನಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಕಾಲಿಬೆಭಂಗದ ತಯಾರಿಯು ರಿಯಿಂದ ನಡಿತವೆಂದು "ಪಂಡೇ ಪತಾಕರವ" ಪತ್ರಿ ಯ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ ಜೊತೆಸ್ತ ಮಾತೆ ಯಾತ್ರಾವಿನಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ೧೪ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಮುನಿಸಿ ಲಿಟಿಯವರು ಪತ್ರಿದಿದ ಕಡಿಯಿನ ನೆನಪು ಮಾಡಿ, ಆ ಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೊಂಗ್ರೆಸ ಅಮಿಟಿ ಯ ವರು ಮುನಿಸಿಟಿಯವರಿಗೆ ಬರಕೊಂಡಿರುವರು.

— ಜಗದ್ಗುರು ಕಂಕಾಚಾರ್ಯರ ಮೇಲೆ ೧೦೦ ನೇ ಳಲಾಮನೆಯ ಜಯಿಸಿಕೆ ಪ್ರಕರಣ ನಡಿದು, ಜಗದ್ಗು ರುಗಳು ಜಾಮೀನು ಕೊಡಲೊಪ್ಪದ್ದರಿಂದ, ಗುರುಗಳಿಗೆ ೧ ವರ್ಷದ ಸಕ್ತ ಮಜಾರಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.

— ಳಲಳತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆ್ಯಮ ಖಂಡಿಗಳ ಹ್ಯಾಯ್ಕರರು ಸಂ ಘ ಮಾಡಿ, ಖಂಡಿಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿರೆಕ್ಕೆ ಆಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಪೋಲೀಸ ಒಂದೋಬ್ರಸ್ತು ತ ಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

— ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಲಿಕ್ಕಿದ್ದ ವರಿಷ್ಠ ಶಾಯಿದೇ ಕಾನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಿ ಸುಸ್ತು ಬಾತಮಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ದಂಡವಿಧಿಸುವ ಹೊಸ ಕಸ್ತಾವ ತಯಾರಾಗು ವದಿದೆ ಇದರಂತೆ, ಅಪರಾಧವು ತಾನು ನಿರಪರಾಧಿ ಇದ್ದೇನೆಂದು ನಿಜ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಕತ್ತವ್ಯ ಗ್ರಾಹಿತ ವಾಗಿದೆ.

— ಮಲಬಾರ ದೇಶದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರವು ೯,೯೬,೦೦೯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರುಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದೆ

— ಶೇಷಾದ್ರಿಯ ರಾವ.ಚಂದ್ರಾಭ್ಯರ ಮಂದಿರ್ಲಿ ಕೀರ್ತನ ಕೇಸರಿ ಜಯ ರಾಮಾಚಾರ್ಯರ ಕೀರ್ತನೆ ಕೃನೆಕಾರ್ಯಾಗಿ ಳಳೆದ ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲಳ್ಳಿ ೩೦೦— ೦೦೦ ಜೀರ್ತನ್ಯಸಮೂಹವು ನೆರಿತ್ತು ಘಟಿಕಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದು, ಹರಿಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಕಂಕಾಚಾ ರ್ಯಂಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಜರಿಸಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೀ ವೆಂಕಟ್ಟು ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನೇರಿ, ಜನರು ಏಪಾದಿಪರಿ ರಿಪಾವ್ತಿ ಮಾಡಿದರು?

— ಮದ್ರಾಸಿನ ಗವರ್ನರರು ಮ್ಯಾ ಎಮ್ ಸಿ ಪಿ ಸಂ ಸ್ಥೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾರೋಪ ಮಾತುಮಾ ಗೆ ಅಂದದ್ದು — ' ನಾವು ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊಂಕ ಳಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಗಲಭೆಲ್ಲಿದ್ದರಿ, ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯಹೆಂದಿ ಲ್ಲಿ ನೀವು ಜಾಳಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಹೇಳುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ರಿ ನಿಮ್ಮ ವ ಗೆ ತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಾಳುಕಾಲದ ವರೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವೆವು' ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪರಮಾರ್ಥ ಮಾದರಿ ನೋಡಿರಿ "ನೀವು ಬೇಡೆಂದರೂ, ಬೇಕೆಂ"ದು ಅಗ್ರಹ ಹಿಡರು ನಿಲ್ಲುವದೇ

—ಮದ್ರಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಕಾಲತೆಯ ಮೂಲಕ ಜಂಗಲುಖಾತೆಗೆ ಲಕ್ಷಾನಾಯಿತೆಂದು ಸರಕಾರೀ ರಿಪೋ ರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನವ ವರ್ಷಾದಿ ಆಸಹಕಾರತೆಯಿಂದಲೇ ಆಜ್ಞ ಹಳ್ಳಿಗರು. ಜಂಗಲ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರೀ ಹುದ್ದೇದಾರರ ಕೊಲೆ ಮಾತಲಿಕ್ಕೂ ಪ್ರವೃತ್ತ ರಾದೆರೆಂದು ಬರೆದಿದೆ ಆಹಿಂಸಾಸರ ಆಸಹಕಾರತೆಯಿಂ ದ ಹಿಂಸೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನವಾಯಿತೆಂದರೆ ಯಾರು ವಂಬು ವರು?

ಉತ್ತಮ ತರದ ಮಾಲು, ಕೈಯ ಸುಲಭ

ಮಕ್ಕಳ ಅಖಿಲ ಹಿತ್ತಾ

ಳಿಯ '32 ಸಾಮಾನುಗಳ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಟ್ಟು ! ಕೈ ರೂ 1-14-0, ಮಧ್ಯಮ 3-0-0 ಉತ್ತಮ 4-8-0, ಪೆಷಲ್ಲರು, 5-0 0. ಪೋಸ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಮತ್ತು ಕಾಚಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ರೇಷ್ಮೆ ಮಣಿ, ಜರಿ, ಸಾದಾ ನೀರೆ, ಖಣ, ಕಾಶ್ಮೀರ ಶಾಲು, ರಬ್ಬಾಷ್ಟಿ, ಶ್ರೀಚಕ್ರ, ಸ್ಫಟಿಕಮಣಿ, ಲಿಂಗಧಾರಿ, ಜಾಗಟೆ, ಇತ್ಯಾ ದಿಗಳನ್ನು ಕೋರುವವರಿಗೆ ೨½ ಬಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿ ಸಲಾಗುತ್ತವೆ ಕೆಟಲಾಗು ಕಳಿಸಾಂ

ವಿಳಾಸ— ಎಸ್. ಯು ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಜೌಹರಿಬಂಡಾ, ಕಾಚಿಕ್ಷೇತ್ರ

ಲೌಸೇನ ಶಹರಪರಿಷತ್ತು.

ಲೌಸೇನದಲ್ಲಿ ಶಂಕರತಾಚೆಯ ಪ್ರಸನ್ನತೆಗಾಗಿ ಹೆಣಗಾಟ ನಡಿದದೆ. ಕರ್ಯೂನರು ಒಂದು ಬವಿಗೆ, ಇ ನ್ನೆತ್ತ ಪಾಕಾರು ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಗೆ ಹೀಗೆ ಇವರೀರ್ವ ರೊಳಗೆ ವಾದ ನಡಿದದೆ. ಇನ್ನೆತ್ತ ಪಾಕಾರವರು ಸಾ ಮುದ್ರಧ್ವನಿಗಳ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸೈನ್ಯಹೀನ ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ಹಪ್ಪಿದರು. ಆದರೆ, ಅವೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಇರಗೊ ಟ್ಟರೆ, ತನ್ನ ರಾಪಧಾನಿಯು ಅನಾಥವಾಗಿ, ನೌಕಾ ಬಲವಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವದರಿಂದ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ಆ ಗದಂತೆ, ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಿತ್ರಪಕ್ಷದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರು. ಮಾರ್ಮೋರಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ರಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೌಕೆಯುನ್ನಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ಪಣೆ ಶಿಗಬೇಕು. ಹಾಗು ದಾರ್ಡಾನೆಲಿಸ್ ಸಮುದ್ರ ಧ್ವನಿಯ ತುದಿಗಿರುವ ಇಜಿಪ್ರೋಸ, ಝೆಸೆಡೋಸ, ಹಾಗು ಸಾಮೋತ್ರೇಸ ನಡುಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ತುರ್ಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗ್ರೀಕರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೌಕೆಯ-ನ್ನಿರಸಿಕ್ಕಟ್ಟರೆ, ಸಾ ಮುದ್ರಧ್ವನಿಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅ ನುಕೂಲವಾಗಿ, ಈ ಸೈನ್ಯಹೀನ ಪ್ರವೇಶವು ಗಂಡಾಂ ತರಕ್ಕೊಳಗಾಗುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಗೆಲ್ಲೋಲಿಯುಳ್ಳ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟು ೫೦೦ ಸೈನಿಕರನ್ನಿಡಗೊಡಬೇಕು. ಹಾಗು ಯಾವದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇತರೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತನ್ನ ನೌಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ತುರ್ಕೀ ನೌಕೆಗೆ ಸಿಗಾರಿ ತರಬಾರದೆಂತಲೂ, ಪರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಣ್ಣ ಯುದ್ಧ ಹ ಡಗುಗಳನ್ನು ವತ್ತಾರ್ಮಾಂ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತರಬಾ ರದೆಂತಲೂ ಸಾಕಾರವರು ವಿಧಿಪಡಿಸಿಕೊಂದರು.

ಕರ್ಯೂನರ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಪಾಕಾರವರ ವೃತ್ತಿ ನೋ ಡಿ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ತ ಕ್ಷಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಮುಖಾ ಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ತು ರ್ಕಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಅ ಭಿಪ್ರಚನವನ್ನಿತ್ತರು. ಫ್ರಾನ್ಸು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೂ, ವಾ ಕಾರವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ

ಅಮೇರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ಮಿ! ಹ್ಯಾಲ್ಡ್ಸಲ್ ರು ' ತಹಸಾಮೆಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಮುದ್ರಧ್ವನಿಗಳ ಸ್ವಾ ತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾವಾಡಬೇಕು, ಹೊರತು ಅಂತಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನಿಸಾಕನಿಗೆ ವಹಿಸಬಾರದು ' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕರ್ಯೂನ ದೊರೆಗಳು ಇಷ್ಟ ಮೃ ದುವಾಗಿರವೆಂದು ಸಂಗತಿಯ ' ಕೃವಿಸಿಲ್ ' ನ ಲೌಸೇನದ ಚೈತ್ಯಗುಪ್ತರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರುತ್ತಾರೆ ಇತ್ತಾದರೂ ಸಾಮುದ್ರಧ್ವನಿಗಳ ವ್ಯಸ್ಥೆಯು ಇನ್ನೂ ನಿಜಾಲೆಯಾಯಿ ಸೆಂದು ತಿಳಿಬಾರದೆಂತಲೂ ಅವ ರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ

ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬೇಕೋ?

ನನ್ಮಳ್ಳಿ ಧಂಗಾರ, ಬೆಳ್ಳಿ ಸಂಚಧಾತು, ಹಿತ್ತಾಳಿ, ತಾಮ್ರ, ವ ಕರೇಕಲಿಯ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ, ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಪಾಣಿಪೀಠಗಳೂ, ಪ್ರಭಾವಳಿಗಳೂ, ಚಕ್ರೆರ ಮುಖಾ ಟ್ಟಿಗಳೂ, ನಾಗಾಭರಣಗಳೂ, ಕವಚುಗಳೂ ವ ಯಾವದೇ ತರಥ ವ್ರತಿಮೆಗಳೂ ನಮ್ಮಳ್ಳಿ ಯೋಗ್ಯ ದರಕ್ಕೆ ವ ಯೋಗ್ಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತು ವವು. ಬೇಕಾದವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಯಾ ಸಮಕ್ಷ ಬಂದು ದರವಾರ ತಿಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪತ್ರ—ನಾರಾಯಣ ಹುವಯ್ಯ ಶೇಟ್ಟಿ,

ಗುಡಗಾರ, ಗುಜಿರಗಲ್ಲಿ, ಕುಮಟಾ.

(ಉ. ಕಾನಡಾ)

ಅಡಿಕೆ.

ಕುಮಟೆಯಲ್ಲಿ ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ

ಕುಮಟಾ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಾವ್ಕಾರರಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ವದರಿಂದ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಬಿಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಬಿರುತ್ತದಾಗಿ ನನ್ನು ಸಡೆಗೆ ಸಾಲಿದಾರು ಜನರ ಪುಕಾರು ಬಂದಿರುವದಲ್ಲಾಜೇ,ನಾವು ಸಹ ಮನಗಂಡು. ಈ ವರ್ಷ ಬಿಹಳ ಜನರ ಮಾತಿನಂತೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಹಸಬಟ್ಟು ದಲಾಲರಲ್ಲೇ ತೂಕ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆವು. ಕುವಟೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಅಡಿಕೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೆಜ್ಜಾಗಿ ನಮ್ಮಿಟ್ಟರ್ತಲೇ ಬಂದ. ನಾವು ಆವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ತೂಕಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುವನರಿಗೆನೆ ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಅಡಿಕೆಯೆ. ಲ್ಲಾ ಬಂದ ದಿವಸವೇ ಮಾರಾಬ್‌ವಾಗಿ ಹೋಗ.ವದ ಇದೇ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಾರೀ ಲಾಭವೂ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಿಕ್ಕಿದೇ ಇದ್ದ ಹಣ್ಣಿನ ದರವೂ ಸಿಗುತ್ತಾ ಆದೆ. ಕಾರಣ ಯಾವತ್ತೂ ರೈತರು ವ.ಶ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಈ ನೂತನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಇನ್ನು ಮುಂಬೆ ಕ.ಮಟೆಗೆ ಕರುವ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ದಲಾಲರಲ್ಲೆ ತೂಕ ಮಾಡುವ ದಶಾಲರಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ.

ಕುಮಟಾ ತಾರೀಖ ೨೦-೧೦-೧೯೨೨

ಗಣಪತಿ ತಿಮ್ಮಣ ಹೆಗಡೆ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ
ಶೇತರಾಮ ಭಾಗವತ ದಲಾಲ, ಕುಮಟಾ

ಸಾಧನ.

ಧಾರ್ಮಿಕ, ನೈತಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳ ನ್ನೂ ಸಂಬಂಧವಾದ ನಾಟಿಕೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಓ ಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಧನ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರುವ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು. ವಾರ್ಷಿಕ ವರ್ಗಣಿ ಅಂಚೆವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ ೩ ರೂಪಾಯಿ, ಪುಟ ೩೨ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರ ಭಟ್ಟ್ಯ
ಸಂಪಾದಕ— ' ಸಾಧನವೃತ್ತಿಕಾ, '
ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಕಿಕೆ (ಜಿ. ಕಾರವಾರ.)

ಬುದ್ಧ ಖಾದಿ

ಪಿಕ್ಕಿಗೆ ತಯಾರ.

ಹೊನ್ನಾವರ ತಾಲೂಕಾ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಕೈನ ಗದ ಕೈಮಾಡಿಯು ಕುದ್ದ ನೂಲಿನ ಖಾದಿ ಪಾಯಿಟ್ ಕ್ಕೆ ಕೊಂಗ್ರೆಸ ಅಧಿಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಗುವದು.

ಹೊನ್ನಾವರ, } ಸೆಕ್ರೆಟರಿ,
ತಾ ೧೫-೮-೨೩ } ತಾ ಕಾ. ಕಮಿಟಿ, ಹೊನ್ನಾವರ.

ಅಮೃತಾಂಜನ.

ಇದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ, ಪಾತವೇದನೆ, ಉಳಿಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವ್ಯಾಧಿ ಗಳಿಪ ಲಿ, ಇದ ಬಾಣದ ಹಾಗೆ ಹರಿದು ಬಾಣಹೊಡೆದಂತೆ ಆಗುವದು. ಕಳೆದ ೫೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದರ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಅಮೃತಾಂಜನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಆದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವೇದನೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಬೇಗು, ಸಂಧಿವಾತ ಮೊದಲಾದ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಗುಣಕಾರಿಯೆಂದು ಅಗುಮಾಡಲು ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದಿಂದ ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಿಮ್ಮತ್ತು ೧೦ ಆಣ ವ್ಹಿ ಪಿ. ಖರ್ಚು ಬೇರೆ.

ಅಮೃತಾಂಜನ ಡಿಪೊ, ಸ್ಪೋರ್ಟ್, ಮುಂಬಯಿ.

ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ! ತ್ವರೆ ಮಾಡಿರಿ!!

ವಿದ್ವಜ್ಜನಪರಿಶೋಧಿತ ಯಜುರ್ವೇದೀಯ

ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯ ಪುಸ್ತಕ.

ಬೌಧಾಯನೀಯ ಸ್ವರಸಹಿತ ಸವಿರ್ಣಯ ಗೃಹ್ಯ ಕರ್ಮಸಮುಚ್ಚಯವೆಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಪುಸ್ತಕವು ಬರುವ ಸರ್ವಪ್ರತಿಪದೆಗೆ (೧) ಸಂಪುಟವು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಪೂರ್ಣ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ರೂಪಾಯಿ ೧೩-೦-೦ ಬೇಕಾದವರು ೧-೧-೦ ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದ ರೂಪಾಯಿ ೬-೦-೦ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪಾತ್ರರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕವು ೧೨ ರೋಸಾಯಿ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಗೆ ದೊರೆಯುವದು. ಗ್ರಾಹಕರು ತ್ವರೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪತ್ರ:— ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಚಾರಕ ಸಂಘ,
ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೋಕರ್ಣ.
ಜಲ್ಲಾ: ಉತ್ತರ ಕಾನಡಾ.

ಸವಲತ್ತು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಮರಾಠಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ, ಗುಜರಾಥಿ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ-ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ. ಕಛೇರಿ ಗುಗಳೂ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳೂ, ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇತರೇ ಕಾಗದ-ಪತ್ರಗಳೂ, ಬಹಳೇ ಸವಲತ್ತಿಯ ದರಗಳಿಂದ ಜೇಕಾಷ ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ವಾಗಿಯೂ, ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಛಾಪಿಸಿಕೊಡಲ್ಪಡುವವು. ಬೇಕಾದವರು ಕೆಳಗಿನ ಪತ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ದರವಾರ ತಿಳುಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಪತ್ರ:— ಕೃಷ್ಣಾ ಕೇಶವ ಶಾನಭಾಗ,
ಮಾಲಕ,
ಸ್ಟಾರ ಆಫ್ ಕೆನರಾ ಪ್ರೆಸ್, ಕುಮಟಾ.

ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿನ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಗಂಟೆ ತೋರಿಸುವ ರೇಡಿಯಂ ಗಡಿಯಾರ.

ಇತರ ಗಡಿಯಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಗಂಟೆ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಕು ಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಗಡಿಯಾರಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಮ್ಮ ಕತ್ತಲಾಗಿರುತ್ತಿರ ಅಬ್ಬ ಚನ್ನಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಬೆಳಕಿನ ಸಹಿತ ಗಂಟೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು. ಇವು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಗಡಿಯಾರಗಳು. ಒಂದು ದಿನ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವವು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಗಡಿಯಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಬೇಗನೆ ಗಂಟೆಯನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ೩ ವರುಷ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡುವೆವು. ಕ್ರಯವಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಸರ ಪಣಿ ಸಹಿತ ಕ್ರಯ ರೂ. ೩-೦-೦. ಕ್ರಯವಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಸೀಮೆ ಪಟ್ಟಿ ಸಹಿತ ರೂ. ೬-೮-೦.

ವಿಳಾಸ:— ವಿ. ಎ. ಎಸ್. ಭಾಟಿ ಕಂಪನಿ,
ಸಾಹುಕಾರ ಪೇಟೆ, ಮದರಾಸು.

ಇಮಿಟೇಷನ್ ನಜ್ರದ ಉಂಗುರಗಳು.

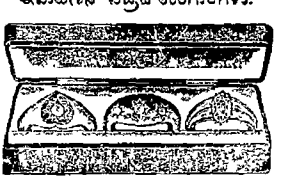

ಈ ಉಂಗುರಗಳು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದು. ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪಚ್ಚವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಪೂರ ನೀಮೆ ಭಂಗಾರದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿ ಮೇಲುಗಡೆ ಆವರಣ ಭಂಗಾರದ ಗಿಲೀಟು ಮಾಡಿದೆ. ನೋಡಲು ಬಹು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಕಾಣುವದು. ಇದು ಶ್ರೀಮಂತರುಗೂ ಜಹವರುಗೂ ಲಾಯಬಾದದ್ದು.

ಕ್ರಯ ೧ಕ್ಕೆ ರೂ. ೩-೦-೦. ಕ್ರಯ ೩ಕ್ಕೆ ರೂ. ೫-೮-೦.

ಲೋಲಾಕ್.

ಈ ಲೋಲಾಕ್‌ಗಳು ವಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಇಮಿಟೇಷನ್ ವಜ್ರದ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಪುತ್ತು ನೀಮೆ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ತಾಂಗ್ರೀಷ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದೆ. ಇದರ ಬಣ್ಣವು ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡದು. ಇದನ್ನು ಜೆಕ್ಕದವರೂ, ದೊಡ್ಡವರೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮತ ಸ್ಥರಿಗೂ ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು.

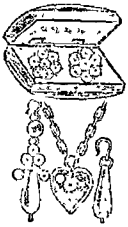

ಕ್ರಯ ಜೋಡಿ ೧ಕ್ಕೆ ೧-೮-೦
ನಂ. ೨. ೧-೪-೦

ಇಮಿಟೇಷನ್ ವಜ್ರದ ಬೆಂಡೋಲೆ ಜೋಡಿ ೩-೦-೦
ನೀಮೆ ಭಂಗಾರದ ಕತ್ತಿನ ಪಾರ (Necklace) ೩-೦-೦

ವಿಳಾಸ:— ಸ್ವಾನ್ ಹೌಸ್,
ಪೋಸ್ಟ್ ಬಾಕ್ಸ್ ನಂ. ೨೬೦, ಬಾರ್ಕರ್ ಬೆಸ್ಟ್,
ಮುಂಬಾಯಿ

printed and published by Krishnarao Keshav Shenvi (Editor) at his Star of Kanara Press Kumta